

HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA HỒ CHÍ MINH

NGUYỄN HUY ĐẠI

**PHÁT HUY VAI TRÒ BÁO CHÍ TRONG BẢO VỆ
NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG CỦA ĐẢNG HIỆN NAY
THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH**

**LUẬN ÁN TIẾN SĨ
NGÀNH: HỒ CHÍ MINH HỌC**

HÀ NỘI - 2025

HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ QUỐC GIA HỒ CHÍ MINH

NGUYỄN HUY ĐẠI

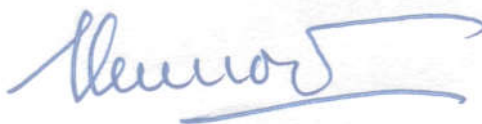
**PHÁT HUY VAI TRÒ BÁO CHÍ TRONG BẢO VỆ
NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG CỦA ĐẢNG HIỆN NAY
THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH**

**LUẬN ÁN TIẾN SĨ
NGÀNH: HỒ CHÍ MINH HỌC
MÃ SỐ: 931.02.04**

NGƯỜI HƯỚNG DẪN KHOA HỌC: 1. PGS.TS Bùi Đình Phong

2. TS Lê Thị Thu Hồng

HÀ NỘI - 2025

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu khoa học của riêng cá nhân tôi. Các nội dung, số liệu, tư liệu, kết quả nghiên cứu của luận án có nguồn gốc rõ ràng, trung thực và được trích dẫn đầy đủ theo đúng quy định.

Tác giả luận án**Nguyễn Huy Đại**

MỤC LỤC

	Trang
MỞ ĐẦU	3
Chương 1 TỔNG QUAN TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI LUẬN ÁN	11
1.1. Tình hình nghiên cứu liên quan đến đề tài luận án	11
1.2. Kết quả nghiên cứu đã đạt được và những vấn đề cần tiếp tục nghiên cứu	23
Chương 2 TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ PHÁT HUY VAI TRÒ BÁO CHÍ TRONG BẢO VỆ NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG CỦA ĐẢNG - MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN	26
2.1. Một số khái niệm cơ bản liên quan đến luận án	26
2.2. Nội dung tư tưởng Hồ Chí Minh về phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng	34
Chương 3 PHÁT HUY VAI TRÒ BÁO CHÍ TRONG BẢO VỆ NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG CỦA ĐẢNG THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH - THỰC TRẠNG VÀ NHỮNG VẤN ĐỀ ĐẶT RA	65
3.1. Thực trạng phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng theo tư tưởng Hồ Chí Minh	65
3.2. Những vấn đề đặt ra với việc phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh	93
Chương 4 DỰ BÁO NHỮNG NHÂN TỐ TÁC ĐỘNG, PHƯƠNG HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP PHÁT HUY VAI TRÒ BÁO CHÍ TRONG BẢO VỆ NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG CỦA ĐẢNG CHO THỜI GIAN TỚI THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH	104
4.1. Dự báo những nhân tố tác động đến việc phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng cho thời gian tới theo tư tưởng Hồ Chí Minh	104
4.2. Phương hướng, giải pháp phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng cho thời gian tới theo tư tưởng Hồ Chí Minh	111
KẾT LUẬN	150
DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH ĐÃ CÔNG BỐ CỦA TÁC GIẢ LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI LUẬN ÁN	153
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO	154
PHỤ LỤC	165

MỞ ĐẦU

1. Lý do chọn đề tài

Chủ tịch Hồ Chí Minh là vị lãnh tụ vĩ đại của dân tộc, nhà văn hóa kiệt xuất, người khai sinh và đặt nền móng cho nền báo chí cách mạng Việt Nam. Trong suốt cuộc đời hoạt động cách mạng, Người luôn quan niệm, làm báo là làm cách mạng, làm báo là để phục vụ Tổ quốc, phục vụ Đảng, phục vụ nhân dân, phục vụ sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc, giải phóng giai cấp, giải phóng con người, hướng tới mục tiêu độc lập, tự do, hòa bình và hạnh phúc. Hồ Chí Minh cho rằng, muốn làm cách mạng thành công, trước hết cần phải có lý luận khoa học dẫn đường, soi đường, chỉ lối, làm phương hướng và kim chỉ nam cho mọi hành động cách mạng của Đảng; bởi thực tiễn đã chứng minh, không có lý luận cách mạng thì không có phong trào cách mạng vận động và chỉ Đảng nào được một lý luận tiên phong dẫn đường thì mới có khả năng làm tròn vai trò chiến sĩ tiên phong.

Để tuyên truyền, giáo dục và bảo vệ chủ nghĩa Mác-Lênin, theo Hồ Chí Minh cần phát huy vai trò của báo chí cách mạng, vì báo chí là vũ khí sắc bén, công cụ quan trọng hàng đầu trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch. Bản chất, lực lượng của báo chí luôn gắn với sự nghiệp đấu tranh phò chính, trừ tà, đấu tranh, phản bác các quan điểm sai trái, thù địch; thực hiện phương châm: cái bút là vũ khí sắc bén, bài báo là tờ hịch của cách mạng. Trong di sản Hồ Chí Minh, tư tưởng về phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng luôn được Người quan tâm, chăm lo, thể hiện một cách nhất quán, xuyên suốt trong cả tiến trình lãnh đạo, chỉ đạo cách mạng Việt Nam.

Từ khi ra đời đến nay, Đảng Cộng sản Việt Nam luôn nhận thức sâu sắc và đánh giá cao vai trò, tầm quan trọng của báo chí trong bảo vệ chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm, đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Các cơ quan báo chí là lực lượng đóng vai trò nòng cốt, tiên phong đi đầu trong việc nhận diện, phát hiện và đấu tranh hiệu quả với các quan

điểm sai trái, thù địch đi ngược lại với lợi ích của Đảng và của nhân dân. Đảng Cộng sản Việt Nam nhấn mạnh: Tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, kiên quyết và thường xuyên đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch, cơ hội chính trị; đấu tranh, ngăn chặn, đẩy lùi sự suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ là nghĩa vụ, trách nhiệm của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân và của cả hệ thống chính trị, trong đó các cơ quan báo chí là lực lượng nòng cốt.

Ở Việt Nam trong thời gian qua, hiệu quả của việc phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng có chuyển biến về nhiều mặt, thu được nhiều kết quả to lớn. Các chủ thể lãnh đạo, quản lý, điều hành đã có nhận thức ngày càng cao về sự cần thiết phải phát huy vai trò báo chí, nội dung phát huy vai trò báo chí ngày càng toàn diện, cách thức phát huy vai trò báo chí ngày càng hiệu quả, góp phần giữ vững bản chất, tính khoa học, cách mạng của chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm, đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước.

Gần đây, các thế lực thù địch phản động đang có xu hướng tăng cường chống phá, xuyên tạc nền tảng tư tưởng của Đảng, đòi xóa bỏ chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh ra khỏi đời sống tinh thần xã hội của nhân dân ta, đồng thời chúng còn có âm mưu đòi thay thế bằng một hệ tư tưởng đối lập. Chúng thực hiện bằng nhiều cách thức, thủ đoạn khác nhau, từ kích động, xuyên tạc, hạ thấp, đến bôi nhọ hình ảnh của lãnh tụ và các nhà lãnh đạo cấp cao của Đảng. Chúng lập luận rằng: Chủ nghĩa Mác-Lênin chỉ đúng trong cách mạng giải phóng dân tộc, còn hiện nay đã lỗi thời, lạc hậu, không còn phù hợp với thực tiễn xã hội Việt Nam; chủ nghĩa Mác-Lênin đối lập hoàn toàn với tư tưởng Hồ Chí Minh. Từ đó, chúng lợi dụng những thiếu sót, khuyết điểm trong quá trình lãnh đạo cách mạng của Đảng để xuyên tạc, kích động và chống phá nền tảng tư tưởng của Đảng.

Bên cạnh đó, việc phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng thời gian qua vẫn còn những khó khăn, thách thức, bất cập nhất định: một số cơ quan báo chí chưa thường xuyên quan tâm đến nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư

tưởng của Đảng, thậm chí còn có tư tưởng lơ là, chủ quan, xem nhẹ. Số lượng, chất lượng các bài viết trong đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng ở một số cơ quan báo chí vẫn còn khiêm tốn; kết quả phát huy vai trò báo chí của một số chủ thể chưa cao; nội dung đấu tranh còn đơn điệu, chưa có nhiều đổi mới; phương pháp, hình thức đấu tranh chưa phong phú, đa dạng, thiếu sắc bén, rập khuôn, máy móc; giải pháp phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng còn chung chung, chưa có tính đột phá lớn, tính đồng bộ, toàn diện, tổng thể và tính liên hoàn chưa cao. Việc nắm bắt thông tin sai trái của báo chí có lúc chưa kịp thời, còn có biểu hiện lúng túng trong định hướng thông tin, nhất là những thông tin trên Internet, mạng xã hội và truyền thông tự phát. Thậm chí, có cơ quan báo chí còn thiếu nhạy bén về chính trị, đăng tải những bài viết, những thông tin tuyên truyền không phù hợp, tạo cơ cho các thế lực thù địch lợi dụng, kích động, xuyên tạc, chống phá, làm cho tình hình chính trị của đất nước thêm phức tạp. Việc sử dụng báo chí trong đấu tranh, vạch trần những âm mưu, thủ đoạn chống phá nền tảng tư tưởng của Đảng chưa tạo được ý thức tự giác, thường xuyên cho mọi người, mọi ngành.

Trong thời gian tới, nhiệm vụ cách mạng của Đảng ngày càng nặng nề, phức tạp, sự nghiệp xây dựng Đảng, Nhà nước, xây dựng chủ nghĩa xã hội gặp nhiều khó khăn, thách thức; các thế lực thù địch vẫn thường xuyên lợi dụng Internet, mạng xã hội và truyền thông tự phát để kích động, chống phá, tuyên truyền, xuyên tạc nền tảng tư tưởng của Đảng dưới nhiều hình thức, quy mô khác nhau, với thủ đoạn ngày càng tinh vi và phức tạp. Từ thực trạng và những lý do trên đây, nghiên cứu sinh lựa chọn đề tài ***“Phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh”*** làm luận án tiến sĩ ngành Hồ Chí Minh học.

2. Mục đích và nhiệm vụ nghiên cứu

2.1. Mục đích nghiên cứu

Trên cơ sở hệ thống hóa và luận giải tư tưởng Hồ Chí Minh về phát huy vai trò báo chí, luận án đánh giá thực trạng, nêu phương hướng và giải pháp

nhằm phát huy hiệu quả vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng cho thời gian tới theo tư tưởng của Người.

2.2. Nhiệm vụ nghiên cứu

- Đánh giá tổng quan tình hình nghiên cứu liên quan đến đề tài luận án.
- Làm rõ một số khái niệm có liên quan đến luận án nghiên cứu.
- Làm rõ và phân tích sâu sắc hệ thống quan điểm của Người về phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.
- Tiến hành khảo sát, đánh giá thực trạng và làm rõ những vấn đề đặt ra hiện nay về phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng theo tư tưởng Hồ Chí Minh.
- Phân tích dự báo những nhân tố tác động, phương hướng và đề xuất một số giải pháp cơ bản phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng theo tư tưởng Hồ Chí Minh cho thời gian tới.

3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu đề tài

3.1. Đối tượng nghiên cứu

Tư tưởng Hồ Chí Minh về phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng và việc vận dụng trong thực tế ở Việt Nam hiện nay

3.2. Phạm vi nghiên cứu

- *Phạm vi về nội dung*: Tiến hành phân tích, nghiên cứu và làm rõ hệ thống nội dung tư tưởng Hồ Chí Minh về phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng; quan điểm, chủ trương của Đảng, pháp luật của Nhà nước về vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng; đi sâu phân tích về vai trò lãnh đạo của Đảng, quản lý Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam và vấn đề dân chủ xã hội chủ nghĩa; tập trung vào một số cơ quan báo chí chủ lực ở nước ta hiện nay như: “*Báo Nhân dân, Đài Truyền hình Việt Nam, Quân đội nhân dân, Thông tấn xã Việt Nam, Công an nhân dân, Đài Tiếng nói Việt Nam*” [160, tr.1].

- *Phạm vi về không gian*: Hoạt động báo chí của Người trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng ở nước ngoài, trong nước và không gian thực tế,

không gian mạng của các loại hình báo chí như: báo in, báo hình, báo nói và báo điện tử hiện nay.

- *Phạm vi về thời gian:* Toàn bộ thời gian Hồ Chí Minh làm báo liên quan đến nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng; 5 năm Đảng lãnh đạo báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng theo tư tưởng Hồ Chí Minh, đấu tranh với các quan điểm sai trái thù địch, giai đoạn 2018-2023. Bởi đây là giai đoạn đánh dấu mốc Đảng ta ban hành và sơ kết 5 năm việc thực hiện Nghị quyết số 35-NQ/TW, ngày 22/10/2018 của Bộ Chính trị “*Về tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới*”.

4. Cơ sở lý luận và phương pháp nghiên cứu

4.1. Cơ sở lý luận

Luận án dựa trên cơ sở lý luận của chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh; quan điểm, đường lối của Đảng và chính sách của Nhà nước Việt Nam về báo chí cách mạng và phát huy vai trò báo chí cách mạng trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

4.2. Phương pháp nghiên cứu

Luận án được nghiên cứu bằng phương pháp luận khoa học của chủ nghĩa Mác-Lênin và các phương pháp chuyên ngành, liên ngành; kết hợp phương pháp logic và lịch sử, tổng hợp và phân tích, điều tra xã hội học, thống kê, so sánh, dự báo. Căn cứ vào đặc điểm, yêu cầu, nhiệm vụ và mục đích của từng chương, luận án xác định phương pháp nghiên cứu ở các chương như sau:

- *Phương pháp logic và lịch sử:* Đây là phương pháp cơ bản được luận án sử dụng trong nghiên cứu đi vào phân tích, luận giải, đánh giá hệ thống hóa các quan điểm của Hồ Chí Minh về phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Kết hợp phương pháp này với một số phương pháp khác để làm rõ một số khái niệm có liên quan đến đề tài luận án. Phương pháp này được sử dụng chủ yếu ở chương 2.

- *Phương pháp phân tích và tổng hợp*: Tác giả sử dụng để thu thập và khai thác thông tin từ các nguồn tài liệu khác nhau liên quan đến đề tài luận án, nhằm so sánh, phân tích và tổng hợp các nội dung có liên quan đến luận án. Phương pháp này được sử dụng để đánh giá các tư liệu, tài liệu, văn bản có liên quan, cũng như mô tả khái quát nội dung, các công trình, các văn bản của Đảng, Nhà nước, phục vụ nhiệm vụ nghiên cứu luận án. Phương pháp này được luận án sử dụng ở tất cả các chương 1, 2, 3 và 4.

- *Phương pháp so sánh*: Phương pháp này được sử dụng để so sánh, đánh giá các công trình có liên quan của các tổ chức, cá nhân; từ đó chỉ ra sự khác biệt, tính đặc thù của tư tưởng Hồ Chí Minh về phát huy vai trò báo chí đối với sự nghiệp cách mạng Việt Nam. Phương pháp này được luận án sử dụng phục vụ nghiên cứu ở chương 1 và 2.

- *Phương pháp điều tra xã hội học*: Tác giả sử dụng vào khảo sát điều tra xã hội học để đánh giá phần thực trạng của việc phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng theo tư tưởng của Người, tập trung vào các đối tượng như: Phóng viên, nhà báo, biên tập viên, phát thanh viên ở các cơ quan báo chí chủ lực, với tổng số phiếu là: 120 phiếu, thời gian khảo sát tháng 3/2023. Phương pháp này được luận án sử dụng chủ yếu ở chương 3 và 4 của luận án.

- *Phương pháp thống kê*: Tác giả chủ yếu sử dụng cho nhiệm vụ tổng hợp, thống kê các công trình nghiên cứu, kết quả điều tra xã hội học liên quan đến việc điều tra xã hội học của luận án. Phương pháp này được luận án sử dụng chủ yếu ở chương 1 và 3.

- *Phương pháp dự báo*: Sử dụng chủ yếu trong nghiên cứu đưa ra những dự báo, xu hướng vận động, phát triển, chỉ ra những yếu tố và phương hướng phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng

của Đảng theo tư tưởng Hồ Chí Minh cho thời gian tới. Phương pháp này chủ yếu được luận án sử dụng ở chương 4.

5. Đóng góp mới của đề tài

- Luận án góp phần làm phong phú kho tàng di sản báo chí của Hồ Chí Minh trong xây dựng và bảo vệ Đảng, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong thời gian tới.

- Luận án đã hệ thống hóa những vấn đề lý luận khoa học về bảo vệ nền tảng của Đảng, phân tích thực trạng việc phát huy vai trò báo chí trong công tác xây dựng và bảo vệ Đảng theo tư tưởng của Người.

- Luận án là cơ sở khoa học phục vụ cho nhiệm vụ học tập, tuyên truyền, vận dụng và phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ Đảng Cộng sản Việt Nam hiện nay dựa trên nền tảng tư tưởng của Hồ Chí Minh.

6. Ý nghĩa lý luận và thực tiễn của đề tài nghiên cứu

6.1. Ý nghĩa lý luận

- Luận án góp phần luận giải sâu sắc tư tưởng Hồ Chí Minh về phát huy vai trò báo chí cách mạng dưới góc độ chuyên ngành Hồ Chí Minh học.

- Bổ sung thêm cơ sở lý luận của việc phát huy vai trò báo chí cách mạng cho thời gian tới theo tư tưởng của Người.

- Bổ sung những kiến thức khoa học về báo chí vào kho tàng tri thức ngành Hồ Chí Minh học nói chung, Hồ Chí Minh với báo chí cách mạng nói riêng, nhằm phục vụ nhiệm vụ tuyên truyền và giảng dạy tư tưởng của Người cho thời gian tới.

6.2. Ý nghĩa thực tiễn

- Luận án cung cấp luận cứ khoa học, bổ ích về báo chí đối với nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay và mai sau.

- Luận án là tài liệu tham khảo cho công tác nghiên cứu, tuyên truyền, giảng dạy tư tưởng Hồ Chí Minh về báo chí cách mạng, về bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng và phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng ở các cơ sở đào tạo cho thời gian tới.

- Luận án còn là tài liệu tham khảo hữu ích đối với những người làm báo, các chuyên gia, nhà khoa học trong lĩnh vực lý luận của Đảng, nhất là đối với các cơ quan báo chí chủ lực hiện nay ở nước ta.

7. Cấu trúc của luận án

Gồm: Mở đầu, nội dung (4 chương, 8 tiết), kết luận, danh mục các công trình khoa học của tác giả, danh mục tài liệu tham khảo và phụ lục của đề tài luận án.

Chương 1

TỔNG QUAN TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU

LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI LUẬN ÁN

1.1. TÌNH HÌNH NGHIÊN CỨU LIÊN QUAN ĐẾN ĐỀ TÀI LUẬN ÁN

1.1.1. Nghiên cứu về phát huy vai trò của báo chí cách mạng trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng

Bàn về vai trò của báo chí và vấn đề phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng của Đảng đã được nhiều nhà khoa học, nhà nghiên cứu quan tâm, phân tích trên nhiều phương diện, khía cạnh và cách tiếp cận khác nhau. Một số công trình tiêu biểu những năm gần đây về vấn đề này có thể kể đến như:

Tác giả Trịnh Thị Phụng (2019), *“Phát huy vai trò của báo chí cách mạng trong đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay”* [133]. Theo tác giả, báo chí nước ta là một lực lượng xung kích, một binh chủng đặc biệt, là lực lượng tiên phong, đi đầu trên mặt trận tư tưởng, lý luận của Đảng. Bài viết đề xuất một số giải pháp để phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ Đảng, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, góp phần đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch như: “Nâng cao số lượng, chất lượng đội ngũ chuyên trách làm nhiệm vụ đấu tranh; làm trong sạch bộ máy lãnh đạo, quản lý ở các cơ quan báo chí chủ lực; xác định cụ thể nguyên tắc trong công tác đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng; tăng cường sự lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy Đảng đối với hoạt động đối với những người làm báo, tích cực học tập, rèn luyện, làm theo tấm gương đạo đức và phong cách Hồ Chí Minh” [133, tr.98-99].

Ngô Quang Trung - Trương Thị Khoán (2020), *“Phát huy vai trò báo chí trong định hướng dư luận xã hội ở Việt Nam hiện nay”* [163]. Bài viết khẳng định việc phát huy vai trò của lực lượng báo chí là hoạt động nhằm hướng định hướng dư luận xã hội; đồng thời là một trong những nhiệm vụ hàng đầu của báo chí, nhất là trong điều kiện thông tin đa chiều như hiện nay. Bài viết đề xuất những yêu cầu cơ bản đối với báo chí như: Coi trọng công tác tuyên truyền báo chí của Đảng, Nhà nước, gắn với nhiệm vụ đấu tranh của

các quan điểm sai trái của kẻ thù; kết hợp với tuyên truyền những tấm gương điển hình tiên tiến trong Đảng và trong đời sống của nhân dân.

Học viện Báo chí và Tuyên truyền (2020), *“Vai trò báo chí trên lĩnh vực tư tưởng - văn hóa ở Việt Nam hiện nay”* [71]. Cuốn sách là tập hợp 40 báo cáo khoa học của các nhà lãnh đạo, quản lý, nhà khoa học, những chuyên gia đầu ngành, những cán bộ có thâm niên công tác lâu năm trong lĩnh vực báo chí và xuất bản. Các bài viết đi vào làm rõ tình hình trong nước và quốc tế tác động sâu sắc đến hoạt động báo chí, xuất bản; khẳng định vai trò to lớn của báo chí và xuất bản; đánh giá thực trạng kết quả hoạt động báo chí và xuất bản, từ đó đề ra phương hướng và giải pháp phát triển báo chí cho thời gian tới nhằm bảo vệ trận địa tư tưởng của Đảng.

Nguyễn Thị Kim Liên (2020), *“Báo chí cách mạng trong việc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng và đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch”* [91]. Theo tác giả, từ khi Đảng ta ra đời đến nay luôn xác định báo chí là lực lượng quan trọng đi đầu trong công tác tuyên truyền lý luận cách mạng của Đảng; là vũ khí quan trọng trong đấu tranh với các quan điểm sai trái của kẻ thù. Tác giả đã dẫn lời của các nhà kinh điển để nói về vai trò của báo chí và xem: “Báo chí là một trong những mặt trận khởi nguồn của cách mạng vô sản: Báo chí là trận địa ban đầu, từ đó Đảng sẽ tiến hành cuộc đấu tranh với đối thủ của mình bằng vũ khí tương xứng”.

Nguyễn Minh Hoàn - Nguyễn Thị Thu Hường (2020), *“Kinh nghiệm của Trung Quốc trong công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh ngăn chặn các quan điểm sai trái trên Internet nói chung và mạng xã hội nói riêng”* [67]. Bài viết phân tích những tác động của Internet và mạng xã hội tại Trung Quốc đến nhiệm vụ bảo vệ nền tảng cách mạng của Đảng Cộng sản Trung Quốc. Bài viết cho rằng, các thế lực thù địch ở Trung Quốc thường xuyên lợi dụng mạng xã hội để cổ xúy cho cái gọi là tự do mạng để chống phá. Họ xem đó như là một giá trị phổ quát; từ đó chúng tìm mọi cách để tuyên truyền những quan điểm sai trái, nhằm công kích nền tảng tư tưởng của

Đảng cách mạng; tiến tới uy hiếp chế độ xã hội chủ nghĩa và năng lực cầm quyền của Đảng Cộng sản Trung Quốc. Từ đó, tác giả đã gợi mở những bài học kinh nghiệm cho việc phát huy vai trò của báo chí truyền thông trong thực hiện nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng Cộng sản Việt Nam.

Lê Thị Nhã (2020), *“Báo chí tham gia đấu tranh phản bác thông tin sai lệch, xuyên tạc trên mạng xã hội trong bối cảnh chuyển đổi số”* [125]. Tác giả bài viết đi sâu phân tích về chức năng và nhiệm vụ của báo chí đối với nhiệm vụ bảo vệ Đảng trong thời kỳ chuyển đổi số ở nước ta hiện nay. Bài viết khẳng định, việc phát huy vai trò của báo chí là phát huy vũ khí sắc bén của Đảng vào bảo vệ cái đúng, cái tiến bộ, bảo vệ quan điểm của Đảng, đồng thời thông qua báo chí để đấu tranh với các biểu hiện sai trái của các thế lực thù địch. Báo chí phải luôn thể hiện được bản lĩnh chính trị, tính chiến đấu, tính tiên phong đi đầu trong phê phán các biểu hiện sai trái của kẻ thù. Tuyệt đối không để bị lung lay, chi phối bởi những thông tin sai trái trên Internet và mạng xã hội.

Nguyễn Phương An, Võ Thị Xuân Thuận (2021), *“Xây đi đôi với chống trong hoạt động của báo chí đối với bảo vệ, phát triển nền tảng tư tưởng của Đảng”* [1]. Các tác giả đã phân tích, luận giải sâu sắc về vai trò của báo chí đối với nhiệm vụ bảo vệ lý luận cách mạng của Đảng dưới hai phạm trù là: “xây” và “chống”. Theo các tác giả, đây là hai phạm trù có mối quan hệ gắn bó chặt chẽ với nhau không thể tách rời, cần phải tiến hành song song, không thể xem nhẹ. Bài viết cho rằng, báo chí cần phát huy mạnh mẽ hơn nữa trong tuyên truyền, phổ biến các thông tin chính thống của Đảng, Nhà nước; góp phần làm lan tỏa các thông tin tích cực, bổ ích lan tỏa sâu rộng trong đời sống xã hội.

Quách Thị Minh Phượng (2021), *“Báo chí với công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng”* [135]. Bài viết phân tích những nội dung, biểu hiện cụ thể của các hành động chống phá nền tảng tư tưởng của Đảng. Tác giả chỉ rõ, chúng thường lợi dụng báo chí phản động để thiết lập hàng trăm, thậm chí hàng ngàn các trang web có nội dung xuyên tạc về nền tảng lý luận của Đảng

Cộng sản Việt Nam. Những trang web này hoạt động với mục đích tuyên truyền, xuyên tạc, chống phá nền tảng tư tưởng của Đảng. Chúng là thực hiện theo kiểu “mưa dầm thấm lâu”, liên tục tuyên truyền, kích động bằng cách tung ra các tin sai sự thật ngày càng nhiều, mật độ ngày càng cao để làm nhiễu loạn thông tin trong nhân dân. Kết hợp với việc cắt ghép, tạo dựng những tin tức “giật gân”, “tin nóng”, tin “sai sự thật”, chúng nhằm mục đích gây hoang mang dư luận, đánh sâu vào tâm lý của công luận.

Ban Tuyên giáo Trung ương (2021), *“Báo chí với nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng”* [12]. Cuốn sách phân tích, làm rõ một số vấn đề lý luận về báo chí đối với nhiệm vụ bảo vệ Đảng, đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch; từ đó đi vào phân tích, làm rõ thực trạng việc phát huy vai trò báo chí trong thực hiện nhiệm vụ bảo vệ lý luận cách mạng của Đảng, chỉ rõ những vấn đề đặt ra hiện nay đối với báo chí cách mạng. Trong phần 3, cuốn sách đã phân tích một số nhiệm vụ, giải pháp góp phần nâng cao hiệu quả nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng ở các cơ quan báo chí.

Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh (2021), *“Bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong bối cảnh cách mạng công nghiệp lần thứ tư”* [72]. Đây là thông tin chuyên đề về vấn đề bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong bối cảnh Cách mạng 4.0, trong đó nổi bật là bài viết *“Báo chí cách mạng với nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng”* của tác giả Vũ Lâm. Bài viết khẳng định: Bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng mặc dù là một vấn đề không mới, song luôn là vấn đề nóng bỏng, cấp thiết của Đảng, do đó cần phải được tiến hành thường xuyên, liên tục, xem đó là vấn đề sinh tử của Đảng, nhất là trong bối cảnh hiện nay.

Ban Tuyên giáo Trung ương (2021), *“Báo chí với nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng”* [12]. Cuốn sách phân tích, luận giải về vai trò, nhiệm vụ, chức năng chủ yếu của báo chí trong thông tin, tuyên truyền, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch. Từ đó đi vào đánh giá thực trạng, làm rõ những vấn đề đặt ra hiện nay và đề xuất một số nhiệm vụ, giải

pháp chủ yếu góp phần nâng cao vai trò đấu tranh của các cơ quan báo chí trong thời gian tới theo tư tưởng, quan điểm Hồ Chí Minh và Đảng ta.

Đỗ Ngọc Hanh (2022), *“Quan điểm của Lênin về bảo vệ Đảng và sự vận dụng trong đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay”* [58]. Bài viết luận giải sâu sắc quan điểm của chủ nghĩa Lênin về vai trò, sự cần thiết của báo chí trong thực hiện nhiệm vụ bảo vệ Đảng Cộng sản đối với sự nghiệp cách mạng của giai cấp vô sản; từ đó đề xuất một số nội dung cơ bản, góp phần bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng Cộng sản Việt Nam hiện nay. Tác giả khẳng định: “Kể từ khi ra đời đến nay, học thuyết Mác-Lênin luôn vấp phải sự ghen ghét, đố kỵ của các thế lực thù địch. Chúng điên cuồng chống phá chủ nghĩa Mác-Lênin, ra sức tác động, làm suy yếu các tổ chức Đảng Cộng sản,... Chủ nghĩa cơ hội đã biến chủ nghĩa Mác thành một chủ nghĩa Mác bị xuyên tạc méo mó”.

Biên Quốc Thắng (2022), *“Công tác xuất bản, tạp chí với bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng Cộng sản Việt Nam”* [154]. Tác giả đi vào phân tích giải sâu sắc về vai trò công tác xuất bản, công tác tạp chí đối việc tuyên truyền, giáo dục lý luận cách mạng của Đảng; qua đó góp phần định hướng giữ luận xã hội về nhiệm vụ đấu tranh, phản bác các quan điểm sai trái của kẻ thù. Bài viết đã đánh giá cụ thể và đưa ra những kết quả về công tác xuất bản và tạp chí trong thời gian qua, từ đó chỉ ra những hạn chế bất cập và đề xuất một số giải pháp chủ yếu nhằm nâng cao chất lượng hoạt động xuất bản, tạp chí trong thời gian tới, nhằm bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

Nguyễn Ngọc Lan - Đỗ Thị Diệp (2022), *“Phát huy vai trò báo chí trong đấu tranh phòng chống “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” về tư tưởng chính trị của cán bộ, đảng viên hiện nay”* [89]. Nội dung chính của bài viết phân tích về vai trò to lớn, quan trọng của báo chí đối với công tác bảo vệ Đảng cách mạng. Từ việc phát huy vai trò báo chí sẽ góp phần nâng cao tư tưởng, nhận thức chính trị, đạo đức, lối sống cho cán bộ, đảng viên và nhân dân về bảo vệ Đảng cho một bộ phận cán bộ, đảng viên hiện nay.

Nguyễn Trọng Nghĩa (2022), “*Phát huy vai trò báo chí cách mạng bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới*” [120]. Bài viết nhấn mạnh trong suốt 90 năm qua Đảng ta luôn xác định: lý luận của chủ nghĩa Mác-Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh là nền tảng tư tưởng và kim chỉ nam cho mọi hành động cách mạng của Đảng. Đây được xem là sợi chỉ đỏ soi đường, chỉ lối cho cách mạng nước ta giành nhiều thắng lợi. Để bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, cần phải phát huy vai trò, sức mạnh to lớn của báo chí, kết hợp chặt chẽ với nhiệm vụ đấu tranh, phê phán các quan điểm sai trái của kẻ thù.

Nguyễn Thị Trường Giang (2023), “*Kinh nghiệm của Trung Quốc trong phát huy vai trò của công tác tuyên truyền*” [55]. Tác giả cho rằng, Đảng Cộng sản Trung Quốc luôn coi trọng và đề cao công tác tuyên truyền, quản lý báo chí, xem công tác tuyên truyền, quản lý các thông tin sai trái, uốn nắn tư tưởng công chúng là một nhiệm vụ quan trọng hàng đầu của Đảng Đảng Cộng sản Trung Quốc hiện nay. Ngoài ra, bài viết còn nhấn mạnh nguyên tắc trong công tác tuyên truyền báo chí ở Trung Quốc là: Đảng Cộng sản Trung Quốc lãnh đạo, Nhà nước quản lý, doanh nghiệp kinh doanh hợp pháp, lấy báo Đảng làm trọng tâm, phát triển theo cơ chế thị trường. Chính phủ Trung Quốc không cho phép hoạt động của báo chí cá nhân hoạt động, đồng thời các cơ quan truyền thông của nước ngoài tại Trung Quốc phải có tổng biên tập mang quốc tịch Trung Quốc và sống tại Trung Quốc. Đây là yêu cầu bắt buộc.

Lê Thị Chiên (2023), “*Phát huy vai trò của đội ngũ cộng tác viên các tạp chí khoa học của Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng*” [29]. Tác giả bài viết cho rằng, học viện là một trong những đơn vị có mạng lưới báo chí phong phú, hùng hậu và phát triển ngày càng toàn diện. Trong đó bao gồm nhiều lực lượng, nhiều cơ quan như tạp chí, xuất bản, các trang, cổng thông tin điện tử và nhiều loại hình báo chí truyền thông hiện đại đa phương tiện cùng tham gia hoạt động, góp phần đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái của kẻ thù một cách hiệu quả. Do đó trong thời gian

tới các tạp chí khoa học thuộc học viện cần phải đẩy mạnh công tác thông tin, tuyên truyền một cách mạnh mẽ và rộng khắp hơn nữa, phục vụ cho nhiệm vụ chính trị của học viện và đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch.

Tác giả X.A. Mikhailốp (2004), “*Báo chí hiện đại nước ngoài, những quy tắc và nghịch lý*” [170]. Công trình đi vào phân tích những đặc điểm của báo chí, tình hình phát triển của báo chí trên thế giới và một số nước trong khu vực châu Á. Cuốn sách được bố cục gồm 4 chương, chủ yếu đề cập đến vị trí, vai trò của báo chí đối với đời sống xã hội; xu hướng phát triển của báo chí trong bối cảnh toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế; không gian thông tin, báo chí và kinh tế, báo chí và kỹ thuật ở một số quốc gia, dân tộc. Mặc dù không đề cập chuyên sâu về báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, song cuốn sách đã khẳng định vai trò của báo chí là vô cùng to lớn đối với sự phát triển của các nước, các quốc gia, dân tộc là rất to lớn, trong đó có Liên Xô trước đây, Liên bang Nga hiện nay. Cuốn sách khẳng định: “Luận thuyết của Liên Xô luôn xem báo chí là công cụ và là vũ khí quan trọng hàng đầu của Đảng Cộng sản” [170, tr.12].

1.1.2. Nghiên cứu tư tưởng Hồ Chí Minh về phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng

Nguyễn Thành (2004), “*Sự nghiệp báo chí của Chủ tịch Hồ Chí Minh*” [153]. Cuốn sách cung cấp những tư liệu bổ ích và quý giá về sự nghiệp báo chí cách mạng của Hồ Chí Minh. Một nhà báo cách mạng vĩ đại, người chiến sĩ cộng sản kiên trung, kiên cường trên mặt trận báo chí cách mạng. Tác giả khái quát về những đóng góp to lớn của Người đối với sự nghiệp báo chí như: Yêu cầu về làm báo cách mạng, nguyên tắc trong tuyên truyền, bảo vệ những thành quả cách mạng của Đảng, đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch; luận giải sâu sắc về những phẩm chất đạo đức cách mạng của nhà báo đối với sự nghiệp đấu tranh “phò chính, trừ tà” kể từ khi Đảng Cộng sản Việt Nam ra đời đến nay. Đây là những định hướng, chỉ dẫn thiết thực, bổ ích, là cẩm nang để những người làm báo hiện nay tiếp thu, vận dụng và phát huy hơn nữa vai

trò của báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch.

Vũ Duy Thông (2004), “*Mác- Ăngghen, Lênin, Hồ Chí Minh bàn về báo chí*” [156]. Cuốn sách phân tích quan điểm của các nhà kinh điển C.Mác, Ph.Ăngghen, V.I.Lênin, Hồ Chí Minh về báo chí cách mạng, khẳng định báo chí có vị trí, vai trò rất to lớn trong công tác xây dựng và bảo vệ Đảng. Tác giả cho rằng, trong tất cả các nhà kinh điển từ xưa đến nay khi tham gia hoạt động cách mạng, đấu tranh đòi tự do, dân chủ cho con người đều sử dụng báo chí, dựa vào báo chí và phát huy hiệu quả vai trò, sức mạnh của báo chí để thực hiện mục đích chính trị của mình. Đây là một trong những nguyên tắc, yêu cầu bắt buộc cần phải thực hiện trong suốt quá trình hoạt động cách mạng, nhất là ở những thời kỳ đầu của sự nghiệp. Bài viết chỉ rõ: Bằng những bài báo, tác phẩm nổi tiếng của mình, các nhà kinh điển đã tiến hành luận chiến sắc bén, vạch mặt chỉ tên, làm rõ bản chất xấu xa của chủ nghĩa thực dân đế quốc, bọn phản động chống phá cách mạng. Bên cạnh những đóng góp vào công cuộc xây dựng và bảo vệ chính quyền; báo chí còn trở thành vũ khí sắc bén trong đấu tranh với các luận điệu xuyên tạc, sai trái của các thế lực thù địch, bọn cơ hội, xét lại chống phá chủ nghĩa Mác- Lênin.

Lê Quốc Lý (2011), “*Quan điểm của C.Mác, Ph.Ăngghen, V.I.Lênin, Chủ tịch Hồ Chí Minh và Đảng Cộng sản Việt Nam về báo chí*” [97]. Cuốn sách đã đi vào phân tích một cái khái quát quan điểm của các nhà kinh điển C.Mác, Ph.Ăngghen, V.I.Lênin về vai trò báo chí đối với nghiệp cách mạng của giai cấp vô sản trong thời đại mới. Qua đó, tác giả đã dành một phần dung lượng để luận giải sâu sắc quan điểm và tư tưởng Hồ Chí Minh về báo chí cách mạng, nhất là về vai trò của báo chí trong tuyên truyền, giáo dục lý luận cách mạng của Đảng. Cuốn sách khẳng định: “Hồ Chí Minh là người đã tiếp thu, kế thừa và phát triển sáng tạo những tư tưởng vĩ đại của các nhà kinh điển về báo chí cách mạng, nhằm phục vụ sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc hướng đến mục tiêu độc lập, tự do, hòa bình cho Tổ quốc”. Tác giả đã

luận giải nhiều nội dung liên quan đến báo chí cách mạng như: vai trò, nguyên tắc và phương pháp viết báo trong đấu tranh, tuyên truyền lý luận; về cách thức tổ chức, vận hành, phát hành, xuất bản của một tờ báo cách mạng.

Đỗ Chí Nghĩa (2014), “*Nhà báo và sáng tạo báo chí trong tư tưởng Hồ Chí Minh*” [119]. Tác giả cuốn sách khẳng định, báo chí là một nội dung, một thành tố không thể tách rời trong di sản Hồ Chí Minh, một vũ khí không thể thiếu trong bảo vệ Đảng, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Theo tác giả, báo chí có vai trò, sứ mệnh cao cả phục vụ nhiệm vụ cách mạng, tuyên truyền chính trị và đấu tranh chính trị của Đảng. Mặc dù cuốn sách không đề cập sâu về phát huy vai trò của báo chí, nhưng thông qua đó độc giả cũng có thể thấy được vai trò quan trọng của báo chí cách mạng đối với thắng lợi của sự nghiệp đấu tranh vẻ vang của Đảng.

Hà Minh Đức (2017), “*Báo chí Hồ Chí Minh: chuyên luận và tuyển chọn*” [50]. Cuốn sách gồm 2 phần. *Phần 1: Chuyên luận*. Ở phần này tác giả phân tích những nội dung chủ yếu của báo chí cách mạng và khái quát những đặc trưng tiêu biểu riêng có mang cốt cách của Người về báo chí; *Phần 2: Tuyển chọn*. Tác giả cuốn sách đã lựa chọn những tác phẩm báo chí đặc sắc được in trong Hồ Chí Minh *Toàn tập* (Bộ 15 tập, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2011), nhằm phục vụ những người muốn tìm hiểu, nghiên cứu về báo chí Hồ Chí Minh. Nội dung xuyên suốt của cuốn sách thể hiện sự khẳng định bản chất cao cả, nhân văn của báo chí cách mạng, đó là tiếng nói chính nghĩa, lẽ phải và công lý của con người; nhấn mạnh nhiệm vụ bao trùm của báo chí cách mạng là tuyên truyền, giáo dục, định hướng tư tưởng cho cán bộ, đảng viên và quần chúng nhân dân tin theo Đảng, tin theo lý luận cách mạng của Đảng.

Trần Lưu - Quốc Khánh (2019), “*Bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong tình hình mới*” [93]. Tác phẩm đạt giải xuất sắc “Giải báo chí toàn quốc năm 2019” về chủ đề bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Tác phẩm có hai bài viết. Bài 1: *Đấu tranh gian khổ và lâu dài*. Bài 2: *Thực tiễn đất nước là chân*

lý cao nhất. Nhóm tác giả phân tích, luận giải những âm mưu xấu xa, đen tối của kẻ thù bằng việc sử dụng báo chí phản động để tiến hành chống phá cách mạng. Tác giả chỉ rõ: “Sự chống phá của các thế lực diễn ra lâu dài, thường xuyên, liên tục và ngày càng phức tạp, do đó trách nhiệm của các cơ quan báo chí, đội ngũ nhà báo ngày càng nặng nề, do đó tuyệt đối không được chủ quan, xem nhẹ, đơn giản, hạ thấp”.

Mai Đức Ngọc (2020), *“Phát huy vai trò của báo chí trên mặt trận tư tưởng - văn hóa ở nước ta trước yêu cầu mới”* [121]. Bài viết cho rằng: “Không phải ngẫu nhiên mà ngay trong hành trình bôn ba tìm đường cứu nước, nhất là để chuẩn bị cho việc thành lập chính Đảng, Nguyễn Ái Quốc - Hồ Chí Minh đã tiến hành xuất bản tờ báo *Thanh Niên* (ngày 21/6/1925). Bởi theo Người, muốn làm cách mạng trước hết phải truyền bá tư tưởng lý luận khoa học của chủ nghĩa Mác-Lênin; phấn đấu, tổ chức, tập hợp lực lượng cách mạng”.

1.1.3. Nghiên cứu vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về phát huy vai trò của báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng

Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh (2005), *“80 năm báo chí cách mạng Việt Nam - những bài học lịch sử và định hướng phát triển”* [68]. Cuốn sách tập hợp 46 bài tham luận khoa học cấp quốc gia. Trong đó, một số bài viết tiêu biểu đã phân tích, luận giải một số nội dung cơ bản như: “Báo chí cách mạng của nước ta” của tác giả Hoàng Tùng; “Báo chí cách mạng nước ta - cội nguồn và cống hiến”, của tác giả Phan Quang; “Nhà báo - đức, tài và sự rèn luyện”, của tác giả Hà Đăng; “Tìm hiểu sự phát triển nội dung chức năng, nhiệm vụ báo chí cách mạng nước ta”, của tác giả Hữu Thọ; “Phong cách sử dụng ngôn ngữ của Bác Hồ và những bài học đối với nhà báo hiện nay”, của tác giả Nguyễn Thành; “Nâng cao tính đảng của báo chí cách mạng và việc phát huy vai trò báo chí trong giai đoạn hiện nay của tác giả Lê Hữu Nghĩa”,... Đây là công trình đặc sắc được nghiên cứu công phu, nghiêm túc nhân Kỷ niệm 80 năm ngày báo chí cách mạng Việt Nam của các nhà báo lão

thành cách mạng. Những bài viết thể hiện nội dung đặc sắc, vai trò và tầm quan trọng to lớn của Báo chí cách mạng Việt Nam trong suốt chiều dài lịch sử; thể hiện những nhận định, dự báo sâu sắc về xu hướng vận động phát triển của báo chí cách mạng Việt Nam trong thời gian tới.

Bộ Thông tin và Truyền thông (2010), *“Báo chí với công tác tuyên truyền, đấu tranh chống các luận điệu sai trái”* [21]. Cuốn sách phân tích vị trí, vai trò, tầm quan trọng của công tác tuyên truyền báo chí cách mạng trong cuộc đấu tranh cam go, quyết liệt chống lại các luận điệu sai trái của kẻ thù hiện nay. Nội dung xuyên suốt của cuốn sách thể hiện vai trò, sức mạnh to lớn của báo Việt Nam trong việc tuyên truyền đường lối cách mạng của Đảng, Nhà nước; đồng thời khẳng định trách nhiệm lớn lao của báo chí trong việc đấu tranh, phản bác mạnh mẽ với các quan điểm sai trái đã và đang tiến hành hiện nay.

Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh (2018), *“Vững bước trên nền tảng của chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh”* [69]. Cuốn sách là tập hợp một số bài viết uy tín của các nhà khoa học tiêu biểu trong nước; các bài viết chủ yếu phân tích về vai trò, nội dung và giá trị tiêu biểu về nền tảng tư tưởng của Đảng đối với sự nghiệp cách mạng Việt Nam. Nội dung cuốn sách giúp người đọc nhận diện đúng đặc điểm, âm mưu của các thế lực thù địch đang tập trung chống phá cách mạng; từ đó đề xuất một số biện pháp chủ yếu góp phần bảo vệ lý luận cách mạng của Đảng.

Trương Ngọc Nam (2020), *“Báo chí với cuộc đấu tranh phòng chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của cán bộ, đảng viên theo tư tưởng Hồ Chí Minh”* [116]. Mặc dù bài viết không trực tiếp luận giải và phân tích về công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng và bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Song, theo tác giả, báo chí có vai trò to lớn trong việc đấu tranh phòng chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của cán bộ, đảng viên hiện nay. Đây là một trong những biểu hiện, nguyên do mà các thế lực thù địch thường xuyên lợi dụng để tiến hành kích động chống phá nền

tảng tư tưởng của Đảng một cách dai dẳng và quyết liệt. Do đó, thời gian tới, báo chí cần phải vào cuộc mạnh mẽ và đấu tranh quyết liệt với các biểu hiện này. Bài viết khẳng định: “Ân sâu trong chủ trương chính sách của Đảng còn là sự tiên lượng về sự trỗi dậy của chủ nghĩa cá nhân, của tâm lý hưởng thụ khi đất nước chuyển sang thời bình”.

Học viện Báo chí và Tuyên truyền (2021), *“Xây dựng và phát triển nền báo chí cách mạng Việt Nam theo tư tưởng Hồ Chí Minh”* [77]. Công trình là luận giải về phát huy vai trò báo chí và sự vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về báo chí trong giai đoạn cách mạng mới. Trong đó có thể kể đến một số bài viết tiêu biểu của các tác giả như: Mạch Quang Thắng, Nguyễn Hồng Vinh, Hà Quang Trường, Dương Văn Thắng, Trần Văn Phòng, Bùi Đình Phong, Trần Thị Minh Tuyết, Dương Minh Huệ, Nguyễn Thị Minh Thùy,...

Nguyễn Thị Hằng Thu (2022), *“Báo mạng điện tử thực hiện sứ mệnh “phò chính, trừ tà” theo tư tưởng Hồ Chí Minh trong cuộc đấu tranh chống quan điểm sai trái, thù địch”*” [158]. Tác giả đi sâu luận giải về quan niệm, vai trò, chức năng, nhiệm vụ và sứ mệnh to lớn của báo điện tử trong sự nghiệp “phò chính, trừ tà” theo tư tưởng Hồ Chí Minh; đề xuất phương hướng vận dụng tư tưởng Hồ Chí Minh về báo chí trong thực hiện nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch.

Nguyễn Thị Tuyết Mai (2022), *“Bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch - Từ góc nhìn tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng đội ngũ cán bộ”* [98]. Theo tác giả, trong quá trình lãnh đạo cách mạng, Hồ Chí Minh thường xuyên cảnh báo về nguy cơ xâm nhập và tấn công của những kẻ thù từ bên ngoài nhằm phá hoại Đảng, Nhà nước, phá hoại nền tảng tư tưởng của Đảng.

Bùi Thị Kim Hậu (2023), *“Bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng - Nhiệm vụ quan trọng trong nghiên cứu, tuyên truyền và giảng dạy chủ nghĩa xã hội khoa học ở Việt Nam hiện nay”* [65]. Tác giả cho rằng, nhiệm vụ bảo vệ đang trở thành nhiệm vụ chính trị hàng đầu trong nghiên cứu, tuyên truyền và giảng

dạy chủ nghĩa xã hội khoa học hiện nay. Kẻ thù chống phá thường đưa ra những luận điệu sai trái, xuyên tạc nhằm phủ nhận nền tảng tư tưởng của Đảng, phủ nhận con đường cách mạng của nước ta. Bài viết khẳng định: “Để kịp thời chống lại sự phá hoại của chủ nghĩa cơ hội, lãnh tụ Nguyễn Ái Quốc đã chỉ đạo quyết liệt cuộc đấu tranh bảo vệ lý luận cách mạng của Đảng ngay từ khi Đảng mới thành lập”.

1.2. KẾT QUẢ NGHIÊN CỨU ĐÃ ĐẠT ĐƯỢC VÀ NHỮNG VẤN ĐỀ CẦN TIẾP TỤC NGHIÊN CỨU

1.2.1. Những kết quả nghiên cứu đã đạt được

Một là, các công trình nghiên cứu có liên quan đã đi vào phân tích, luận giải và làm rõ nguồn gốc, sự cần thiết của việc thiết lập và hình thành một nền báo chí cách mạng Việt Nam, đối sự nghiệp đấu tranh giải phóng dân tộc, giành lấy độc lập, tự do cho Tổ quốc. Đặc biệt đối với sự nghiệp tuyên truyền, giáo dục, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng làm vô cùng to lớn. Các công trình đã đưa ra được một hệ thống những vấn đề lý luận và thực tiễn về vai trò của báo chí; khái quát những tiêu chuẩn, chuẩn mực, đạo đức, phong cách của nhà báo cách mạng. Hầu hết các công trình đều thống nhất và cho rằng, báo chí là vũ khí sắc bén, công cụ quan trọng hàng đầu trong sự nghiệp đấu tranh “phò chính trừ tà”, bảo vệ cái đúng và lẽ phải.

Hai là, một số công trình đã luận giải, làm rõ một số quan niệm cơ bản liên quan đến đề tài nghiên cứu như: báo chí, phát huy, đấu tranh, đấu tranh bằng báo chí và các biểu hiện về phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

Ba là, một số công trình đã đi vào đánh giá thực trạng việc phát huy vai trò báo chí, chỉ ra những kết quả, thành tựu đạt được, chỉ rõ những hạn chế và lý giải nguyên nhân của những thành tựu và hạn chế. Một số công trình làm rõ những vấn đề đặt ra hiện nay của báo chí đối với công tác lãnh đạo, chỉ đạo, giáo dục, quán triệt, quản lý và tổ chức thực hiện nhiệm vụ báo chí, tuy nhiên vẫn còn ở mức độ khái quát.

Bốn là, một số công trình đã đi sâu phân tích và chỉ ra những nhân tố tác động tích cực, tiêu cực, dự báo những vấn đề đặt ra, phương hướng và đề xuất một số giải pháp chủ yếu của việc phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng thời gian tới theo tư tưởng của Người.

1.2.2. Những vấn đề đặt ra cần tiếp tục nghiên cứu

Một là, hiện nay, có khá nhiều công trình nghiên cứu có liên quan đến tư tưởng Hồ Chí Minh, nhưng chưa có công trình nào nghiên cứu một cách sâu sắc về phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng theo tư tưởng của Người một cách trực tiếp và hệ thống. Do đó, luận án xác định đây là vấn đề cần phải đi sâu, làm rõ dưới góc độ ngành Hồ Chí Minh học.

Hai là, trên cơ sở tiếp cận các khái niệm đưa ra, luận án đi sâu nghiên cứu hoạt động thực tiễn báo chí của Hồ Chí Minh thông qua các di sản của Người để lại theo con đường trực tiếp và gián tiếp. Từ đó, đúc rút, khái quát hóa, hệ thống hóa các nội dung cơ bản của Người về phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

Ba là, trên cơ sở những vấn đề đã được nghiên cứu, làm rõ về lý luận, gắn với bối cảnh cụ thể và tình hình thực tiễn, luận án đi vào đánh giá thực trạng, chỉ rõ những thành tựu đạt được và những hạn chế; từ đó đưa ra các giải pháp cơ bản nhằm phát huy vai trò của báo chí trong thời gian tới theo tư tưởng của Người.

Bốn là, trên cơ sở những nhận định, dự báo và tình hình thực tiễn, luận án đi vào phân tích dự báo những nhân tố tác động của tình hình thế giới, khu vực và trong nước đối với việc phát huy vai trò báo chí.

Tiểu kết chương 1

Chương 1 tổng quan các công trình liên quan đến đề tài luận án trên nhiều mặt, nhiều lĩnh vực, nhiều góc độ tiếp cận khác nhau, với ba nhóm chủ yếu: *Nhóm thứ nhất*, “nghiên cứu các công trình về phát huy vai trò báo chí”; *nhóm thứ hai*, “nghiên cứu các công trình đề cập đến tư tưởng Hồ Chí Minh về phát huy vai trò của báo chí”; *nhóm thứ ba*, “nghiên cứu các công trình vận dụng tư

tưởng Hồ Chí Minh về phát huy vai trò báo chí”. Từ đó luận án đi vào đánh giá, phân tích, làm rõ những mặt được và chưa được của vấn đề này hiện nay.

Tổng quan tình hình nghiên cứu cho thấy, các công trình có liên quan đến các vấn đề khai thác ở những khía cạnh nhất định và đạt được những kết quả bước đầu, mở ra những hướng nghiên cứu mới của luận án. Các công trình này đều thống nhất rằng: Hồ Chí Minh là một nhà tư tưởng lỗi lạc, nhà văn hóa kiệt xuất, nhà báo cách mạng vĩ đại, là người sáng lập ra nền báo chí cách mạng Việt Nam, người đặt nền móng, gây dựng và phát triển nền báo chí cách mạng Việt Nam. Ngày nay, báo chí tiếp tục gánh vác sứ mệnh cao cả của Đảng là tuyên truyền, đấu tranh, bảo vệ nền tảng lý luận của Đảng trong bối cảnh và tình hình mới của cách mạng.

Chương 2

TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ PHÁT HUY VAI TRÒ BÁO CHÍ TRONG BẢO VỆ NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG CỦA ĐẢNG - MỘT SỐ VẤN ĐỀ LÝ LUẬN

2.1. MỘT SỐ KHÁI NIỆM CƠ BẢN LIÊN QUAN ĐẾN LUẬN ÁN

2.1.1. Khái niệm báo chí, phát huy, phát huy vai trò báo chí

* *Khái niệm báo chí*

Báo chí là một từ ghép, “*Báo*” có nghĩa là thông báo và “*Chí*” có nghĩa là giấy. Tức là toàn bộ những ấn phẩm được in trên giấy có tính chất định kỳ, tháng, quý, năm, nhằm chuyển tải những nội dung thông tin mang tính chất thời sự và được phát hành rộng rãi trong đời sống xã hội. Báo chí còn có nghĩa khác là “báo” và “tạp chí”.

Theo *Từ điển tiếng Việt*: “Báo chí là các loại hình thông tin tuyên truyền như báo, tạp chí, có tính chất đại chúng, được thể hiện qua các ấn phẩm định kỳ, hoặc qua các phương tiện thông tin đại chúng khác như: truyền thanh, truyền hình, Internet”,... [167, tr.54].

Theo tác giả Nguyễn Văn Dũng: “Báo chí là hoạt động thông tin giao tiếp xã hội trên quy mô mở rộng lớn, là công cụ và phương thức kết nối xã hội hữu hiệu, là công cụ và phương thức can thiệp xã hội hiệu quả nhất trong mối quan hệ với công chúng và dư luận xã hội, với nhân dân và các nhóm lợi ích, với các nước”,... [34, tr.61].

Theo tác giả Đỗ Chí Nghĩa: “Báo chí là một phương tiện truyền thông đại chúng, truyền tải những thông tin thời sự có tính định kỳ đến đông đảo công chúng”,... [118, tr.14]. Theo đó, đặc điểm nổi bật của báo chí chính là tính công khai và sự lan tỏa, thông tin rộng khắp trong xã hội. Báo chí luôn gắn liền với thông tin thời sự, những sự kiện diễn ra hằng ngày, hằng giờ được báo chí thông tin, phản ánh, phân tích, bình luận, nhằm định hướng nhận thức dư luận.

Theo Nghị định số 51/2002/NĐ-CP ngày 26/04/2002 của Chính phủ, tại chương 1, điều 1, thuật ngữ báo chí được giải thích như sau: “Là tên gọi chung đối với các loại hình báo chí: báo in, báo hình, báo nói, báo điện tử” [161, tr.1].

Theo khoản 1, Điều 3, Luật Báo chí được Quốc hội thông qua ngày 05/4/2016, có hiệu lực ngày 01/01/2017 cho rằng: “Báo chí là sản phẩm thông tin về sự kiện, vấn đề trong đời sống xã hội thể hiện bằng chữ viết, hình ảnh, âm thanh, được sáng tạo, xuất bản định kỳ và phát hành, truyền dẫn tới đông đảo công chúng thông qua các loại hình báo in, báo nói, báo hình, báo điện tử”,... [94, tr.8]. Đây là khái niệm hoàn chỉnh và khá phù hợp với bối cảnh hiện nay, nhất là trong điều kiện khoa học làm báo ngày càng phát triển, kéo theo nhiều loại hình báo chí ra đời và phát triển như: báo in, báo nói, báo hình và báo điện tử.

**** Khái niệm truyền thông***

Truyền thông là hoạt động truyền đạt, giao tiếp và tiến hành chia sẻ thông tin giữa các cá nhân, tổ chức hoặc công chúng thông qua phương tiện và kênh thông tin giao tiếp trong xã hội. Mục đích của hoạt động truyền thông là nhằm truyền tải thông tin, nội dung và giá trị thông tin từ một người hoặc một nhóm người đến một người hoặc nhóm người khác trong những phạm vi, lĩnh vực và vùng lãnh thổ nhất định.

Truyền thông là hoạt động đóng vai trò quan trọng trong việc lan tỏa thông tin về các sự kiện, vấn đề chính trị xã hội đóng vai trò giúp người dân có được những thông tin cần thiết, nhằm tuyên truyền định hướng để đưa ra các quyết định và hành động cho phù hợp. Phương thức truyền thông có thể bằng lời nói, chữ viết, hình ảnh, video hoặc âm thanh.

**** Khái niệm nhà báo***

Theo khoản 1 Điều 25 Luật Báo chí 2016, nhà báo là người hoạt động báo chí được cấp thẻ nhà báo, đồng thời là những chủ thể sáng tạo ra những tác phẩm báo chí, sản phẩm thông tin về các sự kiện mang tính chất báo chí, là những chủ thể thông tin và

phản hồi thông tin cho báo chí, cái chính thông tin tin báo chí, xuất bản, in, phát hành báo chí; truyền dẫn báo điện tử và truyền dẫn, phát sóng báo nói, báo hình.

Yêu cầu nhà báo phải thông tin trung thực về tình hình đất nước và thế giới phù hợp với lợi ích của Đảng Nhà nước và nhân dân; phản ánh ý kiến và nguyện vọng chính đáng của nhân dân; thường xuyên tăng cường bảo vệ quan điểm đường lối chủ trương của Đảng; chính sách, pháp luật của Nhà nước; coi trọng việc đấu tranh bảo vệ quan điểm chính thống của Đảng và đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái thù địch.

*** *Khái niệm phát huy***

Theo *Từ điển tiếng Việt*, “phát huy” là làm cho cái hay, cái tốt lan rộng tác dụng và tiếp tục phát triển thêm” [129, tr.1014]. Như vậy, phát huy được hiểu là tổng thể các hoạt động tác động của chủ thể, nhằm làm cho cái hay, cái tốt ngày càng lan rộng, phát triển thêm, tỏa sáng, phổ biến trong cộng đồng và xã hội.

Phát huy là làm cho cái hay, cái tốt, cái có giá trị tốt đẹp ngày càng nảy nở, phát triển rộng lớn trong xã hội, trở thành những giá trị phổ biến, lan tỏa rộng khắp trong đời sống xã hội và được mọi người đón nhận. Phát huy là hoạt động có giá trị văn hóa, mang ý nghĩa chính trị sâu sắc, thể hiện tính lan tỏa to lớn trong cộng đồng.

Từ cách tiếp cận trên đây, tác giả đưa ra khái niệm: *Phát huy là những hành động, hoạt động, việc làm có mục đích của các chủ thể, tác động vào đối tượng đã xác định, nhằm đưa các nội dung, giá trị tốt đẹp của đối tượng ngày càng phát triển, lan tỏa rộng khắp trong cộng đồng và xã hội.*

*** *Khái niệm phát huy vai trò báo chí***

Đây là một nhiệm vụ chính trị to lớn của toàn Đảng, toàn dân và toàn quân ta cần phải quan tâm và chăm lo thực hiện một cách hiệu quả, nhất là trong bối cảnh các thế lực thù địch đang ráo riết và tăng cường chống phá nền tảng tư tưởng của Đảng ngày càng quyết liệt, mạnh mẽ và không ngừng nghỉ. Đồng thời, phải cần xác định đây là nhiệm vụ cơ bản, thường xuyên, lâu dài,

gắn bó chặt chẽ giữa nhiệm vụ xây và chống, đấu tranh và bảo vệ. Trong nhiều nghị quyết của Đảng, Đảng ta đều xác định, báo chí là cầu nối gắn bó mật thiết giữa Đảng với nhân dân. Phát huy vai trò của báo chí cách mạng là phát huy vũ khí sắc bén, phát huy công cụ, công năng, phương tiện của báo chí vào thực hiện nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trước các thế lực thù địch đang ngày đêm xuyên tạc, chống phá nền tảng tư tưởng cách mạng của Đảng.

Từ cách tiếp cận khái niệm về “phát huy”, có thể hiểu một cách khái quát như sau: *“Phát huy vai trò báo chí là tổng thể các hoạt động của các chủ thể, lực lượng, tiến hành nhiều nội dung, cách thức, giải pháp khác nhau, nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho báo chí tiến hành tuyên truyền, giáo dục, nâng cao nhận thức cho cán bộ, đảng viên và nhân dân về nền tảng tư tưởng của Đảng, gắn với đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch”*.

2.1.2. Khái niệm nền tảng tư tưởng của Đảng, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng

*** Khái niệm nền tảng tư tưởng của Đảng**

Về mặt thuật ngữ, “nền tảng tư tưởng” được hợp thành bởi hai thành tố là “nền tảng” và “tư tưởng”. Theo *Từ điển tiếng Việt*: “Nền tảng” là bộ phận vững chắc dựa trên đó các bộ phận khác có thể bám trụ và đứng vững được. “Tư tưởng” là sự phản ánh hiện thực trong ý thức, đồng thời là biểu hiện về quan hệ giữa con người với thế giới xung quanh. Là những quan điểm, tư tưởng đã được hệ thống hóa thành lý luận, học thuyết về xã hội, nhằm phản ánh sự phát triển, vận động của xã hội, với mục đích bảo vệ lợi ích của một giai cấp nhất định, được giai cấp đó thừa nhận, công nhận, truyền bá và bảo vệ.

Đây là bộ phận quan trọng bậc nhất trong các yếu tố cấu thành nên tổ chức Đảng, là nhân tố căn bản, cốt lõi, tiền đề vững chắc, định hướng cho mọi hoạt động lãnh đạo của Đảng cách mạng. Theo đó nếu nền tảng của Đảng được giữ vững thì bản chất giai cấp công nhân của Đảng mới được củng cố và tăng cường; nếu nền tảng tư tưởng của Đảng thay đổi, tất yếu sẽ dẫn tới sự

thay đổi về bản chất của Đảng, dẫn đến sự thay đổi về mục tiêu, lý tưởng, nguyên tắc, phương hướng hoạt động chính trị của Đảng cách mạng. Việc phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng là nhiệm vụ rất quan trọng, cần được tiến hành thường xuyên, liên tục; nhất là trong điều kiện kẻ thù đang chống phá ngày càng quyết liệt cả về qui mô và hình thức biểu hiện.

Từ cách tiếp cận trên đây, có thể hiểu: *““Nền tảng tư tưởng của Đảng Cộng sản Việt Nam là chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, bao gồm một hệ thống những quan điểm mang tính định hướng chính trị, chỉ đạo hoạt động nhận thức, hoạt động thực tiễn của cách mạng Việt Nam; nhằm đại diện cho ý chí, nguyện vọng của Đảng, Nhà nước và dân tộc Việt Nam theo mục tiêu, lý tưởng đã xác định; được hình thành trên cơ sở kế thừa có chọn lọc những tư tưởng chính trị của dân tộc, nhân loại và liên tục được bổ sung, vận dụng và phát triển sáng tạo phù hợp với thực tiễn cách mạng Việt Nam””*.

*** Khái niệm bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng**

Theo *Từ điển tiếng Việt*: “Bảo vệ” là chống lại mọi sự hủy hoại, xâm phạm để giữ cho được nguyên vẹn” [129, tr.55]. Theo *Từ điển Hán Việt* giải nghĩa: “Bảo có nghĩa là giữ, vệ có nghĩa là che chở. Bảo vệ có nghĩa là gìn giữ xâm phạm hư hỏng, mất mát” [28, tr.25]. Như vậy, bảo vệ có nghĩa là sử dụng sức mạnh, lực lượng của các chủ thể, tiến hành bằng nhiều cách thức, biện pháp khác nhau tác động vào đối tượng để tuyên truyền, đấu tranh, chống lại mọi sự hủy hoại, phá hoại, xâm phạm của các thế lực thù địch, nhằm mục đích giữ cho sự vật, hiện tượng được nguyên vẹn, ổn định và ngày càng phát triển bền vững theo hướng đích đã xác định. Bảo vệ còn có ý nghĩa là chống lại mọi sự hủy hoại, xâm phạm từ bên ngoài và bên trong, nhằm giữ vững tính ổn định của sự vật, không làm thay đổi về bản chất, nội dung, giá trị của sự vật đó.

Xuất phát từ khái niệm nền tảng tư tưởng của Đảng, có thể hiểu một cách khái quát: *“Bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là bảo vệ chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, được tiến hành bằng tổng thể các hoạt*

động của các tổ chức, các lực lượng trong toàn xã hội, nhằm ngăn chặn, đẩy lùi và làm thất bại mọi sự tấn công, phá hoại của kẻ thù”.

Nội dung bảo vệ: Bảo vệ lý luận khoa học, cách mạng của chủ nghĩa Mác-Lênin và tư tưởng của Chủ tịch Hồ Chí Minh.

Cách thức tiến hành bảo vệ: Dựa vào báo chí, sức mạnh, vũ khí sắc bén của Đảng để tiến hành bảo vệ; dùng lý lẽ, luận cứ khoa học có tính thuyết phục, không thể chối cãi để đấu tranh chống lại mọi sự xuyên tạc, bóp méo, phủ nhận chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, đường lối, quan điểm, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước.

Yêu cầu bảo vệ: Nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng phải gắn chặt với đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái của kẻ thù. Quá trình phát huy vai trò, sức mạnh, chức năng, nhiệm vụ của báo chí cách mạng cần phải gắn bó mật thiết, thể hiện tính thống nhất biện chứng với nhau. Tiến hành tốt nhiệm vụ xây dựng đi đôi với bảo vệ, tuyên truyền phải gắn với đấu tranh, phản bác, xây đi đôi với chống. Đây là một trong những yêu cầu bắt buộc, mang tính tất yếu khách quan của quá trình tồn tại và phát triển của Đảng Cộng sản Việt Nam, là nhiệm vụ cơ bản thường xuyên lâu dài của toàn Đảng, toàn quân và toàn dân ta cần phải thực hiện.

2.1.3. Khái niệm tư tưởng Hồ Chí Minh về phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng

Hồ Chí Minh là một nhà tư tưởng, nhà hoạt động chính trị tiêu biểu của nhân loại trong thế kỷ XX, đồng thời là nhà báo cách mạng có thâm niên tới 50 năm trong làng báo chí cách mạng 1919-1969. Trong sự nghiệp đấu tranh cách mạng, Người đã kết hợp chặt chẽ giữa đấu tranh quân sự, đấu tranh văn hóa, đấu tranh tư tưởng và đấu tranh báo chí một cách hài hòa, nhuần nhuyễn và đầy hiệu quả. Tư tưởng này đến nay vẫn còn nguyên giá trị, tiếp tục là cơ sở, nền tảng, định hướng quan trọng cho Đảng, Nhà nước ta kế thừa và phát huy cho thời gian tới. Với cách tiếp cận trên đây, có thể đưa ra khái niệm như sau: “*Tư tưởng Hồ Chí Minh về phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là một bộ phận quan trọng trong tư tưởng chính trị*

Hồ Chí Minh, bao gồm hệ thống những quan điểm sâu sắc và toàn diện về tầm quan trọng, chủ thể, nội dung, cách thức phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng; là kết quả của sự kế thừa, vận dụng và phát triển sáng tạo những giá trị truyền thống của dân tộc, tinh hoa văn hóa của nhân loại, đặc biệt là những định hướng của chủ nghĩa Mác-Lênin về báo chí và thực tiễn quá trình đấu tranh cách mạng bằng báo chí của Người; tư tưởng này có giá trị lý luận, thực tiễn to lớn””.

Từ khái niệm tư tưởng Hồ Chí Minh về phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, thể hiện một số nội dung chủ yếu sau đây:

Về nội dung: Bao gồm một hệ thống các quan điểm khoa học của Người về tầm quan trọng của báo chí, chủ thể phát huy, nội dung phát huy và cách thức phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng cách mạng khoa học của Đảng.

Về nguồn gốc: Tư tưởng này được hình thành dựa trên sự kế thừa, phát triển những truyền thống tốt đẹp của dân tộc Việt Nam, tư tưởng đấu tranh chính trị của phương Đông, phương Tây và quan điểm của chủ nghĩa Mác-Lênin về phát huy vai trò báo chí trong đấu tranh cách mạng của giai cấp vô sản. Ngoài ra còn là sự trải nghiệm từ thực tiễn hoạt động phong phú, sôi nổi trong suốt chặng đường 50 năm hoạt động báo chí của Người 1919-1969.

Về giá trị: Có giá trị lý luận và thực tiễn to lớn đối sự nghiệp lãnh đạo cách mạng của Đảng, bao gồm cả cách mạng dân tộc dân chủ nhân dân và cách mạng xã hội chủ nghĩa. Đặc biệt là trong cuộc đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái của kẻ thù, nhằm chống phá lý luận cách mạng của Đảng. Trong công tác xây dựng và trình diễn Đảng, tư tưởng này thì vai trò và giá trị to lớn góp phần xây dựng Đảng ngày càng trong sạch, lớn mạnh, là đạo đức, là văn minh. Qua đó, góp phần cổ vũ, động viên và khích lệ kịp thời đội ngũ cán bộ, đảng viên và nhân dân tích cực hăng hái tham gia sự nghiệp cách mạng do Đảng khởi xướng và lãnh đạo.

2.1.4. Khái niệm về phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh

Đây là một nhiệm vụ chính trị quan trọng hàng đầu hiện nay ở nước ta; đồng thời cũng là trách nhiệm cơ bản, thường xuyên, lâu dài và cấp bách của đội ngũ nhà báo và các cơ quan báo chí trong cả nước. Qua đó, vận dụng sáng tạo, hiệu quả những tư tưởng của Người về phát huy vai trò báo chí trong bối cảnh và tình hình mới hiện nay, nhằm bảo vệ vững chắc nền tảng cách mạng của Đảng trong thời gian tới.

Tiếp cận từ góc độ ngành Hồ Chí Minh học, có thể đưa ra khái niệm: *““Phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh là tổng thể các hoạt động nhận thức và vận dụng vào thực tiễn của các chủ thể, lực lượng, nội dung, cách thức, giải pháp, nhằm phát huy hiệu quả vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng; từ đó đấu tranh làm thất bại mọi âm mưu, thủ đoạn chống phá của các thế lực thù địch, góp phần bảo vệ chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh trong tình hình hiện nay””*.

Chủ thể, lực lượng phát huy: Phát huy vai trò lãnh đạo của các chủ thể như Đảng, Nhà nước; Ban Tuyên giáo và dân vận Trung ương, Bộ Khoa học công nghệ, Hội Nhà báo, cơ quan chủ quản, các cơ quan báo chí và nhà báo trong cả nước.

Nội dung phát huy: Một là, lên án chủ nghĩa thực dân, phong kiến, đấu tranh với các luận điệu sai trái của kẻ thù; Hai là, khẳng định bản chất, tính đúng đắn của đường lối, chủ trương, chính sách, pháp luật của Đảng và Nhà nước; Ba là, tham gia tuyên truyền, giáo dục giữ vững mục tiêu, con đường cách mạng của Đảng; Bốn là, tham gia công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng ngày càng toàn diện.

Cách thức phát huy: Vận dụng tổng hợp các cách thức về phát huy vai trò báo chí vào thực hiện nhiệm vụ bảo vệ lý luận cách mạng; đấu tranh với các quan điểm xuyên tạc của các thế lực thù địch như: cách thức thông tin, tuyên truyền; cách thức cổ động của báo chí; cách thức định hướng, hướng dẫn nhân dân của báo chí dựa trên nền tảng tư tưởng của Người.

Giải pháp phát huy: Bao gồm tổng thể các giải pháp đối với chủ thể có liên quan; giải pháp về tăng cường cơ sở vật chất, trang thiết bị hiện đại phục vụ nhiệm vụ báo chí của Đảng. Trong đó, giải pháp hàng đầu là phải thường xuyên giữ vững và tăng cường vai trò lãnh đạo của Đảng đối với báo chí cách mạng làm nòng cốt.

2.2. NỘI DUNG TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH VỀ PHÁT HUY VAI TRÒ BÁO CHÍ TRONG BẢO VỆ NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG CỦA ĐẢNG

2.2.1. Quan điểm về tầm quan trọng của báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng

Hồ Chí Minh cho rằng, báo chí cách mạng vai trò, tầm quan trọng to lớn trong đấu tranh cách mạng nói chung, trong tham gia bảo vệ Đảng cách mạng nói riêng. Người cho rằng: “Đảng ta mạnh vì Đảng ta tư tưởng nhất trí, hành động nhất trí, thấu suốt từ trên xuống dưới. Tờ báo của Đảng có nhiệm vụ làm cho tư tưởng và hành động thông suốt và thống nhất” [107, tr. 514]. Trách nhiệm chính trị và nghĩa vụ thiêng liêng cao cả của báo chí cách mạng là tích cực tham gia tuyên truyền, giáo dục, góp phần lan tỏa những nội dung, giá trị khoa học lý luận của Đảng; làm cho toàn Đảng, toàn dân và toàn quân luôn có niềm tin tuyệt đối vào con đường cách mạng. Khi luận giải về vai trò của báo chí cách mạng, lãnh tụ V.I.Lênin khẳng định: “Báo chí là trận địa ban đầu, từ đó Đảng sẽ tiến hành cuộc đấu tranh với đối thủ của mình bằng vũ khí tương xứng. Báo hằng ngày là công cụ tuyên truyền, cổ động quần chúng không có gì thay thế được” [165, tr.245].

Thấm nhuần quan điểm của các nhà kinh điển, Hồ Chí Minh tiếp cận và phân tích sâu sắc, toàn diện về vai trò và tầm quan trọng của việc phát huy báo chí cách mạng. Với nhận thức về sự cần thiết của việc phát huy vai trò báo chí cách mạng trong tuyên truyền, giáo dục lý luận khoa học vào phong trào cách mạng Việt Nam, làm tiền đề cho việc thành lập Đảng vào năm 1930. Ngày 4/1/1922, Nguyễn Ái Quốc xúc tiến tham gia sáng lập *Hội Liên hiệp các*

dân tộc thuộc địa, để tiến tới thành lập cơ quan ngôn luận của hội, lấy tên là Báo *Le Paria* (Người cùng khổ).

Nhận rõ vai trò to lớn báo chí cách mạng, ngày 21/6/1925, Nguyễn Ái Quốc đã xúc tiến thành lập tờ báo *Thanh Niên* với tôn chỉ, mục đích là truyền bá lý luận khoa học vào phong trào cách mạng Việt Nam, nhằm từng bước thức tỉnh nhân dân đứng lên đấu tranh chống kẻ thù, giải phóng dân tộc. Báo *Thanh Niên* ra đời cho thấy, báo chí chính là công cụ, phương tiện thiết yếu không thể thiếu trong truyền truyền, giáo dục, truyền bá lý luận vào phong trào cách mạng Việt Nam, làm cho phong trào cách mạng đi từ không đến có, từ nhỏ đến lớn, từ tự phát lên tự giác. Báo chí làm cho các lực lượng cách mạng ngày càng có nhận thức sâu sắc về lý luận cách mạng, góp phần chuẩn bị về tiền đề về cho sự ra đời của Đảng khi thời cơ đến. Trong những năm từ 1926-1930, Nguyễn Ái Quốc đã chỉ đạo thành lập các tờ báo khác như: *Công nông* (1926), *Lính khách mệnh* (1927), *Tạp chí Đỏ* hay còn gọi là *Tạp chí Học tập* (1930). Sau khi về nước lãnh đạo cách mạng, Nguyễn Ái Quốc còn sáng lập nhiều tờ báo khác như: *Việt Lập* (1941), *Nhân Dân* (1951),... nhằm cổ vũ, khích lệ quần chúng nhân dân đoàn kết một lòng, đứng lên kháng chiến và kiến quốc.

Hồ Chí Minh cho rằng, báo chí có vai trò to lớn trong việc giáo dục, nâng cao nhận thức cho cán bộ, đảng viên, làm cho lý luận cách mạng trở thành nền tảng tư tưởng của Đảng, trở thành ngọn đuốc soi đường, chỉ lối cho cách mạng và thu được nhiều thắng lợi to lớn. Hội nghị thành lập Đảng năm 1930), do Nguyễn Ái Quốc chủ trì đã quyết định nhiều vấn đề quan trọng, trong đó đã đề xuất chủ trương, phương hướng và yêu cầu cấp thiết của Đảng đối với việc phát huy vai trò báo chí là: “Ban Trung ương có thể xuất bản một tạp chí lý luận và ba tờ báo tuyên truyền” [36, tr.12]. Nghị quyết Hội nghị lần thứ nhất, Ban Chấp hành Trung ương Đảng Cộng sản Việt Nam (tháng 10/1930) chỉ rõ vai trò, trách nhiệm, nghĩa vụ của báo chí là: ““Giải thích cho công nhân về mục đích và đường lối của Đảng Cộng sản trong các

vấn đề liên quan đến cuộc sống của công nhân và thái độ đối với các sự kiện lớn diễn ra trong nước. Giải thích cho họ rằng, Đảng Cộng sản là Đảng của họ, vì vậy họ cần phải bảo vệ Đảng”” [36, tr.181].

Để lãnh đạo sự nghiệp cách mạng, Đảng cần đề ra đường lối phù hợp, trên cơ sở đó, Nhà nước và các tổ chức xã hội cụ thể hóa đường lối, nghị quyết của Đảng thành chính sách, pháp luật, chương trình, hành động cụ thể. Theo Hồ Chí Minh, báo chí là lực lượng đóng vai trò chủ yếu trong công tác tuyên truyền, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, góp phần nâng cao nhận thức cho các thành phần trong xã hội. Bởi đây là học thuyết khoa học, là đỉnh cao về trí tuệ của loài người, là sản phẩm tất yếu của lịch sử của cuộc đấu tranh giai cấp; là học thuyết chỉ ra con đường, quy luật, xu hướng vận động, phát triển của loài người và cho cả nhân loại tiến bộ. Là một học thuyết mở, nhằm trang bị thế giới quan, tạo điểm tựa tinh thần vững chắc cho cách mạng Việt Nam giành nhiều thắng lợi. Đây chính là cơ sở lý luận chính trị đúng đắn nhất, là nền tảng khoa học, là lý lẽ không thể chối cãi để báo chí tham gia tuyên truyền, làm nổi bật những nội dung, giá trị, quan điểm, nền tảng tư tưởng chính trị của Đảng Cộng sản Việt Nam.

Nguyễn Ái Quốc viết: “Luận cương của Lênin làm cho tôi rất cảm động, phấn khởi, sáng tỏ, tin tưởng biết bao! Tôi vui mừng đến phát khóc lên. Ngồi một mình trong buồng mà tôi nói to lên như đang nói trước quần chúng đông đảo: Hỡi đồng bào bị đọa đầy đau khổ! Đây là cái cần thiết cho chúng ta, đây là con đường giải phóng chúng ta!” [111, tr.562]. Với nhận thức đúng đắn về chủ nghĩa Mác-Lênin, đồng thời cũng nhận thức rất sâu sắc về vai trò và tầm quan trọng của báo chí đối với sự nghiệp cách mạng, Hồ Chí Minh đã tích cực tham gia nghiên cứu, giáo dục lý luận cách mạng vào trong Đảng, trong xã hội bằng kênh thông tin hết sức quan trọng là báo chí, với việc thành lập tờ báo *Thanh Niên* (1925) và nhiều tờ báo khác để tuyên truyền; kết hợp với việc mở lớp huấn luyện, đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ cán bộ cốt cán, nhằm

truyền bá lý luận cách mạng. Báo chí có vai trò quan trọng trong tuyên truyền, giải thích, cổ vũ, cổ động, định hướng cho nhân dân về phương hướng, mục tiêu, con đường cách mạng, làm cho các giai tầng trong xã hội ai cũng hiểu, ai cũng tin và ai cũng theo chủ nghĩa ấy.

Về bản chất, báo chí là phương tiện thông tin thiết yếu đối với đời sống xã hội, cơ quan ngôn luận của các cơ quan, tổ chức, là lực lượng quan trọng trong thông tin, tuyên truyền quan điểm của Đảng, góp phần bảo vệ Đảng và giữ vững sự lãnh đạo tuyệt đối của Đảng đối với Nhà nước và toàn xã hội; từng bước thiết lập quyền làm chủ của nhân dân ngày càng rộng lớn, góp phần xây dựng một xã hội dân chủ, công bằng, bình đẳng và văn minh. Hồ Chí Minh cho rằng, báo chí có vai trò to lớn trong tham gia vào quá trình quản lý xã hội, là chủ thể quan trọng trong tuyên truyền tải đường lối của Đảng, Nhà nước đến với quần chúng nhân dân một cách hiệu quả.

Báo chí là lực lượng quan trọng hàng đầu, góp phần làm lan tỏa những quan điểm của Đảng và của Nhà nước mới đến với đông đảo quần chúng nhân dân, làm cho các chủ trương, đường lối của Đảng đi vào hiện thực của đời sống xã hội, thấm sâu vào nhận thức, tình cảm của mỗi người. Hồ Chí Minh chỉ rõ: ““Cũng như các tờ báo khác của Đảng, báo *Dân chúng* đã thực sự trở thành vũ khí đấu tranh của Đảng, tuyên truyền đường lối, chính sách, nhất là đường lối về Mặt trận Dân chủ, động viên, giáo dục và tổ chức quần chúng, mở rộng ảnh hưởng của Đảng trong nhân dân và tập hợp rộng rãi các tầng lớp nhân dân vào Mặt trận Dân chủ Đông Dương”” [102, tr.658].

Báo chí góp phần biểu dương và phát hiện những nhân tố mới tích cực, phong trào thi đua yêu nước, cổ vũ và phát triển ngày càng rộng khắp, phát hiện và tôn vinh những cá nhân điển hình tiên tiến, tạo tiền đề vững chắc để xây dựng xã hội mới ở Việt Nam. Làm cho các quan điểm chính trị của Đảng thấm sâu vào tư tưởng, tình cảm, nhận thức và hành động cách mạng cho cán

bộ, đảng viên và nhân dân, theo Hồ Chí Minh, không thể thiếu kênh tuyên truyền hết sức quan trọng là báo chí.

Báo chí có vai trò to lớn trong thực hiện nhiệm vụ tuyên truyền, giáo dục, nâng cao nhận thức về các nội dung, giá trị của chủ nghĩa Mác-Lênin cho nhân dân, định hướng, hướng dẫn nhân dân có niềm tin tuyệt đối vào con đường cách mạng mà Đảng và nhân dân ta đã lựa chọn. Báo chí còn là lực lượng nòng cốt, đi đầu trong đấu tranh phản bác kịp thời, hiệu quả các quan điểm, nhận thức sai trái của các thế lực thù địch. Trong *Thư gửi Đại hội báo giới* năm 1947, Hồ Chí Minh yêu cầu báo chí phải: “Vạch rõ âm mưu, chính sách và những hành động tàn bạo của địch,... cổ động dân chúng, huấn luyện dân chúng, bày cho dân chúng tổ chức lực lượng của mình” [37, tr.210]. Hồ Chí Minh cho rằng, đây là nhiệm vụ chính trị quan trọng, cũng là trách nhiệm chính trị hàng đầu mà mỗi nhà báo cần phải quyết tâm thực hiện cho bằng được; tuyệt đối không để kẻ thù lợi dụng, xuyên tạc, hạ thấp.

Theo Hồ Chí Minh, các thế lực thù địch thường xuyên lợi dụng báo chí phản động để tuyên truyền, chống phá cách mạng nước ta một cách toàn diện, tiến hành với nhiều nội dung, trong đó trọng tâm là chống phá cách mạng của Đảng. Chúng thường xuyên đưa ra những luận điệu xuyên tạc để kích động lòng dân, nhằm chống phá lý luận cách mạng của Đảng. Để bảo vệ thành quả của Đảng, theo Người, báo chí vừa có vai trò quan trọng trong nhiệm vụ tuyên truyền, giáo dục lý luận cách mạng của Đảng, lại vừa có vai trò quan trọng trong việc đập tan những âm mưu, thủ đoạn xảo trá của các thế lực thù địch, nhằm góp phần bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Người viết: “Về chính trị, có thể có những kẻ phản động phao đồn những tin nhảm để làm náo động lòng dân (...) Những kẻ mưu sự phá hoại đất nước chúng ta, có thể tuyên truyền, đồn phao để chia rẽ sự đoàn kết. Chúng hủ hoá chúng ta về vật chất, về sinh hoạt, văn hoá, chính trị” [103, tr.170]. Người chỉ rõ, những người làm báo chí cách mạng có vai trò, trách nhiệm, nghĩa vụ cao cả là sử dụng ngòi bút sắc

bén để đập tan những âm mưu thâm độc, xấu xa của chúng; phản bác kịp thời những thông tin bịa đặt, vu khống mà chúng thực hiện, nhằm làm náo loạn lòng dân, qua đó góp phần bảo vệ Đảng và chính quyền cách mạng.

Báo chí có vai trò rất to lớn trong đấu tranh chống lại các thế lực thù địch, những phần tử cơ hội chính trị đi ngược lại với lợi ích chung của Đảng và của cách mạng Việt Nam. Người chỉ rõ: “Mỹ chuẩn bị chiến tranh cả về mặt tinh thần. Chúng dùng báo chí, tranh ảnh, sách vở, ca hát, chớp bóng, (...) đủ các thứ, (...) Mỗi năm, các báo chí nước ngoài đăng tài liệu tuyên truyền của Mỹ cộng lại hơn 4 vạn trang báo (bằng 16 vạn trang báo *Cứu quốc*). Mỗi năm ở các nước in hơn 200 quyển sách khen Mỹ và chống cộng, mỗi quyển ra từ 3 nghìn đến 10 vạn bản (...) Đó là một điều mà cán bộ giáo dục và tuyên truyền ta phải đặc biệt chú ý và phải ra sức chống lại” [106, tr.454]. Thực dân Pháp, đế quốc Mỹ và tay sai của chúng thường xuyên thực hiện nhiều âm mưu, thủ đoạn thâm độc khác nhau nhằm chống phá cách mạng Việt Nam, trọng tâm chống phá vai trò, sự lãnh đạo của Đảng, cũng như những thành quả của Đảng, Nhà nước và nhân dân ta đã giành được.

Quan điểm xuyên suốt về báo chí trong tư tưởng của Người là “phò chính, trừ tà”, bảo vệ cái đúng, đấu tranh phản bác với quan điểm sai trái, tiêu cực, lạc hậu. “*Chính*” theo Hồ Chí Minh là chính trực, là liêm chính, là quang minh chính đại; “*Chính*” cũng là dùng để nói về những quan điểm chính thống của Đảng, nhằm mang lại lợi ích cho dân, cho Đảng, cho cách mạng. “*Tà*” theo quan điểm Người là ác, không chính trực, là sai trái, là gian xảo, là xảo quyệt, đi ngược lại với lợi ích của Đảng, của tập thể; “*Tà*” cũng có thể được hiểu là những quan điểm sai trái, thù địch, phản động do các thế lực thù địch xấu đưa ra, nhằm chống phá vai trò lãnh đạo của Đảng. Trong *Thư gửi anh em văn hóa và trí thức Nam Bộ* ngày 25/5/1947, Hồ Chí Minh viết: “Ngòi bút của các bạn cũng là những vũ khí sắc bén trong sự nghiệp phò chính, trừ tà, mà anh em văn hóa trí

thức phải làm cũng như là những chiến sĩ anh dũng trong công cuộc kháng chiến để tranh lại quyền thống nhất và độc lập cho Tổ quốc” [104, tr.157].

2.2.2. Quan điểm về chủ thể phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng

Một là, phát huy vai trò lãnh đạo của Đảng, quản lý của Nhà nước đối với báo chí

Theo quan điểm Hồ Chí Minh, Đảng lãnh đạo toàn diện các hoạt động báo chí là vấn đề thuộc về nguyên tắc không thể thay đổi, không thể xem nhẹ và càng không được hạ thấp ở mọi thời kỳ cách mạng. Sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản và vai trò quản lý của Nhà nước đối với báo chí quyết định đến xu hướng vận động, phát triển và tính hiệu quả của báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Vai trò lãnh đạo của Đảng cũng là điều kiện, yếu tố đầu tiên đảm bảo cho báo chí hoạt động đúng mục đích chính trị, phát huy được sức mạnh tổng hợp trong đấu tranh với các quan điểm sai trái, làm cho báo chí trở thành công cụ sắc bén của Đảng.

Thấm nhuần quan điểm của V.I.Lênin về tính đảng của báo chí, Người cho rằng, tính đảng của báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng cần phải thực hiện một cách nghiêm ngặt, dựa trên những nguyên tắc chặt chẽ, khoa học, đảm bảo cho báo chí hoạt động hiệu quả, phục vụ mục đích lãnh đạo chính trị của Đảng và sự quản lý của Nhà nước. Nhận thức sâu sắc quan điểm của các nhà kinh điển, Người khẳng định: “Trong bất cứ điều kiện nào, báo chí đều phải chấp hành và chịu sự lãnh đạo tuyệt đối của Đảng, phục vụ lợi ích của Đảng, đặt lợi ích của Đảng, của dân tộc lên trên hết; tất cả các hoạt động của báo chí phải đặt dưới sự quản lý và điều hành của Nhà nước, Chính phủ”.

Hoạt động báo chí là hoạt động chính trị, nội dung phản ánh của báo chí mang ý nghĩa chính trị, tiếng nói của báo chí thể hiện tiếng nói của Đảng. Do đó, báo chí phải luôn là công cụ sắc bén trong việc bảo vệ lợi ích của giai cấp, bảo vệ nhân dân. Việc tăng cường vai trò lãnh đạo đối với báo chí là yêu cầu, đòi hỏi khách quan, thuộc về bản chất cách mạng của giai

cấp vô sản, nhằm mục đích đảm bảo tính đảng, tính khoa học của báo chí ngày càng vững mạnh.

Nguyên tắc lãnh đạo của Đảng đối với báo chí là: Đảng lãnh đạo tuyệt đối và toàn diện các mặt hoạt động của báo chí cách mạng, Đảng không nhượng bộ, không nhượng quyền lãnh đạo cho bất kỳ một tổ chức, lực lượng, một cá nhân nào khác trong xã hội. Ngay từ khi mới ra đời, Đảng đã luôn quán triệt và thực hiện nguyên tắc nhất quán đối với báo chí, đảm bảo tính thống nhất trong quá trình lãnh đạo. Hồ Chí Minh khẳng định: “Ban Chấp hành Trung ương phải kiểm soát các báo chí của Đảng để tránh những khuyết điểm về kỹ thuật và chính trị” [102, tr.168].

Theo Người, các tổ chức đảng ở cơ quan báo chí và đội ngũ làm công tác báo chí phải kiểm soát chặt chẽ các khâu, các bước, không để bất kỳ sai sót nào xảy ra về mặt quan điểm chính trị, tạo điều kiện cho kẻ thù chống phá. Người chỉ rõ về: “Chính trị phải làm chủ. Đường lối chính trị đúng thì những việc khác mới đúng được. Cho nên các báo chí của ta đều phải có đường lối chính trị đúng” [112, tr.166]. Về lập trường, quan điểm, tư tưởng chính trị cần phải gắn với tăng cường sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam đối với báo chí. Mục đích chính trị mà Hồ Chí Minh đề cập ở đây không phải cái gì khác ngoài mục đích cách mạng, của Tổ quốc và hạnh phúc của quốc dân đồng bào.

Nội dung phương thức lãnh đạo của Đảng đối với báo chí là lãnh đạo toàn diện các hoạt động báo chí là lãnh đạo từ công tác tổ chức, công tác cán bộ, công tác tư tưởng, công tác kiểm tra, giám sát của Đảng đối với báo chí; nhằm đảm bảo cho báo chí hoạt động đúng phương hướng, đúng mục đích. Hồ Chí Minh còn khẳng định, Đảng thực hiện nhiệm vụ lãnh đạo đối với báo chí cách mạng không phải để hạn chế quyền tự do sáng tạo, tự do báo chí như một số quan điểm xuyên tạc, chống phá đưa ra. Đảng lãnh đạo báo chí bằng việc đề ra và ban hành các nghị quyết phù hợp với thực tiễn tình hình nhiệm vụ cách mạng của Đảng, tạo cơ chế thuận lợi cho báo chí hoạt động ngày càng thêm hiệu quả.

Đảng thường xuyên làm tốt công tác lãnh đạo, tổ chức, cán bộ và công tác kiểm tra, giám sát đối với báo chí cách mạng. Làm tốt công tác định hướng quy hoạch, phát triển hệ thống báo chí của Đảng ngày càng hiệu quả. Theo Hồ Chí Minh, Đảng cần thường xuyên quan tâm, chăm lo công tác tư tưởng lý luận đối với báo chí, bằng việc định hướng cụ thể các nội dung trong đấu tranh, nội dung trong bảo vệ, nội dung trong thông tin, tuyên truyền của báo chí cách mạng một cách hiệu quả.

Nhà nước quản lý báo chí chặt chẽ bằng pháp luật. Với quan điểm quản lý xã hội bằng pháp luật và làm cho pháp luật có hiệu lực trong thực tiễn đời sống của nhân dân, ngay từ rất sớm, Hồ Chí Minh viết: “Bây xin hiến pháp ban hành, Trăm điều phải có thần linh pháp quyền” [100, tr.473]. Báo chí là nội dung có vai trò quan trọng, sức mạnh to lớn đối với Đảng và xã hội, do đó Nhà nước phải là chủ thể quản lý chặt chẽ các hoạt động báo chí cách mạng, tạo cơ sở pháp lý để báo chí thực hiện sứ mệnh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, góp phần thực hiện thắng lợi sự nghiệp đấu tranh “phò chính trừ tà”. Nhà nước là chủ thể duy nhất có quyền ban hành các luật, nhằm định hướng hiệu quả cho báo chí cách mạng; làm cơ sở để ngăn chặn, cô lập và đập tan những âm mưu sai trái của kẻ thù.

Trên cương vị làm Chủ tịch nước, Người đã ban hành nhiều sắc lệnh, luật liên quan trực tiếp đến hoạt động báo chí cách mạng, tạo điều kiện thuận lợi cho báo chí phát huy vai trò, chức năng, nhiệm vụ, góp phần quản lý chặt chẽ các hoạt động báo chí, phục vụ nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, như: Sắc lệnh 41 ngày 29/3/1946 về chế độ kiểm duyệt báo chí một cách chặt chẽ, Luật số 100/SL-L-002 ngày 20/5/1957 quy định chế độ báo chí, Nghị định 197/Ttg ngày 9/7/1957 quy định chế độ và quyền lợi của người làm báo chuyên nghiệp và Nghị định số 298/Ttg ngày 9/7/1957 quy định chi tiết thi hành Luật Báo chí năm 1957. Đây là nền tảng, cơ sở pháp lý quan trọng cho đội ngũ những người làm báo nghiên cứu, tiếp thu và vận

dụng để phục vụ nhiệm vụ bảo vệ Đảng, Nhà nước và chế độ xã hội mới ngay từ những ngày đầu.

Đối với những kẻ có tư tưởng chống phá Đảng, Nhà nước, theo Người phải sử dụng pháp luật để trừng trị một cách nghiêm minh, không bỏ sót một trường hợp nào, bất kể kẻ đó là ai, ở cương vị nào. Người khẳng định: “Ai làm mật thám, gián điệp, đặc vụ cho thực dân, hoặc có những hành động chống lại kháng chiến Việt Nam, hoặc giúp đỡ, che giấu cho giặc Pháp và bọn phản quốc thì sẽ bị xử phạt theo pháp luật của Chính phủ Việt Nam” [106, tr.490]. Với tinh thần cương quyết, sống và làm theo việc theo pháp luật, Hồ Chí Minh luôn lấy pháp luật làm thước đo công lý trong hoạt động báo chí để bảo vệ quyền con người. Đồng thời, Người cũng sử dụng pháp luật để trừng trị bọn phản quốc, thực hiện với tinh thần: “Chính phủ và nhân dân Việt Nam sẽ theo pháp luật nước nhà trừng trị bọn phản quốc ấy” [104, tr.550].

Hai là, phát huy vai trò của Hội Nhà báo và các cơ quan báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng

Để phát huy vai trò báo chí, theo Người cần phải phát huy vai trò, trách nhiệm, nghĩa vụ của Hội Nhà báo cách mạng trong quản lý báo chí cách mạng; với mục đích gia tăng tính giáo dục, nghề nghiệp, nghiệp vụ, quy tắc ứng xử cho cho các nhà báo và các cơ quan báo chí trong tuyên truyền, giáo dục chủ nghĩa Mác-Lênin, quan điểm, đường lối của Đảng; làm cho mỗi nhà báo trở thành những người vừa “hồng”, vừa “chuyên”, vừa có “đức”, vừa có “tài”, vừa có phẩm chất, vừa có năng lực. Khi nói về vai trò của Hội, Hồ Chí Minh chỉ rõ: “Đó là một tổ chức chính trị và nghiệp vụ. Nhiệm vụ của Hội là phải làm cho hội viên đoàn kết chặt chẽ, giúp đỡ lẫn nhau để nâng trình độ về mọi mặt. Có như thế thì Hội mới làm tròn nhiệm vụ của mình và những người làm báo mới phục vụ tốt nhân dân, phục vụ tốt cách mạng” [111, tr.166]. Trách nhiệm chính trị, nghĩa vụ đạo đức của Hội Nhà báo là góp phần quy tụ, đoàn kết, giáo dục, tập hợp các nhà báo đứng vào tổ chức của hội để tham gia bảo vệ Đảng; tạo thành mặt trận đấu tranh rộng lớn trong sự nghiệp “phò chính trừ tà”, bảo vệ chính nghĩa và lẽ phải.

Hồ Chí Minh yêu cầu, nhiệm vụ của Hội Nhà báo là phải tăng cường giáo dục các nhà báo để họ có lập trường chính trị tư tưởng vững vàng, yên tâm công tác, trung thành tuyệt đối với mục tiêu của Đảng, của dân tộc và lợi ích của nhân dân; không dao động, bi quan trước những âm mưu, luận điệu, tư tưởng xuyên tạc, sai trái của kẻ thù, không để chúng làm ảnh hưởng đến tư tưởng, nhận thức, tình cảm của mỗi nhà báo; không để chúng mua chuộc, dụ dỗ, lôi kéo vào những việc làm sai trái. Năm 1962, khi nói chuyện với các nhà báo nước nhà, Hồ Chí Minh yêu cầu: ““Để làm tròn nhiệm vụ vẻ vang của mình, cán bộ báo chí cần tu dưỡng đạo đức cách mạng, cố gắng trau dồi tư tưởng, nghiệp vụ và văn hóa”” [112, tr.466].

Thường xuyên rèn luyện cho các nhà báo và cơ quan báo chí cách nói rõ ràng, đơn giản, có đầu, có đuôi, có hồn, có cốt, nói sao cho ai cũng hiểu được, nhớ được và làm được. Muốn vậy, Hồ Chí Minh yêu cầu, Hội phải giáo dục cho các nhà báo chống thói ba hoa, dài dòng, rỗng tuếch trong nói và viết; tránh khô khan, lúng túng, cứng nhắc, giáo điều, dây cà dây muống. Khi nói, khi viết, khi tuyên truyền quan điểm, đường lối của Đảng, tuyên truyền chủ nghĩa Mác-Lênin phải tỏ rõ cho được ý nguyện, mục đích của quần chúng, làm cho ai cũng hiểu được, làm được, nhớ được, nếu không thì tuyên truyền hàng trăm năm cũng vô ích. Các cơ quan báo chí là những chủ thể chịu trách nhiệm cao nhất trong việc lãnh đạo, chỉ đạo, quản lý, tổ chức và thực hiện hiệu quả nhiệm vụ bảo vệ Đảng. Bởi vậy, đội ngũ nhà báo cần nắm vững các chủ trương, đường lối, nghị quyết của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về báo chí; kịp thời lãnh đạo những người làm báo nắm vững yêu cầu, nhiệm vụ cách mạng và những âm mưu của các thế lực thù địch để tiến hành đấu tranh.

Hồ Chí Minh luôn quan tâm, chăm lo hoạt động của báo chí trong công tác bảo vệ Đảng. Người thường xuyên đến nói chuyện hoặc viết thư chúc mừng những người làm báo vào những dịp có sự kiện quan trọng liên quan đến báo chí, nhằm khích lệ, cổ vũ, động viên, kêu gọi các cơ quan báo chí thực hiện thắng lợi nhiệm vụ cách mạng. Kết hợp với đấu tranh phản bác các

quan điểm đòi xét lại. Những chỉ dẫn của Người đối với các cơ quan báo chí cách mạng thực sự đã trở thành cẩm nang, những bài học có giá trị to lớn trong đấu tranh cách mạng hiện nay và mai sau.

Trong mỗi bài báo tham gia bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, Người luôn yêu cầu phải có tính thuyết phục, tính đấu tranh cao, phải đưa ra được những luận cứ, luận chứng cụ thể, khoa học để tuyên truyền hiệu quả cho các đối tượng hướng đến. Thực hiện theo quan điểm: “Vì ai mà mình viết? Mục đích viết làm gì? Phải đặt câu hỏi: Viết cho ai? Viết để làm gì? Thế thì viết cái gì?” [107, tr.205]. Người thường xuyên căn dặn: Khi viết không được thổi phồng những thành tích của ta, mà phải nói đúng, viết đúng, phản ánh đúng tình hình của đời sống xã hội; phải đề cập đến cả những vấn đề khó khăn, hạn chế của ta, từ đó đi sâu phân tích, luận giải cho thuyết phục.

Khi sử dụng ngôn ngữ, Hồ Chí Minh yêu cầu phải phù hợp với nhận thức của các đối tượng tuyên truyền, phù hợp với trình độ văn hóa của nhân dân; có nghĩa là trong tuyên truyền không nên viết quá cao, cũng không được hạ thấp chất lượng trong mỗi bài báo. Sinh thời Hồ Chí Minh có rất nhiều bài viết thể hiện phong cách ngắn gọn, dễ hiểu, dễ làm, dễ thực hiện, bàn về những vấn đề về lý luận cách mạng, về bản chất của Đảng, về tu dưỡng, rèn luyện đạo đức của người làm báo. Hồ Chí Minh yêu cầu, đối với mỗi nhà báo: “Không cần phải nói tràng giang đại hải. Mà nói ngắn gọn, nói những vấn đề thiết thực, chắc chắn làm được, để cho mọi người hiểu rõ và quyết tâm làm bằng được” [113, tr.169].

Ba là, phát huy vai trò, trách nhiệm của đội ngũ những người làm báo

Hồ Chí Minh cho rằng, phát huy vai trò, trách nhiệm của đội ngũ những người làm báo là phát huy phẩm chất, đạo đức, năng lực, bản lĩnh, phong cách và khả năng của những người làm báo. Theo Hồ Chí Minh, người làm báo bao gồm những: “Phóng viên, biên tập viên, người in, người phát hành,...” [111, tr.166]. Đây là lực lượng được chọn lựa kỹ lưỡng, đào tạo cơ bản, có kiến

thức toàn diện về báo chí, am hiểu sâu sắc về lý luận cách mạng của Đảng, về âm mưu thâm độc của kẻ thù.

Khi nói về vai trò của những người làm báo trong “*Bài nói chuyện tại Đại hội lần thứ II Hội nhà báo Việt Nam*”, Hồ Chí Minh nhấn mạnh: “Nói đến báo chí trước hết phải nói đến những người làm báo chí” [111, tr.164]. Tư tưởng này đã thể hiện rõ vai trò, tầm quan trọng của những người làm báo luôn được Hồ Chí Minh đặt ở vị trí hàng đầu và thường xuyên được Người luôn quan tâm, chăm lo, giáo dục, bồi dưỡng, rèn luyện về mọi mặt. Ngoài ra, Người còn yêu cầu cấp ủy, chính quyền phải thường xuyên quan tâm, chăm lo giáo dục, rèn luyện chuyên môn cho các nhà báo, bồi dưỡng họ trở thành những nhà báo cách mạng có kiến thức toàn diện về mọi mặt, có phẩm chất chính trị vững vàng.

Người luôn đánh giá cao vai trò của các nhà báo cách mạng. Người xem những cây bút, trang giấy là những vũ khí sắc bén trong sự nghiệp đấu tranh cách mạng, mang giá trị to lớn, kêu gọi, thúc giục nhân dân đứng lên đấu tranh bảo vệ nền độc lập, tự do cho Tổ quốc. Người viết: “Tờ báo chỉ là giấy trắng mực đen mà thôi. Nhưng với giấy trắng mực đen ấy, người ta có thể viết những bức tối hậu thư, người ta có thể viết những bức thư yêu đương” [103, tr.465]. Những người làm báo chính là những chủ thể tiêu biểu sáng tạo ra các tác phẩm có giá trị lớn lao, những kiến trúc sư tâm hồn của thời đại, những chiến binh anh dũng dám bảo vệ cái đúng, đấu tranh với các biểu hiện sai trái, tiêu cực đi ngược lại với lý luận cách mạng của Đảng. Theo Hồ Chí Minh, chỉ có các nhà báo mới có khả năng cho ra đời những tác phẩm báo chí có giá trị cao, mang tầm thời đại, có tính chiến đấu sắc bén, được Người ví như những “hòn ngọc quý” lấp lánh trong sự nghiệp “phò chính, trừ tà”. Người viết: “Muốn làm như thế thì cố nhiên là phải có chính trị, có kỹ thuật, thì mới mài cho viên ngọc ấy thành tốt, khéo và đẹp” [110, tr.559].

Trong *Thư gửi các họa sĩ nhân dịp triển lãm hội họa năm 1951*, Người viết: “Văn hóa nghệ thuật cũng là một mặt trận. Anh chị em là chiến sĩ trên mặt trận ấy” [106, tr.246]. Hồ Chí Minh yêu cầu những người hoạt động văn

hóa nói chung và những chiến sĩ trên mặt trận báo chí nói riêng phải coi trọng việc rèn luyện đạo đức cách mạng, rèn luyện ngòi bút của mình thật sáng, trong và sắc. “Sắc” là thể hiện tính đấu tranh cách mạng, đấu tranh với những quan điểm sai trái, chủ nghĩa cơ hội, những biểu hiện trái với lợi ích của Đảng, góp phần bảo vệ quan điểm chính thống của Đảng và lợi ích của quốc dân đồng bào. Khi nói chuyện với các nhà báo, Hồ Chí Minh căn dặn “Chiến sĩ ở các mặt trận thì dùng súng chống địch, các bạn thì dùng bút chống địch” [104, tr.210]. Địch không chỉ có trên mặt trận quân sự, mà còn có cả địch trên mặt trận văn hóa tư tưởng và mặt trận báo chí của Đảng nữa, do đó phải đấu tranh toàn diện.

2.2.3. Quan điểm về nội dung phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng

Một là, kịch liệt lên án chủ nghĩa thực dân, phong kiến tay sai, đấu tranh chống các luận điệu sai trái, thù địch

Ngay từ những bài báo đầu tiên, Nguyễn Ái Quốc đã phát huy mạnh mẽ sai trào, sức mạnh báo chí vào phục vụ nhiệm vụ đấu tranh giải phóng dân tộc, lên án và tố cáo tội ác của chủ nghĩa thực dân áp bức dân tộc Việt Nam và nhân dân thế giới. Nguyễn Ái Quốc sử dụng báo chí là một hình thức đấu tranh đầu tiên để giành lại độc lập, tự do cho dân tộc. Người thường dựa vào báo chí để tố cáo tội ác, sự thối nát, bất công, bất bình đẳng, vô nhân đạo của chủ nghĩa thực dân Pháp ở Đông Dương, cũng như chế độ thống trị hà khắc của chúng. Trong “*Bài nói tại Đại hội lần thứ II Hội Nhà báo Việt Nam*”, Hồ Chí Minh khẳng định: “Báo này nói cho các đồng chí biết bọn thực dân áp bức chúng tôi như thế nào” [111, tr.169].

Các bài báo của Hồ Chí Minh, một mặt tập trung vào việc tuyên truyền, giới thiệu những nét cơ bản về lý luận cách mạng đối với cuộc đấu tranh của giai cấp công nhân; mặt khác kêu gọi, động viên nhân dân đoàn kết vượt lên khó khăn để giành thắng lợi. Hồ Chí Minh sử dụng báo chí còn nhằm

đấu tranh với các âm mưu, thủ đoạn, hành động sai trái của bọn thực dân và phong kiến tay sai. Các bài báo đăng tải về chủ đề này chủ yếu trên các tờ báo như: *Le Paria*, *L'Humanité*, *La Vie Ouvrière*, tập san *Imprekor* và một số ấn phẩm khác trong khoảng thời gian Người hoạt động ở Pháp, Liên Xô, Trung Quốc và Thái Lan. Người sử dụng báo chí với mục đích lên án tội ác của thực dân Pháp, lên án chế độ hà khắc của chúng, với giọng điệu tố cáo đanh thép, hùng hồn và đầy sức thuyết phục.

Trong bóng tối địa ngục, báo chí cách mạng chủ yếu thực hiện chức năng phê phán chế độ chính trị tàn bạo, hà khắc và khuynh hướng mâu dịch của bọn thực dân áp bức, phê phán từ bình diện kinh tế đến vấn đề chính trị, vạch trần những hành vi chính trị của giai cấp thống trị, bọn thực dân phản động gây ra ở các nước thuộc địa. Hồ Chí Minh khẳng định: “Báo *Le Paria* đã vạch trần chính sách đàn áp, bóc lột dã man của chủ nghĩa đế quốc nói chung và chủ nghĩa đế quốc Pháp nói riêng, góp phần quan trọng vào việc truyền bá lý luận cách mạng vào Đông Dương và các nước thuộc địa khác, thức tỉnh các dân tộc bị áp bức vùng dậy đấu tranh tự giải phóng” [111, tr.766]. Trong *Báo cáo về những Nghị quyết của Trung ương Đảng Cộng sản Đông Dương* năm 1930, Hồ Chí Minh đã chỉ rõ những nguyên nhân thất bại của phong trào nông dân ở các nước thuộc địa, trong đó có nguyên nhân về tuyên truyền báo chí còn có nhiều hạn chế. Theo Người: “Việc tuyên truyền trong nông dân yếu và phạm vi tuyên truyền lại quá hẹp. Chỉ tuyên truyền phản đế và tuyên truyền một ít chống đại địa chủ và tư sản”. Một mặt phải đấu tranh mạnh hơn nữa chống những định kiến cho rằng: “Tay không làm sao mà đấu tranh được, hoặc chúng ta không nên gây ra một cuộc chiến tranh nhỏ, nhưng mặt khác lại phải chống xu hướng khủng bố” [102, tr.618]. Do đó, Hồ Chí Minh đề nghị phải tăng cường hơn nữa công tác tuyên truyền báo chí, thành lập lực lượng báo chí cho phong trào cách mạng của Đảng. Người khẳng định: “Báo chí cộng sản chủ nghĩa có nhiệm vụ làm cho các

chiến sĩ của chúng ta hiểu rõ vấn đề thuộc địa, làm thức tỉnh sự đồng tình hưởng ứng của quần chúng lao động ở các nước thuộc địa, tranh thủ họ tham gia sự nghiệp của chủ nghĩa cộng sản” [100, tr.300].

Để phát huy sức mạnh, tính đấu tranh của báo chí trong lên án chủ nghĩa thực dân phản động, Hồ Chí Minh đã trực tiếp tổ chức, sáng lập các tờ báo như *Le Paria* ở Pháp; *Thanh Niên*, *Công nông*, *Lính khách mệnh* ở Trung Quốc,... Năm 1928, sau khi đến Thái Lan, Nguyễn Ái Quốc đổi tên tờ *Đồng thanh* thành *Thân ái* và trực tiếp chỉ đạo việc làm báo phục vụ nhiệm vụ tuyên truyền chủ nghĩa Mác-Lênin, đấu tranh, lên án chủ nghĩa thực dân, bọn phong kiến phản động. Bên cạnh đó, Người còn sử dụng báo chí để thổi bùng ngọn lửa yêu nước trong nhân dân ta, để chuẩn bị về mọi mặt chính trị, tư tưởng, tổ chức và lực lượng nhằm thực hiện mục tiêu cao đẹp khi thời cơ đến. Người viết: “Bằng những bằng chứng đơn giản và rõ ràng, làm cho quần chúng hiểu rõ lợi ích thật sự của mình. Dần dần đưa quần chúng đến chỗ nhận thức đúng sự cần thiết phải thay đổi chế độ xã hội hiện hành” [103, tr.494].

Sau khi nước nhà giành được độc lập, Đảng nắm chính quyền trong điều kiện kẻ thù chống phá ngày càng quyết liệt, có lúc Đảng phải chuyển vào hoạt động bí mật. Hồ Chí Minh tiếp tục sử dụng báo chí để lên án với các quan điểm sai trái của kẻ thù, chủ nghĩa cơ hội, xét lại, nhằm bảo vệ lý luận cách mạng. Lúc này, báo chí đã từng bước trở thành tiếng nói và kênh thông tin chủ yếu trong công cuộc xây dựng xã hội mới ngày càng tốt đẹp, đạo đức mới, nếp sống mới và đời sống mới. Sau này, nhiều nhà nghiên cứu trong nước và nước ngoài khi xem xét, nhìn nhận và đánh giá về sự nghiệp báo chí của Hồ Chí Minh đều thừa nhận rằng: “Nguyễn Ái Quốc là nhà báo viết nhiều nhất về đề tài tố cáo chế độ thực dân tàn bạo, bênh vực mạnh nhất quyền của các dân tộc bị áp bức, giành lại nhân phẩm và tự do cho con người” [149, tr.98]. Ngày nay: “Đọc lại những bài viết của ông (đăng trên báo Pháp) vẫn

thấy vô cùng hứng thú,... văn phong của Nguyễn là văn phong của một nhà luận chiến tài ba và vô cùng sắc bén” [142, tr.76].

Với lối viết báo châm biếm, mỉa mai, mang đậm tính chính trị, Nguyễn Ái Quốc đã lên án những hành động tàn ác, đê hèn của bọn thực dân xâm lược chống cách mạng nước ta. Sau này, khi các nhà báo hỏi về đề tài viết báo, Hồ Chí Minh khẳng định: ““Về nội dung viết, mà các cô các chú gọi là “đề tài”, thì tất cả những bài Bác viết chỉ có một “đề tài” là: chống thực dân đế quốc, chống phong kiến địa chủ, tuyên truyền độc lập dân tộc và chủ nghĩa xã hội. Duyên nợ của Bác đối với báo chí là như vậy đó”” [111, tr.171]. Đây là một nội dung rộng lớn, tư tưởng bao trùm, xuyên suốt, đồng thời cũng là duyên nợ lớn nhất của Người đối với báo chí cách mạng, chi phối toàn bộ tư tưởng báo chí của Người.

Bản chất của thực dân đế quốc, phong kiến tay sai luôn có tư tưởng và âm mưu chống phá cách mạng của nhân dân ta bằng việc đưa ra những luận điệu sai trái, nhằm làm giảm sút niềm tin của nhân dân ta vào vai trò lãnh đạo của Đảng, Nhà nước, chế độ xã hội mới. Người khẳng định, bản chất và âm mưu của báo chí phản động là: “Người ta bịa đặt, người ta nặn ra mọi chứng cứ giả tạo” [102, tr.185]. Thậm chí chúng còn “Đặt bịa những tin đồn nhảm nhí, nhằm mục đích gây không khí hoang mang, chia rẽ, khiêu khích,... và nói những tin tức ấy là sai lầm, không thật” [108, tr.17]. Để đập tắt những âm mưu, thủ đoạn đó, cần phải phát huy vai trò, sức mạnh báo chí để đấu tranh, đập tan những luận điệu trái, thù địch bằng những cách thức, biện pháp khác nhau như: “a) bằng các báo chí xuất bản ở Pháp. b) bằng diễn đàn của các Đại hội của chúng ta và khi cần, bằng diễn đàn của nghị viện. c) bằng các hội nghị. d) bằng mọi phương thức thích hợp với đối tượng, với trình độ giáo dục và văn minh của quần chúng bản xứ ở các thuộc địa” [100, tr.476].

Hồ Chí Minh cho rằng, khi báo chí lên án đấu tranh chống các luận điệu sai trái, thù địch, các thông tin của báo chí phải thể hiện cách viết rõ ràng, thiết thực, viết phải đúng sự thật, không được bịa ra. Người yêu cầu:

“Viết phải thiết thực, “nói có sách, mách có chứng”, tức là nói cái việc ấy ở đâu, thế nào, ngày nào, nó sinh ra thế nào, phát triển thế nào, kết quả thế nào? Vài thí dụ: Chống tham ô, lãng phí thì nêu rõ ai tham ô, ai lãng phí? Cơ quan nào tham ô? Lãng phí cách thế nào? Ngày tháng nào?... Chớ viết lung tung” [107, tr.208].

Hai là, khẳng định bản chất cách mạng, khoa học của chủ nghĩa Mác-Lênin, tính đúng đắn của đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước, củng cố niềm tin cho nhân dân vào vai trò lãnh đạo của Đảng

Báo chí khẳng định bản chất khoa học, cách mạng về lý luận của Đảng Cộng sản Việt Nam. Theo quan điểm V.I.Lênin và Hồ Chí Minh: Báo chí là người tuyên truyền, người cổ động, người tổ chức chung, người lãnh đạo chung. Báo chí có vai trò, nhiệm vụ, chức năng quan trọng hàng đầu là tuyên truyền, giải thích cho cán bộ, đảng viên, nhân dân hiểu rõ bản chất tốt đẹp, tính khoa học của lý luận cách mạng của Đảng. Chủ nghĩa Mác-Lênin là vũ khí sắc bén, định hướng, soi đường cho Đảng, Nhà nước và nhân dân ta đi đến thắng lợi hoàn toàn, thực hiện sứ mệnh lịch sử cao cả vì con người, vì nhân dân và nhân loại. Báo chí phải dựa trên cơ sở lý luận và thực tiễn đã được chứng minh để phân tích, luận giải và khẳng định lý luận của chủ nghĩa Mác-Lênin là một học thuyết mở, sáng tạo và khoa học, mang giá trị nhân văn mà không học thuyết nào có thể thay thế được.

Hồ Chí Minh cho rằng, lý luận Mác-Lênin là một học thuyết khoa học tương đối hoàn chỉnh, song kẻ thù luôn căm ghét, thường xuyên tiến hành xuyên tạc, phủ nhận, luôn có âm mưu đòi tiêu diệt bằng nhiều cách thức khác nhau. Chúng đưa ra những tin đồn nhảm, những tin sai sự thật nhằm náo động lòng dân, làm cho cán bộ, đảng viên và nhân dân ta hoang mang, dao động, làm giảm sút niềm tin đối với chủ nghĩa Mác-Lênin. Trước những thông tin sai sự thật về lý luận cách mạng của Đảng, Hồ Chí Minh yêu cầu mọi người phải thường xuyên học tập, rèn luyện, nâng cao trình độ cho bản thân. Người

yêu cầu các nhà báo đều phải là: “Người tuyên truyền. Phải là những người nói cho dân hiểu. Có phao đồn gì, phải giải thích cho dân hiểu” [103, tr.170].

Ngoài việc luận giải sâu sắc bản chất khoa học, cách mạng về lý luận cách mạng của Đảng, báo chí còn phải đấu tranh với những tư tưởng phản động đi ngược lại với chủ nghĩa Mác; nhất là những biểu hiện cơ hội, chủ nghĩa, giáo điều, xét lại. Ngay từ rất sớm, Hồ Chí Minh chỉ rõ bản chất và mưu đồ thâm độc của những phần tử tởrớtxkit, chúng đã ngấm ngấm phá hoại phong trào cách mạng vô sản ở nhiều nước như: Liên Xô, Nhật Bản, Trung Quốc, Tây Ban Nha và ngay cả chính trong Quốc tế Cộng sản. Năm 1939, khi hoạt động ở Trung Quốc, Người viết thư gửi Trung ương Đảng ở trong nước đề trao đổi về chủ trương, chính sách của Đảng, trong đó có đề cập đến sự cần thiết phải chống phái tởrớtxkit. Trong bài *Về chủ nghĩa Tởrớtxki* đăng trên báo *Notre Voix* ngày 23/6/1939, Người chỉ rõ: “Bọn Tởrớtxkit không chỉ là kẻ thù của chủ nghĩa cộng sản, mà còn là kẻ thù của nền dân chủ và tiến bộ. Đó là bọn phản bội và mật thám tồi tệ nhất” (...) trong tất cả các nước, bọn Tởrớtxkit đều dùng những tên gọi hoa mỹ để che giấu những công việc kẻ cướp bản thù của chúng” [102, tr.154].

Hơn ai hết, Hồ Chí Minh là người thâm nhuần quan điểm của các nhà kinh điển, hầu hết họ đều dựa vào báo chí, sử dụng báo chí một cách hiệu quả để làm phương tiện, công cụ hoạt động, truyền bá tư tưởng, quan điểm, lý tưởng về ý thức hệ của giai cấp. Thực tiễn cho thấy, kẻ thù không chỉ tập trung chống phá, xuyên tạc, thậm chí chúng còn đòi xóa bỏ nền tảng lý luận cách mạng của Đảng một cách quyết liệt. Hồ Chí Minh khẳng định, đối với lực lượng này cần phải tiêu diệt tận gốc, với một tinh thần kiên quyết và triệt để: “Không thể có thỏa hiệp nào, một nhượng bộ nào. Phải dùng mọi cách để lột mặt nạ chúng làm tay sai cho chủ nghĩa phát xít, phải tiêu diệt chúng về chính trị” [102, tr.658]. Trong phong trào Mặt trận Dân chủ Đông Dương giai đoạn 1936-1939, những phần tử xét lại của tởrớtxkit đã công khai chống phá,

đòi phá hoại đường lối của Đảng Cộng sản, lôi kéo, lừa bịp nhân dân với những khẩu hiệu “tả” khuynh. Mặc dù đang hoạt động ở nước ngoài, nhưng Người đã đề nghị các đồng chí trong Đảng phải nêu cao cảnh giác đối với những phần tử xét lại. Người yêu cầu đội ngũ nhà báo phải tích cực tuyên truyền, giáo dục, ra sức bảo vệ quan điểm, đường lối của Đảng, không để cho kẻ thù chống phá một cách vô cớ. Người chỉ rõ: “Không có sự lãnh đạo của Đảng thì không làm cách mạng thành công được, không thắng lợi được. Vậy phải tuyên truyền sâu rộng chính sách chung của Đảng trong hàng ngũ giai cấp công nhân” [109, tr.477].

Để lãnh đạo Nhà nước, lãnh đạo xã hội theo mục tiêu, con đường lý tưởng cách mạng mà Đảng đã xác định, Đảng phải đề ra đường lối đúng đắn, mang lại hiệu quả thiết thực cho nhân dân. Hồ Chí Minh khẳng định: “Đảng viên và cán bộ nhất định phải làm cho quần chúng thấm nhuần tư tưởng cách mạng (...) Nhất định phải vào sâu trong quần chúng, hết lòng hết sức phục vụ quần chúng, làm cho quần chúng mến Đảng, tin Đảng, ra sức ủng hộ Đảng và tự giác tự nguyện chịu Đảng lãnh đạo” [107, tr.278]. Ngược lại: “Nếu không có niềm tin vô hạn của những người cách mạng vào sự nghiệp cách mạng thì không một cuộc cách mạng nào khó có thể thành công được” [111, tr.559].

Hồ Chí Minh thường nhắc nhở những người làm báo chí, khi tiến hành tuyên truyền đường lối của Đảng, Nhà nước thì không nên nhắc lại các quan điểm, mà phải làm cho các đường lối, chủ trương của Đảng, Nhà nước thâm sâu vào trái tim khối óc của nhân dân; khẳng định cho được niềm tin, khơi dậy khát vọng, để quyết tâm hành động cách mạng. Nếu tuyên truyền không thiết thực, không hiệu quả, không đúng lúc, không đúng chỗ có thể biến ý định tốt thành không tốt, biến cái hay thành cái dở, biến cái tích cực thành cái tiêu cực, làm giảm sút niềm tin của nhân dân đối với Đảng cách mạng.

Ba là, tuyên truyền, giáo dục giữ vững mục tiêu, con đường cách mạng của Đảng

Theo Người, báo chí là lực lượng chủ yếu góp phần tuyên truyền, giáo dục, giữ vững mục tiêu, con đường cách mạng của Đảng đã được xác định từ khi Đảng được thành lập; qua đó cung cấp những tri thức bổ ích, khách quan, trung thực; những tri thức khoa học cho cán bộ, đảng viên và nhân dân để nhận thức và tự giác hành động theo mục tiêu, lý tưởng của Đảng; hướng cho các chủ thể nhận thức đúng các quan điểm, đường lối của Đảng, Nhà nước đã được xác lập trong thực tiễn. Về tuyên truyền báo chí trong lĩnh vực chính trị, Người yêu cầu: “Công tác tuyên truyền phải cụ thể, thiết thực. Tuyên truyền cái gì? Tuyên truyền cho ai? Tuyên truyền để làm gì? Tuyên truyền cách thế nào? Đó là những vấn đề các chú phải tự hỏi, tự trả lời. Chứ không phải chờ trên gửi tài liệu xuống, rồi theo một, hai, ba, bốn mới làm” [113, tr.159]. Đối với công tác tuyên truyền về đường lối, mục tiêu cách mạng của Đảng, Người yêu cầu cốt yếu phải thiết thực, hiệu quả, ngắn gọn, tránh lý luận suông, giáo điều.

Để tiến hành tuyên truyền về mục tiêu, con đường cách mạng của Đảng góp phần bảo vệ Đảng, theo Hồ Chí Minh, báo chí phải nắm vững đặc điểm các đối tượng, mục tiêu, nội dung, cách thức để tuyên truyền cho phù hợp. Phải căn cứ vào điều kiện, hoàn cảnh, trình độ, lực lượng mà lựa chọn phương pháp tuyên truyền, tránh rập khuôn, giáo điều, máy móc. Khi tuyên truyền về mục tiêu, con đường cách mạng, Hồ Chí Minh yêu cầu ngoài việc lựa chọn phương pháp thích hợp, phải chú trọng ưu tiên những đối tượng, lực lượng có trình độ văn hóa còn thấp, những lực lượng ở vùng sâu vùng xa để tuyên truyền cho đến nơi, đến chốn. Nội dung tuyên truyền của báo chí phải ngắn gọn, rõ ràng, dễ hiểu, dễ nhớ, thực hiện theo phương pháp: “Một là gì, hai là gì, rồi ba, bốn, năm là gì? Làm như thế nào” [113, tr.160].

Quan điểm và mục tiêu xuyên suốt của Hồ Chí Minh, làm báo là làm cách mạng, thực hiện cho được mong ước là độc lập dân tộc và nghĩa xã hội. Để thực hiện nhiệm vụ cách mạng, cần phát huy vai trò vào tuyên truyền làm sáng rõ mục tiêu, bản chất tốt đẹp của xã hội mới. Trong tuyên truyền về mục tiêu xây dựng xã hội chủ nghĩa, các cơ quan báo chí cần làm sáng tỏ những vấn đề lý luận, thực tiễn về bản chất, mục tiêu, cách mạng mà Đảng, Nhà

nước và nhân dân ta đã và đang xây dựng. Thông qua báo chí, phải khẳng định cho được đây là sự lựa chọn nhất quán, lâu dài và xuyên suốt của Đảng. Đồng thời, qua đó khẳng định chân lý: Chỉ có xây dựng thành công chủ nghĩa xã hội thì Đảng, Nhà nước và nhân dân ta mới có một nền độc lập thực sự, độc lập hoàn toàn, toàn diện trên tất cả các mặt; nhân dân mới có được cuộc sống ấm no, tự do, hạnh phúc, con người mới có điều kiện phát triển toàn diện. Bởi lẽ, theo Hồ Chí Minh nếu “Đảng không giải thích rõ lập trường của mình về vấn đề độc lập dân tộc”, thì sẽ làm xuất hiện hiện tượng “Một số đồng chí hợp tác vô nguyên tắc với bọn tởrớtxkit” [106, tr.21].

Hồ Chí Minh cho rằng: “Tiến lên chủ nghĩa xã hội thì nhân dân mình mỗi ngày một no ấm thêm, Tổ quốc mỗi ngày một giàu mạnh thêm” [100, tr.11]. Đây là một xã hội bình đẳng, công bằng, nhân dân được ấm no, tự do, hạnh phúc thực sự, được làm những gì pháp luật không cấm. Xây dựng một xã hội công bằng, dân chủ, ai cũng như nhau về quyền lợi, trách nhiệm và nghĩa vụ. Hướng tới xây dựng một xã hội mà trong đó ai làm nhiều hưởng nhiều, ai làm ít hưởng ít, ai không làm thì không hưởng, tất nhiên trừ những người già và những người đau yếu.

Bốn là, tham gia tích cực vào công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng

V.I.Lênin khẳng định, chức năng, nhiệm vụ của báo chí cách mạng là thông tin gắn kết tư tưởng giữa các thành viên, đồng thời là nhân tố đoàn kết dưới sự lãnh đạo của Đảng. Báo chí sẽ mở đường cho Đảng phát triển cả về mặt ý thức hệ và tổ chức để trở thành trung tâm đoàn kết, lãnh đạo. Theo V.I.Lênin, phát huy vai trò, trách nhiệm của báo chí cách mạng chính là một trong những yêu cầu quan trọng hàng đầu đối với cách mạng của giai cấp vô sản. Do đó, V.I.Lênin đã khẳng định: “Muốn xây dựng các tổ chức chính trị mạnh mẽ thì không có phương tiện nào khác hơn là một tờ báo toàn Nga” [165, tr.206].

Người cho rằng, báo chí là vũ khí quan trọng để bảo vệ Đảng, bảo vệ nhân dân, góp phần quan trọng vào công tác xây dựng Đảng, làm cho các chủ thể lãnh đạo, quản lý ngày càng vững mạnh, trong sạch. Để xây dựng Đảng,

Nhà nước, theo Hồ Chí Minh cần phải phát huy vai trò của báo chí vào giáo dục, nâng cao nhận thức cho mọi người về lý luận cách mạng. Báo chí tiến hành đấu tranh không khoan nhượng với các biểu hiện sai trái, những khuyết điểm, yếu kém của đội ngũ cán bộ, đảng viên và nhân dân; chỉ rõ những khuyết điểm đó vì sao mà có, đưa ra các giải pháp phòng ngừa kịp thời, hiệu quả. Báo chí cũng là lực lượng có vai trò to lớn trong việc nhận diện, phát hiện, lên án các hành vi tiêu cực của cán bộ, công chức như: tham ô, tham nhũng, lãng phí, quan liêu, hách dịch, cửa quyền, chủ nghĩa cá nhân xuất hiện trong Đảng và Nhà nước.

Nội dung xây dựng, chỉnh đốn Đảng của báo chí, theo Hồ Chí Minh, cần tiến hành toàn diện về mọi mặt, đặc biệt nhấn mạnh tính chiến đấu của báo chí cách mạng đối với các hành vi sai trái xuất hiện trong Đảng. Do đó, mọi người cần phải ra sức học tập về mọi mặt, nâng cao nhận thức về lý luận chính trị, giữ vững quan điểm, bản chất, lập trường của giai cấp. Theo Người, xây dựng Đảng, có ba mặt: tư tưởng, chính trị và tổ chức. Về tư tưởng, nhất định phải học tập lý luận Mác-Lênin. Đồng chí Lênin nói: “Chỉ có lý luận tiên tiến, Đảng mới có thể thực hiện vai trò chiến sĩ tiên tiến”. Đồng chí Xtalin nói: “Chỉ có thông suốt lý luận Mác-Lênin, Đảng mới chắc tiến lên, mới lãnh đạo được giai cấp công nhân tiến lên” [107, tr.279].

Ngoài việc đấu tranh với những biểu hiện và hành vi sai trái, báo chí còn góp phần giới thiệu, làm lan tỏa những cách làm hay, những tấm gương sáng, điển hình tiên tiến trong công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng để mọi người tiếp thu và học tập. Khi tiếp các nhà báo năm 1950, Người đã dạy: “Chúng ta cố gắng sửa chữa những khuyết điểm đó - mà việc này các báo chí phải gánh một phần trách nhiệm - thì thi đua ái quốc chắc sẽ có những thành tích tốt đẹp gấp bội” [105, tr.566]. Thực tiễn cho thấy, Người đã viết rất nhiều bài báo nhằm mục đích tuyên truyền, giáo dục, nhằm góp phần xây dựng, Đảng ta ngày càng trong sạch. Tiêu biểu là các tác phẩm: *Sửa đổi lối làm việc* (1947), *Chủ nghĩa cá nhân*, *Cần kiệm liêm chính* (1949), *Đạo đức cách mạng*

(1955), *Nâng cao đạo đức cách mạng, quét sạch chủ nghĩa cá nhân* (1969),... đăng trên các báo *Thanh Niên, Nhân Dân*. Riêng đối với báo *Nhân Dân*, Người đã gửi đăng khoảng 1.200 bài báo, trung bình mỗi năm Người viết khoảng 60-70 bài. Trong nửa thế kỷ, tính từ ngày đăng bài báo đầu tiên cho đến khi qua đời, Hồ Chí Minh viết khoảng 2.000 bài báo với các thể loại khác nhau, nội dung chủ yếu bàn về nhiệm vụ xây dựng Đảng. Đây là tài sản vô cùng quý giá để Đảng, Nhà nước và đội ngũ cán bộ, đảng viên tiếp thu, kế thừa và phát triển trong bối cảnh và tình hình mới hiện nay.

2.2.4. Quan điểm về cách thức phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng

Một là, thông tin tuyên truyền báo chí

Thông tin tuyên truyền của báo chí được hiểu là dùng: ““Lời nói và văn tự mà truyền ra một đạo lý hoặc chủ nghĩa gì đó để cho rộng”” [111, tr.114]. Trong bài *Người tuyên truyền và cách tuyên truyền*, Hồ Chí Minh đã khuyên những người làm báo: “Tuyên truyền là đem một việc gì nói cho dân hiểu, dân nhớ, dân theo, dân làm. Nếu không đạt được mục đích đó, là tuyên truyền thất bại. Muốn thành công, phải biết cách tuyên truyền” [44, tr.191]. Tuyên truyền về bản chất là dùng lời nói và chữ viết để giải thích cho các đối tượng được tuyên truyền hiểu đúng về nội dung sự việc, từng bước làm cho quần chúng nhân dân cách mạng có nhận thức ngày càng đầy đủ về lý luận cách mạng của Đảng.

Về bản chất của thông tin tuyên truyền báo chí: Thông tin tuyên truyền là cách thức thông tin cơ bản trong số nhiều cách thức thông tin khác nhau, nhằm truyền tải các thông tin về lý luận cách mạng của Đảng, Nhà nước cho các lực lượng cách mạng. Thông qua cách thức thông tin tuyên truyền báo chí từng bước trang bị thế giới quan khoa học, sự nhận thức, những hiểu biết cơ bản về chính trị cho đội ngũ cán bộ, đảng viên và nhân dân về nền tảng tư tưởng của Đảng.

Nội dung thông tin tuyên truyền: Theo Hồ Chí Minh, nội dung tuyên truyền phải toàn diện, các lĩnh vực, nhằm góp phần nâng cao nhận thức về

tri thức cách mạng; những kiến thức khoa học về lý luận cách mạng cho các lực lượng. Đồng thời, thông qua cách thức thông tin tuyên truyền phải phản ánh cả hai phương diện: ưu điểm và khuyết điểm, chính thống và không chính thống, chính diện và phản diện cho lực lượng được thông tin. Trong thực hiện nhiệm vụ thông tin tuyên truyền, Hồ Chí Minh thường căn dặn các nhà báo cách mạng: “Viết để nêu những cái hay, cái tốt của dân ta, của bộ đội ta, của cán bộ ta, của bạn ta. Đồng thời để phê bình những khuyết điểm của chúng ta, của cán bộ, của nhân dân, của bộ đội. Không nên chỉ viết cái tốt mà giấu cái xấu” [107, tr.206].

Yêu cầu thông tin tuyên truyền báo chí. Trong cách thức tiến hành thông tin tuyên truyền đối với báo chí, Hồ Chí Minh yêu cầu báo chí phải tiến hành linh hoạt, sáng tạo, không giáo điều, rập khuôn, máy móc, cốt yếu và hướng đích là phải mang lại hiệu quả cho tuyên truyền giáo dục, góp phần bảo vệ lý luận cách mạng của Đảng. Người cho rằng trong: “Mỗi tờ báo như báo của nông dân, báo của công nhân, báo của thanh niên, báo của phụ nữ (...) nên có đặc điểm của nó, về hình thức thì không rập khuôn; rập khuôn thì báo nào cũng thành khô khan, làm cho người xem dễ chán” [111, tr.167]. Ngoài ra, Người còn nhắc nhở các nhà báo phải tích cực đổi mới cách thức thông tin cho phù hợp với bối cảnh thực tiễn và sự chống phá của kẻ thù.

Trong thông tin tuyên truyền, Người yêu cầu đội ngũ nhà báo phải xác định rõ nội dung và phương pháp cho phù hợp với yêu cầu của thực tiễn cách mạng. Trước khi đặt bút, phải tự đặt và trả lời được các câu hỏi: Thông tin tuyên truyền nội dung gì? tuyên truyền cho ai? tuyên truyền để làm gì? tuyên truyền như thế nào? Phải cụ thể, thiết thực. Hồ Chí Minh chỉ rõ: “Đảng viên và cán bộ không thể chỉ hô khẩu hiệu và nói lý luận suông. Đảng viên và cán bộ nhất định phải làm cho quần chúng thấm nhuần tư tưởng cách mạng (...) Nhất định phải vào sâu trong quần chúng, hết lòng hết sức phục vụ quần chúng, làm cho quần chúng mến Đảng, tin Đảng, ra sức ủng hộ Đảng và tự giác tự nguyện chịu Đảng lãnh đạo” [107, tr.278].

Thông tin tuyên truyền báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng theo Hồ Chí Minh phải phản ánh đúng quy luật khách quan, dựa trên thông tin về các sự kiện, sự việc, diễn biến thực tế để tiến hành cho hiệu quả, thiết thực. Thông qua cách thức thông tin tuyên truyền góp phần gia tăng niềm tin cách mạng cho nhân dân vào sự lãnh đạo của Đảng cách mạng; vạch trần tính chất phản động, giả dối của các thế lực, nhằm xuyên tạc về lý luận cách mạng của Đảng, quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật Nhà nước. Khi tiến hành thông tin tuyên truyền Hồ Chí Minh yêu cầu các cơ quan báo chí phải nghiên cứu kỹ đối tượng, sử dụng cách thức thông tin cho phù hợp, vận dụng linh hoạt, sáng tạo, tránh thông tin chung chung, thiếu tính định hướng về chính trị. Người yêu cầu về nội dung thông tin tuyên truyền của báo chí cũng phải ngắn gọn, dễ hiểu, dễ nhớ, dễ làm, dễ thực hiện, dễ đi vào đời sống của cán bộ, đảng viên và nhân dân. Hồ Chí Minh dạy, tuyên truyền cho đồng bào miền núi phải khác với tuyên truyền cho đồng bào miền xuôi, tuyên truyền cho đồng bào các tôn giáo phải khác với đồng bào không theo tôn giáo. Hồ Chí Minh chỉ rõ: “Nói thế nào cho đồng bào hiểu được, đồng bào làm được, đó là nói được chủ nghĩa Mác-Lênin. Nói thiết thực, nói đúng lúc, đúng chỗ, mới là hiểu chủ nghĩa Mác-Lênin” [113, tr.161].

Hai là, cổ động báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng

Cổ động báo chí là cách thức hiệu quả của công tác tư tưởng, nhằm nâng cao nhận thức, cổ vũ hành động cách mạng cho cán bộ, đảng viên theo mục tiêu, con đường cách mạng của Đảng và nhân dân ta đã lựa chọn. Theo *Từ điển Bách khoa Việt Nam*: ““Cổ động là góp phần truyền bá một tư tưởng (bằng hình thức kêu gọi, cổ vũ), hoặc đưa ra một hình mẫu (bằng những hình ảnh trực quan, những tấm gương cụ thể thiết thực), nhằm nâng cao nhận thức cho các đối tượng tự giác hành động theo mục tiêu, lý tưởng đã xác định””. Cổ động thường có các loại như: Cổ động bằng báo chí, truyền hình, băng đài phát thanh, cổ động bằng sách, hình ảnh, pano, áp phích,... Cổ động còn được

hiểu là cách thức thông tin giải thích tập trung vào một sự kiện, sự việc cụ thể, thiết thực có liên quan đến số đông người tham gia, nhằm tạo ra ấn tượng, xây dựng niềm tin cho mọi người để cổ vũ, động viên họ tích cực hành động theo mục đích và phương hướng đã xác định.

Trong tuyên truyền lý luận cách mạng của Đảng, Người thường kết hợp công tác tuyên truyền, giáo dục với công tác cổ động. Người xem cách thức cổ động của báo chí là một trong những phương pháp cần thiết để tuyên truyền, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Hồ Chí Minh thường thông qua những hình ảnh sinh động, hấp dẫn của báo chí, tạo nên những thông điệp có giá trị to lớn đối với các đối tượng, gây nên tiếng cười trào phúng, châm biếm và cũng rất sâu sắc, ý nhị. Hồ Chí Minh đã sử dụng cách thức này bằng việc chỉ rõ hình ảnh của những tên thực dân khi ngồi trên xe kéo, hay hình ảnh của những tên cai trị độc ác khi cầm ba toong đàn áp nhân dân Việt Nam và nhân dân thuộc địa hay những người nông dân nghèo khổ phải cầm cày thay trâu trên những đồng ruộng,...

Hồ Chí Minh cho rằng, báo chí là công cụ để cổ động, cổ vũ, khích lệ, động viên, tập hợp quần chúng, kêu gọi và động viên dân chúng đi theo cách mạng. Báo chí góp phần định hướng đội ngũ cán bộ, đảng viên tích cực tham gia xây dựng Đảng, làm cho lý luận cách mạng ngày càng phát triển, giữ vị trí chủ đạo trong Đảng và trong đời sống xã hội. Trong bài *Truyền đơn cổ động mua báo Le Paria*, năm 1923, Nguyễn Ái Quốc đã tiến hành tuyên truyền cổ động và kêu gọi những người cùng khổ mua báo, xem báo, đọc báo, nhằm nâng cao nhận thức về lý luận cách mạng của Đảng, cũng như những mưu toan đen tối của chủ nghĩa thực phẩm động, qua đó góp phần kêu gọi về tài chính để duy trì hiệu quả của hoạt động báo chí. Nguyễn Ái Quốc viết: “Tờ báo này là tờ báo của các bạn, giúp các bạn thoát khỏi cảnh nô lệ và sẽ phát hành rộng rãi trong tất cả các thuộc địa, nhằm dắt dẫn mọi người bị bóc lột thuộc mọi màu da đoàn kết lại dưới lá cờ đỏ búa liềm để trong một phong trào

cách mạng quốc tế rộng lớn quét sạch mọi kẻ bóc lột mà chúng ta là những người cùng khổ” [100, tr.496].

Hồ Chí Minh cho rằng, thông qua hình thức cổ động báo chí, góp phần làm cho các dân tộc thuộc địa bị áp bức hiểu đúng về bản chất của lý luận cách mạng của Đảng, về chủ nghĩa xã hội và khẳng định với thế giới rằng: Chỉ có chủ nghĩa Mác-Lênin mới cứu được nhân loại, mới đem lại cho mọi người, không phân biệt chủng tộc, màu da, bình đẳng. Thông qua cổ động báo chí mới có điều kiện đoàn kết với các dân tộc với nhau, mang đến niềm vui, hòa bình và hạnh phúc thực sự cho con người trên toàn thế giới.

Khi nói về vai trò cổ động của tờ báo *Việt Nam độc lập*, ngày 1/8/1941, Hồ Chí Minh viết: “Tờ báo đã cổ động mọi tầng lớp nhân dân tham gia các *Hội Cứu quốc* như: Nông dân Cứu quốc, Phụ nữ Cứu quốc, Thanh niên Cứu quốc,... Báo cũng thường xuyên có các bài phân tích sâu sắc, nhạy bén về yêu cầu của nhiệm vụ cách mạng, giúp cho nhân dân ta hiểu đúng tình hình và hành động đúng với chủ trương của Đảng,...” [102, tr.661]. Để làm cho cán bộ, đảng viên và nhân dân tham gia bảo vệ tăng tư tưởng của Đảng, báo chí cần tiến hành tham gia cổ động bằng nhiều hình thức, thể loại khác nhau, nêu gương bằng hành động, thực hiện nói đi đôi với làm, nói phải cụ thể, thiết thực, ngắn gọn và dễ hiểu. Theo Người, làm như vậy thì đội ngũ những người làm báo mới có khả năng hoàn thành được nhiệm vụ, mới “Tuyên truyền chủ nghĩa cộng sản và cổ động quần chúng theo Đảng” [102, tr.6]. Khi tiến hành cổ động báo chí, báo chí phải thể hiện rõ quan điểm, lập trường vững vàng của mình: “Mỗi tư tưởng, mỗi câu nói, mỗi chữ viết phải tỏ rõ cái tư tưởng và lòng ước ao của quần chúng; phải luôn dùng những lời lẽ, những ví dụ đơn giản, thiết thực và dễ hiểu; phải tự hỏi nói cho ai nghe, viết cho ai xem; chưa điều tra, chưa nghiên cứu, chưa biết rõ, chớ nói, chớ viết; trước khi nói phải sắp đặt cho cẩn thận, phải suy nghĩ cho chín chắn. Sau khi viết rồi phải xem đi xem lại ba bốn lần. Nếu là một tài liệu quan trọng phải xem đi xem lại chín mười lần” [104, tr.345-346].

Ba là, giáo dục, định hướng báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng

Giáo dục, định hướng báo chí là cách thức cơ bản được Hồ Chí Minh thực hiện trong suốt quá trình đấu tranh cách mạng của báo chí, góp phần nâng cao nhận thức, hướng dẫn cán bộ, đảng viên và nhân dân có niềm tin tưởng tuyệt đối vào sự lãnh đạo của Đảng và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam. Sau này trong bài “*Cách viết*”, Hồ Chí Minh yêu cầu những người tuyên truyền nói chung và báo chí nói riêng phải làm tốt công tác tuyên truyền, định hướng đối với nhân dân về sự nghiệp cách mạng của Đảng Cộng sản Việt Nam. Người cho rằng những bài báo, số báo: “Mình viết ra cốt là để giáo dục, cổ động; nếu người xem mà không nhớ được, không hiểu được, là viết không đúng, nhắm không đúng mục đích. Mà muốn cho người xem hiểu được, nhớ được, làm được, thì phải viết cho đúng trình độ của người xem, viết rõ ràng, gọn gàng, chớ dùng chữ nhiều” [107, tr.207].

Nội dung giáo dục, định hướng của báo chí tập trung vào các vấn đề chính trị, về bản chất của chủ nghĩa Mác-Lênin, chủ trương, quan điểm của Đảng, Nhà nước. Theo Hồ Chí Minh, thông qua cách thức giáo dục, định hướng của báo chí, góp phần làm cho lý luận cách mạng của Đảng, quan điểm của Đảng, Nhà nước dần dần thấm sâu vào tâm lý, ý thức của quần chúng nhân dân; tiến tới thức tỉnh họ, hướng dẫn họ, tổ chức họ, đoàn kết họ, hướng họ tin tưởng vào sự lãnh đạo Đảng và tự giác bảo vệ Đảng. Thông qua công tác giáo dục, định hướng nhằm trang bị những kiến thức khoa học về lý luận, những kinh nghiệm hay, những bài học có giá trị, những tấm gương điển hình tiên tiến, người tốt, việc tốt trong Đảng cho mọi người. Hồ Chí Minh dạy: “Mấy chục năm nay, nhân dân ta thực hành chủ nghĩa Mác - Lênin bằng cách ra sức làm tròn nhiệm vụ cách mạng và sống với nhau có tình có nghĩa.

Thông qua cách thức giáo dục, định hướng của báo chí, theo Hồ Chí Minh không chỉ góp phần phổ biến, làm lan tỏa những kiến thức về chính trị,

đạo đức, lập trường của giai cấp; mà còn góp phần giáo dục những nội dung về đạo đức mới, lối sống mới và con người mới,... làm cho mọi người tự giác hành động theo mục tiêu, con đường cách mạng của Đảng đã xác lập. Qua đó, góp phần lan tỏa những giá trị tốt đẹp về lý luận cách mạng của Đảng trong toàn xã hội. Người viết: ““Tờ báo của Đảng có nhiệm vụ (...) giải thích về: Lý luận Mác-Lênin. Tình hình thế giới và trong nước. Đường lối, chính sách đối nội và đối ngoại của Đảng và của Chính phủ”” [107, tr.514].

Trong công tác giáo dục, định hướng báo chí, Hồ Chí Minh yêu cầu những người làm báo phải vừa là nhà báo, nhưng đồng thời vừa là nhà tuyên truyền giáo dục, là người mang tri thức, kinh nghiệm cho mọi người thông qua những trang báo, tờ báo. Thông qua cách thức giáo dục, nhằm góp phần truyền bá những giá trị văn hóa, đạo đức tốt đẹp của giai cấp vô sản; từng bước tuyên truyền giác ngộ, làm lan tỏa lý luận cách mạng của Đảng luôn tồn tại trong tư tưởng, tình cảm của quần chúng nhân dân. Hồ Chí Minh khẳng định: “Tờ báo Đảng như những lớp huấn luyện giản đơn, thiết thực và rộng khắp. Nó dạy bảo chúng ta những điều cần biết làm về tuyên truyền, tổ chức, lãnh đạo và công tác. Hàng ngày nó giúp nâng cao trình độ chính trị và năng suất công tác của chúng ta. Nếu cứ cắm đầu làm việc, mà không xem, không nghiên cứu báo Đảng, thì khác nào nhắm mắt đi đêm; nhất định sẽ lúng túng, vấp vấp, hỏng việc” [107, tr.514].

Theo Người, báo chí là lực lượng có vai trò rất quan trọng trong định hướng, phổ biến các thông tin của Đảng, thông tin về các vấn đề cần thiết, quan trọng, thông tin về những âm mưu của kẻ thù nhằm chống phá nền tảng cách mạng của Đảng. Hồ Chí Minh khẳng định: ““Chúng tôi cố gắng giáo dục bằng tư tưởng Mác-Lênin, tư tưởng chủ đạo của Đảng, đối với thanh niên và quần chúng nhân dân. Tất nhiên, những khó khăn này chúng tôi sẽ cố gắng vượt qua, từng bước một”” [111, tr.218].

Khi tiến hành viết báo với mục đích định hướng cho nhân dân tham gia bảo vệ lý luận cách mạng, Hồ Chí Minh luôn đặt ra năm yêu cầu cơ bản có ý nghĩa phương pháp luận cho việc nói và viết của báo chí, bao gồm: ““1- Học cách nói của quần chúng; 2- Ngôn ngữ giản dị, dễ hiểu; 3- Cách trình bày chặt chẽ, dễ hiểu - phải biết là “Ta viết cho ai xem, nói cho ai nghe”; 4 - Điều tra, nghiên cứu biết rõ mới viết; 5 - Đảm bảo chắc chắn thì hãy nói, hãy viết”” [104, tr.345-346]. Có như vậy, báo chí mới phát huy được vai trò, sức mạnh, trách nhiệm, nghĩa vụ của mình trong vai trò hướng dẫn cán bộ, đảng viên và nhân dân tham gia bảo vệ Đảng.

Tiểu kết chương 2

Trong hành trình ra đi tìm đường cứu nước, giải phóng dân tộc, Hồ Chí Minh đã nhận thấy vai trò, sức mạnh to lớn, quyết định của báo chí cách mạng đối với công tác xây dựng và bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng cách mạng. Theo Người, báo chí là vũ khí vô cùng hiệu quả trong tuyên truyền đường lối, chủ trương của Đảng và Nhà nước, là cầu nối giữa Đảng với quần chúng nhân dân. Báo chí cũng là phương tiện gắn kết những thông tin thiết yếu, quan trọng hàng đầu của Đảng với nhân dân và đấu tranh rất hiệu quả với các quan điểm sai trái, xét lại.

Chương 2 đã đi sâu nghiên cứu, nghiên cứu, làm rõ một số khái niệm cơ bản, trong đó tập trung vào các khái niệm trung tâm của luận án. Đây là những khái niệm quan trọng, là cơ sở, tiền đề đi vào nghiên cứu một cách hệ thống những quan điểm của Hồ Chí Minh về các vấn đề lý luận. Đây là di sản vô cùng quý giá trong kho tàng văn hóa báo chí của Hồ Chí Minh đối với dân tộc, với Đảng và với nhân loại, cần được nghiên cứu, bổ sung, làm sáng tỏ, góp phần làm phong phú hơn kho tàng tư tưởng của Người. Những vấn đề lý luận được nghiên cứu sẽ là cơ sở, tiền đề cho việc đánh giá thực trạng, chỉ rõ nguyên nhân, đề xuất phương hướng, giải pháp phát huy vai trò báo chí cho thời gian tới dựa trên tư tưởng của Người.

Chương 3

PHÁT HUY VAI TRÒ BÁO CHÍ TRONG BẢO VỆ NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG CỦA ĐẢNG THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH - THỰC TRẠNG VÀ NHỮNG VẤN ĐỀ ĐẶT RA

3.1. THỰC TRẠNG PHÁT HUY VAI TRÒ BÁO CHÍ TRONG BẢO VỆ NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG CỦA ĐẢNG THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

Trong những năm gần đây, Đảng và Nhà nước đã có nhiều nỗ lực trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo, quản lý điều hành công tác báo chí, thực hiện hiệu quả công tác thông tin, tuyên truyền, giáo dục, nâng cao nhận thức về vị trí, vai trò, nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên các loại hình báo chí khác nhau. Đảng và Nhà nước, cùng các ban, bộ, ngành Trung ương đã ban hành kịp thời các nghị quyết, chỉ thị, hướng dẫn, kết luận liên quan đến việc phát huy vai trò báo chí như: Nghị quyết số 01-NQ/TW “Về công tác lý luận trong giai đoạn hiện nay” (tháng 3/1992); Nghị quyết số 09-NQ/TW “Về một số định hướng lớn trong công tác tư tưởng hiện nay” (tháng 2/1995); Nghị quyết Trung ương 4 khóa XI (năm 2012) và Nghị quyết Trung ương 4 khóa XII (năm 2016) về xây dựng Đảng; Nghị quyết số 35-NQ/TW, ngày 22/10/2018 của Bộ Chính trị về tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới. Tổ chức hiệu quả việc học tập, quán triệt và triển khai thực hiện Kế hoạch số 154-KH/BTGTW, ngày 10/6/2022 của Ban Tuyên giáo Trung ương về triển khai phong trào thi đua “Xây dựng môi trường văn hóa trong các cơ quan báo chí” và Kế hoạch số 156-KH/BTGTW, ngày 14/6/2022 của Ban Tuyên giáo Trung ương về tăng cường công tác chỉ đạo, quản lý, chấn chỉnh hoạt động báo, tạp chí, trang thông tin điện tử, mạng xã hội,...

Hoạt động báo chí của Đảng ngày càng phát huy toàn diện trên tất cả các mặt, tạo thành sức mạnh tổng hợp to lớn, góp phần bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng lý luận của Đảng, đấu tranh hiệu quả với các quan điểm sai trái, thù địch; từng bước hoàn thiện và ban hành nhiều quy định, chế tài, văn bản, nhằm hạn chế sự tác động tiêu cực của mạng xã hội trong thời gian qua; cơ bản bước đầu đã thu được nhiều thành tựu to lớn, tạo

dựng và củng cố niềm tin của nhân dân với Đảng, Nhà nước và chế độ xã hội chủ nghĩa trên nhiều mặt, nhiều lĩnh vực. Vai trò, trách nhiệm, nghĩa vụ của các chủ thể, lực lượng, giải pháp đưa ra ngày càng được phát huy tích cực, rộng khắp phục vụ đắc lực cho nhiệm vụ báo chí trong bảo vệ Đảng. Báo chí đã góp phần làm cho tuyệt đại đa số cán bộ, đảng viên và nhân dân đều có niềm tin vững chắc vào vai trò lãnh đạo của Đảng, sự quản lý, điều hành của Nhà nước, niềm tin tất thắng về chủ nghĩa xã hội ngày một tăng cao; chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh trở thành nền tảng vững chắc, tư tưởng chủ đạo trong Đảng và xã hội. Đảng ta đánh giá: “Tư tưởng tích cực được mở rộng là xu thế chủ đạo, có sức mạnh chi phối sự vận động của cuộc sống, tạo nên sức mạnh tinh thần của dân tộc ta trong thời kỳ mới” [14, tr.13].

Nội dung, hình thức, cách thức, giải pháp phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng được tiến hành ngày càng phong phú, đa dạng, linh hoạt, sáng tạo và thường xuyên có nhiều đổi mới, phù hợp với thực tiễn tình hình nhiệm vụ báo chí và đặc điểm của từng cơ quan, đơn vị báo chí trong cả nước. Các cơ quan báo chí đã kết hợp ngày càng hiệu quả vai trò, sức mạnh tổng hợp của tất cả các loại hình báo chí như: Báo in, báo nói, báo hình, báo điện tử trên các nền tảng số, trên nền tảng xã hội; đã kết hợp kế thừa một sản phẩm báo chí, có thể ra nhiều hình thức sử dụng, nhiều thể loại báo chí khác nhau, để phục vụ cho nhiệm vụ này. Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII của Đảng đã tổng kết và đánh giá: “Truyền hình, thông tấn, báo chí tiếp tục phát triển cả về số lượng và chất lượng, tính chuyên nghiệp ngày càng nâng cao, thông tin kịp thời các hoạt động chính trị - xã hội, tình hình kinh tế đất nước và đời sống của nhân dân” [47, tr.48].

Đội ngũ những người làm báo đã không ngừng phát triển cả về quy mô, số lượng và chất lượng ngày càng cao, đội ngũ nhà báo chuyên nghiệp hiện nay có khoảng 41.000 người, tập trung chủ yếu ở các cơ quan báo chí chủ lực; ngoài ra còn xây dựng được một hệ thống nhà báo chuyên trách, những chuyên gia đầu ngành, đội ngũ cộng tác viên có mặt trên khắp cả nước. Đạo đức, phẩm chất, năng lực, phương pháp đấu tranh của các nhà báo ngày càng được nâng cao, vững vàng về tư tưởng lập trường, chính trị ngày càng

kiên định với chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm, đường lối của Đảng, lợi ích của nhân dân; nắm vững về mọi mặt, giỏi về trình độ kiến thức, vững về chuyên môn, nghiệp vụ báo chí. Có sự nhìn nhận và nắm vững những âm mưu, thủ đoạn kẻ thù, có tinh thần nhiệt huyết, say mê cống hiến, sáng tạo và đóng góp, phục vụ cho nhiệm vụ đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch. Từ việc tổng kết các cuộc thi về báo chí được Đảng, Nhà nước, các ban ngành phát động thời gian qua cho thấy, đã xuất hiện ngày càng nhiều tuyên bài đấu tranh có chất lượng tốt, giành được giải cao, tính chất phản biện ngày càng sắc bén, tính chiến đấu, tính đấu tranh ngày càng quyết liệt, góp phần quan trọng trong công tác xây dựng và bảo vệ Đảng, Nhà nước.

Các cơ quan báo chí Trung ương và địa phương đã chủ động trong công tác định hướng thông tin tuyên truyền, bám sát các quan điểm, tiếng nói chính thống của Đảng, Nhà nước, các sự kiện chính trị trọng đại của đất nước, nhằm chuyển tải đến nhân dân một cách hiệu quả, góp phần giữ vững ổn định tình hình chính trị, xã hội, nâng cao nhận thức tư tưởng, tình cảm cách mạng cho cán bộ, đảng viên và nhân dân. Báo chí đã góp phần làm cho cán bộ, đảng viên và nhân dân ngày càng nhận thức đúng đắn, toàn diện về chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; bản chất, âm mưu, thủ đoạn của kẻ thù và sự cần thiết phải bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Với sự vào cuộc của cả hệ thống chính trị, mà nòng cốt, tiên phong đi đầu là lực lượng báo chí cách mạng, việc phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong thời gian qua đã đạt được một số thành tựu nổi bật:

3.1.1. Thành tựu và nguyên nhân

3.1.1.1. Thành tựu

Một là, nhận thức của chủ thể về phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng ngày càng nâng cao.

Các chủ thể lãnh đạo, quản lý, điều hành đã có nhận thức ngày càng toàn diện về phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng theo tư tưởng Hồ Chí Minh. Sau khi tiến hành ban hành Nghị quyết 35 của Bộ Chính trị, ngày 22/10/2018, các chủ thể có liên quan đã đẩy mạnh công tác

quán triệt và triển khai hiệu quả nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên các loại hình báo chí khác nhau. Bởi vậy, nhận thức của các chủ thể đã có nhiều đổi mới và phát triển về nhiều mặt, thể hiện qua công tác lãnh đạo, chỉ đạo, quản lý, điều hành và tổ chức thực hiện nhiệm vụ báo chí trong công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

Về nhận thức của Đảng. Đảng đã thường xuyên, kịp thời ban hành các nghị quyết, chỉ thị, quy định, hướng dẫn, kết luận liên quan đến hoạt động báo chí cách mạng, tạo cơ chế, chính sách, pháp lý thuận lợi cho việc phát huy vai trò báo chí theo tư tưởng Hồ Chí Minh ngày càng hiệu quả, sát với thực tiễn sự chống phá của kẻ thù hiện nay. Tại Hội nghị Trung ương 4 khóa XIII của Đảng tiếp tục ban hành Kết luận về Tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, phát huy nhiệm, vai trò của tổ chức Đảng, cơ quan, tổ chức trong hệ thống chính trị, các cơ quan báo chí và nhân dân trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh, phản bác các quan điểm sai trái, thù địch.

Nhận thức của Nhà nước. Công tác duy trì, quản lý hoạt động thông tin báo chí ngày càng đi vào nền nếp, bài bản, chặt chẽ và hiệu quả. Nhà nước đã kịp thời ban hành các quy định, chế tài phù hợp, nhằm ngăn chặn những tác động tiêu cực của kẻ thù xuyên tạc chống phá nền tảng tư tưởng của Đảng. Bước đầu đã khống chế, cô lập, không để lan truyền các thông tin bất lợi cho Đảng, góp phần vào công tác xây dựng, chỉnh đốn ngày càng trong sạch, giữ vững sự ổn định về chính trị trong Đảng và trong toàn xã hội.

Quyết định số 362/QĐ-TTg ngày 3/4/2019 của Thủ tướng Chính phủ chỉ rõ: “Tăng cường thanh tra, kiểm tra, xử lý nghiêm các sai phạm của cơ quan, ấn phẩm báo chí, của cá nhân người có trách nhiệm” [137, tr.7]. Mật độ, cường độ, tốc độ, thời lượng thông tin báo chí của Đảng, Nhà nước ngày càng được ưu tiên, phủ sóng rộng rãi trên tất cả các loại hình báo chí cách mạng; qua đó góp phần định hướng thông tin chính trị cho nhân dân ngày càng kịp thời,

hiệu quả; tạo dựng được mạng lưới thông tin chính thống thông suốt, dòng chảy liên tục trong đời sống hàng ngày.

Thời gian qua, Nhà nước đã kịp thời xây dựng và ban hành đầy đủ các bộ luật, hướng dẫn liên quan đến hoạt động báo chí, nhằm tạo môi trường thuận lợi cho báo chí hoạt động ngày càng hiệu quả, như: Bộ luật Hình sự (số 100/2015/QH ngày 27/11/2015, được bổ sung một số điều theo Luật số 12/2017/QH14 ngày 20/06/2017 của Quốc hội), quy định chi tiết về tội phạm trong lĩnh vực công nghệ thông tin, mạng viễn thông; xây dựng và ban hành Luật An toàn thông tin mạng (số 86/2015/QH13 ngày 19/11/2015, có hiệu lực thi hành từ ngày 1/7/2016), gồm 8 chương, 54 điều, quy định về hoạt động an toàn thông tin mạng, quyền trách nhiệm của cơ quan, tổ chức, cá nhân bảo đảm an toàn thông tin mạng; ban hành Nghị định số 53/2022/NĐ-CP ngày 15/8/2022 của Chính phủ quy định chi tiết một số điều của Luật An ninh mạng, gồm có 6 chương, 30 điều (có hiệu lực thi hành từ ngày 1/10/2022), quy định cụ thể một số nội dung về bảo vệ an ninh mạng một cách chặt chẽ,... Với việc ban hành các bộ luật, nghị định, thông tư, quy định, công tác quản lý Nhà nước về báo chí đã có nhiều đổi mới và ngày càng hoàn thiện; tạo dựng nên một bước tiến mới.

Nhận thức của các cơ quan chỉ đạo, quản lý báo chí: Nhận thức của các chủ thể lãnh đạo, quản lý đã có bước phát triển về nhiều mặt. Báo cáo sơ kết 05 năm thực hiện Nghị quyết số 35 - NQ/TW của Bộ Chính trị khóa XII của Đảng ủy Thống tấn xã Việt Nam đánh giá: “Trong giai đoạn (2018-2023), Thông tấn xã Việt Nam đã phối hợp chặt chẽ với Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương trong việc xây dựng và vận hành các ứng dụng số, nhằm truyền tải đường lối, chỉ thị, nghị quyết, hướng dẫn của Đảng đến hệ thống các tổ chức, cơ sở Đảng ở trong nước và nước ngoài” [48]. Theo Ban Chỉ đạo 35 Trung ương, qua bốn lần phát động, chất lượng, số lượng bài viết không ngừng được tăng lên: Năm 2021, cuộc thi nhận được hơn 8.000 tác phẩm gửi về tham dự; năm 2022, nhận được

hơn 110.000 tác phẩm; năm 2023, nhận được hơn 301.000 tác phẩm; năm 2024, Ban Tổ chức nhận được 468.792 tác phẩm tham dự cuộc thi,...

Các cơ quan lãnh đạo, quản lý báo chí trong cả nước cũng đã phối hợp tiến hành phát động nhiều giải báo chí lớn như: Giải báo chí Búa liềm vàng, Giải báo chí Diên Hồng, Giải báo chí Quốc gia,... góp phần lan tỏa ngày càng rộng khắp trong các đoàn thể ở cả Trung ương và địa phương. Báo cáo sơ kết 05 năm thực hiện Nghị quyết số 35 - NQ/TW của Bộ Chính trị khóa XII của Đảng bộ Đài Truyền hình Việt Nam đánh giá: “Giai đoạn 2018-2023, nhất là sau khi có Nghị quyết số 35 của Bộ Chính trị, đã tích cực hoạt động, nâng cao chất lượng, hoạt động tin, bài ngày càng hiệu quả, chương trình, phóng sự ngày càng phong phú, hấp dẫn. Xây dựng nhiều chương trình, thể loại đặc sắc, có sức hấp dẫn lớn như các: chuyên mục, phim tài liệu, phóng sự, điểm báo, bản tin thời sự (...) được tiến hành hiệu quả và rộng khắp trên tất cả các nền tảng số” [47]. Dưới sự lãnh đạo của các ban, bộ, ngành, nhiều chương trình, tác phẩm báo chí, bài viết đã ra đời, với sự tham gia tích cực của các tổ chức, cá nhân, thành phần, dân tộc, lứa tuổi khác nhau cùng tham dự.

Nhận thức của nhà báo và các cơ quan báo chí cách mạng. Dưới sự lãnh đạo, lý luận sâu sắc, chặt chẽ của các lực lượng, cùng với cấp ủy, chính quyền, cơ quan chủ quản, cùng các ban, bộ, ngành có liên quan, nhận thức của lực lượng làm báo trong thời gian qua đã có sự phát triển về nhiều mặt, thể hiện tính chủ động, sáng tạo, nhạy bén trong việc nhận diện, phát hiện và đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch ngày càng hiệu quả.

Những âm mưu của kẻ thù cả ở trong nước và ở nước ngoài đã được các cơ quan báo chí tập trung phân tích rõ, tổng hợp, tiến hành đấu tranh trực diện bằng nhiều bài viết sắc bén, thể hiện phương hướng, định hướng chính trị rõ ràng, cụ thể. Báo cáo sơ kết 05 năm thực hiện Nghị quyết số 35 - NQ/TW của Bộ Chính trị khóa XII của Đảng bộ Đài Truyền hình Việt Nam đánh giá: “Đã chủ động xây dựng các chương trình, bài viết, phóng sự có tính thuyết phục cao, nhằm đưa nghị quyết của Đảng vào cuộc sống một cách hiệu quả (...) Thường

xuyên tiến hành tuyên truyền, vạch trần những âm mưu, thủ đoạn lợi dụng vấn đề nhân quyền, dân chủ, tôn giáo, sắc tộc, của các thế lực thù địch” [47].

Nhiều tác phẩm báo chí ách mạng được đầu tư công phu về thời gian, trí tuệ, công sức, phương tiện, lực lượng, góp phần nâng cao nhận thức cho các thành phần trong xã hội hiểu rõ về âm mưu, thủ đoạn mới của kẻ thù. Điển hình như các bài viết trên các chuyên mục: ““Đảng với sự nghiệp đổi mới”, “Bình luận phê phán”, “Việc cần làm ngay” (Báo *Nhân Dân*); “Chính trị - Xây dựng Đảng” (Tạp chí *Cộng sản*); “Đưa Nghị quyết của Đảng vào cuộc sống”, “Tiếp lửa truyền thống” (Báo *Quân đội nhân dân*); “Đại hội đảng bộ nhiệm kỳ 2025-2030 tiến tới Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIV của Đảng”, “Nghị quyết và cuộc sống”, “Lý luận - Thực tiễn - Kinh nghiệm”, “Sinh hoạt Đảng”, “Nghiên cứu - Trao đổi” (Tạp chí *Xây dựng Đảng*); “Vấn đề hôm nay”, “Chống diễn biến hòa bình”, “Gương sáng” (Báo *Công an nhân dân*); “Gương sáng đảng viên”, “Tiêu điểm”, “Tiếng nói đảng viên trẻ”, “Cùng bàn luận”, “Xây dựng, chỉnh đốn Đảng những việc cần làm ngay” (Báo điện tử của Đảng Cộng sản Việt Nam); “Phản bác luận điệu xuyên tạc đối ngoại Việt Nam”, “Bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng”, “Đối diện”, Đài Tiếng nói Việt Nam mở các kênh tuyên truyền đối ngoại đến với người Việt ở nước ngoài và cộng đồng quốc tế, góp phần đưa thông tin khách quan, đúng đắn về tình hình đất nước”” [155].

Các lực lượng báo chí cách mạng thường xuyên nâng cao nhận thức về mọi mặt, chất lượng công tác tuyên truyền, giáo dục nhiệm vụ báo chí, gắn chặt với thực tiễn đời sống nhân dân và sự chống phá của các thế lực thù địch. Báo chí đã kịp thời tuyên truyền hiệu quả, góp phần ngăn chặn, đẩy lùi những biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức lối sống, những biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ, góp phần làm trong sạch bộ máy.

Hai là, nội dung phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng ngày càng toàn diện, thực chất và đạt được nhiều kết quả.

Nội dung đấu tranh, tuyên truyền của báo chí đã có nhiều đổi mới, tiến hành tuyên truyền đấu tranh ngày càng toàn diện, thực hiện đấu tranh trên nhiều nền tảng, nhiều lĩnh vực khác nhau. Báo cáo Sơ kết 5 năm thực hiện Nghị quyết số 35 của Tổng dân xã Việt Nam khẳng định: “Thường xuyên đổi mới nội dung, hình thức thông tin, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ trong bối cảnh chuyển đổi số” [48].

Các cơ quan báo chí đã chủ động xây dựng kế hoạch, tiến hành nhiều tuyên bài, loạt bài, vệt bài, phóng sự, chuyên luận, chuyên đề chuyên sâu như: chuyên mục “Đối diện”, tiêu biểu như các số: ““Những thủ đoạn gây bất ổn xã hội”, “Mặt trái của truyền thông xã hội”, “Suy thoái, tự diễn biến, tự chuyển hóa”, “Nhận diện âm mưu kêu gọi phi chính trị hóa lực lượng vũ trang”, “Nhận diện suy thoái”,,... Qua đó, góp phần lan tỏa những giá trị tiêu biểu, bản chất tốt đẹp của chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm, đường lối, chính sách của Đảng, Nhà nước. Nội dung tuyên truyền tập trung vào những thành quả to lớn của sự nghiệp đổi mới do Đảng Cộng sản Việt Nam khởi xướng và lãnh đạo.

Một số Ban Chỉ đạo 35 các bộ, ngành, địa phương, kết hợp với các cơ quan báo chí đã tổ chức nhiều hội thảo khoa học, xuất bản và phát hành những cuốn sổ tay hướng dẫn nghiệp vụ về kỹ năng nhận diện và bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng; tiêu biểu như cuốn “Sổ tay công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới”, của Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh; cuốn “Sổ tay hỏi đáp sinh viên với công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch hiện nay” của Học viện Báo chí và Tuyên truyền phát hành. Cùng với đó, nhiều cơ quan, đơn vị đã tổ chức các Cuộc thi chính luận về bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng do Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh chủ trì, phối hợp cùng Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương, Hội đồng Lý luận Trung ương, Tạp chí *Cộng sản*, Báo *Nhân Dân*, Đài Truyền hình Việt

Nam và Hội Nhà báo Việt Nam. Cuộc thi được tổ chức quy mô ngày càng lớn, thu hút đông đảo đội ngũ nhà báo khắp mọi miền Tổ quốc cùng tham gia và thực hiện.

Nội dung bảo vệ của báo chí ngày càng phong phú, sáng tạo, góp phần phục vụ nhiệm vụ tuyên truyền, nhận diện, phản bác kịp thời các âm mưu thủ đoạn của các thế lực thù địch. Báo cáo sơ kết 5 năm thực hiện Nghị quyết số 35 - NQ/TW của Đảng ủy Thống tấn xã Việt Nam đánh giá: “Giai đoạn (2018-2023) các tuyến thông tin được triển khai ngày càng chặt chẽ, bài bản và hiệu quả. Các thông tin của Thông tấn xã Việt Nam về bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng được tiến hành ngày càng nhiều ngôn ngữ, các loại hình thông tin như: văn bản, truyền hình, đồ họa, ảnh, video ngày càng hấp dẫn (...) đã đăng tải được hơn 60 sản phẩm khác nhau, bao gồm các báo, bản tin in, bản tin điện tử, kênh truyền hình và mạng xã hội” [48].

Báo chí là lực lượng quan trọng, đi đầu trong thực hiện nhiệm vụ tuyên truyền, giáo dục nâng cao nhận thức cho cán bộ, đảng viên và các tầng lớp nhân dân, góp phần hình thành dư luận xã hội tích cực, lành mạnh; gắn với động viên các tầng lớp nhân dân tin tưởng tuyệt đối vào đường lối và sự lãnh đạo của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước. Kết quả khảo sát của luận án cho thấy, khi được hỏi: Nhận xét, đánh giá của đồng chí về nội dung phát huy vai trò báo chí của Đảng thời gian qua; các ý kiến cho rằng đã phát huy hiệu quả vai trò, sức mạnh của báo chí trên các mặt, các nội dung. Cụ thể, có 82 ý kiến (chiếm 68.3%) cho rằng báo chí đã tiến hành tốt việc kịch liệt lên án các hành vi sai trái, phản động, tích cực đấu tranh chống các luận điệu sai trái của kẻ thù, có 19 ý kiến cho rằng khá (chiếm 15.8%), 15 ý kiến trung bình (chiếm 12,5) và 4 ý kiến yếu (chiếm 3,33%). Các nội dung được khác đều đánh giá ở mức tốt và khá, thể hiện sự đóng góp rất lớn của các cơ quan báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

Nội dung tuyên truyền của báo chí cách mạng ngày càng phong phú với sự tham gia của các cấp, các ngành, các đoàn thể, lực lượng, cùng toàn dân tham gia bảo vệ Đảng, gắn với việc đưa nội dung lãnh đạo vào nghị quyết và giao chỉ tiêu cụ thể cho từng cơ quan đơn vị. Báo chí đã phát huy mạnh mẽ vai trò, trách nhiệm của mình trên nền tảng số, đưa các thông tin lên trang thông tin điện tử, Website, Fanpage, Facebook, Youtube, Zalo, trang thông tin điện tử để tuyên truyền cho các lực lượng trong xã hội. Các cơ quan báo chí áp dụng mạnh mẽ các thành tựu khoa học công nghệ làm báo tiên tiến vào công tác tuyên truyền, giáo dục, góp phần nâng cao nhận thức cho nhân dân; qua đó góp phần gia tăng niềm tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng và quản lý của Nhà nước.

Nội dung tiến hành tuyên truyền báo chí đã phát huy mạnh mẽ các phương tiện thông tin đại chúng, gắn chặt với các loại hình báo chí, các thể loại như: phát thanh, truyền hình, mạng xã hội,... Biến những công cụ bất lợi kẻ thù thường xuyên lợi dụng, chống phá nền tảng tư tưởng của Đảng, thành phương tiện có lợi cho công tác giáo dục lý luận cách mạng của Đảng một cách hiệu quả. Tiêu biểu như Báo *Quân đội Nhân dân*: “Trong thời gian qua có nhiều tài khoản tham gia tích cực vào công tác này, như nhóm “Đu tranh chống luận điệu xuyên tạc”, với 91.468 thành viên; trang “Chống luận điệu xuyên tạc” có 44.000 người thích, 48.000 người theo dõi; trang “Tiếng nói thế hệ trẻ” có 14.392 người thích, 15.224 người theo dõi; trang “Thông tin chống phản động” có 149.000 người thích, 190.000 người theo dõi; trang “Chống phản động” có 189.349 người thích, 229.136 người theo dõi” [56, tr.7].

Các tiết mục, chương trình, tuyển bài, phóng sự được đầu tư ngày càng công phu, sát thực tiễn và có nhiều đổi mới, thu hút người xem, người nghe, người đọc. Các chương trình, chuyên mục luôn lôi cuốn, hấp dẫn, sinh động, được dư luận đánh giá cao, tạo được hiệu ứng tốt trong toàn xã hội. Với nội dung tiến hành phong phú, lập luận chặt chẽ, dẫn chứng cụ thể, số liệu thuyết phục, các sản phẩm báo chí đã có những đóng góp to lớn trong công tác xây

dựng Đảng. Báo cáo sơ kết 05 năm thực hiện Nghị quyết số 35 - NQ/TW của Bộ Chính trị khóa XII của Đảng bộ Đài Truyền hình Việt Nam đánh giá: “Nhiệm vụ trung tâm là vạch trần âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch lợi dụng vấn đề dân chủ, tôn giáo, nhân quyền để chống phá Đảng, Nhà nước. Qua đó, góp phần nâng cao nhận thức, niềm tin cho nhân dân vào vai trò lãnh đạo của Đảng. Chương trình “Đối diện” của Ban Thời sự, Đài truyền hình Việt Nam là chương trình đặc sắc, mang tính chính luận cao, đề cập trực tiếp và toàn diện về nhiều mặt; thể hiện tính chiến đấu, tính đấu tranh quyết liệt với các quan điểm sai trái, thù địch” [47].

Cơ quan báo chí ngày càng có nhiều bài viết sâu sắc, có nội dung phong phú, góp phần truyền bá hệ giá trị nền tảng tư tưởng của Đảng, gắn với những phẩm chất tốt đẹp của con người Việt Nam, làm cho hệ giá trị truyền thống tốt đẹp của dân tộc luôn tỏa sáng trong Đảng, Nhà nước và trong toàn xã hội. Chủ động mở các chuyên trang, chuyên mục, chuyên đề; tổ chức tốt các tuyến bài có chất lượng cao phục vụ cho công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Hội nghị sơ kết 5 năm thực hiện Nghị quyết số 35 của Đài Truyền hình Việt Nam khẳng định: “Tăng cường phối hợp tham gia các cuộc hội thảo do Hội đồng lý luận Trung ương, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, các cơ quan báo chí chủ lực tổ chức; triển khai nhiều tin bài phản ánh về thân thế, cuộc đời, sự nghiệp của các nhà kinh điển như: C.Mác, Ph. Ăngghen, V.I.Lênin và Hồ Chí Minh” [47].

Theo báo cáo Sơ kết 5 năm của Đài tiếng nói Việt Nam, giai đoạn (2018-2023): “Đã thực hiện được hơn 2.000 tác phẩm báo chí viết về công tác xây dựng và bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh, ngăn chặn kịp thời các tin giả, tin sai sự thật trên Internet và mạng xã hội. Đài đã bố trí lực lượng phóng viên, biên tập viên giỏi và dành những khung giờ nhiều người nghe nhất để phát sóng về nội dung bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh cương quyết và kịp thời các quan điểm sai trái của kẻ thù. Tiêu biểu là hai chuyên mục trên Kênh Thời sự (VOV1) với chuyên mục “Đảng trong cuộc

sống” và “Nhận diện sự thật”. Hai chuyên mục này được khai thác, sử dụng ở nhiều khung giờ khác nhau trên (VOV1) và các kênh phát thanh VOV2, VOV4, VOV5. Chuyên mục “Con đường đã chọn” trên VOV5 phát thanh bằng tiếng Việt và 12 ngôn ngữ nước ngoài, góp phần bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng” [46].

Đối với Báo *Nhân Dân*, tính từ đầu năm 2019, Báo *Nhân Dân* điện tử chính thức phát hành trên mạng Internet với sáu ngôn ngữ: Tiếng Việt, tiếng Anh, tiếng Pháp, tiếng Trung Quốc, tiếng Nga và tiếng Tây Ban Nha; kịp thời chuyển tải các thông tin, bài viết, hình ảnh phản ánh toàn diện về đất nước, con người Việt Nam ra bạn bè thế giới một cách hiệu quả. Báo *Nhân Dân* điện tử tiếng Việt cũng ghi dấu sự đổi mới mạnh mẽ bằng việc triển khai Đề án Đổi mới *Nhân Dân* điện tử tiếng Việt (2017 - 2025), trong đó trọng tâm là đổi mới công tác tổ chức xuất bản hàng ngày, đảm bảo thông tin đầy đủ, chính xác tình hình trong nước và quốc tế.

Đối với Báo *Công an Nhân dân*: “Các cơ quan báo chí đã duy trì hiệu quả hoạt động đấu tranh và kịp thời xây dựng các chuyên trang, đăng tải gần 3.000 tin, bài góp phần bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Điển hình như chương trình, chuyên mục như: “Phòng, chống diễn biến hòa bình” (Báo *Công an nhân dân*); chuyên mục: “Chuyển động cuộc sống”, “Phim tài liệu”, “Đối thoại trường quay”, “Góc nhìn sự thật”, “Xây dựng Đảng” của Đài Truyền hình Công an nhân dân),...” [149].

Ba là, cách thức phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng ngày càng phong phú, sáng tạo, phù hợp với thực tiễn.

Cách thức thông tin, tuyên truyền báo chí. Dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam, vai trò của báo chí ngày càng được phát huy mạnh mẽ về nhiều mặt, nhiều lĩnh vực. Các chủ thể, lực lượng đã thường xuyên tiến hành đổi mới cách thức thông tin tuyên truyền hiệu quả, bước đầu đã thu được nhiều thắng lợi to lớn, tích cực. Các cơ quan báo chí và đội ngũ những người làm báo đã quán triệt sâu sắc quan điểm của Đảng và

Chủ tịch Hồ Chí Minh vào tổ chức thực hiện nhiệm vụ tuyên truyền, giáo dục và bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Báo cáo Sơ kết 05 năm Nghị quyết số 35 - NQ/TW của Bộ Chính trị của Đảng bộ Đài Tiếng nói Việt Nam đánh giá: “Các chương trình tuyên truyền bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng được Đài Tiếng nói Việt Nam tiến hành ngày càng tiến hành đa dạng, hiệu quả về cả nội dung và hình thức; phù hợp với từng vùng miền, đối tượng khán, thính, giả, độc giả khác nhau” [46].

Các cơ quan báo chí đã thường xuyên và không ngừng tiến hành đổi mới mạnh mẽ về cách thức thông tin tuyên truyền báo chí một cách hiệu quả; coi trọng việc đầu tư các trang thiết bị, phương tiện khoa học công nghệ hiện đại, nhằm mục đích tiến hành tốt nhất cho nhiệm vụ thông tin, tuyên truyền chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh. Đảng Cộng sản Việt Nam đánh giá: “Thông tin, tuyên truyền về công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch tiếp tục được tăng cường (...) tạo được hiệu ứng tốt trong xã hội, được cán bộ, đảng viên và nhân dân đón nhận” [127, tr.12].

Nếu như trước đây, việc tuyên truyền được thực hiện chủ yếu trên báo in, thì hiện nay đã có sự phát triển mạnh mẽ với nhiều hình thức báo chí khác, trên các nền tảng mạng xã hội,... tạo nên một mặt trận đấu tranh báo chí phong phú về thể loại, rộng khắp nội dung và phong phú về cách thức thể hiện. Báo cáo của đảng ủy Đài Tiếng nói Việt Nam (VOV) sơ kết 5 năm thực hiện Nghị quyết số 35 khẳng định: “Đài Tiếng nói Việt Nam xác định bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là công việc thường xuyên, lâu dài và hết sức quan trọng về nội dung trên 8 kênh phát thanh, 16 kênh truyền hình, 2 báo điện tử, 1 báo in, 1 tạp chí và các nền tảng, ứng dụng trên Internet” [46].

Cách thức tiến hành thông tin tuyên truyền của báo chí được tiến hành ngày càng chủ động, sáng tạo, thực hiện bằng nhiều cách thức khác nhau, đảm bảo tính hấp dẫn, kịp thời, sinh động, hiệu quả, gắn sát với thực tiễn tình hình nhiệm vụ báo chí trong điều kiện mới. Chỉ thị số 12/CT-TTg ngày 12/05/2021

của Chính phủ khẳng định: “Các cơ quan báo chí chủ động thích ứng với các phương tiện truyền thông mới, đa dạng hóa phương thức và nội dung thông tin, tuyên truyền đã phục vụ hiệu quả nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc, nâng cao vị thế quốc tế của đất nước; kết hợp chặt chẽ giữa thông tin đối nội và thông tin đối ngoại trên báo chí, các phương tiện truyền thông phù hợp với lợi ích của đất nước và nhân dân; bảo đảm lượng thông tin tốt, tích cực về đời sống xã hội là dòng chảy chính” [160, tr.1]. Cách thức thông tin, tuyên truyền đảm bảo luôn ngắn gọn, lợi, dễ nhớ, hấp dẫn, dễ hiểu và được thực hiện trên các nền tảng khác nhau; chủ động chuyển dần từ báo in sang báo điện tử, nhằm phục vụ nhu cầu, sở thích của độc giả trong bối cảnh mới.

Cách thức cổ động của báo chí. Đã tổ chức và triển khai hiệu quả nhiều cách thức cổ động báo chí, nhằm chuyển tải kịp thời, hiệu quả những thông tin tích cực, liên quan đến các hoạt động của Đảng và Nhà nước đến với nhân dân một cách thông suốt; từng bước tạo dựng hiệu ứng và tính lan tỏa sâu rộng trong Đảng, Nhà nước và trong toàn xã hội. Thông qua các cuộc vận động, phát động các hội thi, các giải báo chí đã sưu tầm, biên tập, đăng tải nhiều tư liệu, bài viết, nhằm cổ động nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng như: báo chí, tranh ảnh, phóng sự, truyền hình, video clip,...

Các cơ quan báo chí của Đảng đã kết hợp hiệu quả giữa nội dung với hình ảnh, gắn với video clip sinh động, hấp dẫn để tuyên truyền các quan điểm chính thống của Đảng; chỉ rõ những hành động xuyên tạc, bôi nhọ, nói xấu, suy diễn, kích động của các thế lực thù địch một cách thuyết phục. Thông qua cách thức cổ động của báo chí đã góp phần nâng cao nhận thức, trách nhiệm và sự hiểu biết về chính trị cho cán bộ, đảng viên và quần chúng nhân dân, giúp người dân ngày càng yêu tâm, tin tưởng vào sự lãnh đạo của Đảng, quản lý của Nhà nước và sự nghiệp xây dựng chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam hiện nay.

Cách thức cổ động báo chí được các cơ quan báo chí thực hiện ngày càng hấp dẫn, sáng tạo và có nhiều đổi mới trên các loại hình báo chí như và

trên các nền tảng mạng xã hội như: Facebook, YouTube, Instagram, Zalo và Mocha. Điển hình như sản phẩm: “Đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trên không gian mạng xã hội hiện nay” trên kênh Youtube Truyền hình Nhân Dân; “Chống diễn biến hòa bình trên lĩnh vực văn hóa” của kênh Youtube VTV24,... Qua đó, góp phần củng cố vững chắc niềm tin cho cán bộ, đảng viên và nhân dân vào sự lãnh đạo của Đảng. Cách thức cổ động báo chí ngày càng có nhiều đổi mới, sử dụng nhiều cách làm hay, những gương người tốt, việc tốt, những tấm gương điển hình tiên tiến; thực hiện theo phương châm: “Lấy cái tích cực đẩy lùi cái tiêu cực”, “Lấy cái đẹp dẹp cái xấu”. Điều này đã góp phần làm giảm đáng kể những thói hư, tật xấu, những biểu hiện lệch lạc trong nhận thức cho quần chúng nhân dân.

Ngoài ra có thể kể đến các chương trình tiêu biểu như: Chương trình chính luận “Đối diện” của VTV (đề cập toàn diện và trực tiếp về các điểm nóng của xã hội được dư luận đặc biệt quan tâm, thu hút đông đảo khán thính giả trong và ngoài nước theo dõi); chương trình “Cảnh giác với âm mưu thâm độc “phi chính trị hóa lực lượng vũ trang”, ngày 01/10/2020 của Báo *Quân đội Nhân dân*; chương trình “Nhìn thẳng - Nói đúng” của VOV (chuyên phân tích cơ sở lý luận về bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng; ý đồ phá hoại của các thế lực thù địch và đề xuất giải pháp bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng).

Cách thức giáo dục, định hướng của báo chí. Thời gian qua, các cơ quan báo chí đã thực hiện hiệu quả cách thức giáo dục, định hướng hoạt động của báo chí về nhiều mặt, đặc biệt đã tập trung làm tốt công tác giáo dục những kiến thức cơ bản về lý luận cách mạng của Đảng; về vai trò, tầm quan trọng của Đảng. Cùng với cách thức thông tin tuyên truyền, cách thức cổ động báo chí đã có nhiều đóng góp to lớn trên nhiều lĩnh vực quan trọng, nổi bật như: giáo dục, định hướng, qua đó từng bước cao nhận thức, trang bị lập trường, quan điểm cho các đối tượng.

Cách thức giáo dục, định hướng của báo chí góp phần khích lệ, cổ vũ thần yêu nước, gắn với yêu chủ nghĩa xã hội cho nhân dân; kết hợp với việc nâng cao tri thức, trình độ văn hóa, bản lĩnh chính trị, quan điểm lập trường cho các đối tượng trước các thông tin xuyên tạc, độc hại. Báo chí không chỉ đã làm tốt công tác định hướng, mà còn là cầu nối gắn bó mật thiết giữa nhân dân với Đảng cách mạng. Báo chí còn tham gia phản ánh hiệu quả ý kiến của nhân dân trong xây dựng các Văn kiện Đại hội Đảng các cấp, từng bước phát huy vai trò, quyền làm chủ của nhân dân trên các mặt của đời sống xã hội.

Thông qua các cách thức giáo dục, định hướng của báo chí đã từng bước đưa ra những luận cứ khoa học, bác bỏ, phản đối và đập tan những quan điểm sai trái của các thế lực thường xuyên xuyên tạc về đường lối lãnh đạo của Đảng, góp phần củng cố niềm tin của nhân dân đối với Đảng và Nhà nước pháp quyền xã hội chủ nghĩa Việt Nam. Định hướng hiệu quả nhiệm vụ đấu tranh, lên án mạnh mẽ các hành vi sai trái, tiêu cực xuất hiện trong Đảng với tinh thần thẳng thắn, công khai và dân chủ. Kết quả khảo sát cho thấy, khi được hỏi quan điểm của đồng chí về cách thức phát huy vai trò báo chí hiện nay? có 40 ý kiến đánh giá tiến hành phong phú (chiếm 33.3%), có 37 ý kiến chọn sáng tạo (chiếm 30.8%), 20 ý kiến chọn hấp dẫn (chiếm 16.6%) và 21 ý kiến chọn phù hợp với thực tiễn (chiếm 17.5%) [Phụ lục 2].

3.1.1.2 Nguyên nhân của các thành tựu

Một là, được sự quan tâm, lãnh đạo, chỉ đạo thường xuyên, kịp thời của cấp ủy Đảng các cấp với việc phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

Một trong những nguyên nhân cơ bản góp phần có được những kết quả nổi bật của báo chí trong thời gian qua là luôn được sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo trực tiếp, toàn diện và kịp thời của cấp ủy đảng các cấp. Công tác lãnh đạo đối với hoạt động báo chí ngày càng chủ động và kịp thời nắm bắt những âm mưu, thủ đoạn mới của kẻ thù cách mạng. Tiến hành lãnh đạo toàn diện các mục tiêu, nội dung, biện pháp, góp phần định hướng hiệu quả hoạt

động của báo chí ngày càng hiệu quả. Các tổ chức đảng ở cơ quan báo chí đã luôn bám sát và quán triệt đầy đủ các nghị quyết, chỉ thị, kết luận, hướng dẫn, quy định của Đảng; kịp thời cụ thể hóa các chỉ tiêu, biện pháp phù hợp của cấp mình, tạo điều kiện thuận lợi cho cơ quan báo chí hoạt động và đấu tranh ngày càng hiệu quả. Văn kiện Đại hội XIII của Đảng khẳng định: “Nắm chắc, dự báo đúng, định hướng chính xác, xử lý đúng đắn, kịp thời các vấn đề tư tưởng trong Đảng, trong xã hội. Chú trọng nắm bắt, định hướng dư luận xã hội, bảo đảm thống nhất tư tưởng trong Đảng, đồng thuận cao trong xã hội” [43, tr.181-182].

Cấp ủy đảng các cấp là chủ thể lãnh đạo ngày càng toàn diện, thể hiện bằng việc đưa ra những nhận định khoa học, những dự báo nhân tố tác động, phương hướng, nội dung, cách thức, giải pháp đấu tranh ngày càng hiệu quả và sát với tình hình thực tiễn. Cấp ủy đảng các cấp cũng là lực lượng có vai trò, sự đóng góp to lớn trong công tác kiểm tra, đánh giá các hoạt động của báo chí cách mạng. Đồng thời, cấp ủy đảng các cấp còn là chủ thể lãnh đạo công tác đào tạo, bồi dưỡng, tập huấn đội ngũ cho các nhà báo ở các cơ quan báo chí có trình độ, năng lực, chuyên môn ngày càng cao, đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ mới.

Hai là, vai trò, trách nhiệm của các cơ quan báo chí ngày càng được nâng cao, góp phần quan trọng vào thực hiện nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

Các cơ quan báo chí luôn nắm chắc đặc điểm, yêu cầu, nhiệm vụ, trách nhiệm chính trị, kịp thời phát hiện các quan điểm của kẻ thù, góp phần tăng cường và giữ vững sự lãnh đạo toàn diện của Đảng. Đơn cử như Báo *Công an Nhân dân*: “Trong giai đoạn (2018-2023): “Bộ Công an đã chỉ đạo Công an các địa phương xây dựng gần 5.000 chuyên mục, trên 6.000.000 tin, bài, phóng sự đăng báo, đài Trung ương và địa phương; phối hợp với Công an các địa phương tổ chức trên 7.000 buổi,... Đăng tải trên 5.000.000 tin, bài, phóng sự đấu

tranh phản bác quan điểm sai trái, thù địch trên hệ thống web, blog, mạng xã hội phục vụ công tác đấu tranh phản bác,...” [115]. Các cơ quan báo chí đã làm tốt công tác tuyên truyền, quán triệt, góp phần nâng cao nhận thức cho đội ngũ những người làm báo về tinh thần, trách nhiệm và nghĩa vụ chính trị.

Trong thời gian qua, báo chí đã có sự phát triển vượt bậc cả về số lượng, chất lượng các tin, bài viết ngày càng tăng cao, chất lượng đấu tranh ngày càng hiệu quả, mức độ lan tỏa các tin, bài ngày càng rộng khắp. Chỉ tính riêng Tạp chí *Công sản*: “Trung bình có khoảng 20 tin, bài/tháng, một năm có khoảng 240 tin, bài; trong đó có nhiều bài viết chuyên sâu có chất lượng tốt, được bạn đọc quan tâm truy cập, tạo được hiệu ứng mạnh mẽ trong xã hội. Nhiều bài viết có giá trị lớn được tôn vinh tại các giải thưởng báo chí có uy tín như: Giải báo chí Quốc gia, Giải báo chí Búa liềm vàng” [14]. Chỉ tính riêng trong năm (2020-2021) số lượng tin, bài của Tạp chí *Công sản* đã có sự phát triển vượt bậc đạt khoảng 50 tin, bài/tháng, gần 800 tin, bài được đăng tải trong năm 2020 và 6 tháng 2021. Số lượng tin bài bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng đạt khoảng 60.000 tin, bài, trung bình 5.000 tin, bài/tháng; trong đó 65%-70% là tin, bài viết mới và chuyên ngữ và khoảng 30-35% tin bài khai thác” [14].

Một trong những nguyên nhân để có được những thành tựu nổi bật trong công tác bảo vệ lý luận cách mạng của Đảng là các cơ quan báo chí đã luôn chủ động, nắm vững về tình thế (tình hình và thế trận), nắm vững các thông tin chính thống của Đảng. Kết quả khảo sát thực tế của luận án cho thấy, khi được hỏi đánh giá của đồng chí về công tác lãnh đạo, chỉ đạo việc phát huy vai trò của báo chí thời gian qua: có 59 ý kiến chọn tốt (chiếm 49.1%) và 42 ý kiến chọn khá (chiếm 35%) [Phụ lục 2].

Ba là, công tác giáo dục, đào tạo, bồi dưỡng, tập huấn cho đội ngũ làm báo có nhiều đổi mới.

Thấm nhuần quan điểm của Hồ Chí Minh về công tác cán bộ, trong thời gian qua, Đảng, Nhà nước, các lực lượng đào tạo báo chí trong cả nước luôn

quan tâm, chăm lo làm tốt công tác giáo dục, bồi dưỡng, tập huấn cho các nhà báo cách mạng. Qua đó, góp phần bổ sung những kiến thức về lý luận cách mạng của Đảng; bồi dưỡng về phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống, phương pháp, phong cách và kỹ năng nghiệp vụ cho các nhà báo.

Hằng năm, các cơ quan báo chí đã chủ động xây dựng kế hoạch đào tạo, tập huấn, bồi dưỡng cho các lực lượng. Chuẩn bị kinh phí phục vụ cho công tác bồi dưỡng, nâng cao trình độ, kỹ năng làm báo hiện đại cho các cơ quan báo chí, nhằm đáp ứng yêu cầu trong bối cảnh mới. Kết quả khảo sát thực tế của luận án cho thấy, chất lượng, trình độ, phẩm chất đấu tranh với các quan điểm sai trái của đội ngũ nhà báo ở các cơ quan báo chí đã có sự phát triển về nhiều mặt, nhiều nội dung có bước phát triển vượt bậc và phát triển toàn diện.

Việc nâng cao chất lượng giáo dục, đào tạo hằng năm được các cơ quan báo chí tiến hành toàn diện trên nhiều mặt, tập trung vào bồi dưỡng về lý luận, nền tảng tư tưởng của Đảng. Kết hợp với việc bồi dưỡng những kỹ năng nhận diện, phát hiện nguồn tin, kỹ năng viết bài đấu tranh, kỹ năng phản các quan điểm sai trái của kẻ thù; kết hợp với việc bồi dưỡng những kiến thức, kỹ năng mới về khoa học công nghệ làm báo; nghiên cứu đưa ra các phần mềm chuyên dụng phù hợp, nhằm bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng.

Bốn là, sự phối hợp, hiệp đồng giữa các cơ quan báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng ngày càng chặt chẽ, thống nhất và hiệu quả.

Những kết quả nổi bật của các cơ quan báo chí có được trong thời gian qua là nhờ có sự đoàn kết, gắn bó chặt chẽ của nhiều lực lượng; cùng chung sức đồng lòng sức mạnh của tập thể, là nguyên nhân thắng lợi chủ yếu. Sự phối hợp chặt chẽ giữa các cơ quan báo chí trong thời gian qua đã góp phần tạo dựng được một mặt trận đấu tranh báo chí ngày càng rộng khắp trong cả nước; thể hiện sự thống nhất về trách nhiệm, nghĩa vụ, đảm bảo tính liên hoàn, vững chắc trong bảo vệ Đảng của các loại hình báo chí. Đơn cử như: “*Báo Công an Nhân dân* đã có sự tham gia, gắn bó của nhiều lực lượng, tiêu biểu như: “*Phát thanh Công an nhân dân, Truyền hình Công an nhân dân, các*

Tạp chí, Đặc san, Bản tin chuyên ngành thuộc các Học viện, nhà trường, đơn vị trong Công an nhân dân và Báo Công an địa phương (Báo An ninh Thủ đô, Báo Công an thành phố Hồ Chí Minh, Báo Công an thành phố Đà Nẵng, Báo Công an thành phố Hải Phòng, Báo Công an Nghệ An),...” [149].

Các cơ quan báo chí đã chủ động xây dựng các tin, bài, vệt bài có chất lượng tốt, phản ánh kịp thời bản chất, âm mưu của các thế lực thù địch; qua đó chỉ rõ mọi mưu mô thâm độc của kẻ thù, góp phần bảo vệ vững chắc lý luận cách mạng của Đảng. Đây là minh chứng cho sự gắn bó chặt chẽ của các cơ quan báo chí ở trong nước và nước ngoài trong việc nhận diện, phát hiện và đưa ra các cách thức, biện pháp đấu tranh phù hợp, hiệu quả. Các cơ quan báo chí đã phối hợp và tổ chức thành công nhiều hội nghị, tọa đàm, trao đổi học thuật, cùng nhau bàn bạc để đưa ra cách thức và biện pháp phù hợp nhằm phát huy sức mạnh của báo chí cách mạng.

Với quan điểm đoàn kết là sức mạnh, đoàn kết để chiến thắng, đoàn kết để phát triển bền vững, các hoạt động báo chí đã tạo dựng được tiếng nói chung, gắn với phương pháp đấu tranh tổng lực, linh hoạt trên nhiều mặt trận, nhiều hình thức khác nhau. Báo cáo Sơ kết 05 năm Nghị quyết số 35 - NQ/TW của Đảng bộ của Đài Truyền hình Việt Nam nhận định đánh giá: “Xây dựng nhiều tuyến bài ca ngợi công lao to lớn của các nhà kinh điển, qua đó góp phần đấu tranh với các quan điểm sai trái hiệu quả. Đã tiến hành phát sóng nhiều chương trình bổ ích, vệt phóng sự, nhằm lên án và tố cáo những thủ đoạn tung tin giả trên mạng xã hội; tuyên truyền dấu hiệu nhận biết các trang gia mạo, để người dân phòng tránh kịp thời, hiệu quả” [47].

3.1.2. Những hạn chế và nguyên nhân

3.1.2.1. Hạn chế

Một là, nhận thức của một số chủ thể về phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng chưa cao, công tác tuyên truyền, giáo dục, quán triệt ở một số cơ quan chưa thường xuyên, toàn diện.

Thực tiễn cho thấy, trong thời gian qua hoạt động báo chí có nhiều thành tựu, ưu điểm, song nhìn chung vẫn còn những hạn chế, bất cập nhất định, làm ảnh hưởng đến chất lượng, hiệu quả công tác đấu tranh và bảo vệ. Nhận thức của một số chủ thể chưa cao, chưa linh hoạt; thể hiện trong công tác quán triệt có lúc, có nơi, có cơ quan chưa thường xuyên, toàn diện, chưa kịp thời, còn có biểu hiện hữu khuynh, xem nhẹ, chủ quan. Đảng ta khẳng định: “Một số cấp ủy chưa thật sự quan tâm và coi trọng công tác tư tưởng lý luận; có biểu hiện hữu khuynh, nể nang, né tránh đối với những quan điểm nhận thức sai trái có tính nguyên tắc” [41, tr.38]. Kết quả khảo sát của luận án cho thấy, khi hỏi nhận xét của đồng chí về nhận thức của các chủ thể về phát huy trong thời gian qua; các ý kiến đều đánh giá và cho rằng: các chủ thể đã có nhận thức tốt trên các mặt, nhiều nội dung, tiêu biểu như: Nhận thức về vai trò lãnh đạo của Đảng đối với báo chí. Có 90 ý kiến lựa chọn nhận thức tốt (chiếm 75%), 15 ý kiến chọn khá (chiếm 12,5%), 10 ý kiến trung bình (chiếm 8,3%) và 5 ý kiến yếu (chiếm 4,1%) [Phụ lục 2].

Một số chủ thể chưa tạo dựng được thói quen, tính tự giác và thường xuyên trong công tác lãnh đạo, quản lý và tổ chức việc viết bài tuyên truyền, giáo dục chủ nghĩa Mác-Lênin. Chủ yếu là thực hiện theo sự lãnh đạo, định hướng của cấp trên theo từng đợt vận động, phát động, theo kiểu bắt buộc, gượng ép, thực hiện theo chỉ tiêu được giao. Công tác giáo dục, quán triệt thông tin mạng của báo chí có lúc, có nơi, có cơ quan chưa kịp thời, hiệu quả; chưa tạo dựng được dòng thông tin tích cực cho độc giả trên các môi trường, nền tảng của báo chí.

Việc cung cấp thông tin cho báo chí có thời điểm còn chậm, dẫn đến lúng túng, bị động trong dẫn dắt định hướng thông tin tuyên truyền. Việc phổ biến thông tin chính thống của Đảng có lúc, có thời điểm còn chậm, để lại khoảng trống cho các thế lực thù địch tuyên truyền, kích động, chống phá, xuyên tạc, phản động, nhằm làm giảm sút niềm tin của nhân dân với Đảng và chế độ. Đảng ta đánh giá: “Công tác chỉ đạo, định hướng, quản lý báo chí

đã có nhiều đổi mới, tuy nhiên, trong một số trường hợp khi xảy ra các ‘vấn đề nóng’ được xã hội quan tâm, diễn biến nhanh, nhưng việc xử lý ban đầu, trong đó có cả việc ứng dụng công nghệ còn hạn chế, dẫn tới làm chậm sự lan tỏa các thông tin chính xác, chính thống để dẫn dắt dư luận xã hội (...) có lúc còn chưa kịp thời điều tiết thông tin dẫn dắt, tần suất, liều lượng thông tin dồn dập, quá mức, tạo tâm lý bất an, hoang mang trong xã hội” [127, tr.12].

Một số báo, tạp chí chưa duy trì thường xuyên số lượng các bài viết trên các lĩnh vực bảo vệ Đảng; chủ yếu mới đáp ứng được yêu cầu ở những thời điểm quan trọng của đất nước. Công tác quán triệt, giáo dục các nghị quyết, chỉ thị các cấp có nơi chưa thường xuyên, dẫn đến hiệu quả, chất lượng hoạt động báo chí chưa cao. Kết quả khảo sát thực tế của luận án cho thấy, khi được hỏi đánh giá của đồng chí về công tác quán triệt các nghị quyết thời gian qua. Có 43 ý kiến cho rằng đã tiến hành kịp thời, hiệu quả (chiếm 35.9%), tuy nhiên vẫn còn có 36 ý kiến cho rằng chưa thật hiệu quả (chiếm 30%) [Phụ lục 2].

Hai là, nội dung phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng chưa phong phú, tính toàn diện chưa cao.

Nội dung phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng lý luận cách mạng của Đảng chưa thật phong phú, tính toàn diện chưa cao, chưa phát huy hết vai trò của các loại hình báo chí trong thực hiện nhiệm vụ báo chí. Thực tiễn cho thấy, kẻ thù không chỉ tập trung chống phá ta trên một mặt trận, bằng một hình thức, một cách thức cụ thể nào; mà chúng chống phá, trên các loại hình báo chí khác nhau. Phạm vi chống phá ngày càng toàn diện, ở cả trong nước và nước ngoài, bằng các hình thức vừa ngấm ngầm vừa công khai, vừa trực tiếp vừa gián tiếp.

Theo Báo cáo của Bộ Thông tin Truyền thông: “Trong hai tháng cuối năm 2019, Bộ đã gỡ bỏ 207 trang giả mạo, trong đó có 46 trang liên quan đến tên của các lãnh đạo Đảng, Nhà nước” [125, tr.7]. Theo Viện Kiểm sát Nhân dân tối cao: “Chỉ riêng hơn hai tháng trong năm 2019, công an các đơn vị, địa phương trong cả nước đã xác minh, làm việc với gần 700 trường

hợp đưa tin sai sự thật; đã có hơn 300 đối tượng trong nước tung tin giả về dịch Covid-19 tuyên truyền trên không gian mạng bị các cơ quan chức năng phải xử lý” [125, tr.7].

Nhiều mảng đề tài, các cơ quan báo chí bố trí dung lượng, thời gian còn mỏng, có nội dung chưa được khai thác nhiều; phân tích, lập luận chưa thực sự sắc bén, dẫn đến tính hiệu quả trong công tác đấu tranh còn có những hạn chế nhất định. Nội dung đấu tranh với các quan điểm sai trái có thời điểm mới nhấn mạnh một chiều, một mặt, tập trung nhiều tuyển bài thiên về đấu tranh, phản bác là chủ yếu; chưa có nhiều tuyển bài ca ngợi làm nổi bật thành quả, kết quả lãnh đạo cách mạng của Đảng, cũng như những tấm gương điển hình tiên tiến, người tốt việc tốt trong công tác xây dựng Đảng.

Nội dung đấu tranh, bảo vệ của báo chí vẫn còn có hiện tượng chung chung, chưa gắn sát với thị hiếu, sở thích và mức độ quan tâm của độc giả; chưa gắn chặt với từng vùng miền, khu vực, trình độ, văn hóa, nhận thức của một bộ phận nhân dân. Nội dung phát huy vai trò báo chí trong công tác xây dựng Đảng chưa cao, tính thuyết phục còn ở mức độ nhất định. Kết quả khảo sát của luận án cho thấy: “Số bài viết đấu tranh với các quan điểm sai trái có sức thuyết phục cao chiếm khoảng 54%. Nguyên nhân dẫn đến tình trạng nhiều bài viết chưa có sức thuyết phục cao chủ yếu là do thiếu thông tin về những vấn đề phức tạp (63%), ngoài ra còn do các nguyên nhân khác như lý lẽ, lập luận còn xơ cứng, giáo điều,...(từ 25 đến 33%)” [135, tr.17].

Nội dung phát huy vai trò của báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng theo tư tưởng Hồ Chí Minh còn có biểu hiện cứng nhắc, thiếu tính hấp dẫn, tính sáng tạo trong đấu tranh, tuyên truyền và bảo vệ. Có nội dung chưa phù hợp với đối tượng báo chí hướng đến, nhất là đối với giới trẻ ở nước ta hiện nay. Các nội dung mới chủ yếu tập trung phân tích về sự chống phá của các thế lực thù địch; chưa có nhiều bài viết đi sâu biểu dương những nhân tố mới, những mặt tích cực; qua đó góp phần cổ vũ, tôn vinh, khích lệ phát triển những cái hay, cái đẹp trong Đảng và trong xã hội. Một số cơ quan báo

còn chậm đổi mới về nội dung tuyên truyền, hình thức chưa hấp dẫn, chất lượng và hiệu quả tuyên truyền chưa cao.

Ba là, cách thức phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng chưa phong phú, toàn diện, hiệu quả chưa cao.

Đánh giá tổng thể về cách thức phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng cách mạng của Đảng đã có sự phát triển về nhiều mặt, tuy nhiên chưa thật phong phú, tính toàn diện, tính hiệu quả chưa cao; chưa có nhiều cách thức hiệu quả, tạo thành trận địa liên hoàn vững chắc. Về cách thức phát huy vai trò báo chí chủ yếu mới tập trung vào cách thức tuyên truyền, giáo dục truyền thống, chưa có nhiều cách thức mang tính đổi mới, chưa thể hiện được tính sáng tạo. Chưa có nhiều cách thức thể hiện tính dự báo các tình huống có thể xảy ra, nhất là những tình huống phức tạp, nhạy cảm. Việc áp dụng các thành tựu khoa học công nghệ vào quản lý hoạt động báo chí, nhằm ngăn chặn, đấu tranh phản bác kịp thời các quan điểm sai trái, thù địch chưa nhiều. Thậm chí có nhiều cách thức còn mang tính hình thức, rập khuôn, máy móc, lặp đi lặp lại, chưa thể hiện được tính đột phá trong thực hiện nhiệm vụ cách mạng.

Hoạt động báo mạng, báo điện tử còn chậm, ít được đổi mới về giao diện, chuyên trang, chưa cập nhật thường xuyên những nội dung thông tin, bài viết chủ đề mới về nền tảng tư tưởng của Đảng. Nhiều giao diện tờ báo còn chậm cập nhật cả về nội dung và cách thức phục vụ cho nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Có cơ quan báo chí chủ yếu mới chỉ trích nguồn, dẫn nguồn bài viết của các báo, tạp chí lớn, các cá nhân có uy tín để đưa lên theo kiểu “được chăng hay chớ”, chưa có sự đầu tư công sức, trí tuệ, nhân lực, vật lực, do đó hiệu quả chưa cao.

Trong khi đó, các trang mạng, báo mạng được các thế lực thù địch đầu tư khá công phu, khai thác triệt để, hoạt động ngày càng tinh vi, thâm độc, xảo quyệt, nhằm chống phá lý luận cách mạng của Đảng với mật độ ngày càng cao. Điều này đã dẫn đến một thực tế là, số lượng các bài viết đấu tranh

ngày càng nhiều, nhưng chất lượng chưa được cao, chưa phong phú, toàn diện và thiếu tính ổn định về cường độ. Đảng ta khẳng định: “Một số trường hợp, thông tin trên báo chí còn chậm, chưa kịp thời định hướng dư luận xã hội, nhất là các vụ việc quan trọng, phức tạp, nhạy cảm. Tính thuyết phục, tính xây dựng, phản biện và sức chiến đấu của các chương trình, tin bài chính luận chưa cao, còn khô cứng, sáo mòn, thiếu tính sáng tạo, thiếu phong phú, hấp dẫn” [127, tr.13].

3.1.2.2. Nguyên nhân của những hạn chế

Một là, công tác tuyên truyền, phổ biến, quán triệt các nghị quyết, chỉ thị của Đảng, pháp luật của Nhà nước có thời điểm chưa kịp thời, hiệu quả chưa cao.

Việc thực hiện nhiệm vụ bảo vệ của báo chí cũng chưa trở thành phong trào hành động cách mạng thường xuyên và tính tự giác cho các nhà báo. Do đó, có lúc, có thời điểm số lượng bài viết còn có biểu hiện dồn dập, liên tục với mật độ dày đặc, dẫn đến việc tiếp nhận nội dung các bài viết nhiều khi quá tải. Điều này được thể hiện ở chỗ, một số cơ quan chủ yếu mới coi trọng ở những thời gian, thời điểm quan trọng, gắn với các sự kiện chính trị trọng đại của đất nước, chưa thể hiện được tính thường xuyên, liên tục trong công tác bảo vệ.

Công tác tuyên truyền, phổ biến, quán triệt các nghị quyết chưa hiệu quả, đó đó vẫn còn có một số cơ quan, đơn vị báo chí chưa nắm vững chủ trương, quan điểm của Đảng; do đó trong tổ chức thực hiện nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái còn thiếu nhạy bén, dẫn đến có một số bài viết có biểu hiện xa rời nguyên tắc, tôn chỉ, mục đích hoạt động chính trị. Đảng Cộng sản Việt Nam đánh giá: “Một bộ phận người làm báo kể cả một số cán bộ lãnh đạo cơ quan báo chí chưa quán triệt đầy đủ, sâu sắc đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; đã xuất hiện trên một số sản phẩm

báo chí những ý kiến, bài viết chệch định hướng, không có lợi về chính trị, bị kẻ xấu lợi dụng” [8, tr.21].

Đại hội Đảng lần thứ XIII chỉ rõ: “Kết quả thực hiện một số chủ trương của Đảng về quản lý báo chí, truyền thông, xuất bản, quản lý Internet, mạng xã hội chưa đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ cách mạng” [44, tr.172]. Việc tuyên truyền, phổ biến, quán triệt các nghị quyết, chỉ thị của Đảng, Nhà nước ở một số cơ quan báo chí chưa làm nổi bật được tính chất, vai trò, nội dung, yêu cầu trong công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, do đó chưa quy tụ được sức mạnh tổng hợp của các cơ quan báo chí.

Hai là, công tác quản lý, điều hành hoạt động báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng còn có những hạn chế, bất cập.

Việc quản lý thông tin của báo chí vẫn còn có những hạn chế, bất cập, gây ra không ít khó khăn cho công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Nguyên nhân này đã gây ra nhiều bất cập cho công tác quản lý báo chí, cũng như việc đấu tranh với các quan điểm sai trái, nhất là trên không gian mạng trong thời gian qua. Đảng ta chỉ rõ: “Năng lực, phương thức lãnh đạo, chỉ đạo, quản lý báo chí chưa theo kịp bước phát triển nhanh chóng phức tạp của báo chí, đồng thời công tác quản lý báo chí còn có biểu hiện buông lỏng, bị động, xử lý sai phạm thiếu kiên quyết” [8, tr.24].

Công tác điều hành hoạt động báo chí chưa thật hấp dẫn, hiệu quả, chưa phù hợp với một số đối tượng, sở thích, nhu cầu và thị hiếu của độc giả. Dẫn đến vẫn còn có những khó khăn, bất cập nhất định, kéo theo chất lượng của việc phát huy vai trò báo chí chưa cao, chưa được như mong muốn. Về trách nhiệm hoạt động báo chí thuộc về nhiều lực lượng, trong đó theo kết quả thống kê, khảo sát của nhóm tác giả Đỗ Thị Thu Hằng, Lương Khắc Hiếu (2022) về việc xử lý thông tin sai trái trên lĩnh vực lý luận cho thấy: “Có 60,9% cho rằng trách nhiệm này chủ yếu thuộc về Cục Báo chí, Bộ Thông tin Truyền thông; có 66,9% thuộc A03 và 64,9% thuộc A05, Bộ Công an; 54,5% thuộc Bộ Tư lệnh 86, Bộ Quốc phòng” [62, tr.315-316]. Công tác bổ nhiệm

người đứng đầu của một số cơ quan báo chí chưa đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ được giao, có trường hợp bổ nhiệm chưa đúng người có chuyên ngành báo chí, dẫn đến việc chỉ đạo, lãnh đạo hoạt động của báo chí của Đảng hiệu quả chưa cao.

Ba là, phẩm chất, đạo đức, năng lực, trách nhiệm của đội ngũ nhà báo trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng chưa đồng đều.

Công tác bồi dưỡng phẩm chất, đạo đức, năng lực cho đội ngũ nhà báo trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng chưa đáp ứng được yêu cầu, nhiệm vụ, sự phát triển của công nghệ truyền thông số và yêu cầu của tình hình thực tiễn hiện nay. Thậm chí còn có tư tưởng mơ hồ, hoài nghi về mục tiêu, con đường cách mạng của Đảng, dẫn đến có những phát ngôn, lời nói và hành động thiếu chuẩn mực.

Việc sử dụng những thành tựu khoa học công nghệ hiện đại, trí tuệ nhân tạo (AI), phần mềm chuyên dụng trong phục vụ cho nhiệm vụ bảo vệ lý luận cách mạng chưa chuyên nghiệp, hiệu quả mang lại chưa cao. Phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống, trình độ, năng lực, phương pháp, tác phong của một số nhà báo chưa đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ cách mạng. Thậm chí có nhà báo còn có tư tưởng thiếu kiên định, mơ hồ, ảo tưởng, hoài nghi về vai trò lãnh đạo của Đảng, dẫn đến có những phát ngôn, lời nói, việc làm trái nguyên tắc, đường lối của Đảng.

Một số nhà báo do chưa được đào tạo bài bản về chuyên môn, nghiệp vụ báo chí, dẫn đến việc tổ chức, triển khai và thực hiện nhiệm vụ đấu tranh còn gặp nhiều khó khăn, lúng túng, nhất là khi kẻ thù tấn công dồn dập. Một số trường hợp do thiếu tu dưỡng, rèn luyện thường xuyên, bị các thế lực thù địch dụ dỗ, lôi kéo, mua chuộc, dẫn đến có những hành động, bài viết bị chệch hướng, chưa phù hợp với tôn chỉ của cơ quan báo chí. Điều này đã làm ảnh hưởng đến nội dung, bản chất và giá trị tốt đẹp của nền tảng tư tưởng của Đảng.

Theo thống kê, tính từ đầu năm 2023 đến ngày 15/12/2023, trong lĩnh vực báo chí, cơ quan thanh tra của Bộ đã phối hợp với các cơ quan có liên

quan tiến hành 3 cuộc thanh tra, 7 cuộc kiểm tra và tổ chức nhiều cuộc làm việc để xem xét xử lý các sai phạm trong lĩnh vực báo chí. Kết quả đã xử phạt hành chính 48 trường hợp với tổng số tiền hơn 2 tỷ đồng. Các hành vi sai phạm chủ yếu thực hiện không đủ tôn chỉ, mục đích; thực hiện không đúng quy định quy trong giấy phép; thông tin sai sự thật, làm ảnh hưởng rất lớn đến nhiệm vụ bảo vệ Đảng cách mạng. Theo kết quả khảo sát thực tế của luận án cho thấy, khi được hỏi đánh giá của đồng chí về đạo đức của những người làm báo. Có 51 ý kiến lựa chọn đánh giá tốt (chiếm 42.5%), 46 ý kiến lựa chọn đánh giá khá (chiếm 38.3%), 20 ý kiến lựa chọn đánh giá trung bình (chiếm 16.6%) và 3 ý kiến lựa chọn yếu (chiếm 2.5%) [Phụ lục 2].

Bốn là, cơ sở vật chất phục vụ việc phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng chưa đáp ứng yêu cầu, nhiệm vụ được giao.

Hiện nay điều kiện khoa học, cơ sở vật chất phục vụ hoạt động báo chí cách mạng còn có nhiều khó khăn, thiếu tính đồng bộ về nhiều mặt. Việc xây dựng hệ thống phát thanh, truyền hình, hệ thống mạng lưới cơ sở báo chí, các ấn phẩm báo chí ở những vùng sâu, vùng xa, vùng dân tộc thiểu số, biên giới, hải đảo của Tổ quốc còn có những khó khăn, bất cập nhất định. Theo Bộ trưởng Bộ Thông tin và Truyền thông: “Một cơ quan chuyển đổi số phải đạt được khi có tới 30% chi phí, cả chi đầu tư và chi thường xuyên là dành cho công nghệ. Về nhân lực cũng tới 30% là dân công nghệ. Để chuyển đổi số các cơ quan báo chí cần phải đầu tư mạnh mẽ hơn nữa. Đất nước đang hiện đại hóa, báo chí cũng phải hiện đại hóa. Đầu tư cho công nghệ số không lớn, không tốn nhiều chi phí, nhưng hiệu quả mang lại rất lớn và nhanh” [23]. Cũng theo Bộ trưởng, hiện nay chi phí đầu tư cho báo chí rất khiêm tốn, chỉ chiếm khoảng (0,22% tổng chi đầu tư của Nhà nước).

Năm là, các thế lực thù địch thường xuyên tăng cường đẩy mạnh các hoạt động xuyên tạc, vu khống, nhằm chống phá nền tảng tư tưởng của Đảng.

Theo thống kê, hiện nay có khoảng hơn 400 tổ chức, cá nhân, hoạt động dưới danh nghĩa hội, nhóm ở nước ngoài, thường xuyên kích động, móc nối

với các tổ chức phản động, nhằm mục đích chống phá nền tảng tư tưởng của Đảng. Các tổ chức hoạt động dưới nhiều danh nghĩa khác nhau, núp bóng dưới những hoạt động như: tài trợ, hồi hương, kêu gọi ủng hộ đồng bào lũ lụt, ủng hộ quỹ vì chất độc màu da cam dioxin,... để tiến hành móc nối, mua chuộc, dụ dỗ một số đối tượng nhằm mục đích chống phá. Chúng kết hợp với nhiều hình thức, cách thức và biện pháp khác nhau, cả trực tiếp và gián tiếp, ngầm ngấm và công khai, trong đó trọng tâm là lợi dụng mạng xã hội để kích động và xuyên tạc.

Chúng tiến hành chống phá ta toàn diện trên các lĩnh vực, từ kinh tế, chính trị, văn hóa, ngoại giao, quân sự, tôn giáo,... nhằm bóp méo các nguyên lý, nguyên tắc cơ bản của lý luận; xuyên tạc đường lối lãnh đạo của Đảng, với mục đích hướng nước ta đi theo con đường chủ nghĩa tư bản. Chúng lợi dụng các vấn đề dân tộc, dân chủ, nhân quyền, tôn giáo để xuyên tạc, chống phá, kết hợp với việc phủ nhận những kết quả cách mạng của Đảng, Nhà nước ta đã đạt được.

3.2. NHỮNG VẤN ĐỀ ĐẶT RA VỚI VIỆC PHÁT HUY VAI TRÒ BÁO CHÍ TRONG BẢO VỆ NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG CỦA ĐẢNG HIỆN NAY THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

3.2.1. Vấn đề thống nhất phối hợp, hợp tác, tránh chồng chéo trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo, quản lý, điều hành hoạt động báo chí của các chủ thể báo chí.

Bản chất của hoạt động báo chí cách mạng là hoạt động tuyên truyền, thông tin về đường lối, chính sách, đấu tranh và bảo vệ lợi ích của Đảng, đấu tranh phản bác kịp thời với các quan điểm sai trái, thù địch. Do đó, hoạt động này đòi hỏi phải được tiến hành nhanh chóng, kịp thời, hiệu quả cao, tránh bị động bất ngờ. Tuy nhiên, hiện nay hoạt động này đang có nhiều cơ quan cùng tham gia, cùng chịu trách nhiệm trong việc lãnh đạo, chỉ đạo, quản lý, điều hành và tổ chức thực hiện nhiệm vụ báo chí. Điều này đã gây ra nhiều khó khăn cho công tác lãnh đạo, chỉ đạo, quản lý và điều hành các hoạt động của

báo chí, dẫn đến hiện tượng chồng chéo, chồng lấn về chức năng, nhiệm vụ hoạt động báo chí; gây ra tình trạng bộ máy chồng chéo, lãng phí về nhân lực, vật lực, tiền của Nhà nước và nhân dân; hoạt động của báo chí qua nhiều bước, nhiều khâu không trung gian, làm ảnh hưởng đến hoạt động của báo chí của Đảng; điều này đã kéo theo tính hiệu quả, tính cơ động của việc phát huy vai trò báo chí chưa thật hiệu quả.

Sự phân cấp, phân quyền hiện nay tuy đã khá cụ thể, song nhiều khi cũng dẫn đến hiện tượng chồng chéo trong công tác điều hành à triển khai thực hiện các nhiệm vụ báo chí, nhất là việc đưa ra phương án tuyên truyền, đấu tranh, phòng ngừa các quan điểm sai trái đôi khi còn chậm trễ và bị động. Để giải quyết những vấn đề mâu thuẫn trên đây, thời gian tới cần thực hiện tốt một số vấn đề chủ yếu sau đây:

Thứ nhất, cần tiếp tục nghiên cứu nhằm tinh gọn bộ máy các cơ quan, tổ chức lãnh đạo, quản lý, thực hiện nhiệm vụ báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Trong công tác chỉ đạo, định hướng các chủ trương, phương hướng, cách thức, nội dung, biện pháp bảo vệ căn giao quyền tự chủ, tự chịu trách nhiệm cho cơ quan chủ quản đối với cơ quan báo chí; tránh bị lệ thuộc quá nhiều vào cấp trên, dẫn đến lỡ mất thời cơ, thời điểm “vàng” của công tác báo chí. Ngoại trừ những vụ việc, những tình huống phức tạp, nhạy cảm thì tiến hành báo cáo, xin ý kiến chỉ đạo của cơ quan cấp trên, nếu xét thấy cần thiết.

Thứ hai, tăng cường nghiên cứu, rà soát cơ chế phối hợp ngày càng thống nhất, chặt chẽ trong công tác quản lý, điều hành các hoạt động báo chí phục vụ nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Đảm bảo tinh giản tối đa các khâu trung gian, các bước không cần thiết trong công tác lãnh đạo, quản lý hoạt động báo chí cách mạng. Tăng quyền tự chủ, tự chịu trách nhiệm cho cơ quan trực tiếp quản lý, thực hiện nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng; thực hiện theo phương pháp cấp nào làm, cấp đó trách nhiệm kiểm tra, phê duyệt chủ trương, kế hoạch. Cơ quan cấp trên chỉ thực hiện nhiệm vụ định hướng chủ trương, kiểm tra, đánh giá kết quả các hoạt động báo chí của cấp dưới; qua đó

khắc phục triệt để tình trạng chồng chéo về chức năng, nhiệm vụ trong điều hành quản lý; tránh hiện tượng có quá nhiều cơ quan cùng tham gia lãnh đạo, dẫn đến hiện tượng bị động, kéo theo chất lượng hiệu quả đấu tranh thấp.

Thứ ba, cần quy định rõ vai trò, trách nhiệm, nghĩa vụ, mối quan hệ phối hợp công tác trong thực hiện nhiệm vụ lãnh đạo, chỉ đạo và tổ chức thực hiện bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Với những vụ việc có tính chất phức tạp, có mức độ ảnh hưởng lớn và tốc độ lây lan nhanh trên các nền tảng mạng xã hội, cần phải có phương án thống nhất xử lý nhanh chóng, hiệu quả, tránh trông chờ cấp trên chỉ đạo mới tiến hành. Nhiệm vụ báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là nhiệm vụ chính trị quan trọng của Đảng, đảm bảo cho chế độ xã hội chủ nghĩa được hiện hữu; do đó, đòi hỏi các cơ quan quản lý và các chủ thể có liên quan đến hoạt động báo chí cần phải tiến hành linh hoạt và sáng tạo. Trong quá trình tổ chức, triển khai, thực hiện nhiệm vụ, không nên quá nặng về nguyên tắc, hình thức và quy trình trong xử lý thông tin, mà cần phải vận dụng cho phù hợp, miễn là mang lại lợi ích cho Đảng, nhân dân.

3.2.2. Giải quyết mối quan hệ giữa vai trò, trách nhiệm của các cơ quan chủ quản với yêu cầu, nhiệm vụ ngày càng cao của các cơ quan báo chí cách mạng

Bàn về vai trò, trách nhiệm của cơ quan chủ quản báo chí trong c thực hiện nhiệm vụ bảo vệ là rất quan trọng, quyết định đến tính chủ động của việc phát huy vai trò, hiệu quả của báo chí. Song, thực tế hiện nay, nhiều cơ quan, đơn vị chủ quản chưa phát huy hết vai trò, trách nhiệm, nghĩa vụ của mình trong việc lãnh đạo, chỉ đạo và điều hành hoạt động của các cơ quan báo chí. Một số cơ quan chủ quản chưa có nhiều đóng góp về mặt chuyên môn cho các cơ quan báo chí, thậm chí có hiện tượng “khoán trắng” cho cơ quan báo chí trong việc thực hiện nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng theo kiểu “được chăng hay chớ”; dẫn đến hiện tượng thiếu sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo, làm cho một số sai phạm vẫn xảy ra khá phổ biến.

Nhiều cơ quan, tổ chức tiến hành thành lập cơ quan báo chí, ban hành và đề nghị cấp giấy phép hoạt động, xong thì bỏ ngỏ; do thiếu sự quan tâm sâu sát, giao phó trách nhiệm, nhiệm vụ cho cơ quan báo chí tự tổ chức thực hiện nhiệm vụ; dẫn đến việc tùy tiện đăng tải những bài viết không phù hợp với tôn chỉ hoạt động để kẻ thù lợi dụng, chống phá và xuyên tạc ngày càng quyết liệt.

Thậm chí có một số cơ quan chủ quản đặt ra yêu cầu cao đối với các cơ quan báo, tạp chí chí trong thực hiện nhiệm vụ tuyên truyền, song lại thiếu sự quan tâm về tổ chức, lực lượng và kinh phí để hoạt động. Điều này dẫn đến tình trạng, áp lực, khó khăn cho nhiều cơ quan báo chí, dẫn đến buộc phải giải thể cơ quan báo chí thuộc quyền. Hiện tượng một số cơ quan chủ quản chưa trở thành điểm tựa vững chắc, giúp cho cơ quan báo chí yên tâm thực hiện nhiệm vụ tuyên truyền, giáo dục, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch. Để giải quyết mối quan hệ giữa vai trò, trách nhiệm của các cơ quan chủ quản với yêu cầu ngày càng cao của báo chí. Trong thời gian tới cần giải quyết tốt những vấn đề chủ yếu sau:

Thứ nhất, phát huy mạnh mẽ vai trò, trách nhiệm, nghĩa vụ, chức năng, quyền hạn của các cơ quan chủ quản trong công tác lãnh đạo, quản lý cho đến việc theo dõi, kiểm tra, đôn đốc các hoạt động của cơ quan báo chí, phục vụ cho nhiệm vụ bảo vệ; gắn chặt với trách nhiệm của người đứng đầu cơ quan chủ quản, gắn chặt với người đứng đầu cơ quan báo chí cách mạng.

Thứ hai, trong công tác lãnh đạo của cấp ủy cơ quan chủ quản, nhất là trong nghị quyết hàng tháng, hàng quý đều phải đề cập cụ thể nội dung lãnh đạo đối của báo chí trong thực hiện nhiệm vụ bảo vệ lý luận cách mạng của Đảng; giao rõ trách nhiệm cho cá nhân phụ trách, theo dõi, chỉ đạo, kiểm tra, đôn đốc hoạt động cơ quan báo chí.

Thứ ba, cơ quan, đơn vị báo chí cần tăng cường và giữ vững mối quan hệ công tác chặt chẽ với cơ quan chủ quản báo chí thuộc quyền, thường xuyên xin ý kiến chỉ đạo, định hướng về chủ trương, phương hướng, biện pháp, cách thức, chương trình hoạt động của cơ quan, đơn vị báo chí trong thực hiện

nhiệm vụ cách mạng; đặc biệt là ý kiến của người đứng đầu cấp ủy, cơ quan chủ quản để chủ động trong khâu tổ chức, triển khai và thực hiện nhiệm vụ tuyên truyền được hiệu quả và thống nhất.

3.2.3. Vấn đề trách nhiệm, nghĩa vụ của các cơ quan báo chí với thực hiện cơ chế, chính sách của Đảng, Nhà nước hiện nay

Cơ chế, chính sách của Đảng, Nhà nước là định hướng quan trọng trong công tác lãnh đạo, đồng thời là cơ sở nền tảng để phát huy hiệu quả vai trò báo chí cách mạng trong thực hiện nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng theo quan điểm, tư tưởng của Người. Việc thay đổi cơ chế, chính sách, chủ trương, định hướng phát triển của Đảng, Nhà nước đối với báo chí sẽ kéo theo nhiều vấn đề cần quan tâm nghiên cứu, giải quyết trong thời gian tới. Đơn cử như việc thực hiện cơ chế phát triển báo chí ngày càng “chuyên nghiệp, nhân văn và hiện đại”, điều này sẽ kéo theo việc cần phải thay đổi về cơ cấu tổ chức, lực lượng, nội dung theo đề án phát triển báo chí của Chính phủ đã đề ra. Những thay đổi về cơ cấu, tổ chức, biên chế sẽ dẫn đến số lượng các báo, tạp chí và thay đổi về nhân lực hoạt động trong lĩnh vực báo chí trong cả nước ngày càng giảm mạnh, trong khi nhiệm vụ của báo chí lại ngày càng nặng nề, khó khăn. Để giải quyết vấn đề trách nhiệm của các cơ quan báo chí trong thực hiện cơ chế, chính sách của Đảng, Nhà nước, thời gian tới cần giải quyết tốt những vấn đề chủ yếu sau:

Thứ nhất, cần thực hiện hiện hiệu quả chủ trương của Đảng, Nhà nước về tiến hành sáp nhập, tinh giản các đầu mối cơ quan báo chí theo đúng lộ trình, bước đi, kế hoạch đã được xác định. Chỉ để lại những cơ quan, đơn vị báo chí nòng cốt, thực sự cần thiết, quan trọng trong thực hiện nhiệm vụ thông tin, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Thực hiện tối đa mỗi cơ quan chủ quản, các đầu mối chỉ tổ chức một cơ quan báo và một tạp chí để tuyên truyền, hoạt động, tránh lãng phí. Chủ trương này vừa đảm bảo tính tập trung thống nhất trong công tác, thông tin, tuyên truyền các quan điểm của Đảng, Nhà nước; đồng thời vừa góp phần giảm ngân sách Nhà nước thời gian tới.

Thứ hai, nhiệm vụ đặt ra lúc này cần phải giải quyết tốt vấn đề chuyển đổi số báo chí một cách mạnh mẽ, tiếp nhận những thành tựu khoa học công nghệ hiện đại của các nước tiên tiến, phát triển theo hướng đa nền tảng, đa dịch vụ, nhằm phục vụ cho nhiệm vụ báo chí. Yêu cầu trong tương lai, một người làm báo có thể tiến hành nhiều công đoạn, thực hiện nhiều quy trình, tiến hành nhiều nhiệm vụ khác nhau; từ việc viết bài, sửa bài, đăng tải, quay phim, chụp ảnh, biên tập,...

Thứ ba, tăng cường đầu tư, phát triển về khoa học công nghệ làm báo hiện đại, tiên tiến gắn với nâng cao chất lượng nguồn nhân lực trong thực hiện nhiệm vụ báo chí. Coi trọng xây dựng đội ngũ nhà báo chất lượng cao, ngày càng tinh thông về nghiệp vụ, giỏi về khoa học công nghệ để phục vụ cho nhiệm vụ của Đảng. Chú trọng thực hiện phương hướng sử dụng một ấn phẩm báo chí trên nhiều nền tảng, tiến hành trên nhiều loại hình, đăng tải ở nhiều thời gian, thời điểm khác nhau, nhằm phục vụ hiệu quả nhiệm vụ tuyên truyền của báo chí cách mạng. Cùng với đó là vấn đề tăng cường áp dụng các thành tựu khoa học công nghệ trong lĩnh vực báo chí, vận hành các tòa soạn theo hướng hội tụ, đa phương tiện, tòa soạn số. Chủ trương này cần được thực hiện với phương châm: nhanh chóng, an toàn, tiện lợi, hiệu quả, rộng khắp và tiết kiệm.

Thứ tư, cần tạo dựng môi trường, điều kiện, cơ chế, chính sách thuận lợi cho các cơ quan báo chí. Đảm bảo cho mỗi cơ quan báo chí thực hiện hiệu quả công năng, nhiệm vụ, nghĩa vụ bảo vệ Đảng ngày càng hiệu quả. Tiến hành kiểm soát chặt chẽ các hoạt động, không để báo chí hoạt động một cách tùy tiện, thiếu định hướng chính trị, thiếu sự lãnh đạo, quản lý, điều hành của Đảng, Nhà nước và các cơ quan có liên quan. Ngăn chặn và dập tắt kịp thời các hiện tượng sai trái ngay từ khi mới xuất hiện. Thực hiện tốt các khâu, các bước từ việc kiểm duyệt báo chí, kinh doanh, quảng cáo, tài trợ kinh phí, tư nhân hóa báo chí,... Quan điểm, chủ trương của Đảng, Nhà nước Việt Nam trong thời gian tới là “giao quyền tự chủ cho báo chí về mặt tài chính” cho các

cơ quan báo chí, Nhà nước chỉ giao nhiệm vụ, đặt hàng về sản phẩm báo chí, chỉ đảm bảo kinh phí cho một số cơ quan báo chí chủ lực. Đây là chủ trương đúng đắn, phù hợp với bối cảnh hiện nay, nhất là trong điều kiện chúng ta đang xây dựng các cơ quan, đơn vị báo chí hoạt động theo hướng tập trung, hoạt động theo hướng đa phương tiện trên nền tảng số. Quá trình hoạt động, tuyệt đối không thể xảy ra tình trạng báo chí hoạt động mang màu sắc tư nhân theo khuynh hướng của báo chí tư sản.

3.2.4. Vấn đề trách nhiệm, nghĩa vụ của đội ngũ những người làm báo với thực hiện nhiệm vụ báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng

Phương hướng xây dựng các nhà báo ngày càng vững vàng về nội dung, giỏi về phương pháp và chắc về cách thức đấu tranh phản biện. Tuy nhiên, thực tiễn hiện nay cho thấy, đội ngũ nhà báo ở các cơ quan báo chí vẫn còn những hạn chế về trình độ, năng lực, phương pháp, tác phong chưa đáp ứng được yêu cầu, nhiệm vụ đặt ra. Hiện nay, số lượng đội ngũ nhà báo ở các cơ quan báo chí khá đông, với hơn 41.000 người, nhưng chất lượng lại chưa đủ mạnh, chưa có nhiều nhà báo có sức ảnh hưởng và tiếng vang lớn trên các diễn đàn bảo vệ. Một số nhà báo chưa nắm chắc về trình độ khoa học công nghệ, khả năng về ngoại ngữ; nắm vững những âm mưu, thủ đoạn, hình thức chống phá mới của kẻ thù; dẫn đến việc nắm bắt thông tin, xử lý thông tin trong đấu tranh bảo vệ vẫn còn những mâu thuẫn, bất cập.

Trong khi đó các thế lực thù địch chống phá, xuyên tạc lại chủ yếu ở nước ngoài, sử dụng tiếng nước ngoài, được các tổ chức ở nước ngoài đầu tư, tài trợ về tiền bạc, cơ sở vật chất hiện đại để chống phá ngày càng toàn diện. Điều này cũng đang gây ra nhiều khó khăn cho hoạt động báo chí trong bảo vệ Đảng, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong thời gian qua. Thực tế hiện nay cho thấy, đội ngũ nhà báo hoạt động trong lĩnh vực bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng chủ yếu là kiêm nhiệm, số lượng nhà báo được đào tạo bài bản chưa nhiều; cùng với đó là chưa có nhiều chủ trương, chính sách thu hút các nhà báo có trình độ, kỹ năng tham gia hoạt động trong lĩnh vực bảo vệ nền

tảng tư tưởng của Đảng. Để thực hiện hiệu quả vấn đề xây dựng đội ngũ nhà báo, thời gian tới cần giải quyết tốt những vấn đề chủ yếu sau:

Một là, cần phải đổi mới mạnh mẽ và nâng cao chất lượng giáo dục, bồi dưỡng, quản lý tốt chất lượng nguồn nhân lực báo chí, phục vụ cho nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Thực tế hiện nay chúng ta đang có hơn 800 cơ quan báo chí, với hơn 41.000 người hoạt động trong lĩnh vực báo chí trên nhiều lĩnh vực khác nhau. Điều này cho thấy số lượng nhà báo hiện nay là khá đông, nhưng chất lượng hoạt động báo chí lại chưa được như mong muốn, chưa đáp ứng được yêu cầu, nhiệm vụ hội nhập quốc tế; tính lan tỏa và mức độ ảnh hưởng hoạt động của các nhà báo đối với các nước trên thế giới chưa lớn.

Thứ hai, cần kết hợp với việc tinh giản về số lượng các cơ quan báo chí, gắn với việc nâng cao chất lượng đội ngũ các nhà báo trong thực hiện nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Cần đặc biệt coi trọng việc xây dựng những nhà báo, bài báo có chất lượng cao, tính thuyết phục lớn, mức độ lan tỏa sâu rộng; từ đó tiến hành tuyên truyền, phủ sóng rộng rãi trên tất cả các nền tảng xã hội, tạo dựng tính thống nhất cơ sở nhận thức về quan điểm của Đảng. Tránh tình trạng như hiện nay, cho phép quá nhiều cơ quan báo chí hoạt động, hoạt động với nhiều mục đích khác nhau; có tạp chí hoạt động không vì mục đích chính trị, không đúng tôn chỉ mục đích đề ra, gây ra hiện tượng lãng phí về nhân lực và tài chính; tạo nên môi trường thông tin nhiều chiều, nhiều khuynh hướng, có lúc gây hiểu nhầm cho độc giả.

Thứ ba, cần coi trọng việc xây dựng đội ngũ nhà báo trong thực hiện nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng có kiến thức ngày càng toàn diện, có hiểu biết sâu sắc về mọi mặt. Đây là một trong những vấn đề cần quan tâm trong thời gian tới, bởi lẽ nguyên tắc đặt ra là: Tuyên truyền nội dung gì thì phải am hiểu sâu sắc về nội dung đó; người đi tuyên truyền nội dung gì, thì phải hiểu biết và nắm chắc nội dung đó? Đồng thời, phải trả lời cho được các câu hỏi: Vì sao phải bảo vệ nó? Và bảo vệ bằng cách nào? Tất

cả những câu hỏi đó, mỗi nhà báo đều phải nắm vững và có sự vận dụng cho phù hợp với thực tiễn, với tinh thần sáng tạo và đổi mới.

3.2.5. Vấn đề về nhu cầu, thị hiếu, thói quen của độc giả trong tiếp nhận thông tin của báo chí có nhiều thay đổi với thực trạng sự vận động, phát triển của báo chí cách mạng

Hiện nay, các độc giả đang có xu hướng và sở thích đọc báo mạng, tạp chí điện tử, thông tin trên các nền tảng xã hội hơn là đọc báo truyền thống; đồng thời có sở thích đọc những tin tức ngắn gọn, thông tin có tính thời sự cao, thường xuyên được cập nhật; thông tin đảm bảo tính logic, bao quát, thể hiện tính tổng thể, liên hoàn, nhằm tiết kiệm thời gian và công sức. Ngoài ra, độc giả còn có nhu cầu tiếp nhận thông tin theo hướng đa dạng, kết hợp nghe, nhìn, đọc; gắn với hình ảnh, chữ viết, âm thanh và video clip hơn là đọc báo truyền thống như trước đây. Điều này, đòi hỏi lực lượng làm công tác quản lý báo chí cách mạng cần có chính sách quan tâm, đổi mới và chuyển đổi mạnh mẽ, toàn diện từ cách làm truyền thống sang hiện đại, từ báo giấy sang báo số, báo điện tử; từ một nền tảng, loại hình sang nhiều nền tảng và nhiều loại hình báo chí khác nhau.

Sở thích của độc giả đang có nhu cầu tiếp cận thông tin báo chí ngày một nhanh chóng, tiện lợi, nóng hổi, cập nhật thường xuyên; thậm chí vừa làm, vừa học vừa đọc/xem/nghe thông tin để phục vụ cho nhu cầu của độc giả. Các cơ quan báo chí cần tích cực thay đổi hình thức, cách thức thông tin để kịp thời đưa thông tin báo chí lên các nền tảng số, gắn với các loại hình, báo chí khác nhau, làm cho các thông tin chính thống của Đảng phải luôn đi trước, đến trước với độc giả.

Theo nghiên cứu của tác giả Nguyễn Đồng Anh (9/2022) ở Việt Nam, khảo sát trên công chúng thế hệ Z (những người sinh từ năm 1997 đến năm 2015, tầng lớp đầu tiên được tiếp cận Internet, cùng với thiết bị kỹ thuật số và điện tử từ nhỏ) cho thấy: “Công chúng thế hệ Z cập nhật tin tức hằng ngày nhiều nhất trên thiết bị di động, bao gồm trình duyệt web trên thiết bị di động

(36,2%) và ứng dụng di động (36%), tiếp đó là các nền tảng mạng xã hội (45,6%). Cập nhật tin tức hằng tuần qua trình duyệt web máy tính là 17,1%, trong khi tin tức qua radio (phát thanh) ít được lựa chọn so với báo và tạp chí. Tỷ lệ công chúng thể hệ Z hiếm khi hoặc không nghe tin tức radio ở mức độ rất cao (86%), tiếp đó là báo, tạp chí in (80,5%) [63, tr.38]. Vấn đề này cho thấy, việc phát huy báo chí ở thời điểm hiện tại đang có những thuận lợi nhất định, song cũng có nhiều khó khăn, thách thức mới, ảnh hưởng rất lớn đến tính hiệu quả của hoạt động báo chí cách mạng trong thời gian tới. Để thực hiện hiệu quả vấn đề này, thời gian tới cần giải quyết tốt những vấn đề chủ yếu sau:

Thứ nhất, cần có lộ trình, kế hoạch, chuyển đổi mạnh mẽ về khoa học, công nghệ làm báo truyền thống, sang công nghệ làm báo hiện đại, phục vụ cho nhu cầu, thị hiếu của độc giả. Nếu như trước đây, độc giả tiếp cận thông tin báo chí chủ yếu là hình thức báo in, thông qua việc cung cấp, mua bán để tiếp cận tin tức trong đời sống xã hội hàng ngày. Hiện nay, nhờ vào sự phát triển về khoa học báo chí ngày càng đa dạng; báo chí có mặt khắp mọi nơi, trên tất cả các nền tảng xã hội, các loại hình báo chí, phục vụ ngày càng tiện lợi cho nhu cầu của độc giả.

Thứ hai, cần nghiên cứu hoàn thiện lộ trình, phương án cung cấp, phủ sóng thông tin báo chí ngày càng rộng khắp trên tất cả các nền tảng số, các ứng dụng xã hội, các trang thiết bị thông minh, phương tiện thu phát, đáp ứng nhu cầu, sở thích của độc giả. Đảm bảo thông tin chính thống của Đảng đến với độc giả trong thời gian sớm, tiện lợi nhất giúp cho độc giả có thể tiếp cận thông tin báo chí một cách nhanh chóng dựa trên những thiết bị điện tử của cá nhân mình như: điện thoại, máy tính và các phương tiện thu phát khác.

Thứ ba, cần tăng cường nghiên cứu, xây dựng các phần mềm chuyên dụng, phần mềm tiện lợi, phục vụ cho độc giả trong việc tiếp cận thông tin báo chí như: nghe, nhìn, đọc, nhận xét, bình luận, phản bác trực tiếp; qua đó

góp phần giảm được thời gian, thời lượng, công sức của độc giả, nhưng vẫn đảm bảo về nội dung, hình thức và tỷ lệ thông tin cho khán thính giả.

Tiểu kết chương 3

Những thành tựu, kết quả nổi bật về trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là minh chứng cụ thể khẳng định: Nhận thức, nội dung của các chủ thể ngày càng đầy đủ, toàn diện, đi vào thực chất, sát với thực tiễn yêu cầu đề ra; cách thức phát huy vai trò báo chí ngày càng đa dạng, hiệu quả, phong phú và hấp dẫn hơn nhiều so với trước đây.

Bằng việc chỉ ra những thành tựu đã đạt được đối với báo chí trong bảo vệ nền tảng, tư tưởng lý luận của Đảng, kết hợp với việc phân tích, đánh giá những hạn chế, bất cập, thiếu sót của việc phát huy vai trò báo chí thời gian qua. Từ đó luận án đi vào đánh giá khái quát năm vấn đề lớn đặt ra hiện nay đối với báo chí mà các cấp, các ngành, các cơ quan, đơn vị, các chủ thể lãnh đạo quản lý, cần phải quan tâm, giải quyết trong thời gian tới. Đây là cơ sở tiền đề quan trọng, để luận án tiếp tục đề ra phương hướng hoạt động của báo chí trong thời gian tới. Trên cơ sở đó đi vào khái quát những nhân tố tác động tích cực và tiêu cực; từ đó đề xuất một số giải pháp chủ yếu, khoa học, phù hợp và hiệu quả nhằm phát huy hơn nữa vai trò của báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong thời gian tới theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

Chương 4

DỰ BÁO NHỮNG NHÂN TỐ TÁC ĐỘNG, PHƯƠNG HƯỚNG VÀ GIẢI PHÁP PHÁT HUY VAI TRÒ BÁO CHÍ TRONG BẢO VỆ NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG CỦA ĐẢNG THỜI GIAN TỚI THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

4.1. DỰ BÁO NHỮNG NHÂN TỐ TÁC ĐỘNG ĐẾN VIỆC PHÁT HUY VAI TRÒ BÁO CHÍ TRONG BẢO VỆ NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG CỦA ĐẢNG CHO THỜI GIAN TỚI THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

4.1.1. Tình hình thế giới, khu vực

Một là, hội nhập quốc tế, toàn cầu hóa diễn ra mạnh mẽ, tác động sâu sắc, toàn diện đến việc phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

Quá trình toàn cầu hóa và hội nhập quốc tế hiện nay là một xu thế tất yếu, được diễn ra trên phạm vi toàn cầu và Việt Nam cũng không ngoại lệ. Đây là quá trình nhất thể hóa diễn ra trên nhiều mặt khác nhau của đời sống xã hội, bao hàm trong đó cả lĩnh vực kinh tế, chính trị, văn hóa, khoa học, công nghệ làm báo,... Quá trình toàn cầu hóa, hội nhập quốc tế là điều kiện và cơ hội thuận lợi cho những thông tin báo chí trên thế giới, khu vực đến với nước ta nhanh hơn gấp nhiều lần, rút ngắn về thời gian, xóa đi khoảng cách về không gian và địa lý.

Toàn cầu hóa phát triển mạnh mẽ, càng mang lại nhiều thuận lợi, góp phần làm cho các nước, các quốc gia dân tộc xích lại gần nhau hơn, tạo nên mối quan hệ hợp tác về báo chí ngày càng chặt chẽ, bền vững về nhiều mặt. Đây là điều kiện để báo chí nước ta phát huy vai trò, vị thế, sức mạnh của mình trong việc truyền tải những thông tin quan trọng, hữu ích về khu vực và thế giới đến với Việt Nam thông qua các loại hình báo chí, nhất là báo điện tử và tạp chí điện tử. Qua đây cũng là điều kiện để truyền tải những thông tin chính thống, hữu ích về đất nước Việt Nam đến với bạn bè quốc tế, giúp họ hiểu rõ hơn về tình hình kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội và thể chế chính trị của Việt Nam.

Toàn cầu hóa, hội nhập quốc tế cũng là cơ hội để Việt Nam tiếp cận những thành tựu khoa công nghệ làm báo mới; nhờ đó kinh nghiệm về quản lý dữ liệu báo chí ở nước ta cũng ngày càng hiệu quả, góp phần giảm chi phí và giá thành sản phẩm. Nhờ vào toàn cầu hóa nên việc thông tin, truyền tin, đăng tải tin tức, truyền dẫn, in ấn và phát hành báo chí của nước ta ngày càng thuận lợi. Đây cũng là điều kiện để báo chí nước ta tiếp cận với báo chí thế giới, tiếp thu các cách thức, khoa học làm báo hiện đại, phục vụ việc phát huy vai trò báo chí chí trong thời gian tới.

Bên cạnh những thuận lợi, toàn cầu hóa cũng mang đến những thách thức nhất định cho công cuộc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Toàn cầu hóa tạo ra môi trường thuận lợi cho các thế lực thù địch lợi dụng sự giao thoa giữa các nước để tiếp cận và xâm phạm thông tin, xuyên tạc thông tin, tạo nên nhiều thông tin sai trái, bất lợi cho nhiệm vụ cách mạng. Nhiều nước, nhiều tổ chức còn lợi dụng vấn đề hội nhập quốc tế để chống phá, tạo cơ hội, che đậy vỏ bọc để tuyên truyền chống phá cách mạng nước ta. Toàn cầu hóa tạo điều kiện cho vô số các loại hình, sản phẩm báo chí phản động của các cá nhân, tổ chức lan truyền, tác động tiêu cực đến nhận thức và hành động của cán bộ, đảng viên và nhân dân.

Toàn cầu hóa làm xuất hiện ngày càng nhiều các thông tin sai trái, tác động to lớn, làm xói mòn các giá trị văn hóa truyền thống của dân tộc; đặc biệt là sự đồ xô, đồn dập, ồ ạt của các luồng thông tin tiêu cực, trong đó bao hàm cả thông tin tốt, thông tin xấu, thông tin ác ý để chống phá. Chúng thực hiện với mục đích chống phá chính trị, làm mất phương định hướng chính trị, gây ra sự bất cho tình hình kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội của đất nước. Toàn cầu hóa tạo ra cơ hội để cho các tổ chức, cá nhân chống phá, lợi dụng để chống phá, nhằm thực hiện mưu đồ đen tối của chúng.

Hai là, những diễn biến nhanh chóng, phức tạp, khó lường, khó dự báo về tình hình về kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội tác động sâu sắc đến việc phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

Việc dùng các biện pháp kỹ thuật, nghiệp vụ, hành chính để ngăn chặn triệt để các làn sóng, trào lưu tư tưởng văn hóa là không thể. Các hiện tượng như cách mạng màu, cách mạng cam, cách mạng nhung, cách mạng đường phố,... sẽ có nguy cơ nổ ra ở nước ta, nếu chúng ta không chủ động phòng ngừa và có phương án chủ động đối phó; nhất là khi các thế lực chống phá lợi dụng sức mạnh của báo chí phản động để chống phá cách mạng nước ta.

Khu vực châu Á - Thái Bình Dương, khu vực Đông Nam Á, là khu vực có vị trí địa chiến lược quan trọng, đồng thời cũng là trung tâm của cuộc cạnh tranh quyền lực ở thế kỷ XXI giữa hai siêu cường Mỹ và Trung Quốc. Môi trường ổn định trên Biển Đông cũng đang đứng trước những thách thức mới. Đây là những lĩnh vực mà các thế lực thù địch thường xuyên lợi dụng để tuyên truyền, kích động, châm ngòi nổ, nhằm chống phá mềm tagr của Đảng, gây không ít khó khăn cho báo chí trong thời gian tới.

Ba là, âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch chống phá Đảng, chống phá nền tảng tư tưởng của Đảng diễn ra ngày càng tinh vi, quyết liệt.

Hiện nay, kẻ thù đang ráo riết và không ngừng tăng cường tấn công chống phá bằng nhiều cách thức khác nhau, từ trực tiếp đến gián tiếp, kết hợp cả ngầm ngầm đến công khai như: tiến hành xuyên tạc, bịa đặt, vu khống, bôi nhọ, kích động nhân dân ta, nhằm hạ thấp uy tín của Đảng, tiến tới đòi thay thế nền tảng tư tưởng của Đảng. Thậm chí chúng “Còn xây dựng cả một chiến lược nhằm xóa bỏ nền tảng tư tưởng của Đảng và của cách mạng Việt Nam với lộ trình, bước đi rất cụ thể, chi tiết” [68, tr.266]. Chúng viện cớ và luôn tìm mọi cơ hội để tuyên truyền nói xấu, bôi nhọ, phóng đại, bịa đặt nhằm chống phá nền tảng tư tưởng của Đảng, khiến cho không ít cán bộ, đảng viên và nhân dân hoang mang, dao động về lý luận cách mạng của Đảng. Làm cho một bộ phận cán bộ, đảng viên và nhân dân trong xã hội có nhận thức mơ hồ, lạch lạch, thiếu niềm tin về mục tiêu, lý tưởng, con đường lãnh đạo của Đảng.

Các thế lực thù địch chống phá ta toàn diện trên nhiều lĩnh vực như: đối nội, đối ngoại, ngoại giao, văn hóa. Chúng kết hợp với vấn đề dân tộc, tôn giáo, giai cấp, nhân quyền, đất đai nhằm gây khó khăn cho công tác lãnh đạo của Đảng, ngoại giao của Nhà nước và truyền thống đoàn kết của nhân dân. Ngoài ra, chúng còn sử dụng cả báo chí phản động để tuyên truyền chống phá kích động tâm lý nhân dân ta, gây hoài nghi, chán ghét về chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam, nhằm làm suy giảm niềm tin của nhân dân đối với Đảng và chế độ xã hội chủ nghĩa.

Chúng lợi dụng sức nặng, ảnh hưởng của mạng xã hội để tiến hành truyền bá các quan điểm, đưa các giá trị dân chủ tư sản, văn hóa ngoại lai, văn hóa độc hại của chủ nghĩa tư bản vào nước ta, làm cho nhân dân Việt Nam bị ảnh hưởng; từ đó nảy sinh tư tưởng hoài nghi về chủ nghĩa xã hội. Chúng tuyên truyền trong nhân dân coi nhẹ các giá trị văn hóa, đạo đức truyền thống tốt đẹp của Việt Nam, hướng họ chạy theo lối sống thực dụng, coi trọng giá trị vật chất hơn là truyền thống văn hóa lâu đời của dân tộc. Dẫn đến có một bộ phận người dân có biểu hiện thờ ơ về chính trị, phai nhạt niềm tin với Đảng; xa rời mục tiêu, lý tưởng cách mạng. Chúng tăng cường thúc đẩy quá trình “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ. Chúng hướng báo chí cách mạng nước ta đi theo báo chí tư nhân, mang màu sắc báo chí tư sản, đòi quyền tự do báo chí phải được tối thượng và đòi tách rời sự lãnh đạo của Đảng, quản lý của Nhà nước đối với báo chí.

Bốn là, vấn đề an ninh phi truyền thống, an ninh mạng tác động sâu sắc, to lớn, toàn diện đến việc phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

An ninh phi truyền thống chính là an ninh xuyên quốc gia do những yếu tố phi chính trị và phi quân sự gây ra, có tác động và ảnh hưởng rất lớn đến sự ổn định, phát triển và an ninh của mỗi quốc gia dân tộc. Một số vấn đề của an ninh phi truyền thống như: Vấn đề cạn kiệt tài nguyên thiên nhiên, bùng nổ

dân số, môi trường sinh thái bị hủy hoại, an ninh thông tin, an ninh lương thực bị đe dọa, vấn đề xung đột tôn giáo, dân tộc, sắc tộc, nghèo đói, bệnh tật,... Vấn đề an ninh phi truyền thống, an ninh mạng, an ninh thông tin có tác động sâu sắc, toàn diện đến việc phát huy vai trò báo chí. Đây là lĩnh vực mà kẻ thù thường lợi dụng để tuyên truyền, kích động, xuyên tạc chống phá, gây ra nhiều hệ lụy cho công tác lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng, Nhà nước trong thời gian tới.

Các mối đe dọa an ninh phi truyền thống thường có xu hướng lan nhanh, ảnh hưởng rộng trong dư luận xã hội và hậu quả để lại nặng nề trong công tác lãnh đạo của Đảng. Nhân tố an ninh phi truyền thống đang ngày càng trở thành môi trường thuận lợi cho các thế lực thù địch lợi dụng chống phá quyết liệt. Đây cũng là môi trường thuận lợi để các thế lực thù địch lợi dụng nhằm thực hiện các hoạt động xâm phạm an ninh, phát tán thông tin giả mạo, để lại hậu quả khó lường trong thời gian tới. Thông qua các vấn đề liên quan đến an ninh phi truyền thống là cơ hội để kẻ thù địch lợi dụng nhằm kích động biểu tình, gây rối an ninh chính trị, trật tự an toàn xã hội diễn ra với mật độ và tần suất ngày càng cao; kết hợp với hoạt động tấn công mạng, gián điệp mạng để chống phá nước ta.

Thêm vào đó, là sự xuất hiện của các tổ chức, cá nhân ở cả trong nước và nước ngoài luôn tìm mọi cách để phá hoại hệ thống mạng trung tâm dữ liệu quốc gia, nhằm đánh cắp thông tin, tài liệu bí mật liên quan đến các vấn đề: kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội, quốc phòng, an ninh của đất nước. Về mặt tích cực, các thông tin được cập nhật liên tục, tạo nên một kho dữ liệu khổng lồ, tạo điều kiện cho các nhà báo và các tổ chức báo chí có thể khai thác và tìm kiếm.

4.1.2. Tình hình trong nước

Một là, quan điểm của Đảng và Nhà nước.

Quan điểm, chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước là những định hướng chính trị quan trọng, có tính chất soi đường,

chỉ lối cho hoạt động chính trị của báo chí cách mạng trong quá trình hoạt động bảo vệ Đảng cách mạng. Những quan điểm của Đảng thường xuyên được ban hành, bổ sung và hoàn thiện sẽ có tác động tích cực, chi phối toàn diện đến các mặt, các hoạt động của báo chí cách mạng, từ việc bố trí, sắp xếp, quy hoạch, phát triển, mở rộng, thu hẹp lực lượng báo chí trong thực hiện nhiệm vụ; Nhà nước ban hành các chính sách, pháp luật để quản lý chặt chẽ các hoạt động báo chí và đội ngũ những người làm báo. Từ đó, giúp cho báo chí cách mạng hoạt động đúng mục đích, dựa trên nền tảng, bản chất của giai cấp công nhân.

Ở Việt Nam tuyệt đối không có báo chí phi giai cấp, hay báo chí tư nhân như các nước phương Tây. Báo chí cách mạng nước ta là báo chí cách mạng, mang ý nghĩa cách mạng, là cầu nối, chủ thể quan trọng phản ánh những tâm tư, nguyện vọng, quyền lợi, trách nhiệm, nghĩa vụ chính trị và lợi ích của nhân dân. Quan điểm của Đảng đối với báo chí có vai trò, tác động tích cực, chi phối toàn diện đến tất cả các hoạt động báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, từ việc xây dựng, bảo vệ đến đến tính chất, nội dung, phương pháp, cách thức của việc đấu tranh các quan điểm sai trái của thù.

Hai là, thành tựu, hạn chế của công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng tác động mạnh mẽ đến việc phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

Những thành quả của công tác xây dựng Đảng là minh chứng thuyết phục cho việc lựa chọn sáng suốt, vận dụng và phát triển sáng tạo của chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm, đường lối của Đảng và Nhà nước trong suốt thời gian qua. Nhân tố này có tác động và ảnh hưởng mạnh mẽ, sâu sắc đến việc phát huy vai trò của báo chí trong đấu tranh với các quan điểm sai trái của kẻ thù.

Các thế lực thù địch thường lợi dụng những yếu kém, khuyết điểm đối với công tác xây dựng Đảng như tình trạng tham ô, tham nhũng, quan liêu,

suy thoái về đạo đức của cán bộ, đảng viên để kích động chống phá; từ đó gây ra nhiều khó khăn cho báo chí trong công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Do đó, muốn hạn chế những thiếu sót, khuyết điểm, tồn tại trong công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng thì cần phải từ bỏ lý luận khoa học, cách mạng Mác-Lênin và thay thế bằng một hệ tư tưởng đối lập. Đây là quan điểm sai trái, nguy hiểm, nhằm chống phá nền tảng cách mạng của Đảng, chống phá những thành quả của công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng của Đảng ta hiện nay.

Ba là, cơ sở vật chất, khoa học công nghệ tác động to lớn đến việc phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

Cơ sở vật chất, khoa học công nghệ là nhân tố có ảnh hưởng to lớn đến việc phát huy vai trò báo chí, đấu tranh với các quan điểm sai trái, thù địch, nhất là trên môi trường không gian mạng hiện nay. Cơ sở vật chất, khoa học công nghệ tạo nên hệ thống kết cấu hạ tầng ngày càng đồng bộ, phục vụ ngày càng hiệu quả cho việc thông tin báo chí được nhanh chóng, tiện lợi và hiệu quả. Nếu như trước đây, thông tin của báo chí chủ yếu phát triển ở đồng bằng, thành thị, thì hiện nay đã có sự phát triển rộng khắp ở hầu khắp các vùng miền trong cả nước, nhờ vào sự tiến bộ của khoa học công nghệ báo chí tiên tiến mang lại.

Trước đây, đội ngũ nhà báo phải mất rất nhiều thời gian, công sức xuống cơ sở, địa bàn để tìm kiếm thông tin, đến tận nơi xảy ra sự kiện tiến hành thu thập, sưu tầm tài liệu, lấy chứng cứ để viết bài đấu tranh một cách hiệu quả. Hiện nay, cơ sở vật chất, khoa học công nghệ, sự kết nối của Internet đã tạo điều kiện và hỗ trợ rất nhiều cho các nhà báo trong việc viết bài tuyên truyền đấu tranh, phản biện, nhờ vào công nghệ truyền dẫn, công nghệ kết nối và chia sẻ. Cơ sở vật chất, khoa học công nghệ cũng là nhân tố quan trọng góp phần làm giảm chi phí, giá thành sản phẩm so với công nghệ làm báo truyền thống ở nước ta. Trước đây, để cho ra đời một số báo phải mất rất nhiều thời gian, công sức, chi phí tài chính, đội ngũ nhân lực là rất tốn kém; nhưng hiện nay, nhờ vào sự phát triển của khoa học công nghệ (AI), các khâu sản xuất,

biên tập, xuất bản, đăng tải, truyền dẫn được thực hiện dễ dàng, tiện lợi hơn, rút ngắn thời gian, công sức cho những người làm báo và thông tin đến với khán thính giả, độc giả cũng nhanh hơn gấp nhiều lần so với công nghệ làm báo truyền thống.

Các sản phẩm báo chí sau khi ra đời được chia sẻ rộng rãi trên các nền tảng số khác nhau, giúp tăng tính tương tác, lan tỏa rộng khắp đối với độc giả và công chúng xã hội. Hiện nay, có nhiều quốc gia trong khu vực và trên thế giới đang sử dụng trí tuệ nhân tạo (AI) để phục vụ các nhu cầu của độc giả, sử dụng cả giọng đọc trên báo online, báo điện tử, mang lại nhiều tiện ích cho quá trình tiếp nhận và phổ biến thông tin của báo chí. Người nghe, người xem, người đọc chỉ cần một vài thao tác đơn giản trên các thiết bị thông minh là đã có thể tiếp cận các thông tin chính thống của Đảng, Nhà nước một cách nhanh chóng.

Tuy nhiên, cho dù cơ sở vật chất, sự phát triển của khoa học công nghệ làm báo có hiện đại đến đâu, cũng không thể thay thế được vai trò, trí tuệ của con người, và đội ngũ nhà báo cách mạng. Vì thế, phải kết hợp hài hòa giữa yếu tố cơ sở vật, khoa học công nghệ và nâng cao chất lượng đội ngũ nhà báo một cách hợp lý. Thời gian tới, cần xây dựng mô hình tòa soạn hội tụ trên nền tảng số cần được triển khai ngày càng rộng khắp ở các cơ quan báo chí, theo đó, một người làm báo chuyên nghiệp cần phải thành thạo tất cả các kỹ năng như: Viết bài, chụp ảnh, quay phim, dựng clip, làm MC dẫn dắt, cho đến các công đoạn truyền tải khác trong tổng thể quy trình làm báo chuyên nghiệp, hiện đại.

4.2. PHƯƠNG HƯỚNG, GIẢI PHÁP PHÁT HUY VAI TRÒ BÁO CHÍ TRONG BẢO VỆ NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG CỦA ĐẢNG CHO THỜI GIAN TỚI THEO TƯ TƯỞNG HỒ CHÍ MINH

4.2.1. Phương hướng phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng cho thời gian tới theo tư tưởng Hồ Chí Minh

4.2.1.1. Báo chí kiên định với lý luận của chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm, đường lối, chủ trương của Đảng trong tuyên truyền, giáo dục và bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng theo tư tưởng Hồ Chí Minh

Việc kiên định với lý luận cách mạng của Đảng là yêu cầu bắt buộc, đồng thời là kim chỉ nam, là phương hướng quan trọng hàng đầu đối với báo chí cho thời gian tới. Các cơ quan báo chí là lực lượng tiến hành nhiệm vụ tuyên truyền lý luận cách mạng của Đảng, do đó báo chí cần giữ vững quan điểm, lập trường, ý chí cách mạng, phương hướng chính trị trong công tác tuyên bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Trước sự sụp đổ một phần của hệ thống xã hội chủ nghĩa ở Liên Xô và các nước Đông Âu, cộng với sự xuất hiện và gia tăng của những cuộc cách mạng màu, cách mạng đường phố, thì báo chí cách mạng càng phải giữ vững bản lĩnh, lập trường, quan điểm chính trị của mình, tuyệt đối không được mơ hồ, dẫn đến bẻ cong ngòi bút, đi ngược lại với ích của Đảng, Nhà nước và lợi ích của nhân dân.

Nội dung kiên định của báo chí thể hiện trong mỗi bài viết đều phải trung thành tuyệt đối với bản chất, mục tiêu, con đường cách mạng của giai cấp công nhân, do Đảng Cộng sản Việt Nam lãnh đạo và Nhà nước quản lý. Trong bất kỳ điều kiện, hoàn cảnh nào, những người làm báo đều phải giữ vững thái độ, bản lĩnh, lập trường, quan điểm cách mạng của mình; nhận thức và hoạt động liên quan đến báo chí đều phải dựa trên nền tảng của chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm của Đảng và Nhà nước. Trong thực hiện nhiệm vụ bảo vệ, các cơ quan báo chí cần thể hiện rõ tính đảng, tính tư tưởng, tính cách mạng, tỏ rõ quan điểm, lập trường trước sau như một.

Trong mỗi bài báo, mỗi quan điểm báo chí đưa ra phải đứng vững trên quan điểm, lập trường của giai cấp công nhân để tiếp cận, phân tích và luận giải một cách khoa học thuyết phục. Qua đó, phân biệt rõ đúng sai, chính tà để tuyên truyền, định hướng cho cán bộ, đảng viên và nhân dân thực hiện theo đúng quan điểm, đường lối của Đảng và của Nhà nước. Hiện nay, các thế lực

thù địch đang tiến hành chống phá nền tảng tư tưởng của Đảng bằng việc móc nối, mua chuộc, dụ dỗ, lôi kéo các nhà báo, nhà thơ, nhà văn có tư tưởng thiếu kiên định vững vàng để quay lưng lại với lợi ích của Đảng của dân tộc.

Trong thực hiện nhiệm vụ tuyên truyền, giáo dục và bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, báo chí phải luôn kiên định, giữ vững lập trường cách mạng vô sản của giai cấp công nhân, thể hiện tính nhân dân và tính dân tộc sâu sắc. Tiếng nói của báo chí thể hiện ý chí sắt đá, lập trường, quan điểm đại diện cho quyền lợi của giai cấp công nhân và nhân dân lao động; đồng thời phải chịu sự lãnh đạo tuyệt đối, trực tiếp về mọi mặt của Đảng và sự quản lý toàn diện của Nhà nước.

Các cơ quan báo chí, đội ngũ nhà báo tuyệt đối không nhận thức mơ hồ về chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, khi tiến hành đấu tranh không được xa rời mục tiêu, nguyên tắc chính trị và lợi ích của Đảng. Đồng thời, luôn nêu cao tính dự báo, tính kế hoạch, tinh thần cảnh giác cách mạng trước những âm mưu, thủ đoạn xuyên tạc của kẻ thù. Xây dựng đội ngũ nhà báo vừa “hồng”, vừa “chuyên”, đảm bảo cho các nhà báo luôn đủ dũng khí, nghị lực, trình độ và bản lĩnh trong thực hiện nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

4.2.1.2. Kịp thời, chủ động, hiệu quả, nêu cao tính chiến đấu, tinh thần cảnh giác cách mạng cho báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng theo tư tưởng Hồ Chí Minh

Kịp thời, chủ động, hiệu quả: Các thông tin của báo chí trong công tác bảo vệ trong thời gian tới phải đảm bảo yếu tố kịp thời, chủ động, đúng lúc, đúng chỗ, đúng thời cơ và thời điểm. Thông tin báo chí của Đảng phải đi trước, đến trước, nhằm chủ động chiếm lĩnh trận địa thông tin tuyên truyền ngay từ đầu. Cùng với đó, các cơ quan cho việc tập cận sớm các thông tin chính thống của Đảng, Nhà nước, làm cho các thông tin chính thống của Đảng luôn đi trước, đến trước so với các thông tin sai trái, thù địch. Từ đó làm định hướng chính trị, cơ sở nhận thức khoa học, chủ yếu cho quần chúng nhân dân

tiếp cận thông tin một cách khách quan, minh bạch, tránh hiện tượng thiếu thông tin, dối thông tin, khát thông tin, thông tin không đầy đủ, thông tin của Đảng, Nhà nước đi sau thông tin phản diện.

Nêu cao tính chiến đấu của báo chí. “Chiến đấu” là “Chống chọi quyết liệt với quân thù, với khó khăn, trở ngại nói chung” [167, tr.157]. Tính chiến đấu của báo chí là hoạt động nhằm đấu tranh, kịp thời ngăn chặn các hành vi, hành động sai trái, những âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch, góp phần bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

Báo chí cần đề cao tính chiến đấu, tinh thần cảnh giác cách mạng trước những âm mưu “làm mới” hệ tư tưởng, xuyên tạc bản chất của Đảng, cố xúi cho quan điểm phản động, phủ nhận nội dung, giá trị lý luận cách mạng. Báo chí phải nhận thức đầy đủ những âm mưu, thủ đoạn dân túy, lợi dụng chủ nghĩa yêu nước, lợi ích dân tộc để kích động, lôi kéo nhân dân tham gia biểu tình, đấu tranh chống phá. Phát huy vai trò của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân, đặc biệt là đội ngũ nhà báo, nêu cao tinh thần cảnh giác, thận trọng trong suy nghĩ và hành động, tỉnh táo trước mọi âm mưu, thủ đoạn của kẻ thù, nhạy bén trước mọi hành động, mưu mô của các thế lực thù địch.

Tinh thần cảnh giác cách mạng. Hồ Chí Minh khẳng định: “Còn chủ nghĩa đế quốc, còn giai cấp bóc lột là còn bọn phá hoại” [109, tr.258]. Kẻ thù tiến hành chống phá ngày càng mưu mô và xảo quyệt, do đó báo chí cần phải phát huy tinh thần chủ động, nâng cao tinh thần cảnh giác cách mạng, sẵn sàng đối phó và đập tan mọi thủ đoạn đen tối của chúng. Để bảo vệ lợi ích của Đảng và của nhân dân, cần phải phát huy vai trò báo chí, tính chủ động, tinh thần cảnh giác cách mạng của báo chí cách mạng. Coi trọng việc tiến hành giáo dục, quán triệt và lên án các hiện tượng lơ là, mất cảnh giác, xem nhẹ, buông lỏng, dừng lại trong thực hiện nhiệm vụ đối với các cơ quan báo chí cách mạng; kết hợp với việc phê phán, đấu tranh những hiện tượng cầm chừng, thiếu tính chủ động, sáng tạo, dẫn đến kém hiệu quả trong công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

Việc tuyên truyền, giáo dục của cơ quan báo chí của Đảng không phải tiến hành trong ngày một ngày hai, một vài cuộc vận động đơn lẻ, hay sử dụng những biện pháp hành chính đơn thuần, mà cần phải thực hiện theo phương hướng: kiên quyết, kiên trì, thận trọng, lâu dài, bền bỉ và vững chắc, dựa trên niềm tin cách mạng, khoa học đã được khẳng định. Việc này yêu cầu các cơ quan báo chí phải có quyết tâm chính trị cao, tinh thần cảnh giác cách mạng để bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng ngày càng vững chắc.

4.2.1.3. Nêu cao tinh thần trách nhiệm, giữ nghiêm kỷ luật thông tin báo chí trong thực hiện nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng theo tư tưởng Hồ Chí Minh

Việc tăng cường trách nhiệm, giữ vững kỷ luật thông tin của báo chí cách mạng là một trong những phương hướng, chủ trương đúng đắn trong thời gian tới phải thực hiện, nhất là trước sự chống phá của các thế lực thù địch. Tiếng nói của báo chí là tiếng nói của Đảng, thể hiện tính chính thống, chính danh cao và mang ý nghĩa chính trị sâu sắc. Các thông tin báo chí đưa ra trước hết phải đúng quan điểm, đường lối của Đảng; hình thức văn phong trình bày phải chặt chẽ, khoa học, đồng thời phải được kiểm chứng kỹ lưỡng, đảm bảo tính chuẩn xác về quan điểm chính trị trước khi đến với công chúng, độc giả.

Trong công tác bảo vệ nền tảng cách mạng của Đảng, phương hướng của báo chí giữ vững tính kỷ luật thông tin, bảo mật thông tin, không để thông tin bị lộ, lọt, rò rỉ ra bên ngoài, tạo cơ hội cho các thế lực thù địch, bọn cơ hội chính trị lợi dụng tuyên truyền, xuyên tạc, bóp méo, làm sai sự thật. Các cơ quan báo chí tuyệt đối không được chủ quan, xem nhẹ, đơn giản, hạ thấp, buông lỏng trong việc tiếp nhận, quản lý thông tin, biên tập thông tin và phát hành thông tin đến với công chúng, tránh hiện tượng: “trong nhà chưa tỏ, nhưng ngoài ngõ đã thông. Đây là nội dung rất quan trọng, bởi mỗi khi thông tin của báo chí đã đến với công chúng thì sẽ có sự tác động rất lớn đến dư luận, công chúng xã hội.

Để tăng cường tính kỷ luật trong tuyên truyền thông tin của báo chí, đòi hỏi các cơ quan báo chí phải nắm vững những nguyên tắc, quy định, quy trình trong thực hành hoạt động báo chí đã được ban hành trong Luật Báo chí năm 2016, cũng như các quy định, hướng dẫn, kết luận của các ban, bộ ngành có liên quan đến hoạt động báo chí cách mạng. Hoạt động báo chí phải đảm bảo đúng trình tự, quy định, quy trình, nguyên tắc hoạt động đã được thống nhất. Khi tiếp nhận thông tin đội ngũ nhà báo cần điều tra, nghiên cứu, xác minh nguồn tin, nắm vững những thông tin quan trọng, đưa ra những cơ sở khoa học, phương án để tuyên truyền, đấu tranh, phản bác hiệu quả các quan điểm sai trái, nhằm bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng.

Các thông tin phức tạp liên quan đến vấn đề như đối nội, đối ngoại, dân tộc, tôn giáo, nhân quyền cần phải được nghiên cứu cẩn thận, kỹ lưỡng trước khi tiến hành thông tin, tuyên truyền, giáo dục, truyền tải đến công chúng; tránh nôn nóng, chủ quan, xem nhẹ hạ thấp, làm ảnh hưởng đến sinh mệnh chính trị của Đảng và của nhân dân. Phát huy mạnh mẽ vai trò kiểm tra, giám sát phát hiện và xử lý kịp thời các hành vi vi phạm kỷ luật thông tin của các cơ quan báo chí, làm ảnh hưởng đến vai trò lãnh đạo của Đảng, quản lý của Nhà nước. Những thông tin sai trái, bịa đặt, xuyên tạc, trái với tôn chỉ, mục đích đều phải được xử lý nghiêm minh theo đúng quy định. Tuyệt đối không để tình trạng báo chí hoạt động vô nguyên tắc, vô tổ chức, vô kỷ luật, không bảo đảm tính đảng, tính tư tưởng, làm ảnh hưởng đến tính hiệu quả của hoạt động báo chí trong thời gian tới.

4.2.1.4. Phát huy tính chủ động, sáng tạo và ngày càng hoàn thiện cơ chế cung cấp thông tin cho báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng theo tư tưởng Hồ Chí Minh

Bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là trách nhiệm của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân, trong đó báo chí là lực lượng chủ lực, đóng vai trò nòng cốt, tiên phong đi đầu trong thực hiện nhiệm vụ bảo vệ, đập tan các quan điểm sai trái của kẻ thù. Theo Tạp chí *Thông tin và Truyền thông*, hiện nay Việt Nam

có 808 cơ quan báo chí, bao gồm 138 báo và 670 tạp chí, trong đó có 6 cơ quan báo chí chủ lực, truyền thông đa phương tiện: Báo *Quân đội nhân dân*, Báo *Nhân Dân*, Báo *Công an nhân dân*, Đài Truyền hình Việt Nam, Thông tấn xã Việt Nam, Đài Tiếng nói Việt Nam. Nhân sự trong lĩnh vực báo chí có khoảng 40.000 người, trong đó báo in, báo điện tử có khoảng 23.900 người [Phụ lục 3]. Tính đến ngày 15/04/2023, nước ta có 9.812 đài truyền thanh cấp xã/10.599 xã, phường, thị trấn; trong đó có 1.297 đài truyền thanh ứng dụng công nghệ thông tin. Ngoài ra còn có 666 cơ sở truyền thanh, truyền hình cấp huyện/750 huyện, quận, thành phố, thị xã.

Nội dung phát huy tính sáng tạo của báo chí được thể hiện toàn diện trên tất cả các mặt, các hoạt động, song tập trung vào sáng tạo về cách thức, nội dung, biện pháp, hình thức đối với từng cơ quan báo chí, từng loại hình báo chí. Sáng tạo trong việc đề ra cách thức phù hợp nhằm phát hiện những âm mưu mới của kẻ thù chống phá; sáng tạo trong vận dụng linh hoạt các hình thức, biện pháp đấu tranh thích hợp của báo chí để nhận biết sớm các hành vi sai trái; sáng tạo trong việc áp dụng các thành tựu khoa học công nghệ tiên tiến vào phục vụ nhiệm vụ tuyên truyền, giáo dục, bảo vệ đường lối của Đảng, Nhà nước,... Đồng thời, cần phải có cơ chế hợp tác, nhằm phát huy sức mạnh tổng hợp của các cơ quan báo chí trong cả nước và nước ngoài, tạo thành mặt trận tuyên truyền, đấu tranh rộng khắp trên tất cả các loại hình báo chí, trong đó cần phải coi trọng những cơ quan báo chí chủ lực là trọng yếu.

Để phát huy tính sáng tạo và sự vào cuộc của các cơ quan báo, cần nghiên cứu, bổ sung kịp thời những quy định còn thiếu, nghiên cứu sửa đổi những quy định đã lỗi thời, lạc hậu, không phù hợp với thực tiễn của việc phát huy vai trò báo chí cách mạng trong thời gian tới theo tư tưởng của Người. Tiến hành xây dựng cơ chế đãi ngộ phù hợp với công sức, trí tuệ, sự đóng góp của các nhà báo, nhất là các nhà báo chuyên trách; qua đó nhằm động viên, khích lệ tinh thần lao động sáng tạo, đổi mới của các

nhà báo, phục vụ nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong thời gian tới theo tư tưởng của Người.

Tăng cường hoàn thiện thể chế, cơ chế, khắc phục những điểm nghẽn trong việc cung cấp thông tin đến các vụ việc phức tạp, bất ngờ là phương hướng quan trọng và cần thiết trong thời gian tới, nhằm đảm bảo cho các cơ quan báo chí luôn chủ động và thuận lợi trong việc tiếp cận thông tin, làm chủ thông tin và chủ động viết tin, bài một cách hiệu quả; ngăn ngừa tình trạng nhiễu loạn thông tin, thông tin nhiễu chiều, nhiễu hướng cùng xuất hiện, làm ảnh hưởng đến tư tưởng, nhận thức, tình cảm của cán bộ, đảng viên và nhân dân. Tránh tình trạng lực lượng báo chí bị thiếu thông tin, hoặc nắm thông tin không đầy đủ, dẫn đến những khó khăn, phức tạp trong việc tìm kiếm thông tin, khai thác nguồn tin để tuyên truyền, bảo vệ. Để thực hiện phương hướng này, các cơ quan lãnh đạo, chỉ đạo, quản lý và điều hành báo chí cần phải xây dựng cơ chế cung cấp thông tin ngày càng khoa học, thông suốt, nhanh chóng, kịp thời và thống nhất theo đúng quy định. Khi cung cấp thông tin phải nói rõ về thời gian, đối tượng, diễn biến, nguyên nhân, tính chất, hậu quả, hành vi vi phạm và phương hướng thực hiện.

4.2.2. Giải pháp phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng cho thời gian tới theo tư tưởng Hồ Chí Minh

4.2.2.1. Phát huy vai trò, hiệu quả của các chủ thể lãnh đạo, quản lý báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng theo tư tưởng Hồ Chí Minh

Một là, phát huy vai trò lãnh đạo, chỉ đạo của Đảng, Nhà nước đối với báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng theo tư tưởng Hồ Chí Minh

Chủ thể tham gia bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là tổng hợp các lực lượng, tổ chức trong xã hội cùng tham gia, cùng thực hiện. Mỗi tổ chức đều giữ một vị trí, vai trò, vị thế, chức năng, nhiệm vụ khác nhau, trong đó: Đảng giữ vai trò là chủ thể lãnh đạo toàn diện các hoạt động báo chí; Nhà nước, trực tiếp là Chính phủ giữ vai trò là chủ thể quản lý các mặt hoạt động

báo chí trong thực hiện nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Trong quá trình lãnh đạo, chỉ đạo cách mạng, Đảng cần thường xuyên quan tâm, chăm lo, lãnh đạo toàn diện các mặt hoạt động của báo chí, tạo điều kiện thuận lợi về mặt cơ chế, chủ trương, chính sách, phương hướng hoạt động của báo chí trong thực hiện nhiệm vụ của Đảng. Để phát huy vai trò của các chủ thể đối với báo chí, cần thực hiện tốt một số nội dung chủ yếu sau đây:

Phát huy vai trò sáng suốt của Đảng, kịp thời ban hành các chủ trương, quan điểm, quy định, hướng dẫn để phát huy hiệu quả vai trò của báo chí, nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho báo chí phát huy hết công năng, sức mạnh, chức trách, nhiệm vụ trong bảo vệ Đảng. Ban hành kịp thời các nghị quyết, quy định của Đảng, pháp luật của Nhà nước đối với báo chí phải bảo đảm tính chiến lược, gắn với tư duy khoa học và tầm nhìn dài hạn; tránh hiện tượng vừa mới ban hành đã phải bổ sung, thay đổi, làm xáo trộn hoạt động báo chí thực hiện nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

Các nghị quyết, quy định của Đảng và Nhà nước ban hành với mục đích đảm bảo cho các cơ quan báo chí luôn kiên định, vững vàng về phương hướng chính trị, giữ vững nguyên tắc hoạt động, nguyên tắc đấu tranh tuyên truyền của hoạt động báo chí. Tăng cường công tác lãnh đạo, chỉ đạo, rà soát chặt chẽ việc cấp giấy phép hoạt động đối với các cơ quan báo, tạp chí; hoàn thiện việc cấp tên miền theo đúng quy định; phân định rõ tiêu chí của trang thông tin điện tử, báo chí điện tử; bổ sung quy định về nhà báo chuyên trách trong lĩnh vực bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng; hoàn thiện quy trình xác thực thông tin người dùng mạng xã hội của các tổ chức, cá nhân, nhằm quản lý hiệu quả hoạt động báo chí; nắm vững những tài khoản thường xuyên đăng tải những thông tin, bài viết sai sự thật. Kịp thời ban hành các chế tài, quy định, các điều khoản để xử lý trách nhiệm của các tổ chức, cá nhân khi đưa các thông tin sai trái, thông tin chưa được kiểm chứng lên Internet, mạng xã hội và các trang thông tin điện tử; gắn chặt với quyền hạn, trách nhiệm, nghĩa vụ

về mặt dân sự và hình sự đối với các cá nhân khi đăng tải các bài viết trên các nền tảng khác nhau.

Thường xuyên tăng cường vai trò lãnh đạo của Đảng, Nhà nước, kết hợp chặt chẽ với trách nhiệm quản lý của các cơ quan ở Trung ương và địa phương đối với hoạt động báo chí. Tăng cường hoàn thiện các quy định pháp lý, quy trình xuất bản báo chí, quản lý chặt chẽ hoạt động của các cá nhân, tổ chức cung cấp dịch vụ thông qua Internet và các ứng dụng của mạng xã hội. Rà soát, sàng lọc các trang mạo danh có tư tưởng phản động lợi dụng những vấn đề phức tạp để kích động, nhằm chống phá Đảng, Nhà nước, gây bức xúc trong dư luận xã hội. Làm tốt công tác bồi dưỡng, tập huấn, bổ sung kiến thức về báo chí, kiến thức lý luận cho những người đứng đầu các cơ quan báo chí, đội ngũ nhà báo thuộc quyền,...

Quy hoạch và xây dựng cơ quan báo chí theo phương hướng hiệu lực, hiệu năng và hiệu quả, tránh trùng lặp, lãng phí về nhân lực, vật lực, chức năng, nhiệm vụ. Tập trung đầu tư cơ sở vật chất, hạ tầng kỹ thuật cho các cơ quan báo chí chủ lực; quy định rõ yêu cầu, nội dung các sản phẩm báo chí trên từng nền tảng khác nhau. Tiến hành nghiên cứu các công cụ, giải pháp hữu hiệu, quản lý tốt báo mạng, báo điện tử, mạng xã hội và truyền thông tự phát. Tập trung xử lý triệt để, dứt điểm các hiện tượng như: báo hóa tạp chí, đăng tin sai sự thật, sai tôn chỉ, mục đích, hoặc lợi dụng vấn đề báo chí để trục lợi.

Hai là, phát huy vai trò, trách nhiệm lãnh đạo, chỉ đạo của Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương đối với báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương là cơ quan lãnh đạo, chỉ đạo các hoạt động báo chí ở Trung ương, ở địa phương có Ban Tuyên và Dân vận của tỉnh ủy, thành ủy. Việc tăng cường và phát huy vai trò chủ thể lãnh đạo của Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương đối với các cơ quan báo chí là một giải pháp quan trọng và cần thiết trong thời gian tới. Giải pháp này vừa góp phần củng cố, gia tăng sức mạnh cho các cơ quan báo chí trong công tác xây dựng

và bảo vệ Đảng, vừa thể hiện sự quan tâm lãnh đạo trực tiếp và thường xuyên của Đảng đối với báo chí cách mạng. Bởi, “Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương là tổ chức khá đặc thù của Đảng Cộng sản mácxít có chức năng cải biến nhận thức là một trong những chức năng trung tâm trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng” [75, tr.55]. Về thẩm quyền: “Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương là đơn vị chủ trì, giám sát việc quán triệt các chủ trương, đường lối và nghị quyết của Đảng, cũng như việc đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Bên cạnh đó, Ban Tuyên giáo và Dân vận có quyền chỉ đạo hệ thống truyền thông, báo chí, xuất bản và hệ thống giáo dục quốc dân” [75, tr.56-57].

Phát huy vai trò trách nhiệm, nghĩa vụ của Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương trong công tác lãnh đạo, chỉ đạo, phối hợp, hướng dẫn, kiểm tra toàn diện hoạt động của các cơ quan báo chí trong thực hiện nhiệm vụ bảo vệ. Thường xuyên phối hợp với các cơ quan có liên quan quản lý báo chí như, Bộ Khoa học Công nghệ, Hội đồng Lý luận Trung ương, Hội Nhà báo Việt Nam, các Học viện nhà trường, các với các tỉnh ủy, thành ủy trong việc xây dựng kế hoạch và tổ chức phát động các cuộc thi chính luận về bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Qua đó, nhằm thu hút đông đảo các cấp, các ngành, các lực lượng, các thành phần, dân tộc, giai cấp, lứa tuổi, ngành nghề trong cả nước cùng tham gia viết bài đấu tranh, tuyên truyền, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Tổ chức các đợt sinh hoạt chính trị rộng khắp ở các cơ quan báo chí, nhằm tuyên truyền về sự cần thiết, mục tiêu, yêu cầu, nội dung, nhiệm vụ, cách thức bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng; qua đó khích lệ, cổ vũ, động viên đông đảo các thành phần, lực lượng làm báo cùng tham gia thực hiện nhiệm vụ.

Các cơ quan lãnh đạo, quản lý thường xuyên làm tốt định hướng cho các cơ quan báo chí trong công tác tuyên truyền, giáo dục làm nổi bật những nội dung, giá trị và vai trò lãnh đạo của Đảng, Nhà nước đối với công cuộc xây dựng, phát triển và bảo vệ Tổ quốc. Qua đó, khơi dậy khí thế phấn khởi, lòng tự tin, tự cường, tự hào dân tộc, khát vọng vươn mình cùng dân tộc. Lãnh

đạo, chỉ đạo, phát động và kêu gọi sự vào cuộc của tất cả các cơ quan báo chí, nhằm xây dựng, tuyên truyền, phổ biến dòng thông tin chính thống của Đảng và Nhà nước, lấn át thông tin tiêu cực, sai trái.

Bộ Khoa học, Công nghệ tăng cường nghiên cứu, đưa ra các giải pháp phù hợp về khoa học công nghệ phục vụ cho nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, qua đó nhằm cô lập, ngăn chặn và xử lý dứt điểm các thông tin xấu độc xuất hiện trên các nền tảng xã hội. Tuyệt đối không để các thông tin sai trái lan truyền, tác động, làm ảnh hưởng đến tư tưởng, nhận thức của nhân dân và nhiệm vụ xây dựng, chỉnh đốn Đảng. Chỉ đạo các cơ quan báo chí tuyên truyền, giáo dục gắn với những tấm gương điển hình tiên tiến; thực hiện quan điểm: “trăm nghe không bằng một thấy”, “nói đi đôi với làm”. Kịp thời nghiên cứu các giải pháp, nhằm tinh gọn bộ máy các cơ quan báo chí, tiến tới hoạt động ngày càng có hiệu lực, hiệu quả, hiệu năng, tránh chồng chéo và lãng phí ngân sách Nhà nước.

Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương tăng cường chỉ đạo việc nghiên cứu, đưa ra các giải pháp phù hợp để phát huy hiệu quả công tác tuyên truyền đối ngoại, đưa hình ảnh đất nước, con người Việt Nam đến với bạn bè quốc tế. Chỉ đạo việc đổi mới mạnh mẽ công tác tuyên truyền theo hướng chủ động, hiệu quả, sát với thực tiễn, nhạy bén về chính trị, kịp thời tham mưu với Đảng giải quyết hiệu quả các vấn đề phức tạp. Tăng cường chỉ đạo các cơ quan báo chí tiến hành hiệu quả hoạt động giáo dục gắn sát với thực tiễn đời sống nhân dân, phù hợp với từng ngành, từng lĩnh vực cụ thể. Xây dựng đội ngũ nhà báo chuyên nghiệp ngày càng sắc bén về lý luận, am hiểu thực tiễn, đấu tranh hiệu quả với các quan điểm sai trái, góp phần phủ xanh những “thông tin tích cực” và hạn chế tối đa những khoảng trống về “thông tin tiêu cực” xuất hiện trong Đảng.

Ba là, phát huy vai trò, trách nhiệm của Bộ Khoa học, Công nghệ thực hiện nhiệm vụ quản lý báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

Bộ Khoa học, Công nghệ cần tăng cường phối hợp chặt chẽ với các lực lượng có liên quan cung cấp kịp thời các giải pháp về khoa học công nghệ cho lực lượng làm công tác báo chí, nâng cao tính hiệu quả trong tuyên truyền,

giáo dục, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Chủ trì và phối hợp chặt chẽ với lực lượng chuyên trách của Bộ Quốc phòng, Bộ Công an và các ban, bộ, ngành có liên quan trong công tác bồi dưỡng kiến thức nghiệp vụ, kiến thức về quản lý thông tin báo chí, kiến thức về an toàn thông tin báo chí. Xây dựng kế hoạch tập huấn về nghiệp vụ cho các cơ quan báo chí và người đứng đầu các cơ quan báo chí. Tăng cường đầu tư kinh phí, kỹ thuật trong lĩnh vực truyền thông, phục vụ cho công tác rà soát, nhận diện, phát hiện và xử lý kịp thời các sai phạm ngay từ sớm, từ xa. Tăng cường các biện pháp về khoa học công nghệ hiện đại vào phục vụ nhiệm vụ thông tin, tuyên truyền của báo chí, tìm ra các biện pháp quản lý chặt chẽ hoạt động báo chí và đấu tranh hiệu quả với các quan điểm sai trái xuất hiện trên Internet và mạng xã hội.

Có kế hoạch đầu tư, xây dựng các kênh thông tin báo chí chủ lực ngày càng lớn mạnh, phục vụ nhiệm vụ xây dựng Đảng và đấu tranh với các quan điểm sai trái của kẻ thù. Chủ trì và làm tốt việc xây dựng mô hình truyền thông đa phương tiện, truyền thông số theo đề án, lộ trình, quy định của Chính phủ đã được phê duyệt đến năm 2025, phương hướng đến năm 2030. Phối hợp với Bộ Công an trong phát hiện và xử lý nghiêm minh các vụ việc đưa tin sai sự thật; kịp thời khống chế, không để phát tán rộng lớn làm ảnh hưởng đến hoạt động lãnh đạo của Đảng và niềm tin của nhân dân. Chủ động phát hiện, đấu tranh, ngăn chặn và đề nghị bóc gỡ kịp thời các tin giả, tin xấu độc, tin sai sự thật trên các nền tảng xã hội.

Bên cạnh đó cần phối hợp chặt chẽ với lực lượng 47, Bộ Tư lệnh tác chiến không gian mạng của Bộ Quốc phòng, Cục An ninh mạng của Bộ Công an và các lực lượng có liên quan trong việc phát hiện và kịp thời khống chế các tổ chức, cá nhân thường xuyên có hành động chống phá. Chủ trì và chỉ đạo việc xây dựng các trang web bằng tiếng nước ngoài như: tiếng Anh, tiếng Trung, tiếng Pháp, tiếng Đức,... phục vụ cho việc tuyên truyền các quan điểm của Đảng, Nhà nước, gắn với đấu tranh phản bác các thông tin xấu, độc. Làm tốt công tác sơ, tổng kết về công tác an ninh mạng, chuyển đổi số, nhằm phát

hiện, biểu dương, kịp thời các cơ quan báo chí và đội ngũ nhà báo có thành tích xuất sắc trong thực hiện nhiệm vụ bảo vệ Đảng để tuyên truyền, nhân rộng trong cả nước.

Phát huy vai trò của Bộ Khoa học, Công nghệ trong công tác chỉ đạo đối với các cơ quan báo chí, tạo điều kiện cho những người làm báo tích cực tham gia viết tin, bài về lĩnh vực thông tin đối ngoại. Phối hợp với Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương chỉ đạo các cơ quan báo chí truyền tải những thông tin hữu ích về đất nước, con người Việt Nam ra bạn bè quốc tế thông qua báo chí. Qua đó, làm cho các lực lượng phản động sống lưu vong ở nước ngoài có cái nhìn đầy đủ, đúng đắn, thiện cảm về Việt Nam, giúp họ hiểu đúng hơn về bản chất tốt đẹp, nhân văn, nhân đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam. Từ đó, khẳng định Việt Nam là một xã hội tốt đẹp, công bằng, dân chủ, văn minh và tiến bộ hơn gấp nhiều lần so với các chế độ khác mà kẻ thù thường đem ra so sánh, chống phá nền tảng tư tưởng của Đảng.

Phát huy vai trò của Bộ Khoa học, Công nghệ trong việc rà soát, bổ sung các quy định pháp luật liên quan đến hoạt động báo chí cách mạng. Xây dựng kế hoạch phát triển báo chí ngày càng phù hợp với bối cảnh và xu thế thời đại, cũng như ở thích của độc giả hiện nay. Xác định tính hợp pháp về nhiệm vụ, chức năng của một số báo, tạp chí, cơ quan phát thanh, truyền hình, các phụ san, phụ trương, chuyên đề để sáp nhập theo đúng quy định của Chính phủ. Tiến hành hiệu quả việc tổng kết thực hiện Luật Báo chí, kịp thời có kiến nghị, đề xuất với Chính phủ, Quốc hội bổ sung, sửa đổi cho phù hợp với tình hình thực tiễn, nhằm đáp ứng tốt hơn yêu cầu, nhiệm vụ báo chí trong thời gian tới.

Phát huy mạnh mẽ vai trò, trách nhiệm của Bộ Khoa học, Công nghệ cần làm tốt công tác phối hợp với các cơ quan báo chí nước ngoài trong công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng thời gian tới. Bảo vệ Đảng là một nhiệm vụ rộng lớn, không chỉ tiến hành ở phạm vi trong nước mà còn diễn ra ở phạm vi quốc tế. Lực lượng chống phá lý luận cách mạng của Đảng không

chỉ xuất hiện ở trong nước, mà còn xuất hiện ở cả nước ngoài. Do vậy, việc tăng cường phối hợp chặt chẽ với các cơ quan báo chí nước ngoài trong thời gian tới là một trong những giải pháp cần thiết, nhằm tạo thành mối quan hệ gắn bó khăng khít, bền chặt, thống nhất về mặt thông tin ở cả trong nước và quốc tế. Thông qua đó, giúp cho các nhà báo, cơ quan báo chí nước ngoài hiểu rõ về tình hình kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội của Việt Nam; nhất là những sự kiện có tính chất phức tạp mà kẻ thù thường xuyên chống phá, kích động, xuyên tạc, nhằm chống phá Đảng.

Tăng cường hợp tác với các ban, bộ, ngành, cơ quan có liên quan trong việc xây dựng quy chế phối hợp, hợp tác chặt chẽ về các vấn đề trao đổi, hợp tác về thông tin báo chí của nước ta với thông tin báo chí với các nước, dựa trên tinh thần tôn trọng, bình đẳng, xây dựng và đôi bên cùng có lợi; nhằm tạo dựng một môi trường thông tin trong sạch, minh bạch, lành mạnh, thực chất và hiệu quả, phản ánh đúng tình hình, bức tranh chính trị của Việt Nam với các nước trong khu vực và trên thế giới. Tạo điều kiện thuận lợi về mặt pháp lý cho các phóng viên, nhà báo nước ngoài có thể vào tác nghiệp đưa tin và truyền tin một cách chân thực về đất nước, con người Việt Nam đến với các nước. Bên cạnh đó, cần tăng cường xây dựng các trang thông tin điện tử, trang web bằng nhiều ngôn ngữ nước ngoài về tình hình kinh tế, chính trị, văn hóa, xã hội của Việt Nam; nhằm phục vụ cho các nhà báo nước ngoài tiếp nhận thông tin được thuận tiện, phục vụ cho nhiệm vụ tuyên truyền, giáo dục và bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Thông qua công tác phối hợp với báo chí nước ngoài sẽ góp phần thuận lợi cho báo chí trong nước có điều kiện tiếp nhận, lĩnh hội thông tin của các nước một cách chuẩn xác, thông qua quá trình hợp tác, chia sẻ thông tin.

Bốn là, phát huy vai trò quản lý, tổ chức, giáo dục của Hội Nhà báo đối với báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

Hội Nhà báo là tổ chức chính trị bao gồm những người làm báo, hoạt động dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam, sự quản lý chặt chẽ của Nhà

nước, các quy định về pháp luật, Điều lệ của hội và là thành viên của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam. Hội Nhà báo có vai trò quan trọng trong việc quản lý các hoạt động báo chí nói chung, trong nâng cao đạo đức nghề nghiệp của những người làm báo. Các cấp Hội Nhà báo cần nắm vững các quan điểm, chủ trương, chính sách, sự chỉ đạo, định hướng của: Ban Tuyên giáo và Dân vận Trung ương phối hợp chặt chẽ với Bộ Khoa học, Công nghệ, cùng với các cơ quan báo chí cách mạng tiến hành hiệu quả việc định hướng giáo dục, bồi dưỡng về phẩm chất chính trị, đạo đức lối sống cho các hội viên; thông qua đó nhằm nâng cao kỹ năng làm báo cho các nhà báo trong lĩnh vực bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

Hội Nhà báo cần tập trung xây dựng chương trình, kế hoạch bồi dưỡng cho các cơ quan báo chí, đi vào làm rõ những vấn đề mới, phức tạp của kẻ thù để, nhằm nâng nhận thức cho đội ngũ nhà báo trong cả nước. Kết hợp với việc tăng cường nghiên cứu, đổi mới chương trình, phương pháp bồi dưỡng đội ngũ nhà báo theo hướng hiện đại, gắn chặt với yêu cầu mới của thực tiễn cách mạng Việt Nam. Thường xuyên nâng cao trình độ ứng dụng công nghệ mới, những kiến thức, quy định về báo chí ở các quốc gia trên thế giới cho các nhà báo, giúp họ hoạt động báo chí ngày càng có hiệu lực, hiệu quả nền báo chí nước nhà. Dựa trên cơ sở Luật Báo chí năm 2016 và Điều lệ của Hội Nhà báo, cần phát huy vai trò mạnh mẽ vai trò, trách nhiệm của Hội Nhà báo các cấp trong việc xây dựng các chi hội, liên chi hội ngày càng lớn mạnh, phát triển rộng khắp, trong sạch, hoạt động có hiệu lực, hiệu quả, đảm bảo đúng tôn chỉ, mục đích của hội. Nắm và kịp thời phản ánh tâm tư, nguyện vọng của những người làm báo của Đảng đến các cơ quan có thẩm quyền theo đúng quy định của Đảng, pháp luật của Nhà nước.

Kiến nghị với các cơ quan, tổ chức có thẩm quyền trong việc bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp của tổ chức hội, liên chi hội nhà báo trước những vấn đề nhạy cảm, phức tạp mà kẻ thù thường xuyên lợi dụng; những vấn đề kẻ thù thường xuyên lợi dụng để kích động, chống phá, gây mất đoàn kết, làm giảm sức mạnh của Hội Nhà báo, làm ảnh hưởng đến uy tín, danh dự và nhân

phẩm của hội viên. Đảm bảo cho hội viên luôn nắm chắc các quan điểm chính thống của Đảng, pháp luật của Nhà nước và những quy định cụ thể đối với nhà báo khi tham gia hoạt động báo chí.

Thường xuyên phổ biến kinh nghiệm các hoạt động của hội, các cuộc vận động, phát động, các hội thi liên quan đến nhiệm vụ cách mạng của Đảng. Biểu dương, khen thưởng kịp thời và kỷ luật (nếu có) đối với các tổ chức và cá nhân hội viên theo thẩm quyền, quy định pháp luật và điều lệ của Hội. Kiến nghị bổ sung, sửa đổi các quy định, tiêu chí cụ thể về đạo đức nghề nghiệp của người làm báo, quy tắc sử dụng mạng xã hội một cách hiệu quả, phục vụ cho cơ quan báo chí và đội ngũ nhưng người làm báo trong thời gian tới.

4.2.2.2. Phát huy vai trò, trách nhiệm của cơ quan chủ quản báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay theo theo tư tưởng Hồ Chí Minh

Một là, thường xuyên kiện toàn tổ chức cơ quan báo chí hoạt động có hiệu lực, hiệu quả, phục vụ nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

Đây là cơ quan có quyền đề nghị việc xác định các loại hình báo chí, xây dựng lực lượng, tổ chức và duy trì các mặt hoạt động của cơ quan báo chí, trong đó bao hàm cả hoạt động bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Các cơ quan chủ quản cần tiến hành hiệu quả, nghiêm túc, chặt chẽ việc kiện toàn, đổi mới công tác tổ chức báo chí theo đúng quy định của pháp luật; nhằm mục đích nâng cao chất lượng hoạt động chuyên môn, phục vụ cho nhiệm vụ bảo vệ Đảng. Cơ quan chủ quản cần làm tốt công tác lãnh đạo việc bổ nhiệm người đứng đầu các cơ quan báo chí, gắn với việc kiện toàn đổi mới và nâng cao chất lượng đội ngũ phóng viên, biên tập viên, phát thanh viên, nhà báo theo phương châm lấy chất lượng, tính hiệu quả làm trọng. Tiến hành lựa chọn những người có phẩm chất, đạo đức cách mạng, uy tín và năng lực; được đào tạo, bồi dưỡng bài bản về chuyên ngành báo chí, am hiểu sâu sắc về lĩnh vực bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng và những âm mưu mới của kẻ thù.

Cơ quan chủ quản báo chí cần nắm chắc tình hình lực lượng nhân sự của cơ quan báo chí, làm tốt công tác lãnh đạo, hoạt động cho cơ quan báo chí về nội dung, yêu cầu, cách thức để cơ quan báo chí hoạt động đúng quan điểm của Đảng và nhiệm vụ chính trị của cơ quan chủ quản thực hiện. Chỉ đạo và phát huy tốt vai trò, trách nhiệm người đứng đầu các cơ quan báo chí trong thực hiện nhiệm vụ của Đảng theo tinh thần Nghị quyết số 35 của Bộ Chính trị. Cơ quan chủ quản báo chí cần nắm vững thực trạng, chất lượng nguồn nhân lực, tổ chức biên chế, chuyên môn, chuyên ngành để tổ chức kiện toàn nhân sự cho phù hợp, nhằm mang lại hiệu quả cao.

Thường xuyên lắng nghe ý kiến phản ánh, kiến nghị của cấp ủy, người đứng đầu cơ quan báo chí, trong việc kiện toàn, sắp xếp, bổ sung lực lượng phục vụ nhiệm vụ tuyên truyền, giáo dục nền tảng tư tưởng của Đảng. Nội dung kiện toàn công tác tổ chức của bộ máy cơ quan báo chí phải toàn diện, từ cấp ủy, người đứng đầu, các phòng, ban, cho đến đội ngũ nhà báo. Công tác kiện toàn tổ chức cơ quan báo chí phải được tiến hành dân chủ, nghiêm túc, chặt chẽ, lấy yếu tố chất lượng và tính hiệu quả làm cốt; tuyệt đối không để yếu tố cá nhân, lợi ích nhóm chi phối công tác tổ chức của cơ quan báo chí, làm ảnh hưởng đến hiệu quả hoạt động báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

Hai là, phát huy vai trò cơ quan chủ quản trong nâng cao chất lượng nguồn nhân lực báo chí phục vụ nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

Để phát huy hơn nữa vai trò báo chí trong thời gian tới đòi hỏi các cơ quan chủ quản phải thường xuyên quan tâm, theo dõi và chỉ đạo hiệu quả công tác giáo dục, đào tạo, bồi dưỡng, tập huấn cho các nhà báo, nhằm nâng cao hơn nữa chất lượng nguồn nhân lực, phục vụ cho việc đấu tranh, phản bác các quan điểm sai trái ngày càng hiệu quả. Thực hiện phương châm cán bộ làm công tác báo chí phải đủ đức, đủ tài, đủ tâm, đủ tầm để tác nghiệp và xây dựng nền báo chí ngày càng chuyên nghiệp, nhân văn, hiện đại. Xây dựng đội

ngũ nhà báo ngày càng đáp ứng yêu cầu về phẩm chất chính trị, đạo đức cách mạng, có lối sống trong sạch lành mạnh, phục vụ hiệu quả cho sự nghiệp cách mạng của Đảng. Có khả năng làm việc trong nhiều môi trường khác nhau, trên tất cả các loại hình báo chí, sử dụng thành thạo ngôn ngữ đấu tranh và các phương tiện thiết bị truyền thông hiện đại, phục vụ cho nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong tương lai.

Thực tiễn cho thấy, chất lượng, hoạt động nguồn nhân lực báo chí phụ thuộc rất lớn đối với sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo của cơ quan chủ quản báo chí. Do đó, ngoài việc chăm lo làm tốt công tác lãnh đạo về tổ chức, cần phải quan tâm và phát triển chất lượng nguồn nhân lực; đồng thời, phải có kế hoạch gửi đi đào tạo đội ngũ nhà báo có trình độ cao ở các học viện, nhà trường như: Học viện Báo chí, Trường Đại học Văn hóa, Trường Đại học Khoa học xã hội và nhân văn, Trường Đại học Văn hóa Nghệ thuật Quân đội; tham quan thực tế ở các đơn vị chuyên trách như: Bộ Tư lệnh 86, Bộ Quốc phòng; Cục An ninh mạng, Bộ Công an để học tập,... Các cơ quan chủ quản coi trọng đầu tư kình phí, phục vụ cho việc mua sắm cơ sở vật chất, máy móc, trang thiết bị hiện đại phục vụ nhiệm vụ báo chí như: máy quay, máy ảnh, máy mô phỏng, máy in, hệ thống thiết bị truyền dẫn,... phục vụ nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong thời gian tới.

Kết hợp với cơ quan chuyên trách báo chí làm tốt công tác định hướng tư tưởng, bồi dưỡng về kinh nghiệm, kỹ năng, trình độ đấu tranh cho cơ quan báo chí và đội ngũ nhà báo thuộc quyền, nhất là kỹ năng ứng dụng công nghệ thông tin, khả năng lập trình, trình độ ngoại ngữ cho đội ngũ những người làm báo ở các cơ quan thống tấn báo chí, các cơ quan báo chí có trụ sở ở nước ngoài. Điều này góp phần xây dựng được đội ngũ người làm báo có kiến thức ngày càng toàn diện, có phương pháp đấu tranh khoa học, có kỹ năng luận chiến sắc bén, hiệu quả. Các cơ quan chủ quản cần có lộ trình, kế hoạch xây dựng nguồn nhân lực chất lượng cao cho các cơ quan báo chí, đáp ứng yêu cầu nhiệm vụ truyền thông hiện đại; lựa chọn những người có tư duy khoa

học, nhạy bén, có khả năng thích ứng, làm chủ và thông thạo công nghệ thông tin. Định hướng, bồi dưỡng cho mỗi nhà báo có khả năng dự báo được các tình huống có thể xảy ra, để có kế hoạch đấu tranh, phòng ngừa hiệu quả, xử lý kịp thời các tình huống phức tạp, bất ngờ.

Ba là, phát huy vai trò cơ quan chủ quản trong chỉ đạo xây dựng các chuyên trang, chuyên mục báo chí, góp phần bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

Chuyên mục là một thành tố cấu thành sản phẩm báo chí. “Về nội dung, chuyên mục phải thể hiện được tính chất chuyên biệt liên quan đến lĩnh vực thông tin của tờ báo, tạp chí phát thanh, truyền hình hay của báo điện tử. Về hình thức, chuyên mục thường được duy trì dài ngày, có tính ổn định trong trang hoặc số báo, tạp chí; chuyên mục có thể được trình bày đóng khung hoặc sử dụng nền, tiêu chí mục (đối với tạp chí) để tách biệt với nội dung khác trong tổ chức hệ thống các thông tin cấu thành sản phẩm báo chí” [13, tr.29]. Bài viết đăng trên chuyên mục phải được sàng lọc kỹ lưỡng, thẩm định chặt chẽ cả về nội dung và quan điểm chính trị.

Cơ quan chủ quản cần làm tốt việc chỉ đạo, định hướng lựa chọn những người uy tín, có trình độ chuyên môn cao, kinh nghiệm thực tiễn phong phú và am hiểu sâu sắc về công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng để viết bài, đăng tải trên các chuyên mục và chuyên trang của các cơ quan báo chí. Làm tốt công tác định hướng cho cơ quan báo chí về nội dung cần tập trung viết bài trên chuyên trang, chuyên mục, trong đó cần bám sát những nội dung trong Nghị quyết số 35 của Bộ Chính trị; những biểu hiện suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức lối sống trong nội bộ; những luận điệu xuyên tạc đi ngược lại với lợi ích của Đảng, Nhà nước và nhân dân.

Cơ quan chủ quản cần tăng cường hơn nữa công tác lãnh đạo việc xây dựng các chuyên trang và chuyên mục, đảm bảo tính chuyên sâu về nội dung và kiến thức, hấp dẫn về hình thức và cách trình bày, thể hiện được chiều sâu khoa học; cũng như tính định hướng, tính thuyết phục, tính chiến đấu và tính

nhân văn của báo chí cách mạng. Từ việc xây dựng các chuyên trang, chuyên mục, phải thu hút đông đảo độc giả, khán, thính giả, các thành phần trong xã hội quan tâm theo dõi, góp ý và phê bình về nội dung, chất lượng thông qua các ấn phẩm, bài viết, phóng sự đa được đăng tải, in ấn. Từ đó góp phần bồi dưỡng thế giới quan cách mạng, tư tưởng đúng đắn, tình cảm cao đẹp cho mọi người về nền tảng và quan điểm của Đảng.

Thông qua việc chỉ đạo xây dựng sẽ góp phần nâng cao về chất lượng, từng bước tạo được uy tín, niềm tin và địa chỉ tin cậy cho khán, thính giả quan tâm theo dõi chuyên mục bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Thu hút được đông đảo độc giả biết đến các chuyên trang, chuyên mục của các hình thức báo chí. Nhờ đó, khán, thính giả nắm được địa chỉ cố định, nhớ được khung giờ phát sóng, thời lượng phát sóng, chuyên mục phát sóng để theo dõi chương trình ngày càng thường xuyên và lâu dài. Từ đó, tạo dựng được thói quen, ý thức, trách nhiệm chính trị cho người nghe, người xem, người đọc về các thông tin của báo chí liên quan đến nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng mỗi khi in, phát hành và đăng tải các chuyên trang, chuyên mục.

4.2.2.3. Phát huy tinh thần, trách nhiệm, sự vào cuộc của các cơ quan báo chí cách mạng trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh

Một là, làm tốt công tác giáo dục, bồi dưỡng về phẩm chất, trình độ, năng lực cho đội ngũ những người làm báo trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

Đây là giải pháp có vai trò quan trọng, quyết định chất lượng, hiệu quả của việc phát huy vai trò báo chí ở các cơ quan báo chí cả hiện nay và trong thời gian tới. Chất lượng, hiệu quả của hoạt động báo chí phụ thuộc rất lớn vào vai trò, phẩm chất, trình độ, năng lực, khả năng, phương pháp, phong cách của những người làm báo cao hay thấp. Do đó, việc bồi dưỡng phẩm chất, trình độ cho các nhà báo trở thành những chiến sĩ cách mạng kiên trung, tiên phong đi đầu trên mặt trận báo chí của Đảng là giải pháp rất cần thiết,

giống như việc rèn giũa vũ khí cho mỗi người lính trước khi ra mặt trận; biến những cây bút trở thành những cây súng, những trang giấy trở thành phương tiện, vũ khí sắc bén phục vụ sự nghiệp đấu tranh “phò chính trừ tà”, đấu tranh với các quan điểm sai trái xuất hiện trên các nền tảng, môi trường khác nhau, góp phần bảo vệ vững chắc nền tảng tư tưởng của Đảng trong thời gian tới.

Nội dung công tác giáo dục, bồi dưỡng đội ngũ những người làm báo tập trung vào việc xây dựng phẩm chất chính trị, lập trường quan điểm, đạo đức cách mạng, phẩm chất nghề nghiệp, trình độ chuyên môn nghiệp vụ báo chí cho các nhà báo. Xây dựng mỗi nhà báo luôn một lòng, một dạ trung thành đấu tranh cho sự nghiệp cách mạng của Đảng, vì hạnh phúc của nhân dân. Bên cạnh việc chăm lo giáo dục những người làm báo, các cơ quan báo chí cần phải phát huy vai trò, tính chủ động, ý thức trách nhiệm của mỗi nhà báo, giúp họ có ý thức tự giáo dục, tự bồi dưỡng về phẩm chất, trình độ, năng lực cho bản thân, phấn đấu ngày càng thành về mọi mặt.

Tạo tạo điều kiện thuận lợi cho các nhà báo cách mạng trong việc học tập, nghiên cứu, tìm hiểu về bản chất, âm mưu, thủ đoạn mới xuất hiện của kẻ thù; kết hợp với việc học tập nội dung, bản chất, giá trị và tính thời đại của chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh; quan điểm của Đảng và Nhà nước. Xây dựng các nhà báo trở thành những tấm gương sáng về lý tưởng cách mạng, mẫu mực, tiên phong, đi đầu trên mặt trận báo chí của Đảng; gắn với việc đấu tranh các biểu hiện nhận thức, hành động sai trái. Bồi dưỡng đội ngũ nhà báo phong cách “nói đi đôi với làm”; “dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm”, gắn chặt với vấn đề “tự soi”, “tự sửa” cho mỗi nhà báo cách mạng.

Cơ quan báo chí cần làm tốt công tác giáo dục, quán triệt, định hướng cho các nhà báo trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng theo hướng giảm tính hàn lâm, kinh viện, tăng tính thực tiễn, tính đấu tranh, phản biện khoa học; từng bước làm cho mỗi bài viết ngày càng thêm sinh động, hấp dẫn, có sức thuyết phục cao và có tiếng vang lớn. Thường xuyên bồi đắp niềm tin, ý thức chính trị cho các nhà báo, niềm tin vào chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm,

đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước và thể chế chính trị của Việt Nam; tin tưởng tuyệt đối vào sức mạnh, lực lượng và trí tuệ của nhân dân, vào thắng lợi của đường lối đổi mới do Đảng lãnh đạo.

Hai là, phát huy vai trò, trách nhiệm của ban biên tập cơ quan báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

Ban biên tập là lực lượng có vai trò hết sức quan trọng trong thực hiện nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong công tác làm báo. Trọng trách, nhiệm vụ hàng đầu của ban biên tập là tiếp nhận các bài viết, tiến hành nghiên cứu, đánh giá, lựa chọn những bài viết có chất lượng cao, tính đấu tranh sắc bén, sát với tiêu chí, nội dung, yêu cầu, gắn với từng chuyên trang của cơ quan báo chí để biên tập và đăng tải theo kế hoạch. Ban biên tập có nhiệm vụ lựa chọn những bài viết có chất lượng tốt, đảm bảo tính tư tưởng, tính đảng. Ban biên tập là những người tham gia vào quy trình phản biện, thẩm định và trao đổi thông tin đến tác giả về chất lượng của các bài viết; làm rõ những điểm còn thiếu sót, những điểm cần bổ sung, những hạn chế cần được chỉnh sửa, để bài viết thêm hoàn thiện.

Ban biên tập cần làm tốt công tác rà soát, kiểm tra, đánh giá chất lượng các bài viết, không để các sai sót xảy ra, làm ảnh hưởng đến nhiệm vụ báo chí của Đảng. Muốn vậy, cần phải lựa chọn những biên tập viên có chất lượng, uy tín, vững tay nghề, có năng lực phản biện báo chí sắc bén để hoàn thành nhiệm vụ được giao. Các bài viết sau khi được biên tập phải đảm bảo đúng quan điểm chính trị của Đảng, Nhà nước, đúng tôn chỉ, mục đích và sát với nội dung, quy cách, tiêu chí của cơ quan báo, tạp chí đề ra; đồng thời phải sát với yêu cầu, nhiệm vụ và tính chuyên biệt của từng chuyên trang, chuyên mục mà cơ quan hướng đến.

Trong quá trình biên tập, ban biên tập cần loại bỏ những bài có chất lượng thấp, những bài có thông tin thiếu xác thực, thiếu tính khoa học, tính đấu tranh, bài có nội dung chưa tường minh; những bài có thông tin xuyên tạc, trái với quan điểm của Đảng; những bài có nội dung phức tạp, nhạy cảm

chưa được cơ quan có thẩm quyền kết luận. Trong biên tập, ban biên tập phải cẩn trọng, kỹ lưỡng, tuyệt đối không được chủ quan, xem nhẹ, buông lỏng, hạ thấp tính chính trị trong mỗi bài viết; không để bất kỳ sai sót nào xảy ra về mặt tư tưởng, quan điểm chính trị, tạo khoảng trống cho kẻ thù lợi dụng, xuyên tạc, chống phá Đảng.

Để nâng cao chất lượng ban biên tập, cơ quan chủ quản, cấp ủy Đảng, người đứng đầu các cơ quan báo chí cần thường xuyên quan tâm lãnh đạo, giáo dục, bồi dưỡng, kỹ năng biên tập cho các nhà báo cách mạng. Xây dựng ban biên tập phải thực sự vững mạnh, có bản lĩnh vững vàng, có chuyên môn cao, tinh thông, nhạy bén về chính trị, kịp thời phát hiện và loại bỏ. Coi trọng việc rèn luyện cho từng biên tập viên có thái độ cần mẫn, tỉ mỉ, thận trọng trong quá trình biên tập và thường xuyên bổ sung, cập nhật những kiến thức mới về lý luận cách mạng cho các nhà báo. Quá trình biên tập, mỗi biên tập viên phải luôn đặt yếu tố chất lượng, hiệu quả và sinh mệnh chính trị của Đảng, của Tổ quốc, của nhân dân, của cách mạng lên trên hết, trước hết, tránh chủ quan, hạ thấp, buông lỏng, xem nhẹ.

Ba là, xây dựng đội ngũ cán bộ chuyên trách ở các cơ quan báo chí ngày càng lớn mạnh, phục vụ nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

Xây dựng đội ngũ cán bộ chuyên trách là một trong những giải pháp cần thiết trong thời gian tới, nhằm tạo nên những mũi nhọn, những chuyên gia, lực lượng chuyên sâu trong tuyên truyền, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Việc xây dựng đội ngũ cán bộ chuyên trách báo chí phải đảm bảo yếu tố toàn diện về kiến thức, giỏi về chuyên môn và có hiểu biết sâu rộng về lý luận cách mạng. Xây dựng đội ngũ cán bộ chuyên trách có khả năng và kỹ năng phân tích, luận chiến sắc sảo, đồng thời phải có kiến thức chuyên sâu về lĩnh vực báo chí. Chủ động nắm vững những âm mưu, bản chất, hình thức chống phá mới của kẻ thù đã, đang và sẽ thực hiện.

Việc lựa chọn đội ngũ cán bộ chuyên trách cần phải tiến hành kỹ lưỡng, cẩn trọng, có lai lịch chính trị rõ ràng, phẩm chất tốt và đạo đức cách mạng trong sáng.

Lực lượng cán bộ chuyên trách có thể lấy từ các cơ quan báo chí, kết hợp liên hệ mời các chuyên gia ở một số cơ quan có liên quan như: Cán bộ nghiên cứu và giảng dạy lý luận chính trị ở trường Đảng; cán bộ ở trường chính trị các tỉnh, thành phố; cán bộ giảng dạy, nghiên cứu ở các cơ quan nghiên cứu, các học viện, nhà trường, trường đại học, cao đẳng trong cả nước; cán bộ tuyên giáo, cán bộ chuyên trách từ các ban Đảng, Ban Tuyên giáo các cấp.

Đội ngũ cán bộ chuyên trách trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng phải là những người am hiểu sâu về một số lĩnh vực như: công nghệ thông tin, truyền thông, các lý thuyết truyền thông hiện đại trên thế giới, khoa học xã hội nhân văn, khoa học tâm lý, chủ nghĩa tư bản, chủ nghĩa xã hội. Họ còn phải có hiểu biết sâu sắc về lịch sử, truyền thống văn hóa của dân tộc Việt Nam; ngoài ra còn phải nắm vững những âm mưu, thủ đoạn kẻ thù để tiến hành viết bài đấu tranh.

Bốn là, thường xuyên củng cố và mở rộng đội ngũ cộng tác viên báo chí trong tham gia bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

Phát huy vai trò của đội ngũ cộng tác viên là giải pháp cần thiết nhằm tăng cường sức mạnh, tính vững chắc cho các cơ quan báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng cho thời gian tới. Mục đích của việc củng cố và mở rộng đội ngũ cộng tác viên báo chí là làm cho số lượng, chất lượng, phạm vi, lực lượng của đội ngũ cộng tác viên ở các cơ quan báo chí ngày càng lớn mạnh, đa dạng, phong phú và rộng khắp về thành phần tham gia. Việc lựa chọn đội ngũ cộng tác viên tham gia viết bài phải được thực hiện cẩn trọng, coi trọng chất lượng, ưu tiên những người có trình độ, uy tín, sát với chuyên ngành và có nhiều kinh nghiệm trong lĩnh vực báo chí.

Trên cơ sở nguồn lực của đội ngũ cộng tác viên, các cơ quan báo chí cần chủ động lựa chọn nội dung phù hợp với chuyên mục để đặt bài, coi trọng những bài có tính chất trọng tâm, trọng điểm, bài đỉnh của các chuyên mục mà cơ quan báo chí hướng đến. Định kỳ 6 tháng đến một năm, chủ động tổ chức hội nghị cộng tác viên, qua đó tiến hành đánh giá tổng kết, định hướng, phổ

biến, triển khai kế hoạch dự kiến nội dung, để đội ngũ cộng tác viên chủ động viết bài theo định hướng và kế hoạch mà cơ quan báo chí đã xác định.

Các cơ quan báo chí coi trọng việc tăng cường kết nối với các chuyên gia, nhà khoa học, cộng tác viên nghiên cứu chuyên sâu về lý luận cách mạng, lực lượng chuyên trách về an ninh mạng, về bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng để đặt bài cho có chất lượng. Chủ động liên hệ với những chuyên gia, nhà khoa học đang công tác, nghiên cứu, học tập ở các cơ sở đào tạo; đội ngũ cộng tác viên có nhiều kinh nghiệm đã nghỉ hưu, từng công tác trong lĩnh vực mà cơ quan báo chí hướng đến. Liên hệ chặt chẽ với những cộng tác viên đã, đang công tác ở các cơ quan báo Đảng, Nhà nước, các tổ chức trong hệ thống chính trị, xã hội để đặt bài, phục vụ nhiệm vụ của Đảng cho phù hợp với tôn chỉ báo chí đã đề ra.

Cần tăng cường mở rộng đội ngũ cộng tác viên là những nhà nghiên cứu có uy tín, có tiềm năng, tinh thần nhiệt huyết, năng động, sáng tạo, hăng say trong nghiên cứu khoa học; lựa chọn những cộng tác viên có khả năng phân tích, luận giải sâu sắc về những nội dung, hình thức, phương thức đấu tranh mới của Đảng. Các cơ quan báo chí cần coi trọng việc mở rộng, xây dựng và phát triển đội ngũ cộng tác viên có chất lượng cao thuộc từng lĩnh vực mà kẻ thù thường xuyên chống phá như: dân tộc, tôn giáo, ngoại giao, nhân quyền, để đặt bài cho phù hợp, hiệu quả.

Cơ quan báo chí cần làm tốt các hoạt động thường xuyên như: nắm vững thông tin cộng tác viên, thể mạnh của từng cộng tác viên, tiến hành trao đổi, điều chỉnh, bổ sung thông tin bài viết, hướng bài viết thực hiện theo mục đích, yêu cầu, quy định đã xác định. Xây dựng kế hoạch, tiến hành hội nghị công tác viên, qua đó nhằm đánh giá sơ kết, rút kinh nghiệm kịp thời các hoạt động báo chí có liên quan. Có cơ chế phù hợp nhằm khích lệ, động viên về tinh thần và vật chất để đội ngũ cộng tác viên yên tâm, gắn bó, cộng tác lâu dài với nghề nghiệp.

Năm là, tăng cường tuyên truyền hiệu quả các nội dung phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng thời gian tới theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

Thường xuyên nắm chắc những âm mưu thâm độc của các thế lực thù địch, tiến hành hiệu quả việc tuyên truyền, giáo dục, nâng cao nhận thức cho cán bộ, đảng viên và nhân dân nắm vững về bản chất, âm mưu của các thế lực thù địch đang tiến hành chống phá. Thực hiện với tinh thần cương quyết, triệt để, không chủ quan, xem nhẹ; không hạ thấp, buông lỏng hoặc thiếu tính thường xuyên, liên tục. Để thực hiện hiệu quả giải pháp này cần tuyên truyền và làm rõ được bản chất, tính khoa học, cách mạng của chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm của Đảng và Nhà nước. Quá trình tuyên truyền, giáo dục, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, các cơ quan báo chí cần chỉ rõ bản chất, âm mưu, thủ đoạn mới xuất hiện của các thế lực thù địch để cán bộ, đảng viên và nhân dân phòng tránh cho hiệu quả.

Cơ quan báo chí thời gian tới cần nắm vững những nội dung phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng theo tư tưởng Hồ Chí Minh, từ đó làm cơ sở, nền tảng phương pháp luận trong định hướng nhận thức và chỉ đạo hành động cách mạng một cách hiệu quả. Trong tuyên truyền, giáo dục các cơ quan báo chí cần phải thực hiện theo phương châm: rõ ràng, thiết thực; với phương thức nói đúng, nói trúng sự thật và “nói có sách, mách có chứng”. Mọi thông tin của báo chí đưa ra phải cụ thể, rõ ràng, chính xác, có thời gian, lực lượng, đối tượng, diễn biến, âm mưu, kết quả; nhằm tăng tính hấp dẫn và lòng tin cho nhân dân đối với báo chí cách mạng.

Cơ quan báo chí cần làm tốt công tác tuyên truyền, góp phần giữ mục tiêu, con đường cách mạng của Đảng, Nhà nước và nhân dân ta đã lựa chọn, gắn với tuyên truyền thành quả của sự nghiệp đổi mới do Đảng ta khởi xướng và lãnh đạo. Giữ vững nguyên tắc: Chỉ có đi lên chủ nghĩa xã hội, chủ nghĩa cộng sản mới có điều kiện, tiền đề để giữ vững độc lập dân tộc hoàn toàn và ngược lại có giữ vững được nền độc lập dân tộc thì mới có điều kiện để xây

dựng thành công chủ nghĩa xã hội ngày càng phát triển phồn vinh và hạnh phúc. Để giữ vững mục tiêu, con đường cách mạng của Đảng, cần phải phát huy sức mạnh tổng hợp của cả hệ thống chính trị, cùng sức mạnh của toàn Đảng, toàn dân và toàn quân.

Sáu là, phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng cần phải bám sát với nhu cầu, thị hiếu của khán thính giả trong thời gian tới theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

Các cơ quan báo chí cần thường xuyên làm tốt công tác khảo sát, đánh giá, thông qua hội nghị cộng tác viên, hội nghị cán bộ báo chí chuyên trách và ý kiến của nhân dân về công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng nhằm nâng cao hơn nữa chất lượng hoạt động báo chí cách mạng. Qua đó, tăng cường việc nắm bắt sở thích, nhu cầu, thị hiếu, thói quen của độc giả trong việc tiếp nhận thông tin của báo chí trên các nền tảng xã hội, nhằm phục vụ tốt hơn nữa yêu cầu của độc giả trong việc tiếp nhận thông tin, phản hồi thông tin, nhất là trong bối cảnh thông tin nhiều chiều như hiện nay. Tăng cường xây dựng các phần mềm chuyên dụng, các biểu tượng, trang web, các trang chuyên dụng về báo chí, có thể cài đặt được trên các thiết bị thông minh như, máy tính, máy điện thoại và các thiết bị thu phát khác; nhằm phục vụ tốt nhất cho nhu cầu của độc giả trong việc tiếp nhận thông tin của Đảng.

Tiến hành nghiên cứu, đổi mới công nghệ số báo chí, chuyển mệnh về công nghệ làm báo truyền thống sang hiện đại, từ báo giấy sang báo điện tử, nhằm đáp ứng tốt nhất nhu cầu thông tin của báo chí đến với mọi người dân; qua đó tạo điều kiện thuận lợi cho mọi thành viên trong xã hội đều có thể tiếp cận thông tin của Đảng một cách chính thống và hiệu quả. Điều này còn góp phần giảm chi phí, giá thành ấn phẩm báo chí, cũng như việc đọc, bình luận, chia sẻ, tương tác của độc giả được thuận tiện gấp nhiều lần; nhằm tạo ra một môi trường thông tin nhanh chóng, an toàn, tiết kiệm, thân thiện và tiện lợi trong tương lai.

Để thực hiện hiệu quả giải pháp này, các cơ quan báo chí của Đảng cần phải xây dựng nhiều kênh thông tin khác nhau, nhằm nắm bắt kịp thời nhu cầu của các đối tượng như: trong nước, nước ngoài, người già, người trẻ tuổi để tiến hành tuyên truyền cho phù hợp với đặc điểm, phong tục, truyền thống và tập quán của họ. Đồng thời, phải tăng cường đầu tư kinh phí, xây dựng hệ thống cơ sở vật chất ngày càng hiện đại; kết hợp với việc làm tốt công tác đào tạo, bồi dưỡng đội ngũ nhà báo ngày càng giỏi về trình độ, chuyên môn nghiệp vụ báo chí, nhất là trong điều kiện làm báo thời đại 4.0 như hiện nay. Tiến hành kiến nghị với các lực lượng có liên quan, chính quyền địa phương phủ sóng mạng 4G, Wifi trong cả nước, nhất là ở những vùng xa xôi, vùng sâu, vùng xa; nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho người dân thuận tiện trong việc tiếp cận thông tin báo chí của Đảng ngày càng quả.

4.2.2.4. Phát huy vai trò, trách nhiệm của đội ngũ những người làm báo trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng thời gian tới theo theo tư tưởng Hồ Chí Minh

Một là, thường xuyên bồi dưỡng, rèn luyện, nâng cao trình độ lý luận chính trị, chuyên môn nghiệp vụ cho các nhà báo trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

Hồ Chí Minh chỉ rõ: “Muốn hoàn thành tốt nhiệm vụ ấy thì phải cố gắng học tập chính trị, nâng cao tư tưởng, đứng vững trên lập trường giai cấp vô sản; phải nâng cao trình độ văn hoá, phải đi sâu vào nghiệp vụ của mình” [118, tr.167]. Việc thường xuyên bồi dưỡng, nâng cao trình độ lý luận chính trị, chuyên môn nghiệp vụ báo chí cho các nhà báo cần được các cấp, các ngành tiến hành thường xuyên, liên tục; gắn với ý thức, trách nhiệm, tính tự giác tu dưỡng, học tập và rèn luyện của mỗi nhà báo cách mạng là giải pháp cần thiết thời gian tới.

Mục đích của việc bồi dưỡng, nâng cao trình độ lý luận chính trị, chuyên môn nghiệp vụ cho các nhà báo nhằm góp phần nâng cao sự hiểu biết về lý luận cách mạng của Đảng và Nhà nước; những tri thức khoa học về chủ

nghĩa xã hội, làm cơ sở cho các nhà báo, phóng viên xem xét, nhìn nhận, đánh giá các sự kiện chính trị một cách khách quan, toàn diện, lịch sử, cụ thể. Qua đó, góp phần giữ vững lập trường, xây dựng niềm tin cách mạng, ý thức giai cấp và tinh thần yêu nước, yêu Đảng cho mỗi nhà báo. Đồng thời, trang bị cho các nhà phương pháp luận khoa học và cách mạng trong xem xét, đánh giá và giải quyết các vấn đề thực tiễn đã và đang đặt ra hiện nay.

Về nội dung bồi dưỡng, tập trung vào hệ thống tri thức lý luận chính trị, củng cố thế giới quan và cách mạng liên quan đến việc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng; những âm mưu thủ đoạn cũ và mới của kẻ thù; từ đó nâng cao nhận thức và bản lĩnh chính trị, gắn với việc xây dựng củng cố niềm tin tuyệt đối cho các nhà báo vào sự lãnh đạo của Đảng ta. Nội dung bồi dưỡng về các kỹ năng nghiệp vụ tập trung vào: kỹ năng đấu tranh phản bác với các quan điểm sai trái; kỹ năng luận chiến, bút chiến; kỹ năng phân tích, phản biện khoa học; kỹ năng tuyên truyền, vận động, giáo dục, cổ động, huấn luyện của báo chí để thực hiện.

Hai là, quan tâm, chăm lo về chế độ, chính sách cho đội ngũ nhà báo trong tham gia bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

Đây là giải pháp nhằm góp phần cổ vũ, khích lệ, động viên tinh thần ý chí cách mạng, thúc đẩy sự cống hiến, đóng góp về công sức, trí tuệ, lòng nhiệt huyết, say mê của các nhà báo trong thực hiện nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong thời gian tới. Mục đích là nhằm tạo động lực cho các nhà báo ngày càng yên tâm công tác, xác định tốt trách nhiệm chính trị, ý thức cách mạng, gắn bó lâu dài với nghề nghiệp và ngày càng có nhiều đóng góp hơn nữa cho sự nghiệp bảo vệ Đảng, Nhà nước, nhân dân và chế độ xã hội ở nước ta hiện nay.

Cơ quan quản lý báo chí cần nghiên cứu, đề xuất, xây dựng, hoàn thiện và ban hành đầy đủ các quy định về chế độ chính sách cho các nhà báo như: chế độ thù lao, đãi ngộ, chế độ hỗ trợ; kết hợp với xây dựng chính sách phụ

cấp đặc thù, tiền lương, tiền thưởng phù hợp với công sức, trí tuệ và sự đóng góp của các nhà báo, nhất là những nhà báo chuyên trách, những chuyên gia có nhiều năm cống hiến, đóng góp cho nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng cần được tôn vinh xứng đáng. Làm tốt công tác rà soát, đánh giá, hoàn thiện về chế độ tài chính đối với những người làm báo, đảm bảo công khai, công bằng, dân chủ, khách quan, trung thực. Ngoài ra, cần hoàn thiện việc xây dựng các chế độ, chính sách cho đội ngũ nhà báo liên quan đến: chế độ bảo hiểm y tế, bảo hiểm xã hội, trợ cấp thương tật, tàn phế,... Đảm bảo cho các nhà báo yêu tâm công tác, gắn bó lâu dài với nghề báo, nhất là đối với đội ngũ nhà báo có thâm niên công tác lâu năm trong hoạt động báo chí cách mạng. Các cơ quan báo chí cần thực hiện tốt việc sơ kết, rút kinh nghiệm, kịp thời biểu dương, khen thưởng những nhà báo có thành tích xuất sắc trong công tác.

Ba là, phát huy vai trò tự giáo dục, tự nâng cao nhận thức cho mỗi nhà báo trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

Việc nâng cao chất lượng hoạt động báo chí đòi hỏi mỗi nhà báo cần phải kết hợp chặt chẽ giữa công tác giáo dục với tự giáo dục; sự nỗ lực, tự giác, tự tu dưỡng, rèn luyện của mỗi nhà báo sẽ góp phần nâng cao trình độ nhận thức cho cho bản thân về mọi mặt. Theo quan điểm của các nhà kinh điển, các nhà báo là những người đi tuyên truyền, người đi giáo dục tập thể, người tổ chức tập thể, người lãnh đạo tập thể. Do đó, hơn ai hết, bản thân mỗi nhà báo phải là những tấm gương sáng trong nói và làm; đồng thời phải thường xuyên phát huy vai trò tự giáo dục, tự nâng cao trình độ cho bản thân về mọi mặt, trong đó giáo dục đạo đức gốc, là nền tảng đối với mỗi nhà báo cách mạng. Để thực hiện có giải pháp này, cần thực hiện tốt một số yêu cầu chủ yếu sau:

Các cơ quan báo chí cần tạo điều kiện thuận lợi về thời gian, không gian, cơ sở vật chất, môi trường tự học, tự tu dưỡng, rèn luyện cho các nhà báo. Hằng năm các cơ quan báo chí cần làm tốt công tác lãnh đạo và triển

khai hiện quả việc xây dựng kế hoạch đăng ký tự học tập, tự tu dưỡng cho bản thân mỗi nhà báo và tiến hành phê duyệt theo quy định. Nội dung kế hoạch đăng ký tự học tập, tự tu dưỡng, rèn luyện cho bản thân mỗi nhà báo phải toàn diện, có trọng tâm, trọng điểm, nhưng chủ yếu là xoay quanh những vấn đề về phẩm chất, năng lực, kỹ năng, nhiệm vụ bảo vệ nền tảng và điều kiện báo chí số hiện nay.

Các cơ quan cần tạo điều kiện thuận lợi cho đội ngũ những người làm báo tiến hành hiệu quả việc tự học tập, rèn luyện, tự giác bồi dưỡng và nâng cao trình độ lý luận chính trị, chuyên môn nghiệp vụ báo chí cho mỗi nhà báo. Bởi lẽ, theo Hồ Chí Minh: “Vì kém lý luận, cho nên gặp mọi việc không biết xem xét cho rõ, cân nhắc cho đúng, xử trí cho khéo. Không biết nhận rõ điều kiện hoàn cảnh khách quan, ý mình nghĩ thế nào làm thế ấy. Kết quả thường thất bại” [104, tr.274]. Đồng thời, mỗi nhà báo cần có tinh thần tự rèn luyện, tự giác học tập, trau dồi phẩm chất chính trị, đạo đức lối sống trong sạch cho bản thân mỗi nhà báo ở mọi lúc, mọi nơi.

Về nội dung tự giáo dục, tự rèn luyện, nâng cao nhận thức cho bản thân mỗi nhà báo trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, cần tập trung vào: bản chất, tính khoa học, cách mạng của chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm của Đảng và Nhà nước; về bản chất, mục tiêu, con đường đi lên chủ nghĩa xã hội; những âm mưu, thủ đoạn mới xuất hiện của kẻ thù.

Các cơ quan lãnh đạo, quản lý báo chí cần làm tốt công tác định hướng cho các nhà báo thực hiện hiệu quả việc tự giáo dục, tự nâng cao trình độ nhận thức; tích cực, tự giác tìm tòi, nghiên cứu, khám phá, cập nhật và bổ sung những kiến thức mới, kỹ năng làm báo hiện đại, kỹ năng viết bài, phản biện, chụp ảnh, quay video, biên tập, dàn dựng chương trình trên các thiết bị thông minh, phù hợp với yêu cầu, sự phát triển mới của công nghệ làm báo hiện đại. Tự giác học tập, sử dụng thành thạo những ứng dụng, công nghệ truyền thông mới, phục vụ cho việc phân tích, sàng lọc, truyền tải, gửi thông tin, bài cho toàn soạn của cơ quan báo chí ngày càng hiệu quả. Yêu cầu trong

việc tự học, tự giáo dục của mỗi nhà báo phải khoa học, chi tiết, gắn với thời gian và nội dung cụ thể; đồng thời phải bám vào các tư liệu, tài liệu gốc, hướng dẫn, kết luận, quy định của Đảng để tự học tập, tự quán triệt, tự giáo dục.

Bốn là, thường xuyên làm tốt công tác kiểm tra, giám sát, thi đua khen thưởng, kỷ luật, nhằm phát huy hiệu quả vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng thời gian tới theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

Đây là giải pháp quan trọng, cốt lõi trong quy trình lãnh đạo, chỉ đạo cách mạng của Đảng, Nhà nước ta đối với công tác báo chí trong tuyên truyền, giáo dục, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh với các quan điểm sai trái của kẻ thù. Đảng ta cho rằng, đã lãnh đạo thì phải đi liền với công tác kiểm tra, giám sát; nếu lãnh đạo không đi liền với công tác kiểm tra, giám sát thì đó chưa phải là lãnh đạo hoàn toàn. Thông qua công tác kiểm tra, giám sát, nhằm phát hiện kịp thời các sai phạm, từ đó sử dụng các biện pháp để ngăn chặn và khắc phục các hoạt động báo chí đi ngược lại với quan điểm của Đảng và Nhà nước ta hiện nay. Yêu cầu trong tác kiểm tra, giám sát hoạt động báo chí cách mạng phải đi vào thực chất, tránh hình thức, qua loa, chiếu lệ; hoặc có tư tưởng dĩ hòa vi quý, nể nang, né tránh dẫn đến chất lượng và hiệu quả công tác kiểm tra, giám sát không cao; kết hợp giữa kiểm tra thường xuyên, định kỳ và đột xuất; tập trung kiểm tra vào các tổ chức, cá nhân nhà báo thường có các biểu hiện vi phạm về tôn chỉ, mục đích hoạt động của báo chí cách mạng của Đảng.

Thông qua công tác kiểm tra, rút kinh nghiệm các hoạt động tuyên truyền, giáo dục, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, cần phải chỉ rõ được các sai phạm và kịp thời biểu dương những tập thể, cá nhân có thành tích xuất sắc trong công tác. Qua đó, nhằm khích lệ, cổ vũ, động viên tinh thần hăng say hoạt động cho các nhà báo trong công tác bảo vệ Đảng. Yêu cầu của giải pháp này cần phải tiến hành nhanh chóng, kịp thời mới mang lại hiệu quả thiết thực; đồng thời phải chọn đúng đối tượng để tiến hành khen thưởng, tránh

hình thức, thiếu dân chủ, thiếu tính công bằng sẽ làm giảm động lực trong công tác thi đua đối với hoạt động báo chí cách mạng.

Song song với hoạt động công tác thi đua, biểu dương các tập thể, cá nhân có thành tích xuất sắc, thì cần phải chỉ rõ những tập thể, cá nhân có thành tích yếu kém như: lơ là, xem nhẹ trong công tác tuyên truyền, giáo dục; hoặc những tập thể, cá nhân có những sai phạm về tôn chỉ, mục đích, nguyên tắc hoạt động của báo chí. Những trường hợp này cần phải có hình thức kỷ luật nghiêm minh, nhằm ngăn chặn kịp thời các sai phạm. Mục đích của việc kỷ luật là nhằm góp phần làm cho các tổ chức, cá nhân sai phạm nhận thức rõ các khuyết điểm, từ đó có động cơ, động lực để khắc phục và phấn đấu tốt hơn trong thời gian tới. Đối với các cơ quan báo chí, các cá nhân thường xuyên sai phạm, cần phải đề nghị các cơ quan có thẩm quyền rút giấy phép hoạt động hoặc thu hồi thẻ nhà báo.

4.2.2.5. Tăng cường đầu tư cơ sở vật chất, trang thiết bị, phát triển khoa học công nghệ làm báo hiện đại phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng thời gian theo tư tưởng Hồ Chí Minh

Một là, xác định lộ trình, từng bước hiện đại hóa cơ sở vật chất, trang thiết bị, phát triển khoa học công nghệ, phục vụ nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

Đảng, Nhà nước, Bộ Khoa học, Công nghệ và các cơ quan có liên quan cần xác định cụ thể lộ trình và bước đi phù hợp để tiến hành hiện đại hóa các cơ quan báo chí theo từng giai đoạn; tránh nôn nóng vội, chủ quan, xem nhẹ, thiếu quan tâm, dẫn đến hiệu quả thấp. Có kế hoạch để đầu tư trang thiết bị hiện đại phục vụ nhiệm vụ tuyên truyền, giáo dục, đấu tranh của báo chí, nhằm bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng. Về quan điểm phải đảm bảo yêu cầu vừa tiết kiệm tiền của nhân dân, vừa mang lại hiệu quả cao cho nhiệm vụ báo chí trong tuyên truyền, lan tỏa những thông tin chính thống của Đảng và Nhà nước. Đảng ta xác định, đầu tư cho báo chí mặc dù có chi phí không lớn,

nhưng bù lại hiệu quả và lợi ích mang lại là rất lớn, phục vụ cho sự nghiệp bảo vệ và phát triển đất nước.

Chính phủ đã ban hành Quyết định số 348/QĐ-TTg về Chiến lược “Chuyển đổi số báo chí đến năm 2025, định hướng đến năm 2030”. Theo đó, chuyển đổi số báo chí nhằm mục đích xây dựng các cơ quan báo chí theo hướng ngày càng chuyên nghiệp và hiện đại, phát huy sức mạnh tổng hợp trong xây dựng và bảo vệ Tổ quốc; làm tốt sứ mệnh truyền tải thông tin, phổ biến thông tin chính thống và ngăn chặn kịp thời các thông tin sai trái, thù địch, phản động, phục vụ sự nghiệp đấu tranh cách mạng của Đảng. Mục tiêu đặt ra đến năm 2030 là: “100% cơ quan báo chí đưa nội dung lên các nền tảng số (ưu tiên các nền tảng số trong nước). Có 90% cơ quan báo chí áp dụng trí tuệ nhân tạo để tối ưu hóa hoạt động báo chí. Có 100% cơ quan báo chí hoạt động, vận hành theo mô hình tòa soạn hội tụ và các mô hình phù hợp với sự phát triển của khoa học, công nghệ tiên tiến trên thế giới, sản xuất nội dung theo các xu hướng báo chí số” [138]. Để phát huy vai trò báo chí, các cơ quan báo chí cần xác định cụ thể mục tiêu, lộ trình, bước đi thích hợp, từng bước hiện đại hóa cơ sở vật chất, trang thiết bị hiện đại, phát triển khoa học công nghệ làm báo theo mục tiêu, kế hoạch của Đảng, Nhà nước đã xác định.

Hiện nay kẻ thù thường lợi dụng khoa học công nghệ, Internet và mạng xã hội để chống phá ta ngày càng toàn diện. Đây là môi trường rộng lớn, có ảnh hưởng đông đảo đến đội ngũ cán bộ, đảng viên và nhân dân, gây ra nhiều khó khăn cho việc kiểm soát, sàng lọc, ngăn chặn triệt để những thông tin xấu, độc do kẻ thù thực hiện. Các thông tin sai trái xuất hiện trên mạng xã hội thường tồn tại lâu dài, lan truyền với tốc độ nhanh chóng, nếu không được gỡ bỏ, ngăn chặn kịp thời thì hậu quả để lại sẽ rất to lớn. Do đó, cơ quan báo chí phải xây dựng được một hệ thống cơ sở vật chất, hạ tầng kỹ thuật, khoa học công nghệ báo chí phù hợp để nhận diện, phát hiện, đấu tranh, ngăn chặn và cô lập kịp thời các thông tin sai trái ngay từ sớm, từ đầu.

Hai là, xây dựng tòa soạn hội tụ, tòa soạn số, sử dụng các sản phẩm báo chí trên nhiều nền tảng, loại hình báo chí khác nhau, phục vụ nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

Đây là một trong những chủ trương, giải pháp phù hợp với xu thế hiện nay, nhằm phát huy hiệu quả vai trò báo chí và đội ngũ những người làm báo trong bối cảnh mới hiện nay. Các cơ quan báo chí cần chú trọng xây dựng các tòa soạn hội tụ, tòa soạn số theo mô hình kết hợp nhiều loại hình báo chí khác nhau phục vụ cho nhiệm vụ phủ sóng mật độ tin tức của Đảng, Nhà nước trên các nền tảng xã hội ngày càng rộng khắp, nhằm phục vụ cho nhu cầu của khánh thính giả trong nước và quốc tế.

Để xây dựng tòa soạn hội tụ, tòa soạn số, đòi hỏi phải làm tốt công tác tổng hợp, rà soát, tiến tới hợp nhất và đồng bộ về cơ sở vật chất, phương tiện kỹ thuật làm báo hiện đại, cơ cấu tổ chức gọn nhẹ, linh hoạt theo hướng giảm số lượng, tăng cường chất lượng; gắn với sự tinh thông, nhạy bén, thành thạo công nghệ mới cho các nhà báo, phục vụ cho công tác xây dựng và bảo vệ Đảng. Để xây dựng tòa soạn hội tụ, tòa soạn số, đòi hỏi các cơ quan báo chí phải quán đối với hoạt động báo chí cách mạng; gắn chặt với nguyên tắc xây dựng nền báo chí theo hướng ngày càng sát với thực tiễn cách mạng.

Ba là, phát huy và sử dụng hiệu quả các thành tựu khoa học công nghệ trong lĩnh vực báo chí, nhằm phát hiện sớm các quan điểm sai trái, thù địch, góp phần bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng theo tư tưởng Hồ Chí Minh.

Tăng cường nghiên cứu các biện pháp, giải pháp về khoa học công nghệ, phục vụ cho nhiệm vụ tuyên truyền, đấu tranh của báo chí ngày càng hiệu quả. Đây là một trong những phương hướng, xu thế tất yếu khách quan trong thời gian tới, đòi hỏi các cơ quan lãnh đạo, quản lý báo chí cần phải đặc biệt coi trọng; qua đó nhằm phát hiện sớm những âm mưu, sai trái của kẻ thù ngay từ sớm, từ xa, không để bị động bất ngờ bởi các hành động chống phá của các thế lực thù địch.

Thường xuyên tiến hành rà soát, kiểm tra, phát hiện các trang đăng tải những nội dung xấu, trái với quan điểm, đường lối của Đảng, để có biện pháp kịp thời xử lý, không để phát tán, lan rộng trên các môi trường khác nhau, nhất là trên môi trường không gian mạng. Nắm chắc hoạt động của các tổ chức, cá nhân sở hữu các trang mạng xã hội, block thường xuyên đăng tải các bài viết, hình ảnh, video tuyên truyền chống phá. Từ đó, tiến hành khống chế, cô lập, ngăn chặn và tiến tới dập tắt các thông tin sai trái, không để cho các thế lực thù địch có thời gian phát tán rộng trong Đảng, Nhà nước và xã hội. Bổ sung và tăng cường số điện thoại đường dây nóng, hộp thư phản ánh, tài khoản mạng xã hội, tạo điều kiện thuận lợi cho cán bộ, đảng viên và nhân dân tố cáo kịp thời đến các cơ quan quản lý báo chí những thông tin sai trái, để có phương án xử lý kịp thời.

Các cơ quan báo chí cách mạng cần làm tốt công tác phối hợp ngày càng chặt chẽ với các lực lượng có liên quan, nhất là lực lượng chuyên trách trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, phục vụ cho việc theo dõi, kiểm tra nhằm phát hiện sớm các thông tin sai trái của các tổ chức, cá nhân thường xuyên đăng tải, phát tán những thông tin sai sự thật. Từ đó, tiến hành đề nghị các cơ quan có liên quan ngăn chặn, tiến tới cô lập, vô hiệu hóa quyền truy cập các trang mạng có nội dung xấu, độc trong thời gian sớm nhất. Các cơ quan báo chí cần chủ động khắc phục hiệu quả, kịp thời tình trạng các thông tin xuyên tạc tự do phát tán, lan truyền, chia sẻ rộng khắp trên các nền tảng xã hội, diễn đàn, gây khó khăn, phức tạp cho nhiệm vụ bảo vệ Đảng.

Cơ quan báo chí cần phối hợp chặt chẽ với lực lượng chuyên trách để theo dõi, giám sát các dữ liệu thông tin của lực lượng chống phá; nhằm phát hiện sớm các thông tin sai trái trên các trang web, tài khoản, mạng xã hội, nhóm, fanpage có nội dung xấu độc; tiến hành đề nghị các lực lượng quản lý để khống chế, bóc gỡ các tài khoản có nội dung sai trái, bịa đặt. Sử dụng các công nghệ kỹ thuật số, trí tuệ nhân tạo (AI) để thống kê tần suất xuất hiện, đánh giá mức độ ảnh hưởng của các thông tin xấu độc, đo đếm số người tiếp

cận, từ đó có phương án phòng ngừa hiệu quả. Đầu tư kinh phí, nhân lực nghiên cứu các phần mềm chuyên dụng, phần mềm cảnh báo thông tin, phần mềm cô lập, để tiến hành ngăn chặn kịp thời các thông tin sai trái của kẻ thù.

Tiến hành hợp tác, xây dựng cơ chế phối hợp với các lực lượng như, quân đội, tuyên giáo, công an, ngoại giao, lực lượng chuyên trách về an ninh mạng, Ban Chỉ đạo 35, dư luận viên để kịp thời kiểm soát chặt chẽ thông tin, nhất là những thông tin sai trái ngay từ khi mới xuất hiện. Hoàn thiện quy định pháp luật về cung cấp thông tin, phát ngôn, hợp báo, trách nhiệm cơ quan đại diện, cơ quan phối hợp; vai trò, trách nhiệm của cấp ủy, chính quyền, người đứng đầu, cán bộ chủ trì để thực hiện nhiệm vụ. Các cơ quan quản lý báo chí cần có cơ chế đãi ngộ, cơ chế khuyến khích để thu hút nguồn nhân lực chất lượng cao trong lĩnh vực báo chí. Có chế độ khuyến khích các tập thể, cá nhân say mê nghiên cứu, tìm ra các giải pháp khoa học, phục vụ nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng ngày càng hiệu quả.

Tiểu kết chương 4

Phương hướng, giải pháp phát huy vai trò báo chí chịu sự tác động sâu sắc, toàn diện sâu sắc của nhiều nhân tố, bao hàm cả nhân tố tích cực và tiêu cực, trong nước và quốc tế. Các nhân tố trong nước như, quan điểm của Đảng và Nhà nước; những thành tựu của công cuộc xây dựng, chỉnh đốn Đảng; cơ sở vật chất khoa học công nghệ và những mặt trái của mạng xã hội tác động sâu sắc, toàn diện đến việc phát huy vai trò báo chí trong bối cảnh mới. Tình hình thế giới, trong nước diễn biến có nhiều thuận lợi, song cũng đặt ra không ít khó khăn, thách thức mới; do đó, cần phải giữ vững, kiên định, vận dụng và phát triển sáng tạo lý luận cách mạng của Đảng, chính sách, luật pháp của Nhà nước. Luận án đề xuất một số giải pháp cơ bản mang tính định hướng của việc phát huy vai trò của báo chí. Trong đó, giải pháp hàng đầu là phải phát huy vai trò lãnh đạo của Đảng, sự quản lý của Nhà nước, cùng với các ban, bộ, ngành, đoàn thể có liên quan; phát huy vai trò của các cơ quan báo

chí và đội ngũ những người làm báo, những chuyên gia trong thực hiện nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.

KẾT LUẬN

Tư tưởng Hồ Chí Minh về phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là một nội dung quan trọng trong kho tàng di sản báo chí của Hồ Chí Minh có giá trị to lớn. Bao gồm một hệ thống quan điểm sâu sắc, toàn diện về sự cần thiết, chủ thể, nội dung và cách thức phát huy vai trò báo chí. Những quan điểm đó của Người đến nay vẫn còn nguyên giá trị lý luận và thực tiễn, tiếp tục trở thành những định hướng chính trị quan trọng trong việc vận dụng, xây dựng và phát triển nền báo chí cách mạng Việt Nam theo hướng ngày càng đổi mới, hiện đại và khoa học.

Trong quá trình xây dựng, bảo vệ và phát triển Đảng, cũng như trong công cuộc đổi mới ở nước ta trong gần 40 năm qua đã khẳng định, các thế lực thù địch thường sử dụng nhiều chiêu thức, cách thức, thủ đoạn, nội dung và lực lượng khác nhau để tấn công vào nền tảng tư tưởng của Đảng, đòi xóa bỏ vai trò lãnh đạo của Đảng. Chúng xuyên tạc Cương lĩnh chính trị, đường lối của Đảng; phủ nhận vai trò, công lao đóng góp to lớn của Đảng, của Nhà nước và của Hồ Chí Minh đối với sự nghiệp cách mạng vẻ vang của Đảng Công sản Việt Nam.

Tiến hành chặt chẽ việc phân tích, nghiên cứu làm rõ vấn đề lý luận và thực tiễn của việc phát huy vai trò báo chí cách mạng trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh. Đây là một trong những vấn đề quan trọng, cấp thiết cần được tiến hành nghiên cứu kỹ lưỡng, nhất là trong bối cảnh các thế lực thù địch thường xuyên tiến hành chống phá nền tảng tư tưởng của Đảng như hiện nay; từ đó kịp thời đề xuất các chủ trương, quyết sách, phương hướng của việc phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh hiệu quả và kịp thời với các quan điểm sai trái của kẻ thù. Qua đó góp phần phát huy sức mạnh tổng hợp của các chủ thể, đối tượng, lực lượng, tiến hành với các nội dung, cách thức, giải pháp khác nhau, nhằm tạo điều kiện thuận lợi cho các cơ quan báo chí và đội ngũ những người làm báo thực hiện nhiệm vụ bảo vệ cách mạng ở cả hiện tại và tương lai.

Việc nghiên cứu, vận dụng vai trò của báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là một nhiệm vụ vừa cấp thiết, vừa lâu dài, vừa thường xuyên, liên tục. Qua đó, nhằm nâng cao nhận thức lý luận cách mạng cho toàn Đảng, toàn dân và toàn quân về nội dung, bản chất, giá trị tốt đẹp về nền tảng tư tưởng của Đảng; nắm vững những âm mưu, thủ đoạn chống phá của kẻ thù đối với nền tảng tư tưởng của Đảng, qua đó góp phần làm sâu sắc thêm giá trị, truyền thống, bản chất tốt đẹp của Đảng, Nhà nước và nhân dân ta đã và đang xây dựng.

Trong thời gian qua, Đảng, Nhà nước đã có nhiều nỗ lực, cố gắng, đề ra nhiều chủ trương, cách thức, biện pháp, giải pháp khác nhau, nhằm phát huy mạnh mẽ vai trò, sức mạnh của báo chí cách mạng trong công tác xây dựng Đảng. Nhận thức của các chủ thể ngày càng được nâng cao; nội dung ngày càng toàn diện, đi vào thực chất, có chiều sâu và sát với thực tiễn sự chống phá của các thế lực thù địch; cách thức phát huy ngày càng phong phú và có khả năng đối kháng với sự chống phá của kẻ thù ngày càng hiệu quả. Có được những thành quả đó là do nhiều nguyên nhân, trong đó trước hết là do sự quan tâm lãnh đạo, chỉ đạo thường xuyên của Đảng và Nhà nước; phát huy tốt vai trò, trách nhiệm, sức mạnh tổng hợp của các cơ quan báo chí chủ lực và trách nhiệm, nghĩa vụ của đội ngũ nhà báo cách mạng.

Tuy nhiên, việc phát huy vai trò, trách nhiệm, nghĩa vụ của báo chí trong thời gian qua vẫn còn những hạn chế, khó khăn, bất cập; sự lan truyền tin giả, tin sai sự thật của các thế lực thù địch đang có xu hướng gia tăng, gây ra không ít khó khăn cho công tác quản hoạt động báo chí trong bối cảnh mới. Những hạn chế, bất cập của việc phát huy vai trò báo chí thời gian qua đã và đang đặt ra một số vấn đề cấp thiết cần phải giải quyết trong thời gian tới, nhằm phát huy hơn nữa vai trò, sức mạnh và tính chiến đấu của báo chí; đảm bảo cho các hoạt động báo chí ngày càng phát huy hiệu quả, cân đối giữa hoạt động xây và chống, giữa đấu tranh và bảo vệ, giữa thực trạng và xu thế vận động, phát triển của báo chí cách mạng trong thời gian tới.

Luận án đã làm rõ dự báo những nhân tố tác động của tình hình thế giới, khu vực và trong nước liên quan đến việc phát huy vai trò, trách nhiệm, chức năng, nhiệm vụ của báo chí ở cả mặt tích cực và tiêu cực, thuận lợi và khó khăn. Từ việc nghiên cứu dự báo những nhân tố tác động, luận án đã đi vào nghiên cứu, chỉ ra phương hướng, yêu cầu, nhiệm vụ đối với báo chí trong thời gian tới. Từ thực trạng và những vấn đề đặt ra, luận án đề xuất một số giải pháp chủ yếu, nhằm góp phần bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng; trong đó, giải pháp quan trọng hàng đầu là phát huy vai trò lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam, sự quản lý, điều hành chặt chẽ của Nhà nước và các ban bộ ngành từ Trung ương đến địa phương./.

DANH MỤC CÁC CÔNG TRÌNH ĐÃ CÔNG BỐ CỦA TÁC GIẢ LIÊN QUAN ĐẾN LUẬN ÁN

1. Nguyễn Huy Đại (2022), “Tầm nhìn của Nguyễn Ái Quốc trong Hội liên hiệp thuộc địa”, Tạp chí *Thông tin khoa học xã hội*, số (7).
2. Nguyễn Huy Đại (2023), “Phát huy vai trò của báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh”, Tạp chí *Lý luận Chính trị và truyền thông*, số chuyên đề 1, tháng 4/2023.
3. Nguyễn Huy Đại (2023), “Tầm nhìn của Chủ tịch Hồ Chí Minh về vai trò của báo chí cách mạng và sự vận dụng trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng ta hiện nay”, Tạp chí *Tổ chức Nhà nước*, số (6).
4. Nguyễn Huy Đại (2023), “Phát huy vai trò của báo chí cách mạng trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay”, Tạp chí *Ngân hàng*. Ngày 20/6/2023.
5. Nguyễn Huy Đại (2023), “Tầm nhìn của Hồ Chí Minh về phát huy vai trò báo chí và sự vận dụng trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng Cộng sản Việt Nam hiện nay”, Tạp chí *Thông tin khoa học xã hội*, số (2).
6. Nguyễn Huy Đại (2023), “Phát huy vai trò của báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng theo tư tưởng Hồ Chí Minh”, Tạp chí *Thông tin Khoa học Lý luận Chính trị*, số (6).
7. Nguyễn Huy Đại (2023), “Các yếu tố tác động đến phát huy vai trò của báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh”, Tạp chí *Giáo chức Việt Nam*, số (194).
8. Nguyễn Huy Đại (2023), “Phát huy vai trò báo chí cách mạng trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh”, Tạp chí *Chủ nghĩa xã hội: lý luận và thực tiễn*, số 3(25).
9. Nguyễn Huy Đại (2023), “Một số vấn đề đặt ra đối với việc phát huy vai trò của báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay”, Tạp chí *Chính trị và phát triển*, số 3.
10. Nguyễn Huy Đại (2023), “Quan điểm của Hồ Chí Minh về sự thống nhất biện chứng giữa Đảng lãnh đạo, Nhà nước quản lý, nhân dân làm chủ và vận dụng ở Việt Nam hiện nay”, Tạp chí *Chủ nghĩa xã hội lý luận và thực tiễn*, số 6 (28).
11. Nguyễn Huy Đại (2023), “Giải pháp phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh”, Tạp chí *Nghiên cứu Hồ Chí Minh*, số chuyên đề 2023.
12. Nguyễn Huy Đại (2024), “Phát huy sứ mệnh “phò chính trừ tà” của báo chí cách mạng Việt Nam hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh và sự vận dụng của Đảng ta hiện nay”, Tạp chí *Kiểm tra*, số (6).
13. Nguyễn Huy Đại (2024), “Phát huy vai trò của báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay”, Tạp chí *Ngân hàng*, ngày 19/6/2024.

DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Nguyễn Phương An, Võ Thị Xuân Thuận (2021), “Xây đi đôi với chống trong hoạt động của báo chí đối với bảo vệ, phát triển nền tảng tư tưởng của Đảng”, Tạp chí *Khoa học chính trị*, số (6), trang 32-37.
2. Đào Duy Anh (2003), *Hán - Việt Từ điển*, Nhà xuất bản Văn hóa Thông tin, Hà Nội.
3. Phạm Anh (2021), “Bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng là nghiên cứu, học tập kỹ lưỡng hơn chủ nghĩa Mác - Lênin và tư tưởng Hồ Chí Minh”, Tạp chí *Thông tin Khoa học Lý luận Chính trị*, số 1 (71).
4. Ban Bí thư, Chỉ thị số 15 CT/TW ngày 21/09/1987 *Về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng nhằm sử dụng tốt hơn báo chí trong đấu tranh chống tiêu cực*.
5. Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Nghị quyết số 07- NQ/TW ngày 24/8/1989 *Về một số vấn đề cấp bách về công tác tư tưởng trước tình hình trong nước và quốc tế hiện nay*.
6. Ban Bí thư, Chỉ thị số 63 - NQ/TW ngày 25/7/1990 “*Về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với công tác báo chí, xuất bản*”.
7. Ban Bí thư, Chỉ thị số 08- NQ/TW ngày 31/3/1992 *Về tăng cường sự lãnh đạo và quản lý nhằm nâng cao chất lượng và hiệu quả công tác báo chí, xuất bản*.
8. Ban Tuyên giáo Trung ương (2007), *Tài liệu nghiên cứu các Nghị quyết Hội nghị Trung ương V, khóa X*, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
9. Ban Tuyên giáo Trung ương (2007), *Phê phán, bác bỏ các quan điểm sai trái, thù địch, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng Cộng sản Việt Nam*, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
10. Ban Tuyên giáo Trung ương (2020), *Bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong tình hình mới*, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
11. Ban Bí thư, chỉ thị số 43-CT/TW, ngày 8/4/2020 *Về tăng cường sự lãnh đạo của Đảng đối với hoạt động của Hội Nhà báo Việt Nam trong tình hình mới*.
12. Ban Tuyên giáo Trung ương (2021), *Báo chí với nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng*, Nhà xuất bản Giáo dục Việt Nam, Hà Nội.
13. Ban Chấp hành Trung ương, Nghị quyết số 28-NQ/TW, ngày 17/11/2022 khóa XIII “*Về tiếp tục đổi mới phương thức lãnh đạo, cầm quyền của Đảng đối với hệ thống chính trị trong giai đoạn mới*”.
14. Ban Chỉ đạo 35 Trung ương, *Báo cáo Hội nghị toàn quốc sơ kết 5 năm triển khai thực hiện Nghị quyết số 35 - NQ/TW của Bộ Chính trị khóa XII và tổng kết công tác năm 2023, triển khai nhiệm vụ 2024*.
15. *Báo cáo tổng hợp việc thực hiện Nghị quyết số 113/2015/QH13 của Quốc hội khóa XIII và các Nghị quyết của Quốc hội về hoạt động chất vấn tại Kỳ họp thứ 2,3,4,5,7,8 Quốc hội khóa XIV* (Báo cáo số 216/BC-CP, ngày 14/5/2020), Hà Nội.
16. *Báo cáo Đại hội lần thứ XI Hội nhà báo Việt Nam, nhiệm kỳ 2020-2025*.
17. Bộ Chính trị, Kết luận số 68- TB/TW ngày 30/3/2007 *Về tiếp tục tăng cường sự lãnh*

đạo của Đảng, sự quản lý của nhà nước đối với báo chí.

18. Bộ Chính trị, Ban Chấp hành Trung ương Đảng, Nghị quyết số 16-NQ/TW, ngày 1/8/2007 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa X) về *Công tác tư tưởng, lý luận và báo chí trước yêu cầu mới.*
19. Bộ Chính trị, Nghị quyết số 37- NQ/TW ngày 9/12/2014 *Về công tác lý luận và định hướng nghiên cứu đến năm 2030.*
20. Bộ Chính trị, Ban Chấp hành Trung ương Đảng (khóa XII), Nghị quyết số 35-NQ/TW ngày 22/10/2018 của Bộ Chính trị về *Tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới.*
21. Bộ Thông tin và Truyền thông (2010), *Báo chí với công tác tuyên truyền, đấu tranh chống các luận điệu sai trái*, Nhà xuất bản Thông tin và Truyền thông, Hà Nội.
22. Bộ Quốc phòng, Học viện Chính trị (2021), *Bảo vệ nền tảng tư tưởng, quan điểm, đường lối của Đảng trong tình hình hiện nay*, Nhà xuất bản Quân đội nhân dân, Hà Nội.
23. Bộ Thông tin và Truyền thông, Cục phát thanh, truyền hình và Thông tin điện tử (2024), *“Đất nước đang hiện đại hóa, báo chí cũng phải hiện đại hóa”*. Ngày 20/6/2024.
24. Cục Tuyên Huấn, Tổng cục Chính trị Quân đội Nhân dân Việt Nam (2019), *Bảo vệ và phát triển tư tưởng của Đảng trong tình hình mới*, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
25. C.Mác và Ph.Ăngghen (1982), *Về công tác báo chí*, Hà Nội, Thống tấn xã Việt Nam.
26. C.Mác và Ph.Ăngghen (2004), *Toàn tập*, tập 3, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
27. C.Mác và Ph.Ăngghen (2004), *Toàn tập*, tập 17, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
28. Trần Văn Chính (1995), *Từ điển Hán việt*, Nhà xuất bản Hồng Đức, Hà Nội.
29. Lê Thị Chiên (2023), “Phát huy vai trò của đội ngũ cộng tác viên các tạp chí khoa học của Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng”, Tạp chí *Thông tin Khoa học Lý luận Chính trị* số 6 (100)/2023, trang 10 -14.
30. Nguyễn Thị Dung - Nguyễn Hương Giang (2021), Phát huy vai trò nêu gương của cán bộ, đảng viên trong việc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch, Tạp chí *Thông tin Khoa học Lý luận chính trị*, số 11(81)/2021 trang 18-24.
31. Nguyễn Bá Dương (2010), *Phòng chống biến biến hòa bình trên lĩnh vực chính trị và vấn đề bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay*, Nhà xuất bản Quân đội nhân dân, Hà Nội.
32. Nguyễn Bá Dương (2010), *Học thuyết Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và sự vận dụng của Đảng ta trong công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc*, Nhà xuất bản Quân đội nhân dân, Hà Nội.
33. Nguyễn Bá Dương (2020), *Phòng, chống diễn biến hòa bình trên lĩnh vực văn hóa*, Nhà xuất bản Quân đội nhân dân, Hà Nội.
34. Nguyễn Văn Dũng, Đỗ Thị Thu Hằng (2012), *Truyền thông - Lý thuyết và kỹ năng cơ*

- bản*, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
35. Đảng Cộng sản Việt Nam (1997), *Chỉ thị số 22-CT/TW về tiếp tục đổi mới và tăng cường sự lãnh đạo, quản lý công tác báo chí xuất bản*, Hà Nội.
 36. Đảng Cộng sản Việt Nam (1998), *Văn kiện Đảng toàn tập*, tập 2, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
 37. Đảng Cộng sản Việt Nam (2002), *Văn kiện Đảng toàn tập*, tập 2, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia Sự Thật, Hà Nội.
 38. Đảng Cộng sản Việt Nam (2002), *Văn kiện Đảng toàn tập*, tập 21, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia Sự Thật, Hà Nội.
 39. Đảng Cộng sản Việt Nam (2002), *Văn kiện Đảng toàn tập*, tập 38, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia Sự Thật, Hà Nội.
 40. Đảng Cộng sản Việt Nam (2011), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XI*, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
 41. Đảng Cộng sản Việt Nam (2016), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XII*, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
 42. Đảng Cộng sản Việt Nam (2016), *Văn kiện Hội nghị lần thứ tư Ban Chấp hành Trung ương khóa XII*, Văn phòng Trung ương Đảng, Hà Nội.
 43. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, tập 1, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
 44. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), *Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII*, tập 2, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
 45. Đảng Cộng sản Việt Nam (2021), Kết luận số 21- KL/TW, Hội nghị lần thứ tư, Ban Chấp hành Trung ương Đảng khóa XIII “*Về đẩy mạnh xây dựng, chỉnh đốn Đảng và hệ thống chính trị; kiên quyết ngăn chặn, đẩy lùi, xử lý nghiêm cán bộ, đảng viên suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống, biểu hiện “tự diễn biến”, “tự chuyển hoá”*”, ngày 25/10/2021.
 46. Đảng bộ Đài Tiếng nói Việt Nam, *Báo cáo sơ kết 05 năm thực hiện Nghị quyết số 35 - NQ/TW của Bộ Chính trị khóa XII về “tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các nguồn điện sai trái, thù địch trong tình hình mới”, giai đoạn (2018-2023)*.
 47. Đảng bộ Đài Truyền hình Việt Nam, *Báo cáo sơ kết 05 năm thực hiện Nghị quyết số 35 - NQ/TW của Bộ Chính trị khóa XII về “tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các nguồn điện sai trái, thù địch trong tình hình mới”*.
 48. Đảng ủy Thống tấn xã Việt Nam, Ban Chỉ đạo 35, *Báo cáo Hội nghị sơ kết 5 năm thực hiện Nghị quyết số 35 - NQ/TW ngày 22/10/2018 của Bộ Chính trị về “tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các một điểm sai trái, thù*

địch trong tình hình mới”, giai đoạn (2018-2023).

49. Hà Minh Đức (2000), *Sự nghiệp báo chí và văn học Hồ Chí Minh*, Nhà xuất bản Giáo dục, Hà Nội.
50. Hà Minh Đức (2017), *Báo chí Hồ Chí Minh chuyên luận và tuyển chọn*, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
51. G.V. Ladutina (2004), *Những vấn đề cơ bản của đạo đức nghề nghiệp nhà báo* (Biên dịch: Hoàng Anh), Nhà xuất bản Lý luận Chính trị, Hà Nội.
52. G.V.Cudonhetxốp, X.L.Xvích, A.La.Lurôpxki (2004), *Báo chí truyền hình*, Nhà xuất bản Thống tấn, Hà Nội.
53. Đặng Đình Giang (2020), “Xét lại lịch sử - thủ đoạn chống phá thâm hiểm của các thế lực thù địch”, *Tạp chí Thông tin Khoa học chính trị* số 3(20), trang 84-88.
54. Đinh Ngọc Giang - Phạm Văn Phong (2022), “Yêu cầu đối với công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng gắn với thực hiện Nghị quyết hội XIII”, *Tạp chí Lý luận Chính trị*, số 532 (6), trang 74-79.
55. Nguyễn Thị Trường Giang (2023), “Kinh nghiệm của Trung Quốc trong phát huy vai trò của công tác tuyên truyền, góp phần bảo vệ nền tảng tư tưởng chế độ chính trị”, *Tạp chí Lý luận Chính trị và Truyền thông*, trang 58-65.
56. Phạm Văn Giang (2022), “Xây dựng thể trận lòng dân trong đấu tranh ngăn chặn các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới”, *Tạp chí Phát triển nhân lực*, 2022 - số 1 (07), trang 7.
57. Nguyễn Hồng Hải (2024), “Nâng cao chất lượng lãnh đạo bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng ở các đảng ủy cơ quan báo chí Trung ương hiện nay”, *Tạp chí Cộng sản*. Ngày 28/5/2024.
58. Đỗ Ngọc Hanh (2022), “Quan điểm của Lenin về bảo vệ Đảng và sự vận dụng trong đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay”, *Tạp chí Lý luận Chính trị*, số 532 (6), trang 49-54.
59. Nguyễn Văn Hạnh (2023), “Giải pháp bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng Cộng sản Trung Quốc và một số gợi ý cho Việt Nam”, *Tạp chí Chủ nghĩa xã hội - lý luận và thực tiễn*, số 2 (24), trang 65-70.
60. Vương Hồng Hà (2022), “Phát huy vai trò của mạng xã hội trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng ở Việt Nam hiện nay”, *Tạp chí Giáo dục Lý luận*, số 345, 9/2022, trang 38-43.
61. Bùi Thị Minh Hải (2023), “Báo chí với vai trò bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong tình hình mới”, *Tạp chí Sinh hoạt lý luận*, số 4 (193) trang 1-5.
62. Đỗ Thị Thu Hằng, Lương Khắc Hiếu (2022) (Đồng chủ biên), *Xử lý thông tin sai lệch, xuyên tạc trên lĩnh vực tư tưởng, lý luận và văn học nghệ thuật*, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.

63. Đỗ Thị Thu Hằng (2023), “Báo chí số: Một số vấn đề lý luận và thực tiễn”, Tạp chí *Thông tin khoa học Lý luận chính trị*, số 6 (100), trang 34-40.
64. Cao Thu Hằng, Lê Trọng Tuyển (2024), “Nâng cao hiệu quả sử dụng các phương tiện truyền thông xã hội trong tuyên truyền chính trị ở Việt Nam hiện nay”, Tạp chí *Cộng sản*. Ngày 20/2/2022.
65. Bùi Thị Kim Hậu (2023), “Bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng - nhiệm vụ quan trọng trong nghiên cứu, tuyên truyền và giảng dạy chủ nghĩa xã hội khoa học ở Việt Nam hiện nay”, Tạp chí *Lý luận Chính trị và Truyền thông*, số 3, trang 18 - 22.
66. *Hiến pháp nước Cộng hòa xã hội chủ nghĩa Việt Nam* (2013), Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
67. Nguyễn Minh Hoàn - Nguyễn Thị Thu Hương (2020), “Kinh nghiệm của Trung Quốc trong công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh ngăn chặn các quan điểm sai trái trên Internet nói chung và mạng xã hội nói riêng”, Tạp chí *Lý luận Chính trị và Truyền thông*, số 8, trang 68-74.
68. Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh (2005), *80 năm Báo chí cách mạng Việt Nam - những bài học lịch sử và định hướng phát triển*, Nhà xuất bản chính trị quốc gia, Hà Nội.
69. Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh (2018), *Vững bước trên nền tảng của chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh*, Nhà xuất bản Lý luận Chính trị, Hà Nội.
70. Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh (2019), *Kiên định, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh bác bỏ các quan điểm sai trái, thù địch*, Nhà xuất bản Lý luận Chính trị, Hà Nội.
71. Học viện Báo chí và Tuyên truyền (2020), *Vai trò báo chí trên lĩnh vực tư tưởng - văn hóa ở Việt Nam hiện nay*, Nhà xuất bản chính trị quốc gia, Hà Nội.
72. Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, Viện thông tin Khoa học, *Thông tin chuyên đề: Bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong bối cảnh cách mạng công nghiệp lần thứ tư*, số 3/2021.
73. Học viện Chính trị Công an Nhân dân (2021), *Đấu tranh chống các quan điểm, luận điệu xuyên tạc của chủ nghĩa Mác-Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh*, Nhà xuất bản chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội.
74. Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh (2022), *Sổ tay công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới*, Nhà xuất bản Lý luận chính trị, Hà Nội.
75. Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh (2022), *Thường thức về các tổ chức trong hệ thống chính trị*, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
76. Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh (2023), *Sổ tay bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trên không gian mạng*, Nhà xuất bản Lý luận chính trị, Hà Nội.
77. Học viện Báo chí và Tuyên truyền (2021), *Thông tin chuyên đề: Xây dựng và phát triển nền báo chí cách mạng Việt Nam theo tư tưởng Hồ Chí Minh*, Hà Nội.

78. Học viện báo chí và Tuyên truyền (2022), *Vai trò của báo chí, xuất bản trong công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng*, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
79. Hội đồng Lý luận trung ương (2015), *Quan điểm sai trái, bảo vệ nền tảng tư tưởng, cương lĩnh, đường lối của Đảng Cộng sản Việt Nam*, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
80. Phan Hải Hồ (2024), “Bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch”, Tạp chí *Cộng sản*. Ngày 16/2/2024.
81. Lưu Thúy Hồng - Bùi Kim Thanh (2023), “Phát huy vai trò của báo chí cách mạng trong công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng hiện nay”, Tạp chí *Khoa học Chính trị*, số 5/2023 trang 38-43.
82. Đoàn Minh Huân (2023), “Tiếp tục phát huy vai trò của báo chí trong đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch ở Việt Nam hiện nay”, Tạp chí *Chính trị và Phát triển*, trang 44 -46.
83. Đỗ Quang Hưng (2000) (Chủ biên), *Lịch sử báo chí Việt Nam (1896 - 1945)*, Nhà xuất bản Đại học quốc gia, Hà Nội.
84. Nguyễn Mậu Việt Hưng (2020), “Phát huy vai trò của báo chí trong đấu tranh phòng chống tham nhũng ở nước ta hiện nay”, Thông tin *Khoa học Lý luận Chính trị*, số 2 (63)/2020, trang 52-56.
85. Đoàn Thị Hương (2023), “Báo chí thực hiện nhiệm vụ tuyên truyền đối ngoại, góp phần bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong giai đoạn đầu thời kỳ đổi mới (1986-1996)”, Tạp chí *Khoa học Chính trị*, số 5/2023, trang 32-37.
86. Nguyễn Mạnh Hưởng (2013), *Một số vấn đề về diễn biến hòa bình và chống “diễn biến hòa bình trên lĩnh vực tư tưởng, văn hóa*, Nhà xuất bản Quân đội nhân dân, Hà Nội.
87. Phạm Đức Kiên (2022), “Nhận diện âm mưu, thủ đoạn của các thế lực thù địch lợi dụng báo chí, truyền thông chống phá nền tảng tư tưởng của Đảng giai đoạn hiện nay”, Tạp chí *Lịch sử Đảng*, trang 68-73.
88. Kovach, Bill Tom, Rosenstiel (2013), *Những yếu tố của báo chí: Những điều người làm báo nên biết và công chúng nên kỳ vọng*, Nhà xuất bản Thống tấn, Hà Nội.
89. Nguyễn Ngọc Lan - Đỗ Thị Diệp (2022), “Phát huy vai trò của báo chí trong đấu tranh phòng chống “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” về tư tưởng chính trị của cán bộ, đảng viên hiện nay”, Thông tin *Khoa học Lý luận Chính trị*, số 2(84), trang 18-23.
90. *Lịch sử Báo chí cách mạng Việt Nam (1925 - 2010) (2013)*, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
91. Nguyễn Thị Kim Liên (2020), “Báo chí cách mạng trong việc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng và đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch”, Tạp chí *Khoa học Chính trị*, số (7), trang 23-27.
92. Trần Thị Thúy Linh - Hà Thị Ánh Tuyết (2021), “Công tác tuyên truyền bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trên các

- tạp chí lý luận chính trị”, *Tạp chí Sinh hoạt lý luận*, số 5 (178), trang 21-25.
93. Trần Lưu - Quốc Khánh (2019), “Bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong tình hình mới”, *Báo Sài Gòn Giải phóng*.
 94. *Luật Báo chí* (2016), Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
 95. *Luật An ninh mạng* (2018), Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
 96. *Luật An toàn thông tin mạng* (2020), Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
 97. Lê Quốc Lý (2011), *Quan điểm của C.Mác, Ph. Ăngghen, V.I. Lênin, Chủ tịch Hồ Chí Minh và Đảng Cộng sản Việt Nam về báo chí*, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
 98. Nguyễn Thị Tuyết Mai (2022), “Bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch - từ góc nhìn tư tưởng Hồ Chí Minh về xây dựng đội ngũ cán bộ”, *Tạp chí Khoa học Chính trị*, số (1), trang 32-38.
 99. Nguyễn Thị Mai (2022), “Công tác thông tin đối ngoại trong quá trình hội nhập quốc tế”, *Tạp chí Lý luận chính trị*, số 4.
 100. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 1, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
 101. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 2, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
 102. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 3, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
 103. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 4, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
 104. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 5, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
 105. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 6, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
 106. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 7, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
 107. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 8, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
 108. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 9, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
 109. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 10, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
 110. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 11, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
 111. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 12, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
 112. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 13, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
 113. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 14, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
 114. Hồ Chí Minh (2011), *Toàn tập*, tập 15, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
 115. Bùi Văn Nam (2021), “*Lực lượng Công an nhân dân chủ động, sáng tạo đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới*”. Trang thông tin điện tử Hội đồng Lý luận Trung ương.
 116. Trương Ngọc Nam (2020), “Báo chí với cuộc đấu tranh phòng chống suy thoái về tư tưởng chính trị, đạo đức, lối sống của cán bộ, đảng viên theo tư tưởng Hồ Chí Minh”, *Tạp chí Nghiên cứu Hồ Chí Minh*, số 1, trang 71-76.
 117. Đinh Thị Thu Nga (2022), “Tạp chí giáo dục lý luận với nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng trong tình hình mới”, *Tạp chí Giáo dục lý luận*, số 346, trang 53 - 57.
 118. Đỗ Chí Nghĩa (2012), *Vai trò của báo chí trong định hướng dư luận xã hội*, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.

119. Đỗ Chí Nghĩa (2014), *Nhà báo và sáng tạo báo chí trong tư tưởng Hồ Chí Minh*, Nhà xuất bản Thông tin và Truyền thông, Hà Nội.
120. Nguyễn Trọng Nghĩa (2022), “Phát huy vai trò báo chí cách mạng bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới”, Tạp chí *Quốc phòng toàn dân*, số (06), trang 3-8.
121. Mai Đức Ngọc (2020), “Phát huy vai trò của báo chí trên mặt trận tư tưởng - văn hóa ở nước ta trước yêu cầu mới”, trong: *Thông tin chuyên đề*, Trung tâm thông tin khoa học - Học viện Báo chí và Tuyên truyền.
122. Mai Đức Ngọc (2021), *Định hướng giải pháp bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh ngăn chặn các quan điểm sai trái, thù địch trên mạng xã hội*, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
123. Mai Đức Ngọc (2022), “Phát huy vai trò của báo chí, truyền thông trong đấu tranh phòng, chống suy thoái tư tưởng, chính trị, đạo đức, lối sống, ‘tự diễn biến’ ‘tự chuyển hóa’”, Tạp chí *Lý luận Chính trị*, số 533 (7), trang 59-65.
124. Nhà xuất bản chính trị quốc gia sự thật - Học viện Báo chí và Tuyên truyền (2020), *Vai trò của báo chí, trên lĩnh vực tư tưởng - văn hóa ở Việt Nam hiện nay*, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
125. Lê Thị Nhã (2020), “Báo chí tham gia đấu tranh phản bác thông tin sai lệch, xuyên tạc trên mạng xã hội trong bối cảnh chuyển đổi số”, Tạp chí *Lý luận Chính trị và Truyền thông*, số (12), trang 6-10.
126. Hoàng Văn Nhân, Bùi Hải Ninh, Nghị quyết Trung ương 4 khóa XIII- điểm nhấn trong công tác xây dựng Đảng, *Báo điện tử Đảng Cộng sản Việt Nam* ngày 18/01/2022.
127. *Những quan điểm, định hướng của Đảng đối với hoạt động báo chí, xuất bản; tình hình công tác báo chí xuất bản thời gian, một số nhiệm vụ, giải pháp trong thời gian tới*, Tài liệu phục vụ công tác chỉ đạo, định hướng hoạt động báo chí, xuất bản trong giai đoạn hiện nay, 2021.
128. Trần Sỹ Phán (2022), “Phát huy sức mạnh mềm văn hóa Việt Nam theo tinh thần Đại hội XIII của Đảng”, Tạp chí *Cộng sản*, số 992, (6), trang 64-68.
129. Hoàng Phê (2005) *Từ điển tiếng Việt*, Nhà xuất bản Đà Nẵng.
130. Phạm Văn Phong (2019), *Cuộc đấu tranh của các C.Mác và Ph.Ăngghen, V.I. Lênin chống chủ nghĩa cơ hội và ý nghĩa đối với xây dựng Đảng hiện nay*, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
131. Trình Ân Phú (Viện Khoa học xã hội Trung Quốc) (2022), “Cuộc đấu tranh cho sự kiên trì và sáng tạo chủ nghĩa Mác-Lênin của những người Cộng sản Trung Quốc”, Tạp chí *Lý luận Chính trị*, số 537 (11), trang 135- 140.
132. Nguyễn Trọng Phúc (2018), “Đấu tranh chống quan điểm sai trái, thù địch, bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng - Thực tiễn và kinh nghiệm”, Tạp chí *Lịch sử Đảng*, số (6).
133. Trịnh Thị Phượng (2019), “Phát huy vai trò của báo chí cách mạng trong đấu tranh bảo

- vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay”, Tạp chí *Khoa học Chính trị*, số (9 + 10), trang 95-100.
134. Quân ủy Trung ương, Ban Chỉ đạo 35, *Báo cáo Hội nghị sơ kết 5 năm thực hiện Nghị quyết số 35 - NQ/TW của Bộ Chính trị khóa XII về tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới (2018-2023)*.
 135. Quách Thị Minh Phượng (2021), “Bảo chí với công tác bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng”, Tạp chí *Sinh hoạt lý luận*, số (174), trang 16-18.
 136. Nguyễn Văn Quang (2019) “Phát huy vai trò của báo chí trong cuộc đấu tranh chống luận điệu sai trái, thù địch thời kỳ mới”, Tạp chí *Cộng sản điện tử*, ngày 03/10/2019.
 137. Quyết định số 362/QĐ-TTg ngày 3/4/2019 của Thủ tướng Chính phủ *Phê duyệt Quy hoạch phát triển và quản lý báo chí toàn quốc đến năm 2025*.
 138. Quyết định số 348/QĐ-TTg ngày 6/4/2023 của Thủ tướng Chính phủ *Phê duyệt Chiến lược chuyển đổi số báo chí đến năm 2025, định hướng đến năm 2030*.
 139. Nguyễn Tiên Quốc (2010), *Giữ vững nền tảng tư tưởng tăng cường sự lãnh đạo của Đảng trong tình hình mới*, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
 140. Nguyễn Đình Quỳnh (2021), “Phát huy vai trò của báo chí đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái thù địch trong tình hình mới”, Tạp chí *Giáo dục Lý luận*, số 324 (6), trang 38-43.
 141. Nguyễn Thúy Quỳnh (2021), “Thanh niên với việc bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trên không gian mạng”. Tạp chí *Lý luận chính trị và Truyền thông*, số (05), trang 6-10.
 142. Vương Hồng Sển (1968), *Sài Gòn năm xưa*, Nhà xuất bản Khai Trí, Sài Gòn.
 143. Phạm Minh Sơn (2023), “Lấy tư tưởng Hồ Chí Minh làm kim chỉ nam, báo chí cách mạng Việt Nam tham gia tích cực, hiệu quả vào xây dựng Đảng Nền, Nhà nước và nâng cao quyền làm chủ của nhân dân”, Tạp chí *Cộng sản*, ngày 11/05/2023.
 144. *Sự nghiệp báo chí của Hồ Chủ tịch* (1988), Nhà xuất bản Khoa học xã hội, Hà Nội.
 145. Tạ Ngọc Tấn (Chủ biên) (2003), *Tìm hiểu tư tưởng Hồ Chí Minh về báo chí*, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
 146. Tạ Ngọc Tấn (2004), *Hồ Chí Minh về báo chí*, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
 147. Tạ Ngọc Tấn (2021), *Báo chí truyền thông hiện đại*, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
 148. Bùi Đức Tính (1992), *Những bước đầu của báo chí, tiểu thuyết thơ mới*, Nhà xuất bản Thành phố Hồ Chí Minh.
 149. Hàn Anh Tuấn (2021), “Báo chí Công an Nhân dân với nhiệm vụ bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng”. *Báo điện tử Đảng Cộng sản Việt Nam*, ngày 14/11/2021.
 150. Song Thành (2005), *Hồ Chí Minh nhà tư tưởng lỗi lạc*, Nhà xuất bản Lý luận Chính trị, Hà Nội.

151. Song Thành (2014), *Hồ Chí Minh - nhà văn hóa kiệt xuất*, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
152. Nguyễn Thành (1984), *Báo chí cách mạng Việt Nam 1925 - 1945*, Nhà xuất bản Sự thật, Hà Nội.
153. Nguyễn Thành (2004), *Sự nghiệp báo chí của Chủ tịch Hồ Chí Minh*, Nhà xuất bản Lý luận Chính trị, Hà Nội.
154. Nguyễn Việt Thảo (2022), *Báo chí chính trị và cuộc sống*, Nhà xuất bản Lý luận Chính trị, Hà Nội.
155. Biền Quốc Thắng (2022), “Công tác xuất bản, tạp chí với bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng Cộng sản Việt Nam”, Tạp chí *Chủ nghĩa xã hội - lý luận và thực tiễn*, số 3 (19), trang 56-63.
156. Hoàng Thị Anh Thơ (2024), “Phát huy vai trò của công tác lý quản lý báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng”, Tạp chí *Xây dựng Đảng*. Ngày 17/07/2024.
157. Vũ Duy Thông (2004), *Mác - Ăngghen, Lênin, Hồ Chí Minh bàn về báo chí*, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
158. Nguyễn Thị Hằng Thu (2022), “Báo mạng điện tử thực hiện sứ mệnh phò chính trừ tà theo tư tưởng Hồ Chí Minh trong cuộc đấu tranh chống quan điểm sai trái thù địch”, Tạp chí *Lý luận Chính trị và Truyền thông*, số 6/2022, trang 12-17.
159. Nguyễn Đình Thuận (2024), “Kinh nghiệm của Đảng Cộng sản Trung Quốc trong cuộc đấu tranh bảo vệ nền tảng tư tưởng trên không gian mạng”, Tạp chí *Cộng sản*, ngày 19/8/2004.
160. Thủ tướng Chính phủ, Chỉ thị số 12/CT-TTg ngày 12/05/2021 *Về tăng cường công tác tuyên truyền, định hướng hoạt động truyền thông, báo chí phục vụ nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc; kịp thời chấn chỉnh và xử lý các vi phạm trong hoạt động báo chí, truyền thông*.
161. Thủ tướng Chính phủ, Nghị định số 51/2002/NĐ-CP ngày 26/04/2002 *Quy định chi tiết thi hành Luật Báo chí, Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Báo chí*.
162. Nguyễn Phú Trọng (2022), *Một số vấn đề lý luận và thực tiễn về chủ nghĩa xã hội và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở Việt Nam*, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
163. Ngô Quang Trung - Trương Thị Khoán (2020), “Phát huy vai trò của báo chí trong định hướng dư luận xã hội ở Việt Nam hiện nay”, Tạp chí *Giáo dục Lý luận*, số 308 (6), trang 3-9.
164. Trần Thị Minh Tuyết (2020), “Vai trò của báo chí trong xây dựng và chỉnh đốn Đảng theo tư tưởng Hồ Chí Minh”, trong: *Thông tin chuyên đề*, trung tâm thông tin khoa học - Học viện Báo chí và Tuyên truyền báo chí cách mạng với bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng đấu tranh chống các quan điểm sai trái, thù địch.
165. V.I.Lênin (2005), *Toàn tập*, tập 6, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.
166. V.I.Lênin (2005), *Toàn tập*, tập 8, Nhà xuất bản Chính trị quốc gia, Hà Nội.

167. Viện ngôn ngữ học (2010), *Từ điển tiếng Việt*, Nhà xuất bản Đà Nẵng, Hà Nội.
168. Viện Ngôn ngữ học (2003), *Từ điển Tiếng Việt*, Nhà xuất bản Đà Nẵng - Trung tâm từ điển học, Hà Nội - Đà Nẵng.
169. Triệu Thị Bạch Vân - Bùi Trung Dũng (2021), “Vận dụng quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về sử dụng chất “Thép” trên mặt trận tư tưởng, lý luận, báo chí giai đoạn hiện nay”, Tạp chí *Giáo dục Lý luận*, ngày 25/12/2021.
170. X.A. Mikhailốp (2004), *Báo chí hiện đại nước ngoài: những quy tắc và nghịch lý*, Nhà xuất bản Thông tấn, Hà Nội.

PHỤ LỤC

Phụ lục 1

PHIẾU TRƯNG CẦU Ý KIẾN

Để góp phần đánh giá thực trạng việc phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh, xin đồng chí vui lòng cho biết ý kiến về những vấn đề chúng tôi nêu ra dưới đây. Ở mỗi câu hỏi đều có phương án trả lời. Đồng ý với phương án nào, đồng chí đánh dấu (X) vào ô vuông (□) bên phải hoặc cột tương ứng. Đồng chí vui lòng không ghi họ tên mình vào phiếu này. *Rất mong sự cộng tác giúp đỡ của đồng chí. Xin trân trọng cảm ơn!*

1. Đồng chí nhận thức thế nào về vai trò nền tảng tư tưởng của Đảng? (Chọn một phương án)

Rất quan trọng □ Quan trọng □ Bình thường □ Không quan trọng □

2. Theo đồng chí, việc phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay như thế nào? (Chọn một phương án)

Tốt □ Khá □ Trung bình □ Yếu □

3. Đánh giá của đồng chí về công tác lãnh đạo của cấp ủy đảng cơ quan báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay? (Chọn một phương án)

Rất quan tâm lãnh đạo □ Ít quan tâm lãnh đạo □

Không quan tâm lãnh đạo □ Bình thường □

4. Nhận xét của đồng chí về những nội dung phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay? (Chọn một phương án)

- Kịch liệt lên án các hành vi sai trái, phản động, tích cực đấu tranh chống các luận điệu sai trái, thù địch.

Tốt □ Khá □ Trung bình □ Yếu □

- Khẳng định bản chất cách mạng, khoa học của chủ nghĩa Mác-Lênin, đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước, củng cố niềm tin của nhân dân vào vai trò lãnh đạo của Đảng.

Tốt □ Khá □ Trung bình □ Yếu □

- Tích cực tuyên truyền, giáo dục góp phần giữ vững mục tiêu, con đường cách mạng của Đảng, Nhà nước và của nhân dân.

Tốt □ Khá □ Trung bình □ Yếu □

- Tham gia tích cực của công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, làm cho Đảng Cộng sản Việt Nam ngày càng trong sạch, vững mạnh.

Tốt □ Khá □ Trung bình □ Yếu □

5. Nhận xét của đồng chí về các hình thức phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay? (Chọn một phương án)

- Thông tin tuyên truyền báo chí.

□ □ □ □

- Tốt ☐ Khá ☐ Trung bình ☐ Yếu ☐
- **Cổ động báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.**
- Tốt ☐ Khá ☐ Trung bình ☐ Yếu ☐
- **Giáo dục, định hướng báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.**
- Tốt ☐ Khá ☐ Trung bình ☐ Yếu ☐
6. Nhận xét của đồng chí về công tác quán triệt, giáo dục các nghị quyết của Đảng về phát huy vai trò báo chí hiện nay? (Chọn một phương án)
- Tốt ☐ Khá ☐ Trung bình ☐ Yếu ☐
7. Đánh giá của đồng chí về năng lực lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy đảng các cấp về phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay? (Chọn một phương án)
- Tốt ☐ Khá ☐ Trung bình ☐ Yếu ☐
8. Đánh giá của đồng chí về năng lực của đội ngũ những người làm báo trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay? (Chọn một phương án)
- Tốt ☐ Khá ☐ Trung bình ☐ Yếu ☐
9. Đánh giá của đồng chí về năng lực của đội ngũ cán bộ chuyên trách ở các cơ quan báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay? (Chọn một phương án)
- Tốt ☐ Khá ☐ Trung bình ☐ Yếu ☐
10. Nhận xét của đồng chí về giải pháp phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh? (Chọn một phương án)
- Phù hợp, hiệu quả ☐ Chưa phù hợp, chưa hiệu quả ☐
- Có tính đột phá lớn ☐ Chưa có tính đột phá lớn ☐
11. Đánh giá của đồng chí về đạo đức của những người làm báo trong tham gia bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay? (Chọn một phương án)
- Tốt ☐ Khá ☐ Trung bình ☐ Yếu ☐
12. Đánh giá của đồng chí về kỹ năng đấu tranh của đội ngũ nhà báo, phóng viên, biên tập viên trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay? (Chọn một phương án)
- Tốt ☐ Khá ☐ Trung bình ☐ Yếu ☐
13. Theo đồng chí, nhận thức của các chủ thể về phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay? (Chọn một phương án)
- **Nhận thức về vai trò lãnh đạo của Đảng, quản lý của Nhà nước đối với báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.**
- Tốt ☐ Khá ☐ Trung bình ☐ Yếu ☐
- **Nhận thức của Hội Nhà báo trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng**
- Tốt ☐ Khá ☐ Trung bình ☐ Yếu ☐
- **Nhận thức của các cơ quan báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng**
- Tốt ☐ Khá ☐ Trung bình ☐ Yếu ☐
- **Nhận thức của đội ngũ những người làm báo trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.**
- Tốt ☐ Khá ☐ Trung bình ☐ Yếu ☐
14. Đánh giá của đồng chí về lực lượng phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng

tư tưởng của Đảng hiện nay? (Chọn một phương án)

Ngày càng phát triển

☐

Ngày càng mở rộng

☐

Ngày càng đa dạng

☐

Thường xuyên được củng cố tăng cường

☐

15. Đánh giá của đồng chí về cách thức phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay? (Chọn một phương án)

Phong phú

☐

Sáng tạo

☐

Hấp dẫn

☐

Phù hợp với thực tế

☐

16. Đánh giá của đồng chí về công tác lãnh đạo, chỉ đạo việc phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay như thế nào? (Chọn một phương án)

Tốt

☐

Khá

☐

Trung bình

☐

Yếu

☐

17. Theo đồng chí, vai trò, trách nhiệm của các cơ quan báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay như thế nào? (Chọn một phương án)

Tốt

☐

Khá

☐

Trung bình

☐

Yếu

☐

18. Theo đồng chí, công tác giáo dục, đào tạo của các nhà báo trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay như thế nào? (Chọn một phương án)

Tốt

☐

Khá

☐

Trung bình

☐

Yếu

☐

19. Theo đồng chí, sự phối hợp, hiệp đồng giữa các cơ quan báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay như thế nào? (Chọn một phương án)

Tốt

☐

Khá

☐

Trung bình

☐

Yếu

☐

20. Theo đồng chí, công tác quán triệt các nghị quyết, chỉ thị của Đảng trong thời gian qua như thế nào? (Chọn một phương án)

Đầy đủ

☐

Kịp thời, hiệu quả

☐

Chưa hiệu quả

☐

21. Theo đồng chí, công tác quản lý điều hành của các cơ quan báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng thời gian qua như thế nào? (Chọn một phương án)

Nhịp nhàng

☐

Hiệu quả

☐

Chưa hiệu quả

☐

Còn những hạn chế

☐

22. Theo đồng chí, điều kiện cơ sở vật chất phục vụ cho báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay như thế nào? (Chọn một phương án)

Tốt

☐

Khá

☐

Trung bình

☐

Yếu

☐

Phụ lục 2
TỔNG HỢP KẾT QUẢ ĐIỀU TRA
XÃ HỘI HỌC BẰNG PHIẾU TRƯNG CẦU Ý KIẾN

- Đối tượng khảo sát: Cán bộ lãnh đạo, nhà báo, phóng viên, biên tập viên, phát thanh viên.

- Số lượng: 120 phiếu.

- Thời gian khảo sát: tháng 12/2023.

- Đơn vị khảo sát: Các cơ quan báo chí chủ lực.

STT	Nội dung câu hỏi và phương án trả lời	Tổng số ý kiến trả lời	Tỷ lệ % trên tổng số điều tra
1	Đồng chí nhận thức thế nào về vai trò nền tảng tư tưởng của Đảng? (Chọn một phương án)		
	Rất quan trọng	112	93.4
	- Quan trọng	8	6.6
	- Bình thường	0	0.0
	- Không quan trọng	0	0.0
2	Theo đồng chí, việc phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay như thế nào? (Chọn một phương án)		
	- Tốt	86	71.6
	- Khá	26	21.7
	- Trung bình	8	6.7
	- Yếu	0	0.0
3	Đánh giá của đồng chí về công tác lãnh đạo của cấp ủy đảng cơ quan báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay như thế nào? (Chọn một phương án)		
	- Rất quan tâm lãnh đạo	94	78.3
	- Ít quan tâm lãnh đạo	12	10.0
	- Không quan tâm lãnh đạo	2	1.6
	- Bình thường	10	8,3
	Nhận xét của đồng chí về những nội dung phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay? (Chọn một phương án)		
	<i>- Kịch liệt lên án các hành vi sai trái, phản động, tích cực đấu tranh chống các luận điệu sai trái, thù địch.</i>		

	Tốt	82	68,3
	Khá	19	15,8
	Trung bình	15	12,5
	Yếu	4	3,33
	- Khẳng định bản chất cách mạng, khoa học của chủ nghĩa Mác-Lênin, đường lối, chủ trương, chính sách của Đảng và Nhà nước, củng cố niềm tin của nhân dân vào vai trò lãnh đạo của Đảng.		
	Tốt	98	81,6
	Khá	19	15,8
	Trung bình	3	2,6
	Yếu	0	0,0
	- Tích cực tuyên truyền, giáo dục góp phần giữ vững mục tiêu, con đường cách mạng của Đảng, Nhà nước và của nhân dân.		
	Tốt	76	63,3
	Khá	26	21,6
	Trung bình	14	11,6
	Yếu	4	3,3
	- Tham gia tích cực của công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng, làm cho Đảng Cộng sản Việt Nam ngày càng trong sạch, vững mạnh.		
	Tốt	102	85
	Khá	14	11,6
	Trung bình	4	3,4
	Yếu	0	
5	Nhận xét của đồng chí về các hình thức phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay? (Chọn một phương án)		
	- Thông tin tuyên truyền báo chí.		
	Tốt	65	54,1
	Khá	49	40,8
	Trung bình	5	4,1
	Yếu	1	1,0
	- Cổ động báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.		
	Tốt	66	55
	Khá	35	29,1

	Trung bình	15	12,5
	Yếu	5	4,1
	- Giáo dục, định hướng báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.		
	Tốt	57	47,5
	Khá	47	39,1
	Trung bình	16	13,3
	Yếu	0	0.0
6	Nhận xét của đồng chí về công tác quán triệt, giáo dục các nghị quyết của Đảng về phát huy vai trò báo chí hiện nay? (Chọn một phương án)		
	- Tốt	70	58.3
	- Khá	46	38.3
	- Trung bình	4	3,4
	- Yếu	0	0.0
7	Đánh giá của đồng chí về năng lực lãnh đạo, chỉ đạo của cấp ủy đảng các cấp về phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay? (Chọn một phương án)		
	- Tốt	66	55.0
	- Khá	48	40.0
	- Trung bình	6	5.0
	- Yếu	0	0.0
8	Đánh giá của đồng chí về năng lực của đội ngũ những người làm báo trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay? (Chọn một phương án)		
	- Tốt	73	60.8
	- Khá	37	30.8
	- Trung bình	8	6.7
	- Yếu	2	1.7
9	Đánh giá của đồng chí về năng lực của đội ngũ cán bộ chuyên trách ở các cơ quan báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay?		
	- Tốt	66	55.0
	- Khá	44	36.6
	- Trung bình	10	8.4
	- Yếu	2	1.6

10	Nhận xét của đồng chí về giải pháp phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay theo tư tưởng Hồ Chí Minh như thế nào? (Chọn một phương án)		
	- Phù hợp, hiệu quả	45	37.5
	- Chưa phù hợp, chưa hiệu quả	26	21.6
	- Có tính đột phá lớn	24	20.0
	- Chưa có tính đột phá lớn	25	20.8
11	Đánh giá của đồng chí về đạo đức của những người làm báo trong tham gia bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay như thế nào? (Chọn một phương án)		
	- Tốt	51	42.5
	- Khá	46	38.3
	- Trung bình	20	16.6
	- Yếu	3	2.5
12	Đánh giá của đồng chí về kỹ năng đấu tranh của đội ngũ nhà báo, phóng viên, biên tập viên trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng như thế nào? (Chọn một phương án)		
	- Tốt	60	50.0
	- Khá	48	40.0
	- Trung bình	7	5.8
	- Yếu	5	4.2
13	Theo đồng chí, nhận thức của các chủ thể về phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay như thế nào? (Chọn một phương án).		
	<i>- Nhận thức về vai trò lãnh đạo của Đảng, quản lý của Nhà nước đối với báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.</i>		
	- Tốt	90	75
	- Khá	15	12.5
	- Trung bình	10	8,3
	- Yếu	5	4,1
	<i>- Nhận thức của Hội Nhà báo trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.</i>		
	- Tốt	90	75.0

	- Khá	12	10.0
	- Trung bình	10	8.3
	- Yếu	8	6.6
	- Nhận thức của các cơ quan báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.		
	- Tốt	65	54,1
	- Khá	35	29,1
	- Trung bình	20	16,6
	- Yếu	0	0.0
	- Nhận thức của đội ngũ những người làm báo trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng.		
	- Tốt	79	65,8
	- Khá	31	25,8
	- Trung bình	10	8,3
	- Yếu	0	0.0
14	Quan điểm của đồng chí về lực lượng phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay như thế nào? (Chọn một phương án)		
	- Ngày càng phát triển	42	35.0
	- Ngày càng mở rộng	35	29.1
	- Ngày càng đa dạng	25	20.8
	- Thường xuyên được củng cố tăng cường	18	15.0
15	Quan điểm của đồng chí về cách thức phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay như thế nào? (Chọn một phương án)		
	- Phong phú	40	33.3
	- Sáng tạo	37	30.8
	- Hấp dẫn	20	16.6
	- Phù hợp với thực tiễn	21	17.5
16	Đánh giá của đồng chí về công tác lãnh đạo, chỉ đạo việc phát huy vai trò báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay như thế nào? (Chọn một phương án)		
	- Tốt	59	49.1
	- Khá	42	35.0

	- Trung bình	11	9.2
	- Yếu	8	6.7
17	Theo đồng chí, vai trò, trách nhiệm của các cơ quan báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay như thế nào? (Chọn một phương án)		
	- Tốt	66	55.0
	- Khá	50	41.6
	- Trung bình	4	3.4
	- Yếu	0	0.0
18	Theo đồng chí, công tác giáo dục, đào tạo của các nhà báo trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay như thế nào? (Chọn một phương án)		
	- Tốt	43	35.8
	- Khá	56	46.7
	- Trung bình	11	9.1
	- Yếu	9	7.5
19	Theo đồng chí, sự phối hợp, hiệp đồng giữa các cơ quan báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện nay như thế nào? (Chọn một phương án)		
	- Tốt	54	45.
	- Khá	56	46.8
	- Trung bình	5	4.1
	- Yếu	5	4.1
20	Theo đồng chí, công tác quán triệt các nghị quyết, chỉ thị của Đảng trong thời gian qua như thế nào? (Chọn một phương án)		
	- Đầy đủ	41	34.1
	- Kịp thời, hiệu quả	43	35.9
	- Chưa hiệu quả	36	30.0
	Theo đồng chí, công tác quản lý điều hành của các cơ quan báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng thời gian qua như thế nào? (Chọn một phương án)		
21	- Nhịp nhàng	37	30.8
	- Còn những hạn chế, bất cập	30	25.0
	- Hiệu quả	43	35.9
	Theo đồng chí, điều kiện cơ sở vật chất phục vụ cho báo chí trong bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng hiện	10	8.3

22	nay như thế nào? (Chọn một phương án)		
	-Tốt	39	32.5
	- Khá	43	35.9
	- Trung bình	18	15.0
	- Yếu	20	16.6

Phụ lục 3**SỐ LƯỢNG CƠ QUAN BÁO CHÍ**

STT	NỘI DUNG	Số lượng
1	Cơ quan báo	138
2	Cơ quan tạp chí	670
3	Tổng số nhân sự của cơ quan báo in và báo điện tử	23.900
4	Tổng số lượng người hoạt động trong lĩnh vực báo chí	40.000
5	Số lượng người được cấp thẻ nhà báo	19.356
6	Đơn vị hoạt động truyền hình không có hạ tầng phát sóng truyền hình riêng	05
7	Cơ quan phát thanh, truyền hình	72
8	Tổng số nhân sự hoạt động trong lĩnh vực phát thanh	16.653

Nguồn: Bộ Thông tin và Truyền thông, tính đến ngày 30/12/2023.

Phụ lục 4

**SỐ LƯỢNG CÁC ĐÀI, BÁO DO CÁC THỂ LỰC THÙ ĐỊCH
THỰC HIỆN TUYÊN TRUYỀN CHỐNG PHÁ NỀN TẢNG TƯ TƯỞNG CỦA
ĐẢNG TỪ 1975 ĐẾN NAY**

STT	Năm	Đài phát thanh	Báo viên	Truyền hình	Tổ chức, hội nhóm	Nhà xuất bản
1	1975	2 đài (VOA, BBC)	02 tờ			
2	1985	18 Đài tiếng Việt	200 tờ			
3	1990	28 Đài tiếng Việt	560 báo + Tạp chí			
4	1994	38 Đài tiếng Việt	620 báo + Tạp chí			
5	1995 - nay	Đưa thêm 53 Đài tiếng Việt	Đưa thêm 500 Báo và Tạp chí	06	400	40

*Nguồn: Thông báo nội bộ chi bộ, Tổng cục Chính trị Quân đội nhân dân Việt Nam,
tháng 6/2023.*

Phụ lục 5**TRANG THÔNG TIN ĐIỆN TỬ VÀ MẠNG XÃ HỘI TỪ NĂM 2016 - 2023**

TT	CHỈ TIÊU	ĐƠN VỊ TÍNH	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	Số trang thông tin điện tử tổng hợp của cơ quan báo chí.	Trang	172	166	189	175	184	172	145	136
2	Số trang thông tin điện tử tổng hợp đã được cấp phép của cơ quan, doanh nghiệp phải tổ chức không phải là cơ quan báo chí	Trang	1323	1384	1349	1587	1716	1846	2083	2041
3	Số trang mạng xã hội trực tuyến trong nước đã được cấp phép	Mạng xã hội	240	401	493	614	755	861	953	984

Nguồn: Sách trắng Bộ Thông tin và Truyền thông.

Phụ lục 6: SỐ LƯỢNG CÁC CƠ QUAN BÁO CHÍ TỪ NĂM 2018-2023

TT	CHỈ TIÊU	ĐƠN VỊ TÍNH	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	Số cơ quan báo chí	Cơ quan	844	850	779	815	808	820
2	Số cơ quan báo	Cơ quan	184	195	151	138	138	127
3	Số cơ quan Tạp chí	Cơ quan	660	655	628	677	356	671
4	Doanh thu của cơ quan báo chí	Tỷ đồng	4900	4923	4877	677	314	295
5	Tổng số lao động trong cơ quan báo chí	Người	41600	41000	39360	41000	42400	41000
6	Tổng số nhà báo được cấp thẻ nhà báo	Nhà báo	19166	20580	21132	17772	11956	20508

Nguồn: Sách trắng, Bộ Thông tin và Truyền thông, tháng 12/2023.

Phục lục 7

**SỐ LƯỢNG CƠ QUAN BÁO CHÍ PHÂN THEO VÙNG, LÃNH THỔ
TỪ 2018-2023**

TT	Vùng kinh tế	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	Trung du và miền núi phía Bắc, các tỉnh: Hà Giang, Cao Bằng, Bắc Kạn, Tuyên Quang, Lào Cai, Điện Biên, Lai Châu, Sơn La, Yên Bái, Hòa Bình, Thái Nguyên, Lạng Sơn, Bắc Giang, Phú Thọ.	30	29	36	36	36	36
2	Đồng bằng sông Hồng, các tỉnh, thành phố: Hà Nội, Quảng Ninh, Vĩnh Phúc, Bắc Ninh, Hải Dương, Hải Phòng, Hưng Yên, Thái Bình, Nam Định, Hà Nam, Ninh Bình.	687	646	558	578	588	588
3	Bắc Trung bộ duyên hải miền Trung, các tỉnh, thành phố: Thanh Hóa, Nghệ An, Hà Tĩnh, Quảng Bình, Quảng Trị, Thừa Thiên Huế, Đà Nẵng, Quảng Nam, Quảng Ngãi, Bình Định, Phú Yên, Khánh Hòa, Ninh Thuận, Bình Thuận.	56	61	62	62	59	59
4	Tây Nguyên: Kon Tum, Gia Lai, Đắk Lắk, Đắk Nông, Lâm Đồng.	13	12	13	14	16	16
5	Đông Nam Bộ: Bình Phước, Tây Ninh, Bình Dương, Đồng Nai, Bà Rịa Vũng Tàu, thành phố Hồ Chí Minh.	50	46	72	86	77	77

6	Đồng bằng sông Cửu: Long An, Tiền Giang, Bến Tre, Trà Vinh, Vĩnh Long, Đồng Tháp, An Giang, Kiên Giang, Cần Thơ, Hậu Giang, Sóc Trăng, Bạc Liêu, Cà Mau	32	32	38	39	39	39
---	---	----	----	----	----	----	----

Nguồn: Sách trắng, Bộ Thông tin và Truyền thông, tháng 12/2023.

Phụ lục 8

SỐ LƯỢNG LĨNH VỰC THÔNG TIN ĐỐI NGOẠI TỪ 2018-2023

TT	Chỉ tiêu	Đơn vị tính	2018	2019	2020	2021	2022	2023
1	Số báo đối ngoại	Báo	214	221	240	250	253	253
2	Số kênh phát thanh, truyền hình đối ngoại	Kênh	03	03	03	03	03	03
3	Số văn phòng báo chí Việt Nam thường trú tại nước ngoài	Văn phòng	57	58	29	59	59	59
4	Số phóng viên Việt Nam thường trú tại nước ngoài	Người	147	149	139	139	137	136
5	Số lượng nhân lực kiêm nhiệm công tác thông tin đối ngoại của sở thông tin và truyền thông	Người	147	149	63	63	63	63
6	Số lượng nhân lực kiêm nhiệm công tác thông tin đối ngoại của phòng văn hóa thông tin và truyền	Người	147	149	528	528	528	528

	thông các huyện							
7	Số lượng địa phương có công, trang thông tin điện tử có tiếng nước ngoài	Cổng	147	149	58	58	58	58
8	Số lượng cụm thông tin đối ngoại tại các cửa khẩu quốc tế	Cổng	147	149	19	19	19	19

Nguồn: Sách trắng Bộ Thông tin và Truyền thông, tháng 12/2023.